

Viola Zoltán

Léttudomány

V. 1.0

A mű elektronikus változatára a Creative Commons - Attribution-NonCommercial-NoDerivs (Jelöld meg!-Ne add el!-Ne változtasd!) licenc feltételei érvényesek: a művet a felhasználó másolhatja, többszörözheti, amennyiben feltünteti a szerző nevét és a mű címét, de nem módosíthatja, nem dolgozhatja át és kereskedelmi célra sem használhatja fel. A műre vonatkozó felhasználási feltételek részletes szövege az alábbi címen tekinthető meg: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/deed.hu>

TARTALOM

1. Miről szól ez a könyv?
2. Mi az emberek boldogtalanságának legfőbb oka?
3. Az evidencializmus etikai parancsolatai
4. Alapvetések
5. Mikor szabad hazudni?
6. Miért ne legyek öngyilkos?
7. Mit tegyek, hogy ne legyek szürke kis senki?!
8. Író szeretnék lenni, de rém fantáziátlan vagyok. Mit tegyek?
9. Milyen szakmát, munkát, életpályát válasszak? Mi legyek, ha majd „nagy” leszek?
10. Lefeküdjek-e házasság előtt a fiúval, akit szeretek?!
11. Rendszeresen ver a részeg férjem, mit tegyek?!
12. A fiú akivel járok, állandóan ok nélkül féltékenykedik. Mit tegyek?
13. A szüleim fiút vártak, és minduntalan éreztetik velem, hogy keveset érek, mert nő vagyok! Olyan nyomorultul érzem magamat!
14. Megcsalt a feleségem! Most mit tegyek, öljem meg, váljak el, egyenlítsek... Úgy érzem összedőlt a világ!
15. Milyen a jól megalapozott házasság? Egyáltalán, milyen házasságtípusok vannak?
16. Mit ajándékozzak karácsonyra a gyermeke(i)mnek, barátaimnak?
17. Sok a pénzem. Hogyan fektessem be annak érdekében, hogy valami maradandót alkossak, hogy nevem soká fennmaradjon, hogy híres legyek?
18. Hülye vagyok matekból, és a tanár is pikkel rám – mit tegyek?
19. Hogyan feleljünk humán tárgyakból, ha nem tudjuk az anyagot?
20. Hogyan puskázzunk?
21. Milyen operációs rendszert használjak?
22. Megmondjam-e a gyermekemnek, hogy nem én vagyok az igazi apja/anyja?
23. Miért öregszem meg? És hogyan tudnám ezt elfogadni?
24. Elvesztettem valakim, hogy dolgozzam fel?
25. Félek, hogy hibázom, és ez egyfolytában stresszel, mit tegyek?
26. Oké, ezt mind elolvastam, értem, de egyszerűen úgy érzem, nem bírom ki a vallás vigasza nélkül! Nekem KELL a vallás, de nem akarok hátat fordítani a tudománynak sem! Mit tehetek?!
27. Féltékeny a csajom. Mit csináljak?
28. Megcsalt a férjem. Mit tegyek?
29. Hogyan és hol találhatom meg az „igazit”? Egyáltalán létezik-e a „nagy Ő”?
30. Miért jó férfinak lenni, ha egyszer azt írtad, hogy a nők felsőbbrendűek?

Miről szól ez a könyv?

Ez egy új, most születőben levő tudományág első szakkönyve. E szakterületnek adtam azt a nevet, hogy „léttudomány”. Sajnos ha léttudománynak nevezem, összekeverték volna a biológiával. Ez azonban nem az élet kialakulásával foglalkozik, hanem egyszerűen azzal, hogy az emberek – például Te, kedves Olvasó – miként élhetsz boldog, elégedett életet.

Ez akkor talán pszichológia? – vetődhet fel benned a kérdés.

Nem, nem az. A pszichológia olyasmi, ami sajnos meglehetősen zavaros még most is. Sajnos igen gyakran kokettál a vallásokkal, New Age-mozgalmakkal, s mindenféle bizonyít(hat)atlan feltevésekkel él olyan dolgok léteivel kapcsolatban, mint a „szuperego”, „tudatalatti”, stb. Nem áttallanak gyakorta még reinkarnációt is belekeverni a magyarázataikba. Mindez nem más, mint vastagon a népbútítás eszköze. Nem vitatom, minden bizonnyal akad néhány derék, tisztességes pszichológus is, de sajnos attól félek, nem sokra megy vele a jámbor megoldáskereső, ha rájuk hagyatkozik. Jellemző ugyanis az efféle pszichotréningekre, hogy messze-menően óvakodnak a konkrét, határozott tanácsadástól, és állandóan csak azt hajtogatják, hogy a paciens maga felelős a saját sorsáért, neki kell döntést hoznia, sőt, rosszabb esetben egyenesen olyasmire biztatják, hogy törődjön bele a körülményekbe, és inkább holmi „pozitív gondolkodást” alakítson ki magában, elfogadva a dolgokat olyannak, amilyenek, s így önmagát változtassa meg nem a külső helyzetet, mert ettől lesz boldog!

Talán kedves Olvasóimnak voltak is már efféle élményei, s akkor tudja, miről beszélék ehelyütt.

Számos efféle könyv is akad a piacon, s teli van az Internet is efféle portálokkal. „Változtasd meg az életedet!” – hirdetik. És igen, a cím nem is rossz, harapnak rá az emberek – ki ne szeretne másképp élni, ha az a „másképp”, az azt jelenti, hogy „jobban”?! Aztán amikor súlyos ezresekért megveszi a könyvet, s elolvassa, rájön, hogy abban csupa-csupa mellébeszélés található, konkrétum alig, sőt semennyi. Olyasmiket ajánlgatnak, hogy meditálj sokat, fogadd el a másik embert olyannak, amilyen, szeresd felebarátaidat, sőt!! nem áttallanak lyukat beszélni a hasadba arról, hogy egész eddigi nyomorúságos sorsodnak mindössze az volt a baja, hogy te SAJÁT MAGADAT SEM SZERETTED, vagy hogy minden megoldódik, ha leülsz, elképzeled édesanyádat és megbocsátasz neki, mert valami vele kapcsolatos régi trauma nyomaszt még most, 40 éves kor fölött is téged!

Valljuk be, mindez egyszerűen hülyeség. Egészen egyszerűen nincs olyan ember, aki ne szeretné önmagát, például. Hogyne, néha csalódunk önmagunkban, amikor például elfutunk egy erősebb osztálytársunk vagy egy morgó kutya elől, mert rájövünk, bátrabbnak hittük magunkat, mint amilyenek vagyunk. Néha olyasmit teszünk amit később megbánunk, és ekkor is csalódunk magunkban, mert rájövünk, nem vagyunk annyira jó emberek, mint azt eddig szerettük hinni. És így tovább. De olyan nincs, hogy ne szeressük magunkat! Ha mégis akad ilyen, az nem sokáig létezik, mert igen hamar öngyilkos lesz. Az ő esetük azonban egészen speciális, s e könyv javarésze nem róluk és nem hozzájuk szól. Szentelek azonban egy fejezetet nekik is, úgyhogy ha netán te, kedves Olvasóm, öngyilkossági gondolatokat dédelgetnél magadban, kérlek olvasd el legelsőbbben is a „Miért ne legyek öngyilkos?” című fejezetet!

Az emberek tehát szeretik önmagukat, aki mást mond, az egyszerűen hazudik. Nézz körül a világban, s rájössz, teli van önzéssel – ezt mind az okozza, hogy az emberek nemcsak szeretik önmagukat, de messze sokkal jobban szeretik önmagukat, mint másokat! Ez fényes bizonyíték szavaim igazára.

Az is lehet, hogy valaki ki nem állhatta édesanyját, s máig haragszik rá. Lehet. Az is lehet, hogy merőben felesleges már haragudni a kedves mamára, és az is lehet, hogy szép dolog volna megbocsátani neki. Ez azonban merőben lényegtelen, ha például arra keresi a választ, mit tegyen, hogy ne verje kékre-zöldre öt naponta a részeges férje. S még sokáig sorolhatnám a pszicho-könyvek zagyvaságait.

Az efféle könyvek messzemenően óvakodnak minden konkrétumtól, talán abból a jól felismert okból, hogy ne vállaljanak felelősséget magukra. Természetesen én magam sem óhajtom a felelősséget magamra vállalni senkinek a sorsáért, ezért ehelyütt sietve kijelentem, hogy az e könyvben leírt tanácsokat mindenki a maga felelősségére alkalmazza, mert én nem válllok fel semmi felelősséget, ami ebből az illetőre vagy környezetére hármlik, legyen az anyagi, pénzügyi, testi-fizikai, pszichológiai, erkölcsi, büntetőjogi vagy más jellegű! Mindazonáltal, e könyv mégis konkrétumokkal lesz teli, legalábbis javarészből, és ez nem is lehet másképpen. Ez ugyanis alapvetően tudományos könyvnek van szánva, mert én a szerző hiszek abban, hogy a tudomány nem más, mint merő gyakorlatiasság. Az meg elképzelhetetlen konkrétumok nélkül.

Elárulom ugyanis, minden olyan módszerrel szemben eleve szkeptikus vagyok, ami valami-képp a hitre épül. Nem amiatt, mert vallástalan vagyok, bár az vagyok. Hanem amiatt, mert a tudománynak semmi köze a hithez. A villany, ha felkapcsolod, nem azért ég mert hiszel benne, hanem mert égnie kell, az adott körülmények között. Az egy konkrétum, hogy felkapcsoltad-e a kapcsolót, az állását ugyanis objektíven ellenőrizni lehet. Az hogy hiszel-e valami-ben, sőt „elégge” hiszel-e benne, merőben szubjektív valami, s eképp tudománytalan. Vagyis, a hitre épülő életjobbító javaslatok tudománytalanok. S persze, ha nem válnak be, mindig kész a magyarázat: „Nem hittél elégge bennük”!

Nem, kedves Olvasó, e könyvben nem fogsz effélével találkozni. Én aki írom e sorokat, nem a hitben hiszek, hanem egészen másban: a tudományban. Hiszek abban, hogy a tudomány igenis eljutott már arra a szintre, hogy az emberek hétköznapi bajaira is orvoslást adjon, – sőt abban is hiszek, hogy ezen tudományos orvoslása a bajoknak az esetek többségében végtelenül egyszerű! S természetesen nem is kell az e könyvben javasolt módszerekhez semmi különleges tudományos előképzettség. Egyetlen dolgot kell csak Olvasóimnak a kezdet kezdetén elhatároznia: azt az egyet kell elhinniük, hogy ami e könyvben le van írva, az valóban tudományos, azaz a tudomány ezt így tartja, így tanítja, ez így van! No nem mintha bűn lenne a kételkedés. Nyugodtan meg lehet kérdőjelezni bármely állításomat. Épp csak ezesetben a kedves Olvasó arra lesz kárhoztatva, hogy utánajárjon a témának, ami többnyire rengetegsok utánolvasást igényel szakkönyvekben és az Interneten, és cseppet sem bizonyos, hogy ez épp most jó ötlet. Mert bár az önművelődés nemes erény, de nyilván amiatt fogtad a kezédbe e könyvet, hogy valamely gondodra gyors és konkrét tanácsot lelj. Aztán meg, vitatkozni egy könyvvel nem is nagyon lehet, ugyanis nem válaszolhat neked vissza. Vitatkozni a szerzővel lehetne, amit nyilván sokan meg is tesznek majd, aki azonban vitázni óhajt velem, annak nincs is szüksége e könyvre, mert ha efféle elvont vitákra is van ideje, akkor nem valami szerencsétlen, problémákkal küszködő ember.

Aki tehát muszájból olvassa e könyvet, mert segítség kell neki, az egyetlen dolgot higgyen csak el: amit itt olvas, az mind tudományos tényekre épül! Eképpen igazak, annyira, amennyire a tudomány igaznak nevezhető. Igen, hallani olyasmiről, hogy a tudománynak voltak már vaskos tévedései, de ehelyütt ne menjünk ebbe bele – erre ugyanis csak annyit mondhatok, hogy akad azért olyan ember is, aki nem téved. Én magam is találkoztam olyan emberrel, aki már sok-sok éve nem követett el hibát. Múmia volt egy múzeumban.

Azaz, mindenki tévedhet. Tudósok is. Én is. Bizonyítsák azonban be nekem, hogy a misztikusok kevesebbszer tévednek, mint a tudományos világnézettel rendelkezők! Mert szerintem az igazság ennek épp az ellentéte.

A tévedéstől való félelem semmiképp sem ok a semmit-nem-cselekvésre. A tudomány eddig sikeresnek bizonyult – sikereinek látványos sorozata szemrevételezhető a kőbaltától az űr-rakétaig! Tehát bár lehet hogy valamely állítása téves, és ráfaragunk, ha arra alapozzuk életünket, nagy valószínűséggel mégis jobban járunk, mintha semmit nem teszünk, vagy valami nem tudományos hókuszpókuszra hagyatkozunk!

E könyv tehát tudományos megalapozottságúnak óhajtja aposztrofálni magát, ellenben azt habozás nélkül elismeri, hogy tanácsai épp emiatt igen gyakran ellentétesek a különböző vallások parancsolataival! Ezt kétségtelenül el kell ismernem. Én a szerző azok közé tartozom, akik nem csinálnak titkot belőle, hogy sokak – általam hazugnak tartott – véleményével ellentétben én bizony igenis ellentétben állónak tartom a tudományt a legtöbb vallással, – a kereszténységgel mindenképpen szembenállónak vélem!

Ez persze nem azt jelenti, hogy egyes keresztény parancsolatokkal alkalmasint ne érthetnénk egyet. A vallás egészéről beszéltem. Nem kívánok ehelyütt azonban különösebb vallásellenes propagandába kezdeni, azt elvégeztem már egy másik könyvemben, melynek címe: [Nagy Ateista Könyv](#).

E könyv tanácsainál tehát egészen egyszerűen negligáljuk a vallási tanításokat. Nem mintha úgy vélnénk, valami erkölcsi parancsolatnak, amit valamely vallás állít – például „Ne ölj!” – okvetlenül ne lenne igaza csupán amiatt, mert egy vallás is igaznak fogadja el. Egészen egyszerűen mi nem a vallásból, hanem a tudományból indulunk ki, aztán végkövetkeztetéseink vagy egybecsengenek valláserkölcsi parancsokkal, vagy nem. Ha igen, nagyszerű, örülünk neki, ha nem, tudomásul vesszük, hogy ezesetben nem a vallásnak van igaza! Lesz ilyen is, olyan is.

Előrebocsátom, még olyan eset is lesz, amikor bár alapvetően a valláserkölcssel *megegyező* álláspontra helyezkedünk, de MÁS OK MIATT, mint ami miatt az adott magatartást a vallás helyesli. (konkrétan a házasság előtti szexuális kapcsolatról van szó, a részleteket a maga helyén).

E könyv tehát bár nem a vallást használja erkölcsi bázisként, de nem is szándékozik agresszív vallásellenes propagandát folytatni. Mindazonáltal mégis vallásellenes, egyszerűen amiatt, mert már a legelején fel kell tennünk a kérdést, amivel a vallások is sokat foglalkoznak:

Mi az emberek boldogtalanságának legfőbb oka?

Az közismert, hogy erre milyen választ ad a Biblia; – ez megegyezik például Jehova tanúinak véleményével is, bár ők szépen kirészletezik. Én le sem írom. Minek, hiszen azt állítottuk, tudományos alapokon állunk!

Érdekes módon az e kérdésre adott válasz részben egybecseng azonban egy másik vallás, a buddhizmus állításával: ők a nemtudást, a tudatlanságot tartják a nyomorúság fő okának! Ezzel teljesen egyetértek, bár egészen biztos, hogy másfajta tudásra gondolok, mint ők. Mindenesetre leszögezem, hogy azon az állásponton vagyok, hogy ha az emberek tisztában lennének mindennek az okával és következményével, akkor egyetlen épeszű ember sem hozna egyetlen rossz döntést sem. Ha pedig nincsenek rossz döntések, itt a Kánaán, a boldogsághoz minden adva van!

Egyszerű a példa: nem döntenél úgy, hogy átszaladsz a piros jelzésen, ha tudnád, e döntésed következménye az lesz, hogy elüt téged egy autó, s emiatt amputálni kell mindkét lábadat. Ez ugye világos. Nem mennél hozzá a szeretett férfihoz, ha tudnád, hogy 2 év múlva rendszeresen kékre-zöldre fog verni téged. Nevesített példát is hozhatok hasonló esetre: a világhírű izraeli énekesnő, [Ofra Haza](#) 40 éves koráig várt a férjhezmenetellel. 42 évesen már halott volt. Ugyanis a vőlegénye eltitkolta előle, hogy AIDS-es. Ofra nyilván nem ment volna férjhez hozzá, ha tudja ezt az információt a vőlegénye betegségéről, egészségi állapotáról. De *nem tudta*.

És egy másfajta de nagyon fontos példa: te aki e könyvet olvasod, szintén amiatt olvasod, mert tudatlan vagy: nem tudod, hogy valami rizikós élethelyzetben miként cselekedjél! Ha tudnád, nem lenne szükséged e könyvre. De nem tudod, s emiatt nyugtalan vagy, zaklatott, netán kétségbeesett... tehát nem vagy boldog! A tudatlanságod miatt vagy boldogtalan.

Az emberek baját tehát a tudatlanságuk okozza. Rögvest felmerül a kérdés, mitől tudatlanok az emberek!

Na hát ennek aztán ezer és egy oka van, például a rossz oktatási rendszer, az emberek saját lustasága, s egy sereg más. Nem hallgathatunk azonban el egy olyan tényezőt, ami bár nem kizárólagos oka a tudatlanságnak, de legalábbis egyik fő okozója, s mégis, a legtöbb embernek fel sem tűnik! Sőt ha gondol is rá valaki, sietve elhessegeti magától a gondolatot, mert illetlennek, sőt, félelmetesnek érzi.

Ez pedig nem más, mint a vallás, főként annak az erkölcsi része. Bizony, még azok életét is megnyomorítja, akik pedig nem igazán vallásosak, sőt, igazán nem vallásosak. Akár mély meggyőződéssel még ateistának is vallhatják magukat. Mégis, az esetek messze túlnyomó többségében, ezen emberek életét is, ha az tönkremegy, jelentős mértékben a vallás teszi tönkre, még akkor is, ha az illető sosem is fizetett egyházadót, s életében soha be nem tette egyetlen templomba sem a lábát!

Hogy lehet ez?!

Ugye emlékezik rá kedves Olvasóm, hogy nemrég vita folyt az EU-ban arról, belevegyenek-e az európai alkotmányba valami kitétel, ami az EU keresztény gyökereire utal? Végül szerencsére nem tették meg, holott a Vatikán mindent megmozgatott ennek érdekében. És igaza is lett volna olyan értelemben, hogy sajnálatos tény, de kultúránk bizony túlnyomórészt igenis a zsidó-keresztény értékrendre/ideológiára/erkölcstanra épül! Még az ateistáké is. Bebizonyítom azonnal. Keressen csak a kedves Olvasóm egy olyan nőt vagy férfit, akiről tudja, hogy a legnagyobb vallásgyűlölők egyike, a „legvéreesszájúb” ateista, aki talán legszívesebben

megölne minden papot. És ezt az embert kérje meg rá, hogy ugyan sétáljon már el 200 métert valamelyik nap dél körül Pesten a nagykörúton – anyaszült meztelenül. S tegyük fel nyáron, amikor jó meleg van.

Nem sok erre hajlandó embert lehetne találni, még akkor sem, ha megígérnénk nekik a büntetlenséget, s azt, hogy elmeógyógyintézetbe sem zárják. Nem sok ilyen ember lenne bizony, a vallástalanok között sem. S amiatt nem, mert szégyellik a meztelenséget. Hogyne, akadnak nudista strandok, de nem ez az általános, s ott a meztelenség csak egy rendkívül speciális élethelyzetben dívik, s elkülönített helyen. De kultúránkba beleivódott ennek szégyellése. Az embereket úgy nevelik, hogy a meztelenségben van valami szégyellni való! Holott ez cseppet sem alapvető sajátossága az emberi fajnak. A déltengeri szigetlakók, például Tahiti lányai, a fehér ember odaérkezése előtt teljesen természetesnek tartották, hogy meztelen a mellük s egyéb részeik. Azt is természetesnek tartották, hogy akárkivel is lefeküdjének, ha kedvük van hozzá. Más kultúrkörökben meg, például az eszkimóknál, az számított udvarias viselkedésnek, ha a megbecsült vendégnek felajánlotta a vendéglátó férfi a saját feleségét, hogy szórakozzék vele jól a kedves látogató! Gondolom, a legtöbb férfi ha vallástalannak tartja is magát, nemigen tenne nekem efféle felajánlást a feleségére vonatkozóan, ha elmennék hozzájuk, sőt, ha én hozom szóba, hogy hálni szeretnék a nejével, azonnal kihajítana a házából, és szerencsés lennék, ha megúsznám felképezés nélkül!

A nemi szokásaink tehát nem olyanok, amik alapvető természetünkből fakadnának, mert ez más és más lehet a különböző kultúrákban. Nekünk van egy bizonyos elképzelésünk arról, mi a helyes, udvarias, erkölcsös állásfoglalás például a meztelenséggel és a nemiséggel kapcsolatban, de ez csak erre a kultúrkörre jellemző. A zsidó-keresztény kultúrkörre.

A meztelenség szégyenlése, általában véve a szexualitással szemben tanúsított szeretetlenség, vele ellenséges álláspont ugyanis a kereszténység elterjedésével együtt terjedt el jelentősebb mértékben a világban. Ez egyszerűen abból fakad, hogy a testet a kereszténység alapvetően bűnösnek tartja. De mindegy is, hogy milyen okok miatt vélekedik így vagy úgy az erkölsről a kereszténység, ez végül is nem az összehasonlító vallástudomány tankönyve. A lényeg az, hogy gondolj csak bele kedves Olvasóm: vajh nem úgy van-e, hogy gyakorta tudod ám te pontosan, hogy mit kéne tenned ahhoz, hogy jól érezd magadat a világban, de *nem mered megtenni*, mert úgy érzed, azt NEM SZABAD megtenned?! Mert büntudatot érzel miatta?!

E büntudatot a nevelés oltja beléd. Egyáltalán nem szükséges azonban feltételeznünk, hogy minden amire nevelnek bennünket, ökvetlenül helyes is. Nagyon is gyakran a nevelésünk bizony nem a mi magunk, hanem mások érdekeit szolgálja!

Vegyünk itt is egy konkrét példát. Julcsa szeretne lefeküdni Pistával házasság előtt. Ezt Pista is szeretné, természetesen... de Julcsa egyre csak rágódik rajta, rászánja-e magát. Szeretné megtenni, de úgy érzi ha megteszi, bűnös lesz. Esetleg nem is érdekli az egész vallás, Isten eszébe sem jut, mégis úgy érzi, ettől ő kurvává válna, erkölcstelen céda lenne...

Nyomorultul érzi magát, el van rontva minden pillanata, boldogtalan... s egyre csak ezen rágódik, azon hogy ez illő-e vagy sem, illetve tudja hogy illetlen de olyan jó lenne... Mindez annak köszönhető, hogy kultúránkba mélyen belenőtt a keresztény értékrend. No most, ezesetben Julcsa boldogtalanságának az oka a tudatlanságában rejlik, mert nem tudja, mi lesz a következménye annak, ha lefekszik, s annak, ha nem. Ha tudná, nyilván a leghelyesebbet választaná a két alternatíva közül. És miért nem tudja?

Mert eszébe sem jut TUDOMÁNYOSAN megvizsgálni jelen élethelyzetét, ehelyett csak ebben az ostoba keresztény fogalomkörben gyötrődik, hogy ez hogy ő lefekszik, „bűn”-e vagy sem! Akkor is ebben a mókuserékben forognak állandóan a gondolatai, ha eszébe sem jut közben a kereszténység. Holott amiatt boldogtalan, mert kultúránk keresztény megalapozottsága okozza a tudatlanságát.

Mi e könyvben szakítani akarunk az erkölcsi kérdések vizsgálatának keresztény megalapozottságával, ehelyett új alapokra helyezzük az egész kérdéskört. Az pedig az [evidencialista filozófia](#), ami maga is rendelkezik alapokkal, s ez nem más mint a természettudományok összessége. Ebbe beleértendő minden, a fizikától az informatikán át az evolúcióbiológiáig. Az evidencializmusról írtam már korábban egy könyvet (megtalálható a fenti link alatt), mely főként a filozófia iránt érdeklődő olvasók számára látszik elolvasásra érdemesnek, de kevés konkrét példát említettem benne, habár akadt benne olyan is, megvizsgáltam például a kérdést, hogy erkölcsös-e a húsevés, és hogy mikor szabad hazudni. Jelen művemet azonban amennyire csak lehet, a gyakorlati, konkrét kérdések megválaszolásának szentelem.

Ami e könyv felépítését illeti, az olyan, hogy van először is egy cím, ami a tanácskérő ember számára megvilágosítja, milyen témát dolgoz fel a fejezet, aztán jön a lehető legvilágosabban, köntörfalazás nélkül leírva, hogy olyankor mi a teendő egy józan, evidencialista ember szerint (bár esetenként több variáció is meg van említve), természetesen ott az indoklás is, hogy miért épp úgy érdemes cselekedni. Mindenekelőtt azonban engedtessek meg, hogy beidézzem ide az evidencializmusról írt könyvemből az evidencialisták erkölcsi parancsolatainak rövid gyűjteményét, hogy látsszék belőle, bár esetenként talán elég különös tanácsokat adok, de ez a filozófiai rendszer, az tehát ami az egész mögött áll, mégsem valami sátánikus, az önzést dicsőítő kutyulmány! Ezen erkölcsi pontokra ugyanis a későbbiekben még sokszor fogok hivatkozni. Ezután néhány „alapvetést” közlök, ami minden problémás élethelyzetre jellemző, majd jönnek a konkrét, kitárgyalandó kérdések.

Az evidencializmus etikai parancsolatai

1. Mindent szabad, ami nem tilos.
2. Tilos az, ami árt másoknak.
3. Tilos az is, ami olyan helyzetbe hoz bennünket, hogy elveszítjük az önuralmunkat tetteink fölött, ekkor ugyanis kárt okozhatunk másoknak. Emiatt tilos például a részegség.
4. Tilos a hazugság is, mert másoknak kárt okozhatunk a bennük a hazugság által kialakított hamis valóságképpel.
5. Saját testével mindenki önmaga rendelkezik, mert az a test neki fáj és nem másnak.
6. Ne tégy másnak olyasmit, amit magadnak nem kívánsz!
7. Tégy meg másoknak is mindent, amit szeretnél ha mások is megtennének neked!
8. Művelődjél, állandóan fejleszd ismereteidet, mert minél okosabb vagy, annál több jót tudsz tenni!
9. A te életed sem ér kevesebbet mások életénél, emiatt nem tilos hogy a mások által ellened elkövetni igyekezett tilos tetteket igyekezz bármi módon megakadályozni. Ez az önvédelem törvénye.
10. Ha kétséged van hogy egy adott helyzetben bizonyos tett megengedhető-e, akkor gondolj arra, jobb lenne-e a világ ha az adott szituációban MINDENKI úgy cselekedne! Ha a válasz igen, akkor megteheted azt a tettet.
11. Ha egy adott helyzetben sokféle megoldás is elfogadható, akkor azt válaszd, ami a legtöbb jót és a legkevesebb rosszat eredményezi, de nemcsak neked, hanem minden embernek sőt minden élőnek.
12. Ha a nemcselekvés okozza a legtöbb jót, akkor semmit se cselekedj.
13. A tényeket sose tagadd le, és ne feledd hogy a tények tanulmányozására a tudományok hivatottak, tehát sose vitázz a tudománnyal érzelmi alapról, mindig csak higgadtan, tény-szerűen, lehetőleg kísérleti adatokra hivatkozva!
14. Minden jó, ami növeli az emberek szabadságát, és rossz az ami csökkenti azt.

Ez ugyan nem Tízparancsolat de Tizennégyparancsolat, de logikusabb is annál és általános vezérfonalul szolgálhatnak minden élethelyzetben. Esetleg tizenötödiknek még azt is oda lehet írni: – Gondolkodj! Kétkedj! Járj utána!

Azt hiszem igen könnyű belátni, hogy ha MINDENKI eszerint cselekszik, akkor MINDENKINEK sokkal jobb lesz, annak is aki így cselekszik, azaz az egyén ekkor érvényesíthetné a legjobban a saját önző érdekeit is!

Alapvetések

Mindenekelőtt szeretném leszögezni, hogy a fenti parancsolatlista nem olyan kategorikus és kérlelhetetlen, mint a biblikus tízparancsolat. Ezek a parancsok csak a témával kapcsolatos alapvető irányultságunkat fejezik ki, de szó sincs róla, hogy ne lehetnének például kivételek. Ezt leghelyesebb azzal érzékeltetni, ha megvizsgáljuk a hazugság kérdéskörét. Ezt a következő pontban tesszük meg, ami nem más, mint egy fejezet, amit az evidencializmusról korábban írt filozófiai művemből emelek át e könyvbe. Kivételek tehát akadhatnak, akadnak is, e pontok csak tendenciák. Eleve nagyon szélsőséges álláspont azt feltételezni, hogy lehet egyetlen szabály is, ami alól ne lennének kivételek, márpedig az evidencializmus legfőbb elve, hogy óvakodik a szélsőségektől.

Ami a konkrét élethelyzeteket illeti, mindenekelőtt le kell szögezmem, hogy a legtöbb ember mintegy „ösztönösen” reagál a kritikus, stresszes helyzetekben – s a legtöbbször bizony rosszul. Ennek oka, hogy ösztöneink az ősidőkben alakultak ki, mondjuk a barlanglakó korszakban, némely ösztönünk még régebben, egyenesen az állatvilágban gyökeredzik – mi ellenben már fejlett társadalomban élünk, ahol is fejlett technika vesz körbe minket, s az emberi kapcsolatok oly bősége, és olyan bonyolultsági foka, ami korábban nem volt jellemző őseink életmódjára.

Világos, hogy számos tulajdonságunk, késztetésünk nem megfelelő, ami korábban pedig nagyon is helyeselendő volt. Sajnos ösztöneink nem tartottak lépést a környezetünk változásának gyorsaságával. Nézzük meg pár konkrét példán, hogy is megy ez!

Az ősember többet éhezett, mint ahányszor jóllakott. Ha végre elejtett egy vadat, a legokosabb amit tehetett az volt, ha úgy bezabált belőle ahogyan csak bírt – a hús ugyanis hamar megromlott, tartósítani pedig akkor még nem tudta. Ma már más a helyzet – a késztetés azonban a mértéktelen zabálásra bennünk van, hiába, hogy most már inkább a táplálékhiány a jellemző ránk (legalábbis a fejlett nyugati civilizáció polgáira). A régi korban nagyon is dicséretes erény volt a zabálásra való hajlam – manapság ha ezen ösztönünkre hallgatunk, elhízás lesz a következménye.

A régi korban, ha a kóborló vadász meglátott egy magányos nőt, okosan tette ha letámadta, közöszlött vele, sőt, ha tehetett, egyenesen hazahurcolta a barlangjába – így gyarapodott a törzse, és neki is így született több gyermeke. Ha ma valaki erre az ösztönére hallgat, hamarosan sikkra kerül nemi erőszakért.

A példákat még lehetne sorolni jódarabig, de a lényeg: olyan világban élünk, ahol az ösztöneinket előnyös megfélekezni, s a józan logika bilincseit rakni rájuk!

Most tehát ezt fogjuk tenni. Sorra vesszük a különböző fontosabb élethelyzeteket, s kitárgyaljuk őket a tudomány s a logika legújabb eredményei szempontjából. Kezdjük a hazugság témakörével, már amiatt is, mert egyes vallásos fundamentalisták – a Nagy Ateista Könyvemben bevezetett szóhasználatból élve „fundik” – gyakran azon a nézeten vannak, hogy sosem szabad hazudni. Mint látni fogjuk, a hazugság valóban ritkán elfogadható, de azért a valóság nem ilyen szélsőséges. Azután rátérünk az öngyilkosság kérdéskörére, mely elég fontos kérdés, hiszen Magyarország ebben sok ideje világelső, aztán jön a többi témakör...

Mikor szabad hazudni?

*(Ez a fejezet egy korábbi könyvemből átvétel.
Annak a könyvnek a címe: „Az evidencializmus”).*

A cím szándékosan provokatív. Egyesek szerint ugyanis hazudni egyáltalán nem szabad! Ezt mintha támogatná a korábban felsorolt evidencialista „Tizennégyparancsolat” is, hiszen abban is benne van, hogy tilos a hazugság!

A dolog azonban nem ilyen egyszerű. Azok a parancsolatok természetesen afféle tömény esszenciák, a leglényegesebb dolgok vannak bennük éles kontúrokkal kiemelve, nem lehet egy-egy mondatban kitérni minden finom részletkérdésre. Többnyire valóban tilos hazudni. Akadnak-e azonban olyan speciális helyzetek, amikor a hazugság mégis megengedhető, sőt esetleg kötelező is?

Akadnak ilyen helyzetek. Nem sok, de ezek száma mégsem nulla! Mindenekelőtt vizsgáljuk meg, ezzel kapcsolatban mit sug nekünk a józan paraszteszünk! Azt hiszem elég kevés az olyan ember, aki ne hazudna nyugodt szívvel, ha ezzel megmentheti a saját életét! Az igazmondás szép erény, de az hogy még önvédelmi célból se hazudjunk, az oly szélsőséges álláspont, hogy teljes ellentétben van az „arany középút” horatiusi elvével, amit az evidencializmus elfogad!

Aztán, a legtöbben teljes mértékben elfogadhatónak tartják azt is, hogy ne csak magunk, de mások védelme érdekében is hazudjunk. Legalábbis jó belegondolni, tudnánk-e bízni abban az emberben, akiről tudható, hogy adott esetben inkább kiszolgáltatna minket egy gyilkosnak, mondjuk a náci Gestapo-nak vagy iszlám fanatikuskok dühének, ahelyett hogy valami kézenfekvő dolgot hazudna nekik a hollétünkkel kapcsolatban! Az ennyire igazmondó ember a józan evidencialista szemében nem valami tiszteletreméltó illető, hanem közveszélyes ördög, akire nemhogy emberi életeket, de egy pincsikutyát sem szabad rábízni.

A fenti esetek mind olyanok, amikor az élet védelmének elve erősebb a szemünkben az igazmondás elvénél. Az élet védelme érdekében szabad erőszakot is alkalmaznunk, hiszen tizennégyparancsolatunkban szerepel az önvédelemhez való jog, s ha explicite nincs is oda beleírva, de logikusan kiterjeszthető ez nemcsak magunk, de szeretteink védelmére is, azaz ezt nyugodtan beleérthetjük! Tehát a hazugság valami olyasmi, ami mutat bizonyos rokonvonásokat a fizikai erőszakkal, hiszen alkalmazhatósági területe nagyon hasonló! Vizsgáljuk meg akkor most már, tulajdonképpen mi is az a „hazugság”, mi is a definíciója? Ezzel kapcsolatban nagyon jónak tűnik megint a NAK (=Nagy Ateista Könyv) idevonatkozó részét idézni, mert ott ez szépen meg lett már fogalmazva!

„A legtöbb embernek fogalma sincs arról, mi az „igazság” és a „hazugság” szó jelentése. Ez világosan kiderül abból, hogy azt hiszik: az igazság ellentéte a hazugság, és fordítva! Holott ez nagy tévedés. Az „igazság” ellentéte nem a „hazugság”, hanem a „valótlanság”! Továbbá eszerint a „hazugság” ellentéte nem az „igazság”, hanem az „őszinteség”! Akkor hazudunk eszerint, amikor szándékosan mást mondunk, mint amit igaznak *hiszünk*. Ha tehát egy üldözött arról kérdez minket, hogy az üldözöttje jobbra vagy balra menekült-e, és mi azt hisszük hogy jobbra menekült, s emiatt azt mondjuk hogy balra ment (ugyanis meg akarjuk védeni szándékos valótlanság-mondásunkkal az üldözöttet), nos ezesetben akkor is hazudtunk, ha később kiderül hogy rosszul tudtuk a fickó menekülési útvonalát, mert az valóban balra menekült! *A hazugság tehát szándékos vagy szándékolt valótlanság.*”

Eddig az idézet. Na már most a fentiek szerint könnyedén meg lehet fogalmazni, a hazugság miért mutat rokon vonásokat a fizikai erőszakkal szemben: költőien fogalmazva, a hazugság nem más mint erőszak az igazság felett, pontosabban afelett amit igaznak hiszünk! Itt nincs összekeverve a két fogalom: a hazugság ellentéte nem az igazság, hanem az őszinteség, de amikor hazudunk, akkor nemcsak az a lényeg hogy nem vagyunk őszinték, hanem szándékosan nem azt mondjuk amit igaznak hiszünk, azaz nem az „őszinteség” felett akarunk győzelmet aratni, nem azt akarjuk verbálisan leigázni, hanem azt, amit igaznak tartunk, mert a valóságnak hitt tényeket akarjuk meghamisítva közölni! Tehát épp ez a meghamisítási szándék adja az őszintétlenséget, azaz a hazugság lényegét!

Az erőszakkal való analógiát tovább is vihetjük. Akár a nyers erőszakhoz, akár a hazugsághoz folyamodunk, mindegyik esetben az a célunk, hogy hatalmat nyerjünk egy másik ember cselekedetei felett, azaz olyasminak a megtételére készítsük (vagy olyannak a meg nem tételére) ami máskülönben nem valószínű, hogy a szándékában állna! Ezek tehát egyaránt a befolyásolás, a hatalomnyerés eszközei.

Most már csak annyi a dolgunk, hogy megnézzük, melyik módszer az elítélendőbb: az erőszak vagy a hazugság! Sokan hajlamosak lennének a hazugságot enyhébb módszernek tartani. Ennek azonban semmi más oka nincs, legfeljebb hogy a hazugság gyakoribb mint a nyers erőszak – nyilván amiatt, mert egyrészt nehezebben felderíthető, másrészt több mindenki számára hozzáférhető, tudniillik a gyengébbek is alkalmazhatják az erősebbekkel szemben! Egy negatív, helytelen cselekedetet azonban nem legalizál az, hogy gyakori: az emberevést is elítéljük, holott számos törzsnél teljesen elfogadott tett volt! Valójában minél gyakoribb egy elítélendő tett, annál súlyosabb megítélés alá kell hogy essék, mert társadalmi szinten annál több kárt okoz!

Rövid gondolkodás után rájöhettünk, hogy a hazugság nagyon is képes mindazokat a károkat okozni, amiket az erőszak okozni képes, ám egy szempontból gonoszabb tett annál is: ha fizikai agressziót alkalmazunk valakivel szemben, annak lehetősége van az ellenszegülésre, ellenállásra! Még ha teljesen biztos is hogy sikertelen az ellenállása, akkor is ellenállhat, választva inkább a halált a behódolás helyett. Azaz mindvégig döntési helyzetben marad, még ha cselekvési lehetőségei be is szűkülnek. A hazugság ennél jóval alattomosabb eszköz: akivel szemben alkalmazzák, annak többnyire nem nyílik lehetősége a való helyzet megismerésére, az igaz tények felmérésére, eképp a hazuggal szembeni ellenállásra sincs ilyenkor semmiféle módja!

Egy evidencialista tehát úgy kell gondolja, hogy a hazugság nagyon ocsmány dolog, s bár vannak olyan helyzetek amikor rákényszerülhetünk, s ilyenkor erkölcsi skrupulusok nélkül alkalmazhatjuk mint afféle végső menedéket, de ezen helyzetek száma nagyon csekély! Nagyjából csak akkor megengedett a hazugság, ha a fizikai agressziót is megengedhetőnek tartanánk az adott helyzetben, de még ilyenkor is inkább a nyílt erőszakot kell választanunk, amennyiben az nem jelent veszélyt reánk nézve, mert a hazugság negatívabban megítélt az evidencialista etika szerint, mint a becsületes, tisztességes nyílt agresszió!

Konkrét példával befejezve e részt: ha például a kisgyerekek a sebes sodrású, mély folyóban akar megfürdeni, ami nyilvánvalóan életveszélyes neki, akkor ne azt hazudjuk hogy ott ember-evő polipok élnek s emiatt ne menjen oda be, hanem inkább mondjuk azt, hogy „Gyermekek, ha még egyszer belemész abba a folyóba, én főzőkanállal verem hurkásra az engedetlen seggedet”!

Aki nem így tesz, az ráadásul azt kockáztatja hogy a gyerekek gátlás alakul ki minden vízzel szemben, vagy ha rájön hogy a folyóban mégsincsnek ember-evő polipok, akkor mégis megfürdik benne, és rajtaveszt... Az egyenes út a legtöbb esetben!

Figyelmébe ajánlom az e fejezetet végigolvasóknak, hogy bár a fenti alapelv a hazugsággal kapcsolatban – ha betartjuk – nagyon derék emberré tesz bennünket, aki nyilván sokkal kevesebbszer hazudik, mint mások, ám elvben máris ellentétbe kerültünk a valláserkölcssel, mely lényegében minden hazugságot tilt. (Az más kérdés, hogy a Biblia maga leír több olyan esetet, amikor e nemes elvet megszegették úgy mond magasabb, „isteni” célok érdekében...)

Miért ne legyek öngyilkos?

Röviden azért ne légy öngyilkos, mert nem akarsz öngyilkos lenni igazából. Aki ugyanis valóban azt akarja, az nem olvassa el e könyvet, hanem már rég megtette...

Na de kissé részletezzük ki azért a dolgot, mert hiszen számos embernek szilárd meggyőződése, hogy ő tulajdonképpen *akar* öngyilkos lenni, legfeljebb nem mer, nem tudja hogyan tegye meg, stb. Vagy épp tépelődik, megtegye-e, csak nem biztos benne, mindenesetre egy lehetséges megoldási módozatnak tartja élete bajaira, amit nem zár ki mint végső megoldást!

Vessük be tehát most a tudomány eredményeit e kérdés megvizsgálására, azaz lássuk, mit derített ki az emberek öngyilkossági késztetéseiről a tudomány!

Eszerint az állítható, hogy az öngyilkosságot elkövetők, vagy azt fontolgatók alapvetően két nagy csoportra oszthatóak. Az egyikük egyáltalán nem akar élni, a másikuk csak *úgy* nem akar élni tovább, ahogyan eddig élt!

A második csoportba tartoznak azok, akiket például csillapíthatatlan fájdalmak gyötörnek, akikkel rendszeresen megalázóan bánnak, például akiket állandóan ver, sanyargat a férjük, akik állandó rettegésben élnek, akiket hosszú börtönbüntetésre ítélnak, és soká lehetne még sorolni. Az első csoport meghatározása ennél nehezebb, mert gyakran elutasítják ugyan az egész életet, de olyan érveket hoznak fel ennek megindoklásául, melyeket a második csoportba tartozók használnak inkább: az egész élet szar, szürke, kilátástalan, semminek sincs értelme, igazságtalan a világ, – sőt, némelyek egyenesen azt állítják, ők csak „következetes ateisták” – miután semminek nincs értelme, azaz magasabbrendű célja, akkor minek éljenek, hiszen tök felesleges az egész! Ez utóbbit illusztrálандó, íme egy idézet az egyik internetes fórumból:

„Egyre inkább átgondolom magamban a materialista ateizmust, és teljes mértékben megrettenek.

Valóban.

Nincs nagyobb következetlenség ennél.

Ha meghalok, nem lesz senki, aki tapasztalná ezt a világot! Honnét tudjam, hogy valóban létezik ez a világ, ha kihuny az öntudatom?

Minden a rothadás martaléka lesz, a megsemmisülésé!

És mielőtt mindez elkövetkezne, erről a folyamatról még csak tudomásom sem lesz, MERT NEM LÉTEZEM, NINCS KI FELFOGJA A DOLGOKAT! Semmiről és senkiről nem tudhatok semmi biztosat! Azt se fogom tudni, hogy ki létezik, vagy ki nem létezik, hogy ki fog és ki nem fog létezni, és egyáltalán, hogy fog-e bárki létezni vagy sem!

Sokan úgy képzelik el a halált, mintha elaludnának, és elképzelik magukat a földben, vagy hamvasztva. De nem ez lesz! Pontosabban: még ez sem lesz a materialista ateizmus alapján, mert NEM LESZ AKI FELFOGJA A DOLGOKAT! Nem lesz érzékelő ennek a világszemléletnek az alapján!

Miért fontos akkor bármi? Minek egy közösség? Hát nem csak halott anyag és célnélküliség van körülöttem? Minek létrehoznom vagy kitalálnom bármit? Miféle célja vagy értelme van ennek, ha csak egyetlen végzet vár menthetetlenül? Rettenetes.

Semmiről és senkiről nem tudhatok majd semmit! Talán ők sem léteznek már!”

Ez a nézet persze nagyon távol áll az igazi ateizmustól. Az életnek ugyan valóban nincs célja, ám ez nem jelenti azt, hogy az embernek magának ne lehetnének céljai! Továbbá, ha az életnek nincs célja, akkor nincs célja a halálnak sem – s ekkor máris válaszolhatunk annak, aki azt kérdi tőlünk: – „Miért ne legyek öngyilkos?” – tudniillik ezt: – „Miért ne éljél tovább”?

Aki azt kérdi: – „Minek éljek tovább”? – annak meg ezt: – „Miért ne”?

Továbbá, tegyük fel, hogy tévedünk, és VAN célja az életnek, csak még nem tudjuk! Aki él, annak van egy csekély esélye rá, hogy idővel rábukkan e célra. Aki megöli magát, annak vége, kampec, az megfosztja magát e lehetőségtől.

A dolog azonban úgy áll, hogy ha valakinek aki azt kérdi, miért ne legyen öngyilkos, a fent megadott válaszokat megadjuk, többnyire arra kezd panaszkodni, hogy igen, az lehet, hogy a halálnak sincs célja, de *kényelmesebb*, mint élni, mert az élet súlyos teher a számára! S itt előjön az összes panasz, amit a második csoportba tartozók mondanak. Hogy az élet igazságtalan, meg hogy az ő élete csupa kudarc, stb., stb., a végtelenségig. És nem hazudik, amennyiben ezt ő a lehető legkomolyabban *így is érzi!*

Itt szeretném felhívni Olvasóim figyelmét arra, hogy az élet ellen felsorolt panaszok többségükben jól megalapozottak. Az élet igazán minden, csak nem egy merő örömnapp. Valójában a leggazdagabbak élete sem problémamentes: elég csak megnéznünk valami amerikai szappanoperát! Mégis, kevesen gondolkodnak el rajta, hogy ha mindenkit egyformán sújt nagy általánosságban a sok-sok megpróbáltatás, miért van az, hogy mégis ezen embereknek csak egy aránylag csekélyke töredéke lesz emiatt öngyilkos?!

Szerencsére első kézből, szakemberként adhatok választ e kérdésre, és itt nem túlzás e szó használata, tudniillik TAPASZTALATBÓL mondom, amit mondok! Mert én is átéltem mindezt, s nem is olyan rég.

Arról van szó, hogy akik efféleképp gondolkoznak az életről, azok egyszerűen *betegek*. (Ismétlem, csak az ELSŐ csoportba soroltakról beszélek most!) Betegségük neve: *depresszió*. Rendkívül gyakori, becslések szerint a népesség akár egynegyede is szenvedhet tőle, bár messze nem mindenkinél olyan súlyos, hogy öngyilkossági gondolatai legyenek. Ez egy tényleges betegség, aminek még nem ismerik a pontos okát, valószínűleg amiatt, mert több minden is okozhatja – egy konkrét okra mindjárt ki is térek.

Azaz, ilyenkor nem az ember maga akar meghalni, hanem, hogy úgy mondjam, a betegsége! A depresszió remekül gyógyítható. Sajnos, a beszedett gyógyszereket állandóan, a tünetek elmúlása után is szedni kell, s a szedés megkezdése után csak kb. fél évvel kezdődik mérhető javulás a kedélyállapotban. Onnantól kezdve azonban mintha elfűjták volna a rossz hangulatot!

Ilyesmi miatt tehát merőben felesleges meghalni. Mintha valaki azt mondaná: *olyan csúnya náthám van, nehezen lélegzem, kínszenvedés minden korty levegőért megküzdennem, inkább meghalok!* Holott csak a betegséget kell meggyógyítani...

Én nem szedtem depresszióellenes szereket, bár elég alaposan benne voltam a rossz hangulatban: egy időben délután 5 óra körül szinte menetrendszerűen meg akartam halni – azon sóhajtoztam, minek is élek, miért nem születtem abortumként...

Gyógyulásomat az okozta, hogy kivettem a mandulámat. Egyre gyakrabban begyulladt, és emiatt sokat voltam betegállományban. A feleségem javasolta, hogy vetessem ki. Megbeszéltem a dolgot a körzeti orvossal, s az is javallotta a műtétet. Elég félve álltam rá, de aztán hogy utánaolvastam a dolgoknak, már amiatt is akartam, mert kezdett meggyökeresedni bennem a nézet, hogy hátha ez a gennyes góc is oka a rossz hangulatomnak. Agybiológiai

könyvekben olvastam ugyanis, hogy a gócos fertőzések gyakran okoznak depressziót. (Nem maga a fertőzés, hanem a fertőzés ellen termelt ellenanyagok). S mert tudtam magamról, hogy „nem voltam én ilyen hülye korábban”, emiatt valami *oka kell legyen* a letargiámnak...

Nos, nem akarok hazudni: 41 évesen a mandulakivétel nem semmi! Életem legpocsékabb élménye volt. De megérte, mert már a műtét utáni napon lényegesen jobban éreztem magamat, s azóta is egyre javul a hangulatom. Holott a depressziót okozó anyagok teljes kiürülése bele-telik néhány hónapba is. Akár fél évbe is. (Érdekes egybeesés: a depresszióellenes szerek is többnyire csak fél évvel a szedés elkezdése után kezdenek hatni... valami összefüggés lehet a két dolog közt! Talán blokkolják a gennyes gócok ellen termelt ellenanyagokat?)

Azaz, az így gondolkodó ember egyszerűen egy beteg ember, s a betegségét igenis okozza valami, de nem a „világ rosszasága”, mert az mindenkire egyformán hat, mégsem lesz mindenki öngyilkos, nem is gondolkodik ezen mindenki. Aki mégis így érez, annak javaslom, vizsgálta meg magát, mindenekelőtt nincs-e valami gennyes góc a szervezetében: rossz mandula, gennyes fog, stb. Ha van, távolítsa el. Ha nincs, vagy nem találják meg, akkor sincs veszve semmi: remek depresszióellenes gyógyszerek vannak ugyanis. Emiatt nem kell meghalni tehát.

Szeretném kiemelni, hogy bár a depressziót *okozhatja* valami agyi defektus, például sérülés, egyáltalán nem biztos azonban, hogy aki depressziós, s emiatt akár öngyilkosságot fontolgat is, az okvetlenül „idegbajos”, „elmebeteg”, „hülye”, stb. lenne! Nekem sem volt abszolúte semmi bajom az agyammal („idegeimmel”), egyszerűen volt bennem – és nem az agyamban! – egy gócos, gennyes gyulladás, ami mérgezett. Egy rutinszámba menő műtét, amit naponta ezrével végeznek az orvosok, segített. Csak rá kellett jönni, hogy ott van a baj. És még hozzáteszem: ajánlgattak nekem még a műtét előtt (no nem az orvosok...) mindenféle misztikus csodaszereket, hogy forduljak Istenhez, hogy az a bajom, hogy valami előző életemben nagy bűnt követtem el, meg hogy az, hogy a világot rossznak látom már a lelki fejlődésem kezdete, mert hamarosan felnyílik a szemem a magasabbrendű valóság szépségének meglátására, meg hogy hívjam be a szívembe Jézust, s akkor újra tudok majd örülni az életnek – ha ezt a sok sületlenséget megfogadom, ma is vagy depressziós lennék, vagy ha nem hát csak azért nem, mert hullá. Konkrét, TUDOMÁNYOSAN BEHATÁROLHATÓ bajom volt ugyanis, amire konkrét, tudományos megoldás létezett, ami be is vált: egy helyileg végrehajtható műtét. És még véletlenül sem kellett hozzá az agyamban turkálni sem, azaz nem kellett úgymond „meg-változtatni a személyiséget erőszakosan”. Még csak el sem altattak a műtéthez, helyi érzéstelenítéssel csinálták. S mégis megoldódott minden bajom-búbánatom! Nem kellett hozzá holmi Krisztus, Jézuska, meditáció, akármilyen, csak egy ügyes orvos egy szál szikével, és mintegy 20 perc.

Mindez nem jelenti azt, hogy most ne tartanám a Világot egy alapvetően nem túl kellemes helynek. Legalábbis itt és most, a vadkapitalizmusban amiben élünk, nem örömmünne az élet. És kegyetlen, és igazságtalan, és farkastörvényű, stb. Azaz, SEMMIBEN nem változott a róla alkotott véleményem! Ha úgy tetszik tehát, a jellemem nem változott meg. Épp csak ez a tudat, hogy a Világ ilyen, ez már nem jár együtt azzal a mély, reménytelen szomorúsággal és tehetetlenség-érzéssel, ami miatt a halál után sóvárognék. A Világról alkotott véleményem egyszerűen nem érv ugyanis az öngyilkosságra, csak korábban, betegségem alatt hittem, hogy érv lehetne amellet. De akkor nem én gondoltam ezt így, csak a betegségem.

Persze, mostanában is vagyok néha szomorú, meg levert, aggodalmas, nyugtalan, feszült, – miért is ne, mindenki van ezzel néhanapján így. Pláne, amikor fáradt vagyok, mert például valamiért sokáig maradtam fenn, és kialvatlan vagyok. Mindez azonban normális. Emiatt egy egészséges ember nem akar már meghalni. Most már én sem.

Különösen kritikus azonban azoknak a helyzete, akik nem találnak magukban holmi gennyes gócot, amit kivetethetnének, emiatt depresszióellenes szert kezdenek szedni, de az sajnos csak mintegy fél év múlva kezd javítani az állapotukon. E fél év igen nehezen elviselhető. Mit tegyenek ezen idő alatt, hogy legalább valamennyire javítsák a hangulatukat, amíg hatni kezd a szer? Van rá valami megoldás?

Természetesen igen. Két módszert említek meg a hangulat javítására: az egyik a *munkaterápia*, a másik a *fényterápia*.

A munkaterápia szó hallatán ne kezdjünk fintorogni! Tudott dolog, hogy bizonyos rossz hírű helyeken, a „diliházakban”, elmegyógyintézetekben is alkalmazzák, s meglepően hatásos! Ne holmi kényszermunkára gondoljunk, és semmiképp sem valami megerőltető tevékenységre. A lényege az, hogy valami teljesen mechanikus, kifejezetten unalmas munkát kell végezni. Legalábbis depresszió esetén ez válik be. Nekem mindenesetre bevált. Olyasmire gondolok, hogy például bab- és borsópucolás. Szerezzünk be 20-30 kiló hüvelyes zöldborsót, vagy hüvelyes szárazbabot, üljünk le, és kezdjük el megpucolni. Közben esetleg szólhat valami halk zene is, de ne pop-rock, kerüljük a keményzenét és a rapot – valami klasszikus zene, vagy tangó megfelelő lehet. De a teljes csend talán még jobb. Zenét inkább tehát csak akkor hallgassunk közben, ha valami külső zajt, például az utcai lármát kell elfojtanunk vele.

Néhány óra efféle tevékenység meglepő módon képes javítani a hangulatunkat, de pláne, ha napokon át rendszeresen csináljuk! Én véletlenül jöttem rá, épp jó volt a termés ezen terményekből, muszáj volt megpucolni – s bár eleinte igazán a hátam közepére kívántam e munkát, de aztán rájöttem, hogy ez nekem nagy ajándék, mert közben meglepő mértékben javul a hangulatom! Ajánlom tehát mindenkinek aki épp „rossz passzban” van. Más unalmas munkákkal is lehet kísérletezgetni, lehetőleg olyasmivel, aminél semmit nem kell gondolkodni, mert teljesen mechanikus tevékenység. Depresszióban szenvedőknek épp emiatt javaslok munkahelyváltogatást is: menjen olyan szakmába, ahol valami *nagyon* unalmas dolgot kell órák hosszat cselekednie, de nincs különösebb fizikai igénybevétel, sőt, szellemi odafigyelés sem – például valami automata szerszámgépet alapanyaggal etetni. Értik ugye: munkadarab betesz, gomb megnyom, munkadarab kivesz, új munkadarab betesz, gomb megnyom... órákon át!

Mindez persze nem okoz majd gyógyulást, ezt kihangsúlyozom. Ez csak tüneti kezelés. A lényeg a gyógyszer (ha a műtét nem segít, mert nincs mit műteni), de amíg megjön a gyógyszerek hatása, azalatt sokkal elviselhetőbbé tudja tenni az életet.

A fényterápia abból a tényből fakad, hogy télen sokkal több a depressziós, mint nyáron. Még olyanok is beleesnek ebbe a betegségbe telente, akik soha máskor nem rossz hangulatúak. Ennek „szezonális depresszió” a neve, elnevezték ezt így az orvosok, megkülönböztetésül, mert valószínűleg több minden is okozhat depressziót. Lévéen hogy még nem depressziós emberek is gyakorta panaszkodnak, hogy utálják a telet s nemcsak a hideg miatt, de a fényhiány miatt is, emiatt kísérletezni kezdtek a fényterápiával, aminek lényege, hogy időnként – többnyire hajnalban és késő délután, mert ekkor a leghatásosabb – nagyon erős fénnel kezelik a beteget. (Persze nem nyitott szemre világítanak...) Pár perces rendszeres efféle kezelés csökkenti a rossz hangulatot. Érdekes módon azoknál is, akik nem „szezonális depresszióban” szenvednek. Az orvosok azt mondják, hogy ennek semmi köze holmi százas villanykörtekhez, mert speciális, nagyon erős fény kell hozzá – biztos igazuk is van úgy, ahogy ők csinálják. Én azonban kikísérleteztem a magam számára, hogy ha egy nagyon erős villanykörte közvetlenül a szemem elé teszek, attól csak néhány centire, hogy érezzem a melegét is, s behunyt szemmel eléje ülök, akkor az valamennyit segít. Gondolom nem annyit mint a szakszerű orvosi kezelés, de jobb mint a semmi. Még jobb azonban, ha tudatosan keressük az alkalmat az igazi napfény élvezetére, azaz használjuk ki a télen előadódó kevés napfényes órák ajándékát, nyáron meg

legyünk minél többet a szabadban. Ha megválaszthatod, hogy munkahelyeden hol dolgozol, igyekezz olyan helyre kerülni, ahol az ablak előtt ülsz vagy állsz, s az épület olyan oldalán, ahol minél többet tűz be hozzád a Nap, még kánikula idején is, és akkor is, ha emiatt kissé pislogni leszel kénytelen vagy melegeled lesz. Sötét szemüveget, napszemüveget soha ne viselj! Továbbá, aki depressziós, az ne takarékoskodjék a világítással odahaza, hanem minden ragyogjon ahogyan csak lehetséges! Kerüld a függönyök használatát is. A lakásod falát „meleg”, azaz világos színekkel ferd ki illetve ilyen tapétát használj, s a bútoraid is ilyen színűek legyenek. A legmegfelelőbb a világos színek közül is az aranyszínű, a narancssárga, a citromsárga és a halványrózsaszín (ebben a sorrendben). És aki depressziós, az semmiképp se vállaljon éjszakai műszakot – hiszen akkor éjjel van fenn és nappal alszik, azaz szinte soha nincs fényben!

Megjegyzem különben, hogy a fény és a hangulat közti kapcsolatot ösztönösen felismerte a népi bölcsesség is már régóta – gondoljunk csak arra, hogy olyan kifejezésekkel van tele a nyelvünk, hogy például „jókedvre DERÜL”, illetve „BORÚS a hangulata”! Azaz maga szeretett anyanyelvünk tanúskodik arról, hogy a bennünket érő fény mennyiség igenis befolyásolja a kedélyállapotunkat.

A második csoportba tartozóknál a helyzet egyértelmű: meg kell szüntetni a túrhetetlen élethelyzetet, ha az például egy rossz házasság, ki kell lépni belőle. Ez elég egyértelmű, erre szót vesztegetni is kár – mindazonáltal e könyv egyes fejezeteiből az adott, konkrét élethelyzetre vonatkozóan számos hasznos tanácsot meríthetnek Olvasóim, remélem, – annak ellenére, hogy elismerem: általános tanácsot különben is nehéz adni, mert a konkrét élethelyzettől függ. Vagyis itt nincs mindenre alkalmas csodaszer, de a leggyakoribb krízishelyzeteket azért megvizsgáljuk majd.

Egyvalamire azonban okvetlenül ki kell térnünk: akadnak akik amiatt akarnak öngyilkosak lenni, mert nagy bennük a kitűnnivágyás, ám nem értek el hosszú idő alatt sem sikereket, vagy nem akkorákat, mint szerették volna! Esetleg úgy érzik, képesek lennének jelentős sikereket elérni, de nincs meg ehhez az induló tőkéjük. Vagy csak úgy szimplán szeretnének sikeresek lenni, de maguk is tudják, hogy nincs meg bennük ehhez a kellő tehetség. Mit csináljanak ők?

A vallásos „gondolkodók” erre azt mondják, – főleg a taoisták – hogy nem a körülményeket kell megváltoztatni, hanem önmagunkat. Törődjünk bele az adott helyzetbe, élvezzük a rendelkezésre álló örömeket, azaz a tudatunkat alakítsuk a körülményekhez, s akkor elégedettek leszünk.

Biztos ez is egy megoldás, épp csak valahogy nem tűnik előttem emberhez méltónak. Az embert az emelte a többi állat fölé, hogy igenis nem önmaga alkalmazkodott, hanem a környezetét alakította. Például nem úgy tanult meg repülni, hogy kezei szárnyná módosultak volna. És nem törődött bele, hogy járványok vannak, hanem kikísérletezte a gyógyszereket, ahelyett, hogy abban reménykedett volna, hogy meghalt szeretteivel majd egy következő életben újra beszélgethet!

Azaz, nincs abban semmi baj, ha valaki kitűnni akar. Tűnjön csak ki, ha erre van vágya, remek ötlet! A Világot mindig is a kitűnni vágyó emberek vitték előre!

Most tehát az a dolgom, hogy megmondjam sikerekre, elismerésre, ha úgy tetszik hát feltűnésre sóvárgó olvasóimnak, miként érhetik el a vágyott célt. Lehetőleg természetesen úgy, hogy ez ne jelentsen túl nagy anyagi terhet, mert nem mindenki milliós, akiben tombol a feltűnési viszketőség. Ez azonban megérdemel egy külön fejezetet.

Mit tegyek, hogy ne legyek szürke kis senki?!

Azaz, e fejezet arról szól, hogy mit tegyen az az ember, aki szeretne valamiképp rendkívüli életet élni, valamiképp különleges lenni, és nem átlagember, nem tucatember! E fejezet ezt illetően természetesen a szegény embereknek szól – aki gazdag, annak van bőven pénze ahhoz, hogy belefogjon valami olyan ténykedésbe, ami őt különlegessé teszi. De mit tegyenek a szegények?!

Mindenekelőtt tisztázzuk, hogy sokan elítélik a kitűnnivágyást, sőt, azt állítják, a nyugodt átlagélet tesz csak boldoggá. E nézettel nem kívánok vitába szállni, amennyiben elismerem, hogy lehetnek olyan emberek, akiknek a számára valóban a nyugodt hétköznapiság hozza meg az igazi boldogságot. Az ő esetük azonban egyszerű: ugorják át e fejezetet! Ez azoknak szól, akik úgy érzik, nem tudnak megelégedni a szürke hétköznappal, akik arra várnak, hogy őket mások különleges valakinek tartsák. Eképp azt a címet is adhattam volna e fejezetnek némi rosszmájúsággal: „Hogyan váljunk csodabogárrá”?

Nos, ennek két fő módja van. Az egyik azoknak nyílik meg, akiknek sok a pénzük. Hogy csak egy példát mondjak: adakozzék 1 milliárd dollárt valami nemes célra, s azonnal hírnevessé válik! Ha még több a pénze, indítson választási kampányt és legyen elnökké... de sok más mód is elképzelhető. Ez annyira nyilvánvaló, hogy nem is írok róla többet.

A másik mód már nehezebb, ha úgy vesszük. Ezért bizony tanulni kell, bár cseppet sem sokat a legtöbb esetben. Hogy mire gondolok, azt mindjárt leírom néhány konkrét példán. Felsorolok ugyanis olyan teljesen konkrét módszereket, melyekkel garantáltan elérheted, hogy a környezeted – s néha a szélesebb környezeted is – érdekes egyéniségnak tartson téged! Némely efféle hobbiból még akár anyagi haszonra is szert tehetsz, befektetést meg ezek nem túl sokat igényelnek.

1. Műborostyánkészítés. Keress rá az Interneten, hogyan kell ezt megoldani, mert e könyv nem foglalkozhat a konkrét szakmai leírással. Mindenesetre nem kell sok minden hozzá, csak néhány műgyanta. Ezután nincs más dolgod, mint szép apróságokat, például szép kavicsokat, bogárhullákat, egyebeket műborostyánba ágyazol, s ezekből ékszereket készítesz. Szép, művészies hobbi, és cseppet sem kizárt, hogy jól fogsz keresni is vele! Ha igen, ne felejts el jutalékot adni belőle nekem az ötletemért... mindenesetre ez olyan hobbi/szakma, ami cseppet sem átlagos, ettől különleges valaki leszel, és nagy előnye, hogy otthon is végezhető.

2. Készíts természetfilmeket!

Ah, már előre látom, hogy ezt olvasva magasba szalad a szemöldököd, s ezt mormogod: – Hát ez hülye! Nincsenek nekem millióim filmkészítésre!

Persze hogy nincsenek millióid. De nem is kellenek hozzá milliók. Ehhez csak egy számítógép kell, amivel valószínűleg rendelkezel is, ha ezen könyv elektronikus változatát olvasod, s emellé mindössze egy digitális kamerát kell venned, olyat, ami képes AVI file-ok előállítására. Egy efféle megvan már néhány tízezerből, mindenesetre jelenleg, e sorok írásakor a legtöbb 100 ezer Ft alatt van, azaz kitelik 1 havi fizetésből. Ennyit meg igazán rászánhat az, aki szeretne kitűnni a szürke tömegből!

Szóval megvan a kamera, emellé szerezz be valami olyan progit a számítógépedre, amivel vághatod-szerkesztheted a videoállományokat. Miután gondolom nem szeretnél pénzt kiadni még a programért is, ajánlom barátkozz meg a tökéletesen ingyenes Linux operációs rendszerrel, ez alá majdnem minden program is ingyenes, a videoszerkesztő progik java része is.

Plusz sokkal stabilabb, jobb operációs rendszer, mint a közismert Windows. Ezesetben ne felejts el utánanézni, a vásárolni szándékozott kamera kezelését támogatja-e a Linux... olyat vegyél, amit támogat!

Szóval megvan a kamera és a progi, de most amiatt nyavalyogsz, hogy de honnan lesz neked pénzed elutazni a Szaharába, meg különben is félsz a vadállatoktól?! Semmi baj!

Nem kell ugyanis messzire utaznod. Csak sétálj ki a kertbe, vagy ha belvárosban laksz, menj ki a budai hegyekbe. És itt készíts filmet – a rovarokról! Hangyák, méhek, darazsak, pókok, szöcskék, lepkék... Az sem baj, ha nem értesz hozzájuk. Nem kell semmi narráció a filmhez, csak a Természet szokásos neszeit vedd fel a kamerával a hangsávra. Válassz izgalmas jeleneteket: amikor a pók megkötözi az áldozatát, vagy amikor a hangyák behurcolják a hernyót a bolyba... vagy vedd filmre, miként szív nektárt a pillangó a virágból... miként sző hálót a pók... miként bújik ki a bábból a lepke... A film címe meg legyen mondjuk ezek valamelyike: Mikrovilág, A Kicsik Világa, Aprók élete...

Szerintem sokaknak tetszene egy ilyen film – nekem biztos. (Küldd is el nekem, ha megvagy vele...) Talán még díjat is nyersz vele...

3. Zeneszerzés. Ezt gondolom elég uncsi ötletnek tartod, hiszen manapság ha eldobsz egy féltéglát, nagy eséllyel valami együttes tagját találod fejbe vele... na de itt is lehet egyénit alakítani! S ehhez más sem kell, csak hogy kitalálj egy új zenei irányzatot. Hiszen mi az neked! Legyen a neve mondjuk „biozene” vagy „nature music”, vagy „endogén zene” (az „endogén” azt jelenti: „belülről jövő, belső”, de sok más nevet is rá lehet aggatni: „intro zene”, „inherens zene”...

A lényege hasonló ahhoz, amit az előző pontban a filmkészítésnél leírtam. Állíts össze zenét a Természet hangjaiból! Mondjuk legyen a cél az, hogy ha valaki behunyta szemmel hallgatja a zenédet, akkor valami nagyon kellemes helyre képzelhesse magát. Tücsökciripelést veszel fel, forráscsobogást, szélzúgást, stb., s ezeket megfelelően kevered. Persze ehhez is kell számítógép. De akár azt is megteheted, hogy tökéletesen valódi zenét szerkesztesz, de ennek alaprítmusát mindig valami természeti „zaj” adja, markánsan felhangosítva. Hogy csak a legkézenfekvőbbet említsem: legyen az alaprítmus mondjuk a szívdobogás! A nyugalomban levő ember szívritmusa állítólag az ezt hallókra is nyugtató hatású...

De megteheted azt is, hogy kísérteties zenét szerkesztesz. Ehhez olyan hangeffektek kellenek, mint például ajtónyikorgás, szélsüvítés, örült röhögés... szóval, a lehetőségek skálája végtelen! Ha van számítógéped, ehhez már csak egy mikrofon kell, s tied a világ!

4. Legyél néprajzkutató!

Igen, igen, jól sejtet, természetesen tudományos fokozat nélkül! Semmi az egész. Más sem kell hozzá, csak hogy valami olyan területet válassz, amit még nem sokan kutattak, legalábbis nem Magyarországon, eképp nemigen lehet vetélytársad, s így különösebb erőfeszítés nélkül hamar szakértővé küzdheted fel magadat. Például szenteld az életedet annak, hogy valami már kihalt embercsoport szokásait tanulmányozod. Fontos hogy már ne éljenek, így nem fenyeget a veszélye annak, hogy el kelljen utaznod oda, illetve hogy mások elutaznak közéjük és megelőznek téged az anyaggyűjtésben, csak mert van pénzünk az odaútra. Csupán egy példát említek, bár rengeteg már kipusztult néptörödékről tud a világ. De itt van egy példának az egyik legérdekesebb már nem élő nép, az agaiumbuk. Ha e nép tanulmányozását választod hobbiul, nemigen lesz vetélytársad kis hazánkban. Lássuk, erről mit ír a magyar Wikipédia? Nos, az „agaiumbu” szóra rákeresve nincs találat a lexikonban, az „agaiumbuk” szóról sincs szócikk, csak a „vízimajom-elmélet” szócikkben említik meg őket pár szó erejéig, eként:

A „kacsalábú agaiumbuk”

A vízimajom-elmélet hívei bizonyítékot látnak elgondolásukra egy [Új-Guinea](#) szigetén élt, túlnyomórészt vízi életmódot folytatott törzs, a „kacsalábú agaiumbuk” testfelépítésében és életmódjában. A törzs tagjai nevüket széles és lapos talpukról kapták. Cölöpökre épített falvakban éltek egy csendes lagúnában, a Musa folyó és a tenger között. Életüket nagyrészt vízben töltötték, a szárazon nehezen mozogtak. Kétszer akkora orrcimpával rendelkeztek, mint mi és a víz alatt be tudták zárni orrukat. Rövid és vastag combjuk, vékony lábszáruk volt. Mellkasuknak nagyobb volt a körfogata, mint az emberi átlag: vagyis egy belélegzéskor több levegőt tudtak beszívni. A múlt idő nem véletlen: a törzs sajnos már nem létezik, a törzsi háborúk és a járványok végeztek vele.

Ha tehát erről igyekszel adatokat gyűjteni, külföldi leírásokat lefordítani, stb., igen hamar a téma elismert és legtájékozottabb magyar szakértőjének hírébe kerülhetsz. A Google kereső is mindössze 2 találatot ad ki az „agaiumbu” szóra! Célszerű honlapot is nyitnod az Interneten e témának, mondjuk megveszed (nem kerül sokba) a <http://agaiumbu.hu> doménnevet... de ismétlem sok más kihalt népre is „rástartolhatsz”.

5. Speciális Linux-disztribúció népszerűsítése. Ez amiatt jó, mert a <http://distrowatch.com> címen több száz Linux-disztribúció van összegyűjtve – ezeknek azonban csak elenyésző része rendelkezik magyar(ított) honlappal! Mi sem egyszerűbb mint hogy kiválasztasz egy nem nagyon ismertet, felrakod a számítógépedre hogy kissé megismerd, és nyitsz neki egy magyar honlapot, fórummal együtt. Csak egy rövid leírást kell készítened hozzá, meg mondjuk illik, hogy az eredeti (többnyire angol) honlapját a disztribúciónak lefordítsd, legalábbis a fontosabb cikkeket belőle. Vagy lefordítsd. 10-20 A/4-es oldalnyi anyagnál több nemigen jöhet szóba. S máris lesz egy zugod az Interneten, a számítástechnika világában, s ráadásul egészen nyilvánvaló, hogy ezzel nagy és jó ügyet szolgálsz, mert lehetővé teszed, hogy a magyar Linux-közösség angolul nem tudó tagjai is megismerjenek egy eddig számukra elérhetetlen disztribúciót!

A módszer különben nagyon is működik, erre magam vagyok a tanú: én a [GoboLinux](#) disztribúciót népszerűsítettem idehaza. Megjegyzem nem is elsősorban azért, hogy a feltűnési viszketegségemet kielégítsem, hanem mert valóban nagyszerű újításnak tartom. Fórumot nyitottam neki, amit el is ismertek a készítőik hivatalos magyar fórumuknak: <http://linux.birodalom.net/smf> és wiki-alapú tudástárat is nyitottam neki a <http://linux.birodalom.net/gobowiki> címen. És még a legtekintélyesebb internetes kereső, a Google is nagyra értékeli a tevékenységemet, mert e fórumom Page Rank értéke szerinte 5, a GoboWikié pedig 3. Ez nagy szó, mert a legtöbb honlapot nemes egyszerűséggel nullára osztályozza... Nemzetközi hírnevet is szereztem ezzel, mert e disztrót Brazíliában fejlesztik, s a fejlesztőgárda nagyra értékeli a munkálkodásomat. Ugyanis a hivatalos oldaluk magyarra fordítását is elintézték: <http://gobolinux.org> és itt ha nem rögvést magyarul jönne be, a „Magyar” felíratra kell kattintani... különben pedig itt a közvetlen link a magyar változatú oldalra: http://gobolinux.org/index.php?lang=hu_HU

És ezek után bizony teljes joggal érezhetem Fontos Valakinek magamat az Interneten. Olyannyira, hogy a GoboLinux legutóbbi kiadása eredetileg nem volt hajlandó feltelepülni a számítógémemre, mert 2 db SCSI soros CD-egységem van, de amikor ezt megírtam Brazíliába a fejlesztőknek, csak azért összeállították a gépem mását ott az egyetemen, hogy megfejtsek a hiba okát és kijavítsák, hogy meglegyen nekem is az új GoboLinuxom! Még később kifejezetten az én kedvemért nem kevés nehézség árán megcsinálták nekem a CDFS kernelmodult, mert nekem az kellett, de valamiért nem akart lefordulni a rendszeremben. Azaz sokra becsülnek, barátaim, és ez jó érzés! De mindebben TE is részesedhetsz – a distrowatch-on annyi sok disztró található, hogy bizvást találsz TE is köztük kedvedre valót...

6. Készíts kőképeket!

Hogy mi a kőkép? Egyszerű! Összeszedsz mindenféle szép, apró kavicsokat, alaposan megtisztogatod őket, és valami erős ragasztóval felragasztod őket egy vászonra, esetleg funérlemezsre. Utóbbi biztos tartósabb, a vásznas módszer előnye, hogy óvatosan esetleg úgy-ahogy összehajtható. Megjegyzem nem kell drága pénzt kiadni vászonra: valami tisztára mosott régi ruhából, rongyból is kivágható megfelelő darab. Persze a kavicsok felragasztásánál használd a művészi érzékedet, hogy a színeikből valami képfeleség bontakozzék ki!

A módszer fejlettebb változata, hogy veszel egy flexet kővágó koronggal vagy valami hasonló szerkentyűt (10-20 ezer forintból kitelik), és a köveket szétarabolod vékony szeletkékre, s így lapos felületű kavicsdarabokat ragasztgathatsz. Efféle mozaikokat készítve nem lesz nehéz művész-hírnevet szerezned magadnak, és nem hinném azt sem, hogy sok vetélytársad lenne. Ráadásul ez szerintem még a festészetnél is olcsóbb, hiszen kavicsokat akárhol találhatsz, csak a ragasztó kerül pénzbe.

Aztán ha tenger- vagy folyóparton jársz, összeszedhetsz művészi céljaid érdekében csigaházakat és kagylóhéjakat is. Szerves anyagokat viszont nem ajánlok, mint például a fakéreg, mert az nagyon romlandó.

7. Olcsó élelmiszer receptgyűjteményének elkészítése. Ha van egy kis fantáziád és szeretsz főzicskélgni, akkor előállíthatsz saját recepteket is, persze alapanyagnak válassz valami nagyon könnyen és ingyen hozzáférhető. Például szóbajöhet a csalán, a bodzavirág, a tyúkhúr, a gyermekláncfű virága vagy zsenge bimbója... ez mind olyan, amiről tudjuk, hogy nem mérgező, és van is egy-két recept rá, miként lehet belőlük levest, salátát, vagy teát készíteni, esetleg egyebeket. Nos, mi sem egyszerűbb annál, hogy hozzáfogj, és kidolgozz saját recepteket akár több százat is valamelyik olcsó alapanyagra! Ezt aztán leírod, s lehet hogy még könyvben is kiadják, de annak végleg semmi akadálya, hogy feltedd egy honlapra az Interneten, fórumot nyiss nekik... az egészséges életmód, a bio-étrend úgylis „trendi” manapság! Szerintem egy-kettőre lesz hálás közönséged, akik nagy örömmel üdvözlnek majd fincsi felfedezéseidet!

Azoknak akik azt hiszik, ez nehéz, leírom, hogy én mire jöttem rá a csalánnal kapcsolatban. Tudjuk ugye, hogy abból készíthető tea. Ehhez a szárított csalánt szokták felhasználni. Nekem épp nem volt, kipróbáltam a friss csalánnal. Kiválóan bevált. Erre gondoltam, a főzés során sok vitamin elbomlik benne – mi volna ha csak simán összeturmixolnám vízzel, hogy a tüskéi összetörjenek, s így a friss levét innám meg?! MÉG FINOMABB VOLT! A turmix tetejéről leszedtem az oda felszálló csalánvagdalékot természetesen, s ezt vagy kidobtam, vagy csalánlevesbe használtam fel. Persze a szűrt levet meg is cukroztam. Észrevettem azonban, hogy turmixolás közben sok hab keletkezik. Jó tartós hab! Erre kitaláltam hogy a szűrt levet is megturmixolom hogy sok habja legyen, de már a cukros lét turmixolom, s így utána a cukros habot megeszegetem... Ó! NAGYON FINCSI! Ajánlom mindenki figyelmébe! Messze jobb mint nemegy drága pénzen kapható gyümölcsjoghurt és teljesen ingyen van! Különösen finomnak mutatkozott e hab, amikor a csalán mellé citromfű-leveleket is tettem, hogy ízesítse a levet. Szerintem ezek után némi kísérletezgetéssel ki lehetne találni, miként lehet finom csalánfagyaltot is előállítani...

8. Csinálj különleges lakást magadnak!

Azt hiszem ennek előnye nyilvánvaló: hobbid által saját lakásod épül-szépül! Persze ezt megint úgy kell megoldani, hogy ne kerüljön sokba. Sebaj!

Az ötlet lényege épp az, hogy eleve amiatt lesz lakásod különleges, mert olcsó anyagokból szépítéd. Például akad egy rakás üres üveg mindenütt amit kidobálnak, mert nem is visszaváltható. Ezeket nyugodtan összeszedheted ingyen, és ügyesen egymásra téve őket, egymáshoz ragasztva őket ebből építhetsz elválasztó falakat! Akár azt is megteheted, hogy a szintelen üvegeket a színesekkel vegyítve úgy rakod, hogy valami mintát adjanak ki. Némelyikbe kis villanyégőket is betehetsz, aztán egy kapcsolás és máris megvan még a hangulatvilágítás is valami sejtelmes légyotthoz... Mindezt kipróbálhatod műanyagflakonokkal is, kisebb falakhoz biztos azok is jók.

Vagy, veszel flexet kővágó koronggal, vágsz szép színes kövekből vékony (pár centi vastag) lemezeket, s ezekkel borítod be a lakásod falát belülről, hogy barlangszerű környezetet kapj.

Megcsinálhatod azt is, hogy nejlonzacskókat vékony csíkokra szabdalsz, s ezekből hosszú függönyöket kötsz, ez is igazán egyéni, pláne ha ügyesen választod meg a színekombinációt. A bejárat elé akasztva ezeket sejtelmesen susoghatnak, s ez is milyen olcsó... lábtörlőt, szőnyeget is lehet ilyesmiből készíteni...

9. Menj el világkörüli útra!

Nem, nem vagyok őrült, tudom, hogy kevés pénzed van... De minek ehhez sok pénz?! A lényeg hiszen épp a hírnév, na most sok pénzből a hülye is körbe tudja utazni a Földet, a pláne épp az, hogy pénz nélkül!

Azaz, jelentsd ki, hogy te gyalog teszed meg az utat, mindössze egy hátizsákkal! Előtte egyezz meg egy kiadóval, hogy majd nekik eladod az élményeidet. Szerintem lesz rá vevő. Vagy egy tévétársasággal. Pakold be az útleveledet, ruhákat, tartalék cipőt, és jelentsd ki, hogy te valami nemes ügyért gyalogolsz, hogy ezzel hívd fel a figyelmet mondjuk a bálnák védelmére, vagy a széndioxid-kibocsátás mérséklésének fontosságára, vagy akármire. És mondd azt, hogy ami támogatást kapsz, annak a felét mondjuk valami egészségügyi intézménynek adod, például új inkubátorok vételére. Ez biztos módja annak, hogy az intézmény dolgozói nagy reklámot csapjanak neked... És hangsúlyozd, hogy neked kevés a pénzed, ha nem találkozol jószándékú emberekkel az úton, akkor már Azerbajdzsán elérése előtt éhen halsz...

Aztán indulj el. Mondjuk, jobb kihagyni az útból az olyan országokat mint Irak, Irán, Afganisztán – arra nem szeretik mostanában a fehér embereket. Eredj mondjuk Moszkva felé, aztán jöhet Kína, Vietnám, Japán... Addigra biztos akad aki ingyen átszállít téged Amerikába. Majd Európa, és már itt is vagy újra.

Ja, hogy ez hosszú út és fárasztó? Hosszú, de sok érdekeset láthatsz, és a hírnév is biztos. És nem is fárasztó. Nem vagy időhöz kötve! És hogy mennyi időbe telne? Nos, a Föld kerülete valami 40000 km, ha 3 km/órás tempóban bandukolsz, és naponta csak 8 órán át, akkor ez 1666 nap, ami 4 és fél év. Ennyi idő alatt életre szóló élményt szerezhetsz. És ennyi időre meg van oldva az ingyen kosztolásod, szállásod, mert biztos mindenütt ellátnak mindennel, azaz ennyi időre nem kell félned a munkanélküliségtől sem!

Valójában persze ennél kevesebb időbe telik mindez, mert a 40 ezer km a Föld leghosszabb szélességi körére vonatkozik, de azt te nem az Egyenlítőnél kerülöd meg, azonkívül nem is bandukolsz mindenütt, mert a kontinensek közt a tengeren nyilván nem gyalog kelsz át. Másrészt az út hosszát növeli, hogy nem mindenütt mehetsz egyenesen. Végeredményben úgy saccolom, 3 év alatt megtehető az út. S ezután garantáltan híres ember leszel, Magyarország híressége, s még pénzt is kapsz a könyved eladásából, amit az úti élményeidről megírsz, sőt, akár mások is megírják helyetted, elég csak a markodat tartanod...

Ja, hogy miként beszélj az út során? Nem nagy gond, ha viszel magaddal telefont. Mindenütt van ugyanis magyar nagykövetség... De megtanulhatsz előtte eszperantóul is, az hamar megy, és eszperantisták is vannak mindenfelé...

10. Találj ki új művészi irányzatot!

Nem olyan marha nehéz ám... Elég ehhez azzal a tudománytörténeti ténnyel tisztában lenni, hogy az új tudományágak legtöbbször már jólismert régi tudományok találkozási pontjainál alakulnak ki. Ilyenekre gondolok például:

biológia+kémia=biokémia.

csillagászat+fizika=asztrofizika.

fizika+biológia=biofizika.

geológia+fizika=geofizika.

De ez csak pár példa, a listát lehetne bővíteni még jópár effélével...

No most ha ez ilyen szépen működik a tudományban, miért is ne működhetne a művészetben?! Válasszunk ki két tetszőleges művészeti ágat, mondjuk a táncot és a zenét. Ebben persze semmi új nincs, hiszen táncolni eleve zenére szoktak... igen ám, de mi a zene *lejátzásával* kombináljuk a táncot, azaz az előadóművészetet értjük zene alatt! Magából a táncból csináljunk zenét, vagy a zenelejátzásból táncot, ha úgy tetszik!

Hogy miként? Egyszerű! Áldozzunk rá némi pénzt, és vegyünk pár infratorompót. Ezeket szereljük fel különböző helyekre a lakásunkban vagy valami színpadféleségre, hogy sugaraikkal körbekerítsenek egy akkora helyet, amibe kényelmesen beleférünk állva. És kapcsoljuk rá őket egy számítógépre, ami úgy van beállítva, hogy ha ezt vagy azt a láthatatlan infrasugarat megszakítjuk kezünkkel-lábunkkal, akkor ilyen vagy olyan hangot hallat! S ezután máris elkezdhetünk zenélni: mondjuk a fejünk fölé emeljük a kezünket, s megszólal a cisz hang, ha kissé arrébb tesszük, a disz szólal meg, ha előrenyújtjuk a jobb bokánkat, felcsendül a fisz... Hogy mennyire bonyolult zenét lehet így mozdulatokba varázsolni, az természetesen attól függ, mennyire vagyunk ügyesek, meg részben a szoftvertől is, mert nyilván lehet olyan programot is írni, ami figyelembe veszi azt is, egyszerre hány sugarat metszünk, s ha többet akkor más hangokat játszik le, ez olyan, mint ahogy a billentyűzet is más jelentése van egy-egy gombnak attól függően, hogy nyomva van-e lenyomásakor valamely módosítóbillentyű is, például a Shift vagy a Ctrl.

Nyilván nem egyszerű megtanulni így zenélni, kézmozdulatokkal és hajladozással, de szép látvány lehet, pláne valami különleges, egzotikus ruhába öltözötten! Ez kérem nem parasztvakítás, ez igazi művészet lenne!

És tudtommal még SENKI nem műveli sehol a világon...

11. Találj fel rehabilitációs eszközt!

Ennek előnye nyilvánvaló: aki valamit feltalál, az igazán híresnek mondhatja magát! Pláne ha olyasmit talál fel, ami megkönnyíti a rokkantak életét! S mert azt ígértem e könyv konkrétumokkal foglalkozik, máris leírok ide egy találmányt. Tudtommal az én ötletem, még nem láttam sehol, holott kézenfekvő volna.

Jelenleg a számítógépek terjedése idején nagy gond a billentyűzet kezelése azoknak, akiknek karja mozgása korlátozott. A beszédfelismerő szoftverek pedig gyerekcipőben járnak. Ezen egyének azonban az ujjukat esetleg kiválóan képesek mozgatni. Nos, tervezz egy speciális kesztyűt nekik, ami elég egyszerű is lehet: annyi az egész, hogy ujjuk végére kis fémlapokat szerelsz! Aztán ezek összeérintése jelet küld a számítógép felé. Mondjuk hüvelykujj+muta-

tóujj= „e” betű, hüvelykujj+középső ujj = „a” betű, és így tovább. Két kézen számos variáció kitalálható, pláne ha ide is bevezetünk módosító „billentyűket”, például balkéz hüvelykujj+balkéz mutatóujj= Shift. El tudom képzelni, hogy e speciális „billentyűzet” még a nem nyomorékok tetszését is megnyerné, mert némi gyakorlás után sokkal gyorsabban lehetne vele „billentyűzni”, mint a hagyományos tasztatúrákkal, amiknek elég ostoba a billentyűelrendezése, és gyakran okoznak csuklófájdalmat is hosszabb használat után. Képzeljük csak el viszont: a főnök diktálja a levelet, a titkárnő közben kényelmesen ül a fotelban, ölében a keze, csak az ujjai mozognak... De így akár ágyban fekvé is lehet számítógépezni, pláne ha e kesztyűt valami vezetéknélküli kommunikációs lehetőséggel egészítjük ki!

Ha megcsinálod, illik, hogy küldj belőle nekem tiszteletpéldányt, plusz jutalékot a forgalom után...

De a teljesen bénáknak is kifejleszthetsz – ha nem is billentyűzetet, de egeret! Manapság már szinte minden számítógép rendelkezik grafikus felülettel, ahol mindent meg lehet csinálni az egérkurzor mozgatása és kattintás segítségével. A kurzort ugye 4 fő irányba lehet mozgatni, s ehhez jön még a kattintás. Minimum 5 különböző jel szükséges tehát. Nos, elég öt lemezkét felszerelni valakinek mondjuk a négy végtagjára (ez 4) és a homlokára (ez az ötödik), és ha béma is, de többnyire hamar megtanulja teste elektromos ellenállását megváltoztatni ezeken a helyeken, például hogy megpróbálja mozgatni a végtagját ami nem mozdulna ugyan, de az ellenállás ott azért megváltozik, s máris mozdul a kurzor... aztán már csak szoftver kérdése az egész, hogy mondjuk állandóan legyen egy betűsor a képernyő alján vagy tetején, ahonnan kiválaszthatja a beírni kívánt betűt az egerrel...

Nem hiszem hogy ezt rém nehéz volna megcsinálni, s azt sem, hogy szörnyű sokba kerülne. Hiszen nem beültetendő csipről van szó, csak egy lemezkéről, amit a tiszta bőrre kell erősíteni. De akár olyasmit is lehet csinálni, amit az illető a szájába vesz, s attól függően hova érinti a nyelvét, más és más jelet küld a számítógépnek. Hiszen aki teljesen béma, még az is tudja többnyire legalább a nyelvét mozgatni!

A lehetőségek tehát igen szélesek.

12. Csinálj különleges műtárgyakat!

Ez akár a „Találj fel új művészeti irányzatot” javaslat folytatása is lehetne. Mégis megérdemli a külön pontot, mert itt konkrét materiális tárgyak elkészítéséről van szó. Például ha van kerted, mi sem egyszerűbb annál, hogy ültess néhány csemetefát! Lehetőleg valami gyorsan növőt, ami ugyanakkor keményfa is, például az akác megfelelő erre. Aztán növekedés közben ezeket úgy metszd, s főleg úgy kötözd ki az ágaikat, ide-oda hajlítva őket, hogy amikor kivágod a fát néhány éves korában, akkor már csak egészen keveset kelljen faragni rajta ahhoz, hogy valami bútort vagy használati tárgyat kapj eredményül! Lehet így például székeket csinálni – a törzsből kerül ki a szék lapja, négy ágból meg a lábai... de más bútorok is elképzelhetők. Aztán azt mondod, hogy te „növeszted” a bútorokat! Ha szép a tárgy kivitelezése, akkor azt hiszem jókora összegekért tudod majd eladni őket, azaz anyagilag is megéri, s mind egyedi példány lesz, igazi ritkaság!

Író szeretnék lenni, de rém fantáziátlan vagyok. Mit tegyek?

Nagyon egyszerű: nem szükséges hogy mindent te találj ki, foglalkozz csak azzal, ami téged érdekel! A többit meg kitalálja helyetted más.

Hogy ki? Nos, az, aki kitalálta azt a mesevilágot, amihez csatlakoznod kell! Akadnak effélék, olyan sorozatok, amikbe más is írhat. Sajnos többnyire az angol nyelvterületen vannak ilyenek. Örömmel közölhetem azonban, van ilyen Magyarországon is, s épp az én jóvoltomból: e sorozat több mint 50 regényből áll és számos kisregényből és novellából. És szabad, hogy írjon bele más is műveket, természetesen bizonyos feltételek teljesülése esetén. A mesevilágom igen részletesen ki van dolgozva. Azaz ha valaki csatlakozik hozzá, ha ír e sorozatba, nem szükséges tökölnödnie a részletek kidolgozásával, a mesevilág kitalálásával, elég ha a számára (a kezdő írók számára) érdekes, izgalmas dolgokra, azaz a kalandra koncentrálsz! A részleteket itt nem írom le, de akit érdekel az látogasson el a <http://poliverzum.birodalom.net/powi> oldalra, ami a Poliverzum-sorozatom népszerűsítésére van fenntartva, és itt olvassa el a „Felhívás” pontot! A közvetlen link erre:

<http://poliverzum.birodalom.net/powi/index.php/Felh%C3%ADv%C3%A1s>

Milyen szakmát, munkát, életpályát válasszak? Mi legyek, ha majd „nagy” leszek?

Sóval s tétvvel elérkeztünk a pályaválasztáshoz. Ez bizony fontos kérdéskör, mert ha nem is életre, de jó hosszú időre szóló döntés, illik hogy alaposan megrágjuk és kivesézzük!

Mindenekelőtt le kell szögeznünk: nincs „jó” vagy „rossz” munkakör – csak *ennek* vagy *annak* az embernek, *neked* vagy *neki* jó vagy nem megfelelő! Azaz, itt tisztában kell lenni azzal, hogy te milyen képességekkel rendelkezel, s ennél is inkább azzal, hogy milyen életet szeretnél élni! Utóbbi alatt főleg azt értem, hogy nyugodtat vagy izgalmasat, hogy olyat ami mellett sok időd marad valami hobbira, vagy esetleg mindenáron híres, elismert valaki szeretnél lenni még akkor is, ha ez esetleg a családi életed rovására megy, s más efféléket.

Szóval, nézzük, mit mond a tudomány a munkakörökről! A legtöbb ember tisztában van azzal, hogy a munkákat az úgynevezett „szellemi” és „fizikai” munkák kategóriái szerint csoportosítják. Sajnos bár ezt mindenki tudja, de ez rendkívül durva leegyszerűsítése a valóságnak, de annyira durva, hogy gyakorlatilag használhatatlan. Egy ennél sokkal használhatóbb, de még mindig elég egyszerű felosztás a következő:

1. **Fizikai munkák.** Ide tartoznak az olyasfélék, mint például segédmunkásként kubikolás valami kőművesmester mellett, árokásás, vasbetonszerelés, csatornaépítés, kertásás, favágás... azt hiszem ez világos. Minden olyasmi, ahol főként az izmaidra van szükség.

2. **Szellemi munkák.** Ide az olyasmik tartoznak hogy mérnöki, tervezői munka; matematikus; fizikus; mikrobiológus; csillagász; számítógép-programozó; általában minden olyasmi, aminek végzőjét fehér köpenyben és bonyolult, drága gépek közelében képzelik el, többnyire számítógéppel vagy mikroszkóppal. Ezek tipikusan olyan pályák, amikhez diploma kell. Ide tartozik azonban a nem műszaki pályák közül is néhány, például összehasonlító nyelvészet; összehasonlító vallástudomány; egyiptológia, sumerológia; sőt, az irodalomkritika is.

3. **Idegmunkák.** Ezek olyan szakmák, ahol a jó reflexeké a főszerep. Ide tartozik mindenfajta járművezetés, nemcsak a pilóták pályája de az egyszerű autóvezetés is. Azaz idegmunkát végez a busz- és teherautóvezető; a taxis; de említhetem a hadseregben a mesterlövészek munkáját is.

4. **Irányítói, főnöki munkák.** Ezek más képességeket követelnek, mint az előbbiek: itt emberekkel kell bánni, nekik parancsolni, illetve rábírní őket valamire, néha anélkül, hogy lenne bármiféle kényszerítőeszközünk. Rém idegesítő néha! Ide tartozik mindenfajta menedzseri és főnöki poszt, kezdve a bankigazgatókon, s tőlük lefelé egészen a tanárokig és tanárnőkig, akik kénytelenek (s néha képtelenek...) fegyelmet tartani az osztályban a vásott nebulók közt. Eközben meg kell felelniük bizonyos elvárásoknak, döntéseket kell hozniuk, s egyszerre sok szempontot figyelemmel kísérniük, sok mindenre figyelni/ügyelni egyszerre. Ide tartozik mindenfajta ügynöki tevékenység is.

5. **Unalmas munkák.** Ezek olyan feladatkörök, amik minimális izommunkát igényelhetnek esetleg, de nem sokat, szellemileg sem megerőltető, a legnehezebb bennük az, hogy gyakran az egész munkaidő alatt állni kell; – no meg az, hogy a munkát végző el kell tudja viselni az unalmat! Tipikusan főként a különböző automata gépek „etetése” tartozik ide, és mindenfajta futószalagmunka. Többnyire megvan a lehetősége viszont annak, hogy az ember a fejére tegyen egy MP3 lejátszót, és zenét hallgasson közben. (Egy kis reklám: vess kérlek ezzel kapcsolatban egy pillantást a [zenemorzsa](#) nevű nyelvújítási kezdeményezésemre!) E munkák nagy előnye, hogy őszinte hittel ajánlhatom depresszióban szenvedőknek, no meg hogy akinek valami komoly hobbija van otthon mely hobbi bizonyos értelemben szellemi jellegű, annak

ezek kiválóan megfelelnek, mert például ha valaki mondjuk a regényírásnak szenteli az életét, akkor ezen unalmas munkák végzése közben nincsenek lekötve az agyi erőforrásai, azaz közben szabadon szárnyalhat a fantáziája, és kitalálhatja, hogy ha hazaér, mit fog megírni. Azaz, az unalmas munkák nemcsak az úgymond „buta és gyenge” embereknek jók, hanem akadhat hasznuk a sokkal tehetségesebb emberek számára is! Plusz ha nem zenét hallgatsz közben hanem például egy nyelvtanfolyam anyagát, akkor nyelvet is tanulhatsz munkaidő alatt...

6. Ügyességet igénylő munkák. Ilyen például a sebészeké, de ilyen az előadóművészeké is, sőt, ide tartozik a festőké, szobrászoké is. De a fodrászoké is, és pár más hasonló is. Ezek többnyire jó térlátást és ügyes ujjakat igényelnek.

7. Kockázatos munkák. Ezekre az a jellemző, hogy egyetlen rossz döntés esetleg a halálot okozhatja – vagy börtönbe is kerülhetsz miatta! Ezek rém idegesítő munkák némely ember-típus számára, másrészt azonban az ezen foglalkozást űzők többnyire nem panaszkodhatnak arra, hogy unalmas az életük, s e pályákon dolgozók nagy társadalmi megbecsültségnek örvendenek – többnyire. Általában jól is keresnek. Ide tartoznak a politikusi pályák – itt a kockázat a rossz döntés, vagy hogy nem méred fel helyesen az ellenfél lépéseit és az behúz téged a csőbe, belemész valami egyezségbe, amit csak ügyeskedésnek vélsz, aztán kiderül hogy az bizony törvénytelen cselekedet volt és a dutyiban végzed... de ide tartozik az idegenlégiós pálya is, a kommandósi és terrorelhárítói is, a rendőri pálya, a katonatiszti, a tűzoltóké, a baleseti sebészeké, a felfedezőké, aknamentesítőké, tűzszerészeké, ide soroltatnak be a sarkkutatók, a bűvárok, a régészek... Aki e munkák valamelyikét űzi, az számítsen rá, hogy gyakorlatilag nem lesz magánélete, nem lesz idő a családra, vagy holmi hobbira: számára a munka kell jelentse az egész életet és a hobbit, mert ha mégsem, akkor nem is viszi semmire a szakmájában! E munkákhoz többnyire sokat is kell tanulni. Ez tényleg nem munka: ez életpálya, elhivatás! A menedzserek többsége is illik hogy ide soroltassék, másrészt az persze az irányítói pálya is.

Akadnak pályák, amik egyszerre több képességet is igényelnek, mint például az előbb említett menedzséri munkakör. Mindenesetre aki pályát választ, előbb alaposan fontolja meg, hogy milyen képességekkel rendelkezik ő maga, sőt, hogy milyen életet kíván: olyat, amit teljes egészében kitölt a munka, vagy olyat, ami mellett marad szabadideje is valami hobbira vagy a családjára! Utóbbit elérheti úgy, ha fizikai munkát vagy unalmas munkát választ. Ha idegmunkát választ, akkor is marad szabadideje, de annak egy részét muszáj lesz pihenéssel, mármint idegei pihentetésével tölteni. Persze a fizikai munkát végzőnek is kell pihennie, de neki egyre kevesebbet, mert az izmok egy idő után megedződnek, megerősödnek. Az idegek nem.

Akárhogy nézem is, aki valami hobbinak illetve a családjának akar élni, annak számára az unalmas munkák a legmegfelelőbbek. Erre különben a vallásos szekták is rájöttek: Az ő hobbijuk ha nem is így nevezik, a „hit” terjesztése, közismert, hogy például a jehovisták házról-házra járnak, ehhez sok szabadidő kell, és hogy ki ne fáradjanak szellemileg a munkahelyen, emiatt idővel a közjük álló diplomás fiatalok is felhagynak a szakmájukkal, s valami unalmas betanított munkakörbe mennek át. A szellemi munkák mellett is maradhat szabadidőd, de ha jó akarsz lenni a szakmában, akkor otthon is fejlesztened kell a tudásodat, otthon is a munkahelyi dolgokon, például valami találmányon jár az eszed...

Ha elmész valami szakmai tanácsadóhoz, pszichológushoz, az felderítheti, mihez van tehetséged, végezhet IQ- és fantáziatesztet is rajtad. Mindez remek dolog, minden bizonnyal segít azon, hogy eligazodj a szakmák tömkelegében. Hiába deríti azonban ki, hogy mondjuk a műszaki pályákhoz jó tehetséged van, vagy hogy kiváló a kez ügyességed: mindezen tehetségek

rengetegféle pályára tesznek téged alkalmassá, melyek azonban az előbbi felsorolás kategóriái közül a legkülönbözőbbekbe esnek! És akkor aztán régen rossz neked, ha nem olyan kategóriába eső pályát választasz, ami mellett boldog lehetnél, hiába hogy különben volna tehetséged hozzá.

Azaz, mindenekelőtt dönts afelől, hogy milyen *típusú* pályát szeretnél, tehát nagyvonalakban, mert a többi ehhez képest már részletkérdés!

Ha sok pénzt szeretnél, annak megszerzésére nincs biztos módszer, ellenben annyi majdnem biztos, hogy az unalmas és a fizikai munkákkal nem szerzel nagy vagyont. Más munkakört választva viszont alig vagy egyáltalán nem marad szabadidőd. Ezzel tisztában kell legyél.

Lássuk világosan: az élet éléséhez szükség van bizonyos mennyiségű pénzre jelenlegi világunkban! No most aki ezt nem örökölte meg, annak ezt munkával kell megszereznie. Az élet tehát arról szól, hogy ezen élet egy részét eladjuk, pontosabban *bérbe adjuk* aképpen, hogy az időnk egy részében munkát végzünk, azért, hogy az érte kapott pénzből élhessünk a többi, el nem adott időnkben. Hogy ki mennyi idejét adja el, az az ő döntésétől függ. Kevesebb időnket eladva kevesebb lesz a pénzünk, azaz rosszabbul élünk a maradék időnkben, ellenben ezen maradék idő mennyisége több lesz.

Van persze egy másik variáció is: előfordulhat hogy azon szerencsések közé tartozol, akiknek a munkája egyben hobbi is, eképp teljes idejük egyfajta szabadidőnek tekinthető! Kétségtelenül ez a legkellemesebb lehetőség, de ez nagyon keveseknek adatik meg, sőt, százszázalékosan szerintem senkinek sem. Leginkább ezt az ideát talán az az író közelíti meg, aki gyerekkorától arra készült hogy író legyen főállásban, ez az álma végül teljesült is, az olvasók falják a regényeit – de ő sem élheti teljesen a maga választotta életet, mert sürgeti a határidő, néha azt is megszabja a kiadója vagy menedzsere, hogy miről írjon...

Mindenesetre teljesen biztos módszer ezen állapot elérésére nincs. Annyi azonban kétségtelen, hogy csakis akkor van esélyed rá, ha a hobbidat mesterfokon vagy képes üzni, azaz igazi profi leszel benne!

Ez okból azt ajánlom, bármi kategóriába eső pályát válassz is, de a tanulást abba ne hagyd, tanulj amíg csak teheted!

Lefeküdjek-e házasság előtt a fiúval, akit szeretek?!

A válaszom egyértelműen **NEM**, de természetesen megindokolom.

E sokakat elkedvetlenítő válaszom oka a legkevésbé sem valláserkölcsi alapon nyugszik. Tulajdonképpen evidencialista szempontból semmi helytelenítendő nincs abban, ha valaki bizonyos testrészeit arra használja, amire az való, márpedig a punci és füttyi leginkább közösülésre való. Sőt, úgy is okoskodhatunk, hogy szép dolog ha örömet szerzünk másoknak, pláne jó ez ha nekünk magunknak is örömünk származik belőle, ha tehát egy jólesőt szeretkezünk a fiúval, aki ezt maga is kéri, az csakis helyeselő!

Mindez teljesen igaz, sőt ehhez hozzávehetem azt is, hogy én magam eléggé negatív véleményekkel vagyok a család intézményéről, erre számos feminista ihletésű cikkem a bizonyság (Lásd: <http://poliverzum.birodalom.net/powi/index.php/Kateg%C3%B3ria:Feminizmus>), véleményem szerint ugyanis a házasságban a nő a család cselédje!

Abban az esetben tehát ha valami kicsit is tökéletes világban élnénk, az lenne a logikus és erkölcsös, ha nem is volna házasság, ellenben a nő habozás nélkül lefeküdne bárkivel, akire vágyat érez, nyugodtan leszólíthatna neki tetsző férfiakat az utcán, sőt, ha őt szólítják le akkor is lefeküdne bárkivel aki őt erre kéri, egyszerűen mert szép dolog másoknak örömet szerezni.

Na de hát ez csak a szép elmélet! A rút valóság nagyon is más, ugyanis cseppet sem élünk kicsit sem tökéletes világban! Jelenleg azt kell eldönteni, hogy a nőnek, azaz inkább fiatal leánynak mi az előnyösebb, lefeküdni vagy nem lefeküdni, ebben a mostani világban! Tehát: vetközni vagy nem vetközni, ez itt a kérdés, Hamletet parodizálva!

Vizsgáljuk meg tudományos szemszögből a kérdést, eltekintve tehát most a magasröptű filozófiai és etikai gondolatoktól! Mi egyik vagy másik döntésünk előnye vagy hátránya?

Mindenekelőtt, a kérdést aki felteszi nekünk, vagy inkább te, aki e gondodra e könyvben választ keresel, az a személy vagy szűz, vagy nem az. Ha szűz vagy, akkor eleve teljesen valószínűtlen, hogy élvezd az első együttlétet, ez ezer esetből egyszer sem szokott előfordulni. Azaz holmi kéjérzésed nemigen lesz ettől, ezt ne várd. Még az első néhány lefekvéstől sem valószínű. Persze, most biztos azt mondd, valamikor el kell kezdeni ahhoz, hogy később élvezd! Ez teljesen igaz, de ebből rögvest következik legalábbis annyi, hogy csakis olyan fiúval érdemes lefeküdnöd, aki nem egyéjszakás kaland neked, hanem tartós kapcsolatba akar bonyolódni veled! Ez meg akárhogy is nézem, ha nem is házasság, de annak az előszobája legalábbis!

Ha egy felületes ismeretség után odaadod magadat valakinek, semmi garancia viszont rá, hogy akar veled találkozni legközelebb is. Többnyire az a valószínű hogy nem, mert miért is akarna, hiszen amit akart tőled, már megkapta... És akkor az van, hogy te leadtad magadat arra a szintre, hogy egyszerűen a trófeája legyél valakinek, akivel majd dicsekedhet, hogy „ez a jó kis picca is megvolt már nekem!”, és közben feléd mutat majd az ujjával.

Ha a fiút nem ismered, akkor ő sem ismer téged. Ha ő mégis lefeküdne veled, akkor minden bizonnyal más lányokkal is ugyanilyen szívesen és könnyedén lefekszik, s ez nagy veszély rád nézve, mert könnyedén beszerezhet valami nemi betegséget, amit rád is rádragaszthat. Ha e betegség neve AIDS, abba majdnem teljesen biztos, hogy hamar belehalsz. A kockázat tehát óriási.

Nem ajánlott azonban akkor sem lefeküdni a fiúval, ha már több éve ismered őt, s netán már a házasságot tervezitek. Sajnos ugyanis az a helyzet, hogy bár a szüzesség önmagában, biológiaiailag nézve egyáltalán semennyire sem érték, de sajnálatos módon a keresztény értékrend

oly mélyen beépült társadalmunkba, az emberek gondolkodásmódjába, hogy még a legőszintebben vallástalan fiúk közt is számos akad, aki igenis értéknek tartja azt! Esetleg mondogatják azt, hogy őket ez nem érdekli, de nem szabad hogy higgy nekik. Ha választaniuk kell, ki lesz a feleségük, egy szűz vagy egy nem szűz lány, igenis jelentős értékkel bír majd a szemükben a szűz nő szüzessége, bár elismerem, ez nem lesz mindent elsöprő, döntő szempont. Könnyedén lehet hogy végül a nem szűzet veszik feleségül, valamely jó tulajdonságáért. De azért a szempontok közt ott szerepel majd, hogy a nő szűz-e vagy sem! Értéknek tartja majd a szüzességet a fiú, legalábbis a többségük, s annyiéből jogos is hogy értékelje a szüzességet, hogy egyrészt ha a nő szűz, akkor kevésbé valószínű hogy nemibeteg lenne, plusz ugye attól sem kell félni, hogy esetleg már terhes csak ez még nem látszik rajta és zabigyereket varr az udvarlója nyakába, vagy kiderül róla hogy már két gyereke is van csak állami gondozásba adta őket, vagy kiderül róla hogy kurva csak most akarja épp abbahagyni a „szakmát”, de emiatt a stricije végül összeveri az udvarlóját... Elismerem, ezek mind extrém, kis valószínűségű esetek, de azért nem lehetetlenségek, s ez mind nem fenyeget, ha a leendő menyasszony szűz! Eképp a nő szüzessége tényleges érték a fiúk szemében, ezt jól látják, bár nem nagy érték. E csekély értéket viszont neveltetésük (melyet társadalmunk keresztény gyökerei alapoznak meg) mértéktelenül fel is nagyítják! Sajnos a férfiak hajlamosak arra, hogy a nem szűz nőt erkölcstelennek tartsák, vagy bennük legalábbis felmerüljön ennek gyanúja, lehetősége, míg a szűzek esetén magától értetődőnek tartják az úgymond „tisztességet”. No és okosan gondolkodó nő miért is vállalja annak gyanúját, hogy tisztességtelennek látszódjék az udvarlója előtt!

Minderre nyelvünk, a jó öreg magyar nyelv is bizonyosságot szolgáltat azzal, hogy a szűz nőkre létezik egy rokonértelmű szó is: „ártatlan”. Tehát a szűzek ártatlanok. Ebből következik, hogy aki nem szűz, az eszerint nem ártatlan, vagyis „bűnös”. Már a nyelvhasználat is megőrzésképpen tehát a szüzességüket elvesztőket. Minek vállald te azt, hogy bárki szemében is „bűnös” legyél, ha ez neked nem érdeked?!

Igen, de most erre mondhatod azt, hogy de hiszen szűz vagyok, ha lefekszem a fiúval aki udvarol nekem, tapasztalja hogy szűz vagyok, azaz nem tart tisztességtelennek!

Tévedés. Annyi bizonyos hogy látja, hogy *addig a pillanatig* szűz voltál. Sajnos azonban a férfiak közt széles körben elterjedt nézet, hogy aki nő lefekszik házasság előtt egyvalakivel, az lefekszik másokkal is! A házasság előtti lefekvést egyszerűen úgy tekinti a férfi, hogy a nő nem ura a vágyainak. Ha meg nem ura a vágyainak most, házasság előtt, akkor nem lesz ura azután sem, azaz nem lesz hű feleség, nagyobb az esélye annak, hogy megcsalja a férjét!

Azaz, egy efféle aktussal – a lefekvéssel – a nő a lehető legkomolyabban azt kockáztatja, hogy a férfi szakít vele és nem veszi feleségül – talán nem rögvést az első lefekvés után szakít, mert neki is kényelmes ha többször megkaphatja az engedékeny nőt, de mindenesetre nem veszi feleségül, s ha a nő nagyon sürgeti, végül szakít vele. Nem is egy ilyen esetnek voltam tanúja az ismeretségi körömben.

Ha pedig nem vette őt feleségül a férfi akinek odaadta a szüzességét, akkor a nő máris nem szűz, s a következő férfinál még kevesebb esélye van a házasságra, mert azzal már le sem fekdudhat úgy, hogy az vegye el a szüzességét. Ellenben e következő udvarlójának már rém nehéz lesz megmagyaráznia, vele miért nem fekszik le házasság előtt, amikor már úgysem szűz! Ő talán kevesebbet ér a számára mint az a másik valaki, aki megkapta a szüzességét?!

Semmi esetre sem helyeslem tehát a házasság előtti szexet, holott a legkevésbé sem álllok vallási alapon. De nem helyeslem, s a férfiak gondolkodása miatt nem helyeslem. Ez ugyanis igencsak rizikós dolog a nőknek, még az esetben is, ha védekeznek a nem kívánt terhesség ellen. Ráérnek a szexet megismerni a gyakorlatban a férjük mellett. Nem igaz az, hogy ezt csak fiatalon lehetne megtanulni! Egyáltalán semmi tragédia nem származik belőle, ha a nő akár 30 évesen veszti el a szüzességét – akkor sem fáj jobban, ellenben több az esélye egy jó

házasságra! Megkíméli magát egy csomó csalódástól, hogy például a kellemes(?) éjszaka utáni reggelen a férfi kikászálódik mellőle az ágyból, aztán amikor megkérdi tőle a nő, mikor találkoznak legközelebb, azt válaszolja hogy soha, mert talál közelebb is a lakhelyéhez kurvát, aki ügyesebb is mint a nő...

Megjegyzem, a férfiak rendkívül ügyesek, amikor bizonygatni kell, hogy mennyire hülyeség amit most írtam. Hogy ők bezzeg nem így gondolkoznak, én egy totál balfék vagyok, maradi a gondolkodásom, a nőnek is hasznos ha nem mond le még éveken át a szex örömeiről, ők nem fogják elhagyni, igazán szeretik...

Ez mind lehetséges. Igen, lehet hogy nem hagyná el, hogy igazán szereti, igen, a dolog – a lefekvés – elsülhet nagyon jól is! De erre az esély rémségesen kicsi. Kábé akkora, mint a lottó-ötös. Ami nem nulla, hiszen akadnak nyertesek, de olyan kevés, hogy nem szabad erre építeni egy életet.

Azaz az efféle szövegeknek nem szabad bedőlni!

Annak pláne nem, hogy a nő mennyi örömről marad le, ha megtartóztatja magát huszonvalahányéves koráig. A dolog ugyanis úgy áll, hogy bár valóban akadnak nők, akik nagyon élvezik a szexet, de ezek száma elenyésző. Ennek jólismert biológiai okai vannak: az, hogy a férfiak az evolúciós folyamat során a gyakori közösülésre szelektálódtak, mert az szaporodott el jobban, aki többet pározott – a nőknek azonban nem volt érdekük a gyakori közösülés, mert amelyikük többet pározott, az sem szülhetett több gyermeket, mint 9 havonta egyet! Emiatt ők nem is szelektálódtak a gyakori közösülésre. Sőt, inkább enyhe ellenirányú szelekció hatott a nőkre, mert amelyik meggondolatlanul engedett egy hímnek, az terhes lett, holott esetleg nem tudott egyedül, a csalfa hím segítségével nélkül megélni az ősidőkben, s terhesen nem tudván elég táplálékot szerezni, elpusztult. A szexet nagyon szerető nőt később a férfiak is gyakran megölték, mindenféle rút babonából, mert boszorkánynak nézték őket, vagy csak simán amiatt kövezték őket halálra, mert úgymond erkölcstelen fehérnépek – ez tovább csökkentette a világban a szexet nagyon élvező nők arányát. Hiszen gondoljunk csak a Bibliában a parázna-ság elleni gyakori dörgedelmekre! Aki nő nagyon szerette a szexet, az nem is olyan régen is még a halált kockáztatta, azaz a nők szexkedvelő hajlama nem terjedhetett el – *a férfiak jóvoltából!* (Így basztak ki a férfiak saját magukkal, csökkentve a nekik engedő nők számát a világban – bocs de erre a fenomenális hülyeségre nincs szebb szavam! Hiszen a szexet élvező s igénylő nőt inkább szaporítani kellett volna, leginkább épp a férfiak érdekében!) Végeredményben tehát több mint valószínű, hogy te aki e sorokat olvasod, cseppet sem vesztesz sokat vele, ha megtartóztatod magadat a házasságodig, mert csak egészen elenyésző az esélye annak, hogy élvezd a szexet!

Még akkor is így van ez, ha esetleg rendszeresen szoktál maszturbálni, s ez nagyon tetszik neked. A klitorisz ugyanis a szokásos közösülési testhelyzet alatt többnyire nem kap kellő ingert, pláne nem akkor, ha hátulról műveled a szexet amit pedig némely férfiak nagyon szeretnek, az meg tudvalevő, hogy az előjátékhoz a legtöbb férfi egyszerűen lusta. Merőben valószínűtlen tehát, hogy egy szexuális aktus során több élvezethez juss, mint amit maszturbálás közben szerzel magadnak! Azaz ne dőlj be a férfiak szövegeinek, hogy de az milyen remek élvezet! Nekik lehet, de nem neked!

Ha már nem vagy szűz, és úgy próbál rábeszélni téged egy fiú a lefekvésre, persze nehezebb nemet mondani. Itt az ösztinteseget ajánlom: egyszerűen mondd azt neki, hogy igen, te nem vagy szűz, de épp emiatt nagyon megbántad hogy korábban túl engedékeny voltál, és ezek után egyszerűen nem bízol annyira a férfiakban, hogy engedj az efféle mézesmázos kéréseknek! Igen, *benne* sem bízol annyira! Ha erre az a válasza hogy akkor nem is szereted igazán, akkor erre mondd azt, hogy de szereted, ellenben ő nem szeret téged igazán, mert ha igazán szeretne, egyszerűen feleségül venne és kész! Mondd azt, hogy a szeretet és a bizalom

azért két különböző szó, mert különböző dolgot is jelölnek: a kettő nem azonos, azaz abból hogy szereted őt, még nem következik, hogy vakon meg is bízz benne az Élet minden területén!

Ha viszont az a helyzet, hogy te magad, a nő sem akarsz még házasságot, akkor egyszerű a képlet: akkor semmi szükséged rá, hogy barátkozz és ilyen mély érzelmi kapcsolatot alakíts ki fiúkkal, ahol a lefekvésnek a puszta lehetősége, gondolata is felmerül! Ezesetben energiáidat fordítsd inkább a karrierépítésre, ami mindenesetre messze sokkal hasznosabb...

Rendszeresen ver a részeg férjem, mit tegyek?!

Egyszerűen nem hiszem el, hogy ez valódi kérdés a számodra! Szerintem PONTOSAN tudod te magad is, mit kell tenned: **ELVÁLNI**, s minél előbb! Még akkor is, ha van már gyerek a házasságban. Egyrészt nem hiszek abban, hogy valami iszonyatos tragédia lenne egy gyermeknek apa nélkül felnővekedni, másrészt ha mégis ártalmára volna ez, akkor is kisebb a baj, mintha rendszeresen látja édesanyja bántalmazását, s közben esetleg ő is ki van téve az apai ütlegek veszélyeinek!

Te tehát pontosan tudod, mi a teendő, legfeljebb megerősítést szeretnél kapni a döntésedre – hát tessék, most megkaptad! Egyetértek veled, válni kell!

Igenám, de hogyan?! Hiszen gyakori, hogy az efféle szándék bejelentése életveszélyes a nő számára, mert a férfi erre is kész öt össze- sőt agyonverni!

Nos ez esetben a teendőkkel kapcsolatban kivételesen semmi konkrét tanácsot nem adhatok, mert annyira függ az adott élethelyzettől. Egy azonban bizonyos: ha a férfi valóban egy brutális barom, akkor az efféle válás nehezen kivitelezhető külső segítség nélkül! Szerencsére e segítség adása számára már konkrét szervezet is létrejött Magyarországon, aminek létéről azonban kevesen tudnak. Nos, az efféle bajban levő nők számára azt ajánlom tehát, hogy keressék meg az adott nővédelmi szervezetet, aminek NaNE a neve, s honlapjuk címe: <http://www.nane.hu/>

A fontosabb adataik (a honlapjuk címlapjáról beszerezve):

NaNE (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen) Egyesület

Bántalmazott nők és gyerekek segélyvonala: 06-80-505-101 (este 6 és 10 között)

Biztonsági információk külföldi munkát kereső fiatal nőknek: 06-80-630-125

(kedden és csütörtökön délután 2 és 6 között)

Postacím: 1447 Budapest, Pf. 502.

E-mail: info@nane.hu Internet: www.nane.hu

Tehát hívd fel őket, s majd segítenek. Ezért vannak. Nem vagy tehát egyedül!

A fiú akivel járok, állandóan ok nélkül féltékenyekedik. Mit tegyek?

Erre viccesen azt szokták mondani, hogy akkor már csald is meg, legyen oka a féltékenységének... én azonban nem mondom ezt, mert a téma sokkal komolyabb annál, hogy elvicceljük! A féltékenység számos tragédiának volt már a forrása ugyanis. Mindenekelőtt a legfontosabb, hogy **haladéktalanul szakíts vele**, és örülj mint majom a farkának, hogy a pasi még nem a férjed, így ugyanis könnyen szakíthatsz, nem úgy, mint amikor már a férjed lenne!

Véleményemet meg is indokolhatom. Lássuk először is, mi a féltékenység tudományos szempontból. Hogy is alakult ki ez az érzelem?

Ennek bemutatására idézek egy cikket, ami a honlapomon is (<http://poliverzum.birodalom.net/powi>) megtalálható:

A féltékenység biológiai gyökerei

A féltékenység nem más, mint azon vágy, hogy nemi partnerünket megakadályozzuk a másokkal történő szexuális kapcsolatteremtésben, illetve az a félelem, hogy az ezt mégis megteszi.

Kialakulásának oka: A férfiak és a nők közül is az a jellemű szaporodott jobban el, akinek több gyermeke lett. Na már most azt hogy hány gyermeke lesz egy nőnek, nemigen tudta a nő befolyásolni az ősidőkben, mert úgyis megerőszakolták a férfiak, ahányszor csak tudták, tehát a régi időben egy nő állandóan csak szült. Gyermekei számát a nő tehát csak csekély mértékben szabályozhatta. Egészen más volt a helyzet azonban az unokákkal! Ugyanis gyermekeinek nagyjából a fele fiúnak született. Na és egyáltalán nem mindegy hogy a nő milyen fiút szült! Ha olyan fiút, aki felnőve nagy hatalomra tesz szert, mert király lesz, vagy gazdag, vagy akár csak nagyon erős, nos, az sok nővel párizk majd, tehát számos unokát produkál anyjának. De miként szülhet ilyen fiút a nő?! Logikus hogy akkor erre a legnagyobb az esélye, ha olyan a fiú apja, aki maga is hatalommal rendelkező személy, tehát igazi férfias férfi!

Na de a helyzet nem ilyen egyszerű, mert a nőnek nemcsak ez fontos, az igazán férfias férfi ugyanis épp attól férfias, mert sok nővel akar párizni, tehát ő szívesen közösül a nővel, de máris tovább áll a következő nőhöz, vagyis nem segít a gyereknevelésben! Holott az is fontos egy nőnek! Ha a nő hűséges férjet akar, akkor olyan férfi után kell néznie, aki férfias ugyan, de nem tartozik a legislegférfiasabbak közé! Az ilyen férfi ugyanis képes a nőt teherbe ejteni, de utána segíti is őt mint jó családapa. Azért segíti, mert épp amiatt hogy nem a csúcskiváló férfiak egyike, emiatt tudja hogy nehéz neki sok másik nőt is lefektetnie, megszereznie, hiszen a még férfiasabb férfiakkal kell megküzdenie, akik vele szemben előnyben vannak. Ő tehát örül ennek a már megszerzett egyetlen nőnek is, nem hagyja el, és szaporodási esélyeit úgy igyekszik maximalizálni, hogy arra törekszik, hogy e nőtől született utódai közül minél több növekedjék fel a felnőtt korig, egészségesen, gazdagon. Az ilyen férfi tehát erőforrásai tekintélyes részét nem önmagára, hanem a nőre és utódaira fordítja, s ez a párjának nagyon is megfelel!

A nőnek tehát amikor gyerekszülésre vállalkozik, döntenie kell, hogy férfias férfit választ-e hálótársául, arra törekedve így hogy remélhetőleg sok unokája lesz, ezesetben valószínűleg egyedül kell nevelnie a gyermeket, aki ráadásul lehet hogy lány lesz és így mégsem lesz olyan sok unokája, vagy nem annyira férfias, de hűséges férfit választ, aki így támogatja a gyereknevelésben!

Na már most, belátható, hogy a nőnek a lehető legmegfelelőbb egy harmadik megoldás volna: megszerezni férjéül, támogatójául egy hűséges férfit, majd teherbe esni egy nagyon férfias

férfitől, miközben a szegény megcsalt férj azt hiszi hogy a saját gyermekéért fáradozik! Így a nőnek van társa, támogatója, de egyben a lehető legtöbb unokát biztosítja a maga számára! S mert a természetben kíméletlen önzés folyik, emiatt el is szaporodtak azok a nők, akik így tettek. A nőkben tehát igenis határozott hajlam kell legyen a félrelépésre, ebben igaza van a férfiaknak!

Csak hogy könnyű belátni azt is, hogy azok a férfiak, akik nem láttak át ezen a női trükkön, azok igen hamar kipusztultak, mert sokkal kevesebb utódjuk született, az erejüket ugyanis kakukkfiókák nevelésére fordították. Azok a férfiak szaporodtak tehát el, akik állandóan résen voltak, ügyeltek nejük minden lépésére, vagyis így alakult ki a féltékenység érzése

Eddig az idézet. Ezek után nyilvánvaló, hogy miért féltékenykedik a partnered: attól fél, hogy ő nem elég férfias férfi a szemedben, és mással hálsz majd, nem vele, mástól lesz gyermeked! Mindezt minden bizonnyal nem fogalmazza meg ilyen tudományosan magában, de attól még ez az oka a félelmének, ha nem is tud róla.

Megfogalmazhatjuk a dolgot egyszerűbben is: önbizalomhiányban szenved. Úgy érzi, csekélyebb értékű, mint más hímek. Ebből viszont semmi esetre sem vagy képes őt kigyógyítani. Az ilyen férfi bármit tégy is, de állandóan féltékenykedni fog. Sőt, a dolog csak egyre rosszabb lesz, mert előbb-utóbb megunod a zrikálásait, s ha egyszer is kissé ingerültebben válaszolsz neki, azonnal azt a következtetést vonja le, hogy már nem szereted őt, tehát – gondolja, – nyilván más férfiaknál keresel majd vigasztalást, kielégülést, sőt, eleve amiatt szereted őt kevésbé, mert MÁR mást szeretsz! Azaz igazolva látja a féltékenységet!

Na most ilyen férfihoz hozzámenni egy nőnek kész katasztrófa! Rosszabb mint ha részeges lenne a férjed, mert a részeg férj mellett legalább akkor nyugtod van, ha részegen horkol – egy féltékeny férj azonban maga a pokol!

Ha mégis hozzámész, azzal azonnal kiszolgáltatod magadat neki, mert úgy érzi majd, jogot szerzett feletted mindenre. No és jó ha tudod, a féltékenység nem valami speciális emberi privilégium: az állatvilágban is létezik! De annyira, hogy például az elefántfókáknál is az a helyzet, hogy a háremtulajdonos hím nemcsak a többi hímek igyekszik elmarni a „feleségei” mellől, de *a nőt is*, tehát a *főkanőstényt is megveri*, ha az félrelép, vagy erre készül!

Azaz azt szeretném kihangsúlyozni, hogy a féltékenység miatti verekedés hajlama igen mélyen bele van ivódva a férfiak génjeibe, ösztöneibe, részükről ez jószerivel természetes. Annyira az, hogy szomorú hogy ezt kell írjam, de a fentiek fényében, tudományosan gondolkodván az az igazság, hogy az a férfi aki nem érez heves belső késztetést a nő megverésére ha a nő megcsalta, nos, az nem is „igazi” férfi, hanem valamiféle génsérült! A férfiak egyszerűen ilyenek! Nem jó hogy ilyenek, de akkor is ilyenek! (Emiatt jobb a nőnek nem is házasságra lépni...) Ha tehát a fiúd valóban hajlamos a féltékenykedésre, pláne ha ok nélkül, akkor hozzá ne menj, mert egészen biztosra veheted, hogy a házasságod hamarosan egy kínzókamra lesz a számodra, rendszeresen verve leszel, s ráadásul ok nélkül! Könnyedén kinéz neked nemcsak a megverés, de az agyonverés is valami dührohamban!

Nem mondhatok mást, s ezzel le is zárom a témát: a féltékeny férjet ott kell mielőbb hagyni, a féltékeny udvarlót meg pláne, s újra kihangsúlyozom, hogy minél hamarabb! És ÖRÖKRE otthagyni, soha vissza nem menni hozzá, a köszönését se fogadni azután hogy otthagytad, mert azt annak a jelének tartja, hogy van még esélye nálad! Jobban óvakodj tőle, mint leprás és pestises beteg érintésétől! Ha nem teszel így, magadra vess, és meg is érdemled amit kapsz, ha olyan hülye vagy, hogy nem hallgatsz a jó szóra! Mindez ugyanis nyilvánvaló kell legyen minden józan ember előtt!

A szüleim fiút vártak, és minduntalan éreztetik velem, hogy keveset érek, mert nő vagyok! Olyan nyomorultul érzem magamat!

Semmi okod a kisebbségi érzésre, sőt! A tudomány épp azt igazolta, hogy az *igazi ember* a *nő*, azaz inkább a nők, és nem a férfiak a magasabbrendűek! Nézd csak meg e listát!

Miért felsőbbrendűek a nők, mint a férfiak?

1., A nők tovább élnek. Nem azért ahogy a rossz vicc mondja, mert nincs feleségük, hanem mert két X kromoszómájuk van, míg a férfiaknak csak 1, és emiatt ha az egyik valahol megsérül, a másik X kromoszóma valószínűleg el tudja látni a sérült rész feladatát, mert valószínűtlen hogy ő is megsérüljön, s épp ugyanott! Emiatt később halmozódnak fel a sejt-osztódások során végzetes mennyiségűvé a különböző hibák! A hosszabb élet kétségtelenül a tökéletesebb konstrukció bizonyos mértékű jele, vagy nem?!

2., Egy férfi-sejtben általában véve is kevesebb az információ mint egy női sejtben, mert a férfi kromoszómaképlete XY a női XX-el szemben, na már most az Y kromoszóma már mikroszkóppal láthatóan is egy csökkent valami az X-hez képest. Lényegében az ő egyetlen X társán élőködik. Ráadásul annál is kevesebb információt hordoz mint tehetné, mert információi egy részét megsokszorozva tárolja a biztonság kedvéért! A férfi tehát kevesebb genetikai információval rendelkezik, tehát kevesebbet ér!

3., A fentiek miatt a férfiak kevesebb információval rendelkeznek például különböző betegségek kivédésére, emiatt gyengébb az immunrendszerük, emiatt betegesebbek, kevesebb ideig élnek! Nem a nők szapulása viszi őket sírba! Nem is az mert jaj de halálra dolgozzák magukat szegények!

4., A nők havonta jelentős mennyiségű vért veszítenek. Olyan sokat, hogy ennek rendszeres (havi) elviselése bármely férfit komolyan legyengítene. A nőknek ez nem sok gondot okoz az erőnlétükben. Tehát a női test szívósabb!

5., A nők messze sokkal jobban képesek elviselni a hosszan elnyúló nehézségeket, nélkülözést, fáradalmat, éhezést és szomjúságot mint a férfiak! Ékes bizonyítéka ennek, hogy a „gyengébb nem” életrevalóbb, mert valahányszor csak egy nagy hajótörésből csupán egyetlen túlélőt sikerült kifogni sok napi hánykolódás után, az majdnem mindig nő volt! S amikor mégsem, általában csak amiatt nem, mert azon a hajón nem is utazott nő.

6., A nők a közhiedelemmel ellentétben BÁTARBAB is! Mert az inkvizíció korában sokkal kevesebb nő tagadta meg a hitét a kínzások hatására is, mint férfi! (Megjegyzem bár nem ide tartozik de nem bírok ellenállni neki: az egyház legalább tízszer annyi nőt kínzott meg boszorkányság miatt mint férfit! És égetett el! Ugye hogy nőgyűlölő szervezet!)

7., Rendkívül komoly pszichológiai vizsgálatok igazolják, hogy a nők kevésbé hajlamosak a vészhelyzetekben való „bepánikolásra” is, mint a férfiak! Tehát sokkal tovább képesek megőrizni a józan ítélőképességüket! Csak amiatt hiszi a társadalom hogy fordított a helyzet, mert ha egy nő mindezek ellenére mégis bepánikol, akkor érzelmeinek sokkal látványosabb tanújelét adja mint a férfiak, továbbá, amíg nem pánikol be egy nő, addig is jobban látszanak rajta az érzelmei. A férfiak meg, nevelésük okozta kondicionálásuk miatt, egyre csak tűnnek-tűnnek szó és rezdülés nélkül, nem látszik rajtuk sok minden, – aztán egyszer csak robbannak!

8., A nőknek bizonyítottan jobb a színlátásuk. Annyi lett igazolva ezzel kapcsolatban, hogy a vörösnek több árnyalatát képesek érzékelni mint a férfiak, és valószínűsítő adatok vannak arra vonatkozóan, hogy a zöld színnél is ugyanez a helyzet.

9., A nők messze sokkal empatikusabbak mint a férfiak. Mert bár valóban akadnak rossz, gonosz, ordenáré, szemét és kegyetlen nők is – én vagyok az első aki ezt mondja, én is találkoztam nemegy ilyen nővel! – de tény ami tény, az átlag nő nem ilyen! Ezt bizonyítja az, hogy a világon a CSERBENHAGYÁSOS autóbaleseteknek csak elenyésző töredékét okozzák a nők! Külön kiemelttem hogy csak a cserbenhagyásos balesetekről beszélek, ahol tudatosan nem segítenek az áldozaton. Nem tudom hogy általában az autóbalesetek többségéért férfi felelős-e inkább vagy nő, nem is nyitok vitát erről. Én most a dolgokhoz való érzelmi hozzáállásra utaltam csak!

10., A nők tagadhatatlanul többre képesek mint a férfiak, mert egy nő mindenre képes mint egy férfi, ha akarja, kellően sok edzés után lehet ugyanolyan izmos is, de egy férfi erőlködhet amíg csak él, akkor is legfeljebb szar jön ki belőle, gyerek soha! A gyerekszülést nem lesz képes megtanulni!

11., A nők ha akarják, nagyobb fájdalmakat is képesek elviselni mint a férfiak. Általában persze nem akarják... De ha akarják, megy nekik! Mert ilyen az idegrendszerük, ez ugyanis muszáj nekik, mert a szülés fájdalommal jár!

12., A nők sokkal hatékonyabbak a férfiaknál azokban a feladatkörökben, melyek sok dologra való egyidejű odafigyelést igényelnek, tehát osztott figyelmet! Lehet különben hogy ez az előnyös tulajdonságuk a férfiak zsarnoksága miatt alakult ki... Mert erre kondicionálva vannak. Mert mi megy állandóan? Jaj, csengetnek, jön a postás, de ne felejtsem el hogy oda-tettem a tejet a gázra ki ne fusson, a gyerek már mióta csendben van csak nem a konnektorba nyúlkal épp, jaj de el ne feledjem kimosni a párom bűdös zokniját... Sok dolgot kell egyszerre észben tartaniuk! Egy férfi ettől 3 nap alatt kiborulna, idegroncs lenne! Bevallom, én is!

13., A nők azokban a feladatokban is jobban teljesítenek, ahol nem egyszerre kell sok dologra odafigyelni, hanem egyszerre csak egyre, de gyakran váltogatni kell hogy épp mire! Ezért válnak be például jobban mondjuk vasúti forgalmi szolgálattevőnek, légikisasszonynak, meg mindenhová ahol hol pénzzel, hol emberekkel, hol másvalamikkel kell foglalkozni! A közismert titkárnői munka is ilyen! Egy férfi többnyire ettől is hamar kiborul. No nem annyira mint az előző pontban leírt munkafajtáktól, de azért nem megy úgy neki ez sem mint a nőknek! Ezek a pályák tehát nem amiatt nőiesednek el mert a gonosz nők kiszorítják innen szegény férfiakat, hanem mert a férfi, ha teheti, általában maga sem megy szívesen ilyen munkakörökbe!

14., A nőknek jobb a térbeli tájékozódási képességük mint a férfiaknak. Tehát nehezebben tévednek el. Ez amiatt van így, mert több szempontot figyelnek meg a tájban, terepen, több tereptárgyat, tehát több információt raktároznak el a környékről. Emiatt ha valahonnan valahová mennek, majd később megint, de időközben át lett alakítva a közbeeső út, nagyobb eséllyel lelnek maguknak irányadó támpontot. Ezen ne vitázzanak férfiolvasóim, ez így van, nemcsak az embereknél, de már a patkányhölgyeknél is, amint azt a pszichológusok megállapították! Ez egyszerűen genetikailag kódolt a nőnemű lényeknél, legalábbis az emlősök esetében!

15., Minden élőlény alapszabása a női állapot. Alapértelmezés szerint tehát egy organizmus nővé fejlődik. Egy tetszőleges élőlény „alaptervrajza” tehát a női, a férfi (hím) állapot pedig a normától való eltérés. Ezt az igazolja hogy a kasztrált ifjú állatok (emberek is!) nőies külsőt és tulajdonságokat kezdenek el felvenni. Továbbá: Ha nem a női lenne az alapszabás, ha nem a NŐ jelentené igazán azt hogy EMBER, akkor miért lenne a férfiaknak például mellbimbójuk is?! Az talán olyan férfias?! A férfi egyszerűen egy nagyobb fizikai erőre átkonstruált, eltorzított nő. A herezacskónk nem más mint megnagyobbodott és összeforrott szeméremajak. A hímvessző amire a férfiak oly büszkék, nem más mint megnagyobbodott csikló. Satöbbi.

16., A nők fürgébbek mint a férfiak. Nézzétek csak meg a sporteseményeket!

17., A nők hajlékonyabbak mint a férfiak. Nézzétek csak meg a talajtornászlányokat!

18., A nő képes mindarra a szellemi erőfeszítésre mint a férfi (vannak például kiváló matematikusnők), de ugyanakkor kisebb az agya. Ez azt bizonyítja, hogy az agya „jobban huzalozott”, tehát hatékonyabban van felépítve az idegrendszere. Ha pedig van két komputer, melyek közül az egyik kisebb de ugyanolyan jól teljesít mint a másik, akkor a kisebbet tartjuk tökéletesebbnek! Ennek alapján a férfiak érvelése a kisebb női agyra vonatkozóan visszájára fordul, mert bebizonyosodik hogy a kisebb női agy a jobb, fejlettebb, tökéletesebb!

19., A nők kezügyessége jobb mint a férfiaké. Emiatt szönek szebb kéziszötteket, s minden más kezügyességet igénylő munkában is jobban teljesítenek! S bár előítéletek miatt kevés a női hegesztő, de akik mégis vannak, általában a legjobbak közé számíthatnak!

20., A nők ízérzékelése is jobb mint a férfiaké. Szerintem ez lehet az oka annak, hogy többnyire a nők főzik otthon az ételt!

21., Jobb a nők szimmetriaérzéke is, emiatt is lehet az hogy szebben tudnak rendet rakni.

22., Egyensúlyérzékük is jobb. A legjobb kötélátúzóknak talán emiatt nők!

23., A nők agya valóságos csoda a férfiagyhoz képest már amiatt is, mert többnyire olyan súlyos agyvérzésből is maradandó károsodás nélkül felépülnek, ami egy férfit simán sírba visz!

24., A női agy hónapról hónapra szabályosan menstruál: a ciklus egyik részében kinőveszt egy csomó idegsejtet és szinapszt, majd ezek a ciklus másik felében majdnem mind elpusztulnak. Csak néhány marad meg. Ennek az az értelme, hogy így nagyon rugalmasan tudnak alkalmazkodni, mintegy havi rendszerességgel, a folyton változó külvilági követelményekhez! A férfiagy ezzel szemben monolitikus tákolmány, igen kevésbé változóképes, emiatt is olyan csökönös rigolyás dúvadak a férfiak, főleg öregkorukra, amikor agyuk változástartaléka már mind kimerült!

25., A nők hallása is jobb mint a férfiaké, főleg a magas hangok tartományában.

26., A nők érzékenyebbek a beszéd finom hangsúlyai iránt, jobban kiérzik a mondatokból a mögöttes érzelmeket.

27., A nők bizonyított tény hogy sokkal gyorsabban tanulnak idegen nyelveket, mint a férfiak. Ez már rég közismert. Ezzel sem szoktak hencegni a férfiak...

28., A nők gyorsabban beszélnek mint a férfiak. Nem azért mert fecsegőbbek, hanem mert gyorsabban is gondolkoznak.

29., A nők kevésbé fanatizálhatóak. Az öngyilkos merényletnek például csak töredéke nő. És egyáltalán nem vagyok biztos benne, hogy a mégis meglévő női merényleteket nem kényszerítették-e a tettükre például valami rokonuk megölésével fenyegetve... Persze, ettől még biztos akadt köztük is akit nem kellett kényszeríteni. Néhány hülye tuti, hogy akad a nők között is. De a merénylet többsége mégis férfi!

30., Egy egész csomó idegbetegség van, amit a nők vagy egyáltalán nem szoktak megkapni, vagy csak elenyésző számban a férfiakhoz képest, vagy ha ugyanolyan számban is, de a nőknél a betegség tünetei nem olyan súlyosak, vagy csak későbbi korban tör ki rajtuk. Ez is a női agy magasabbrendűségére utal.

31., Az átlag nő okosabb mint az átlag férfi. Intelligenciatesztek szerint a nők populációjában ugyanis kisebb a szórás. Ezt úgy kell érteni, hogy ha koordináta-rendszerben ábrázoljuk mondjuk az IQ-t, az X tengelyen, míg az Y tengelyen az adott IQ-t elérő népességszázalékot, akkor egy úgynevezett Gauss-görbét kapunk, egy normáloszlást, más néven haranggörbét. Elég jó vagyok matematikából is, nem tudom megállni hogy ide ne írjam a képletét:

$$Y = 1/\sqrt{2\pi} \cdot e^{-(K^2/2)}, \text{ ahol } K = (X - M)/R$$

A fenti képletben a „SQR” szó a négyzetgyökvonást jelenti, a „Pi” a 3.14-et, az „e” a természetes logaritmus alapszámát, a „**” a hatványozást, az M a várható értéket, tehát a görbe legmagasabb csúcsához tartozó X értéket, az R, nos az meg épp az a szórás amiről beszélek! Ez azt jelenti hogy minél kisebb az R, annál magasabb, csúcsosabb a harang! S minél nagyobb, annál laposabb de szélesebb! Nos, a férfiaké a széles lapos kalap, tehát a férfiak közt több a nagyon zseni mint a nőknél, de több a nagyon hülye is! Az átlagosok száma azonban több a nőknél, tehát az átlag nő okosabb mint az átlag férfi! S mert átlagemberből mindig több van mint nem átlagból, emiatt a nők ÚGY ÁLTALÁBAN okosabbak mint a férfiak! Más szóval, véletlenszerűen kiválasztva egy nőt és egy férfit a populációból, érdekesebb arra tenni a pénzünket hogy a nő lesz az okosabb, habár néha akadhat a férfiak közt egy-egy kivételes, nőket megszégyenítő zseni. Be merem vallani, magamat is ilyen férfinak tartom, bár némi irigységgel a hangomban vallom be, hogy nem mernék megesküdni rá hogy Michelle Wild, a pornósztár nő nem jobb-e nálam (neve ellenére magyar és ritka csinos!), mert tudok róla hogy neki ritka magas az IQ-ja! Tessék hölgyeim, akadhat nálatok is zseni! Különben meg e statisztika csak a jelenlegi helyzetre igaz: el tudom képzelni hogy a nők zsenialitásának jelentős hányada meg sem mutatkozhat, mert a mostani társadalmi keretek és elvárások ennek nem kedveznek. Mert ugyan mikor folytasson egy nő tudományos kutatómunkát például, ha be is kell vásárolnia, és otthon várja a halom szennyes edény, a gyerek, és a férje szaros alsógatyája? (Még minálunk is a feleségem mos, azt az egyet sosem tettem meg...)

Van egy olyan tulajdonság is, amiben a nők kétségkívül alacsonyabbrendűek: tudniillik gyengébbek. Pontosabban: nehezebben teljesítenek olyan feladatokban, melyek hirtelen kifejtendő, nagy erőfeszítést igényelnek. Például ilyen a súlyemelés. Az átlag nőt ebben magasan felülmúlja az átlag férfi.

Ezt az egyetlen tulajdonságot találtam ami a férfiak javára szólna, sok év kutatás után. És ez nem sok. Ez igazán nem olyan fontos a mai civilizációban, ahol a fizikai erő mind lényegtelenebbé válik!

Az észbeli képességek viszont mind fontosabbá.

Emiatt, ha nem szeretném annyira a vallást mint kecske a kést, azt mondanám hogy a szememben a NŐ a teremtés koronája! Így csak simán felsőbbrendűnek titulálom őket, a nőket, s azt mondom hogy a szememben ők az evolúció csodái!

Megcsalt a feleségem! Most mit tegyek, öljem meg, váljak el, egyenlítsek... Úgy érzem összedőlt a világ!

Mindenekelőtt nehogy megöld! Mert gondold bele, két eset van: vagy megérdemelted hogy megcsaljon, s akkor nem volna jogos őt megölnöd, vagy valóban egy szemét ribanc a nejed, na és ezesetben ha megölnöd, akkor egy szemét ribanc miatt ülj éveket a dutyiban?! Hülye dolog volna, nem gondolod?! Nem, nem, semmi esetre se öld meg, ez a legrosszabb, amit tehetsz! De még csak meg se verd, mert akár jogos, akár nem a verés, de amiatt is lesíthetnek, és az bizony nem jó üzlet! Egyszerűen nem éri meg!

No és most hogy tisztáztuk a legfontosabbakat, vizsgáljuk meg tudományos alapossággal a kérdést, először is azt, hogy mi a megcsalás, másodsor hogy mi az oka annak, hogy valaki megteszi azt, harmadrészt hogy ilyen esetben mi a helyes reakálás!

Kezdjük azzal, hogy ki miként definiálja a megcsalást! Mert bármennyire is hihetetlen, de ez egyáltalán nem olyan egyértelmű, mint véled!

Elég széles körben ismert tény például, hogy az eszkimók és bizonyos mongol népcsoportok körében még nem is olyan rég az számított udvarias cselekedetnek, ha a megbecsült vendégnek felkínálta a házigazda a feleségét. És ezt nem tartotta senki megcsalásnak.

Japánban a középkor folyamán egészen természetes volt, hogy az úr együtt hált minden szolgálólánnyal, és a felesége nem tekintette ezt megcsalásnak, hűtlenkedésnek, de a szolgálólányok férje sem gondolta úgy, hogy emiatt a felesége megcsalta őt az úrral. A tibeti többfűjség esete is közismert, ott sem csal meg senkit a nő, ha épp a másik férjével van! De még manapság is többnyire úgy van, hogy a férfiak nem tekintik megcsalásnak, ha a nejük más nővel van – ha tehát „leszbizik” – csak azt, ha férfival szexel! A homoszexuális férfiak körében pont fordítva van: ott az nem számít ha nővel van netán a férfiszerelmes, de ha másik férfival, akkor kész a botrány!

De ássunk mélyebbre a témában. Ugyan miért ott kezdődjék a megcsalás, hogy a nő szétteszi a lábát? Ha épp a férjével szeretkezik, de közben más férfira gondol, az talán nem hűtlenség már? Hát nem az érzelmek számítanak, nem a szeretet?! Vagy ha azt álmodja hogy egy másik férfival szeretkezik, az nem megcsalás-e lényegében?!

Nem egyértelmű hát, mi megcsalás és mi nem, azaz, ennek fogalma eltérhet kultúránként és személyenként.

Ez olyannyira így van, hogy ismert az úgynevezett „nyitott házasságban” élők esete, akik többnyire meg szoktak egyezni abban, hogy szexelhet mindkét fél bárki mással, csak erről előre szólni kell a házastársnak. Ott csak az megcsalás, ha nem szól előre róla, azaz titokban csinálja.

Mindezen dolgok megfontolásából egyvalami kibukik mint közös nevező: a megcsalás lényege nem a mással szexelés, hanem az őszintétlenség! Végül is még a „hagyományos” megcsalás esetében is főként amiatt háborodik fel a férfi, mert hogy merte ezt megtenni a neje, amikor a házasság során *megígérte*, – legalábbis hallgatólagosan – a hűséget neki, azaz most megszegte az ígétét, az esküjét!

Hát igen, ez többnyire nem tagadható. És esküt szegni nem szép dolog. Azaz én bár elég liberális felfogású vagyok, pláne szexuális kérdésekben, de a megcsalás valóban nem szép dolog, én is úgy vélem.

Mégis megtörténik néha! Mi az oka ennek?

Amint láttuk, itt a lényeg az őszintétlenség. Annak meg oka van ám, mert semmi sincs ok nélkül! Őszintétlenségre két dolog készítet valakit: egyrészt a félelem az igazság kimondásától, másrészt a párunk iránti érzelmeink megváltozása. A konkrét fizikai aktus, amit szigorúan véve a tulajdonképpeni megcsalásnak szoktak tekinteni, az már csak ezen két dolog következménye.

Téged tehát megcsalt a nejed. Pontosabban mert láttuk hogy a „megcsalás” szó jelentése mennyire bizonytalan, maradjunk a kézzelfogható tényeknél: *lefeküdt mással* a nejed. Ez történt. Na most elhiszem hogy ez rosszul érint téged, én sem örvidenék neki, ha ezt tenné a feleségem. Teljes mértékben megértem az érzelmeidet! De azért biztos érdekel téged, mi volt ennek az oka!

A legtöbb férfiban aki ilyen helyzetbe kerül, érdekes módon rögvest az a gondolat merül fel, hogy azért tette ezt a nő, mert több kéjre vágyott. Még olyan nézet is van férfikörökben (bár nem osztja minden férfi), hogy akit megcsal a neje, az a férfi magára vessen, mert nem volt elég férfias férfi, nem nyújtott elég nemi élvezetet a nejének!

Ezzel a nézettel a legkevésbé sem tudok egyetérteni, teljes mértékben tudománytalan ugyanis. Ehelyütt nem írom le miért tudománytalan, csak nagyon röviden utalok rá hogy amiatt, mert a nők túlnyomórészt sokkal kevésbé élvezik a szexet mint a férfiak, s ezalatt azt kell érteni, hogy kevesebb az olyan nő aki ezt élvezzi egyáltalán, s amelyikük élvezi, az sem szokta oly nagyon élvezni, mint a férfiak. Ennek okát részletesen elemeztem egy korábbi fejezetben, melynek címe: „*Lefeküdjek-e házasság előtt a fiúval, akit szeretek?!*” Aki tehát el akar mélyedni ennek részleteiben, az nézzen utána a témának ott.

Mi most egyszerűen ténynek tekintjük ezt, s ennek fényében azt kell mondjuk, hogy bár természetesen nem teljesen kizárható hogy a feleséged valóban egyszerűen a több kéj érdekében feküdt le mással is, de ez meglehetősen valószínűtlen. Valójában oly kevés az esélye, hogy az szinte nullának tekinthető. No most hogy a te esetedben ez konkrétan valóban nulla-e, azt te magad kell megítéld, de erre egyszerű módszer kínálkozik! Idézd fel emlékeidben a szeretkezéseiteket, és állapítsd meg, hogy ezen alkalmakkor úgy viselkedett-e a feleséged, mint aki különösképp odavan a szexért!

A válasz nagy valószínűséggel tagadó lesz. A feleséged a szexet vagy egyáltalán nem élvezte, netán tiltakozott is ellene, vagy csak beleegyezett mint egy unalmas ágymunkába, vagy ha élvezte is, de semmiképp sem viselkedett úgy, mint aki ezt tartja a világ legelső számú szórakozásának! Akadnak nők akik nem így vannak ezzel és bolondulnak a szexért, de ezek száma elenyésző. És amely nő mégis olyan, az többnyire nem megy férjhez, épp amiatt nem, mert független nőként többet és változatosabban szexelhet, mint a házasság kötelmeiben vergődve.

A nejed tehát nem valószínű, hogy különösebben rajongott volna melletted a szexért. Merőben oktan tehát feltételezni, hogy majd hirtelen épp egy másik férfira támad gusztusa pusztán a több szexuális élvezet reményében!

Most persze azt mondod, hogy de mi van ha tényleg csak te nem voltál mellette kielégítő, és a nejed abban reménykedett, hogy a másik férfi tapasztaltabb lesz e téren?!

Ennek esélye szintén nem kizárt, de ezt megint neked kell megítélned. Hányszor voltál a nejeddel együtt, milyen gyakorisággal? Mert átlagférfinak ilyen téren az mondható (világátlagban), akinél a szexuális együttlét gyakorisága a heti egy és a napi egy aktus közt ingadozik. A napi egynél „fickósabbak” hiperszexuálisnak tekinthetőek, a heti egynél ritkábbaknál viszont valóban elmondható, hogy nem igazán férfiasak e területen.

No most te nagy valószínűséggel beleesel az átlagba, esetleg akár hiperszexuális is vagy. Minthogy fentebb kifejtettem, hogy a nők sokkal ritkábban szokták igényelni az ilyesmit mint a férfiak, emiatt nem sok rá az esély, hogy a nejed úgy gondolta volna, hogy neki melletted

még plusz szexuális izgalomra is szüksége volna valaki mástól. De még ha hiposzexuális lennél is (azaz a heti egynél kevesebbszer jönne meg rá a kedved) még az esetben is majdnem teljesen biztos, hogy a feleségednek nem emiatt támadt kedve a mókához.

Na de hát akkor miért csinálta?!

Arról van szó, hogy a nők igenis sok mindent keresnek a férfiakban, amint a férfiak is a nőkben, de nem *ugyanazt* keresi a férfi a nőben, mint a nő a férfiban! A férfi bizony igenis szexuális prédának tartja és akarja a nőt túlnyomórészt még ha tagadja is, a nőket ez azonban többnyire egészen csekély mértékben érdekli csupán. A nőket főként a párkapcsolat érzelmi része motiválja, illetve a biztonságkeresés, mely utóbbi manapság bizony sajnos főként anyagi biztonságot jelent!

A feleséged tehát nem úgy csalt meg téged hogy gondolt egyet hirtelen: „Itt ez az idegen férfi – mi lenne, ha kipróbálnám a farkincáját?!” – hanem előbb érzelmileg elhidegült tőled, és amikor már közömbös vagy majdnem közömbös lettél a számára, akkor úgy gondolta, hogy keres magának egy másik pasast, akitől több szeretetet kaphat. Megismerkedett azzal a másikkal, és kialakult közte és a másik férfi közt egy érzelmi kapcsolat, ami pedig semmiképp sem képzelhető el egy egészséges férfi számára úgy, hogy le ne akarna feküdni a számára vonzó nővel! És mert szeretett volna lefeküdni a feleségeddel, a nejed végül engedett neki, főként amiatt, mert ő is tudja hogy a férfiak ezt akarni szokták, és tartott tőle, hogy ha nem fekszik le a férfival, akkor az otthagyja, azaz megszakad a számára sokat jelentő érzelmi kapcsolat, mely kapcsolatban nyilván olyan értékekhez jutott hozzá – kényeztetés, kedvesség, érdeklődés iránta, megbecsülés, bizalom, stb. – amiket tőled nem kapott meg, vagy nem elegendő mértékben!

Az is elképzelhető azonban, hogy egyszerűen a másik férfi sokkal gazdagabb, és a feleséged remélte, hogy majd feleségül veszi és mellette jobban élhet. Hogy ez az utóbbi eset áll-e fenn, azt is könnyedén el tudod dönteni, tudniillik erre nem érdemes gondolnod ha a másik pasi gazdagabb nálad ugyan, de nem sokkal; – ez a veszély akkor áll fenn, ha az anyagi különbség szemmel látható köztetek. Azaz ehhez nem elég az, hogy a másik pasinak ne egy tévéje legyen hanem 3, meg 200 literrel nagyobb legyen a fagyasztóládája. Ez apróság, ezért nem fekszik le egy nő sem a másik férfival. De ha budai villája van a pasinak, távirányítós garázskapuval, te meg albérletben laksz, akkor azt hiszem egyértelmű a helyzet.

Utóbbi esetben a döntés hogy mit tégy, egyszerű: nem tehetsz semmit! A döntés a nejed kezében van. Megteheted hogy elválsz, s ha így teszel a feleséged valószínűleg nem is fogja bánni. Ha nem válsz el, a feleséged minden bizonnyal tovább ápolja majd a titkos kapcsolatot, mindaddig míg végül ő maga el nem válik tőled, s ez pontosan akkor következik majd be, amikor a „lovagja” végül hajlandó feleségül venni őt. Ha viszont erre nem lesz hajlandó és otthagyja, akkor a feleséged tutibiztosan megmarad melletted, – legalábbis addig, míg nem talál magának egy másik gazdag pasit.

Ezt figyelembe véve azt hiszem ez esetben egyértelmű, hogy akkor teszed a legjobbat, ha olyan sürgősen elválsz tőle, amilyen gyorsan csak lehet. De ismétlem csak ebben az esetben, ha akivel megcsalt, egy nálad sokkal vagyonosabb személy. Ekkor ugyanis nyilvánvaló, hogy a feleséged nem szeret téged, bár valószínűleg az új bikáját sem szereti, a feleséged a vagyont szereti, azzal akar házasodni, a vagyonnal, a pénzzel szeretne együtt élni, és nem veled. Te egy csóró senki, egy nímand vagy a szemében, aki semmire nem vitte az életben – legalábbis nem ahhoz képest, amit ő elérni szeretne.

Lássuk világosan: ez nem bűn! Mindig, mindenki többre és többre vágyik! Még az is lehetséges, hogy komolyan szeretett téged a házasság elején, csak aztán megunta a küszködést, az állandó spórolást, a garast garasra halmozást, és úgy gondolta megpróbálkozik vele, hogy maradék szépségét felhasználva a gazdagok közé kerüljön.

Mindazonáltal ez akkor is jelent két dolgot: egyrészt hogy a nejed nyíltan kimondva kurva lett, mert a több pénz, az anyagi jólét érdekében feküdt le egy másik férfival, még ha nem is naponta többekkel. Másrészt akkor sem szeret már téged, és nemigen bízhat meg benne, hogy nem teszi meg ezt legközelebb is, akár ugyanezzel a fickóval, akár egy másik vagyonsabb pasival!

Ezesetben tehát a válást ajánlom.

Az első eset, ha nem egy pénzes pasival csalt meg téged, egészen más megközelítést igényel. Ekkor ugyanis nyilvánvaló, hogy a nejed esetében az érzelmi motívumok kellett hogy főszerepet kapjanak. A második esetben amikor vagyonos fickóval kaptad rajta, jogosan feltételezhető, hogy nem volt benned semmi hiba, hogy úgy mondjam „nem szolgáltál rá” semmivel sem arra, hogy megcsalatra légy. Elvégre nem lehet mindenből milliomos! Az első esetben azonban elgondolkodnék a helyedben azon, hogy ugyan mi is okozhatta a feleséged oly fokú hiányérzetét, mely végül is egy másik férfi karjaiba lökte őt! Azaz egyszerűbben fogalmazva, ez esetben erős az esélye annak, hogy bizony te is barátocskám, oka vagy annak, ami történt!

A kiváltó okot különben rém egyszerű kideríteni. Más sem kell hozzá, mint hogy ne kezd el agyba-főbe verni a feleségedet, hanem ülj le vele, méghozzá – bár tudom hogy roppantul nehéz lesz érzelmileg neked – de megértő szeretetet mutatva iránta, és *kérdezd meg*, hogy miért tette ezt, hogy mi hiányzik neki a házasságokban!

Ha válaszol erre, akkor aszerint kell cselekedned. Ha úgy véled, be tudod tölteni azt az űrt, ami a feleséged életében adódott, akkor hogy úgy mondjam megbocsáthatsz neki, bár ez nem a legjobb szó, mert nem ő a kizárólagos bűnös, hanem te magad is. Mindenesetre ekkor van esélye a házasságok megmentésének, némileg új alapokra helyezve azt. Például lehet hogy csak egy munkahely-változtatásra van szükség, hogy többet lehess vele. Persze fel kell tenned a kérdést neki is, hogy akarja-e még egyáltalán megpróbálni újra veled. Ha nem, akkor nincs mit tenni, akkor válás lesz a dolog vége, de ekkor nem is kell azon törni a fejedet hogy *te* mit dönts, ekkor ugyanis az asszony döntött helyetted, s ezt tudomásul kell venned, mert nem rabszolga, azaz joga van elhagyni téged. De neked is úgy lesz jobb, ha nem élsz együtt egy olyan nővel, aki nem szeret téged, tehát emiatt nem is kell bánkódnod.

Ha úgy véled, nem vagy képes úgy viselkedni, amint a feleséged szeretné, nem vagy képes arra, amit a nejed megtalált abban a másik férfiban, akkor viszont megint nincs mit tenni, mert ekkor az van hogy más megoldás nincs, mint megmondani a feleségednek, hogy te erre nem vagy képes, és elfogad-e téged így, vagy váljatok el! Ekkor megint a feleséged fog dönteni. Ha válást akar, válás lesz. Elképzelhető azonban, bár erre nem nagy az esély, hogy azt mondja, nem szeretne válni. Ekkor annyit tehetsz, hogy azt mondod neki, hogy megbocsátasz, feltéve hogy többé nem találkozik a másik férfival, mert ha mégis, te el fogsz tőle azonnal válni!

Ebbe lehet hogy beleegyeznek. Sőt majdnem biztos. Mindazonáltal nem túl valószínű, hogy hosszabb távon betartaná a fogadalmát, erre csak akkor van esélyed, ha azért valamennyit te is változol, és ha például a figyelmesség hiányzott eddig a feleségednek, akkor igyekszel erre tudatosan ügyelni, s bár annyira nem leszel figyelmes iránta ezután sem amennyit ő ideálisnak tartana, s amennyi figyelmet a másik hódolójától kapott, de látja rajtad hogy a helyzet javult, hogy igyekszel, hogy fontos ő a te számodra – ekkor lehet, hogy meg lett mentve a házasság.

Nagyjából ezek tehát a lehetőségeid. Hiába, egy házasság mindig kétszereplős játék, ahol nem függ minden egyedül tőled, s a házasság szereplői nem mindig ugyanazokat az elvárásokat támasztják a kapcsolat iránt! Még akkor is tarthatja a feleséged katasztrofálisnak a házasságot, ha te úgy érzed, ragyogóan működik, azaz működött eddig. A legfontosabb, hogy képesek legyetek mindent őszintén megbeszélni – s legfőképpen kerüljétek el minden durvaságot, ha lehet még a kiabálást is, de a verekedést okvetlenül!

A fentiek fényében az úgymond „egyenlítésnek” sincs sok értelme. Ha megteszed, azzal csak igazolod a nő szemében azt, hogy jogosan csalt meg téged, hiszen lám, nem szereted! Ha te is megcsalod őt, azzal nem erősíted meg a kapcsolatokat. Ha a házasságot meg akarod menteni, akkor ne tedd ezt, ne lépj te is félre.

Gondolj csak bele: a tudomány kiderítette, hogy annál kevesebb a megcsalások előfordulása a házasságokban, minél őszintébb a kapcsolat a házaspárok között, azaz minél kevésbé „hagyományos típusú”, azaz patriarchális a házasság! Azaz, azokban a házasságokban, ahol jellemzően a férfi az úr, a döntéshozó, és nem tűr beleszólást a család irányításába – ezekben érdekes módon meglehetősen gyakori a megcsalás! Azokban a liberális házasságokban, ahol a nő nagyjából azt tehet amit akar, ahol a nő alig van ellenőrizve vagy épp semennyire sem, ahol a férfi nem féltékenykedik a feleségére, tehát épp azokban ahol a nő szinte akármikor akárhányszor könnyedén megcsalhatná a férjét mert erre temérdek lehetősége kínálkozik, és még csak le sem lepleződne nagy valószínűséggel – nos, épp ezekben *alig akad példa rá*, hogy a feleség éljen is azaz inkább *visszaéljen* a nagy szabadsággal, és *valóban* megcsalja a férjét! Különös, nem?!

Ennek oka az lehet, hogy ezen utóbbi típusú házasságokban a férj és a feleség között eleve bizalmas a viszony, megbeszélik egymással a dolgokat, ha tehát a feleség szeretne valamit, azt elmondja, mert el *meri* mondani a férjének, és ekkor a férj vagy teljesíti is azt, azaz kielégíti a felesége vágyait, vagy elmagyarázza miért nem lehet azt, vagy miért nem lehet *úgy*, és a neje megérti ezt, vagy közösen keresnek valami kompromisszumos megoldást a problémára. Ilyenkor tehát egyszerűen nincs ok a nő számára, ami indokolná a megcsalást, a másokkal való mély érzelmi kapcsolatteremtést!

Azaz ha megcsalt a nejed, és nem egy gazdag pasival, akkor próbáld meg kapcsolatokat új alapokra helyezni ha még lehet, vagy ha nem és elválsz, akkor a következő házasságot már a fentiek fényében kösd meg!

Milyen a jól megalapozott házasság? Egyáltalán, milyen házasságtípusok vannak?

E fenti kérdés kapcsán rögvest kitérhetünk arra is, mekkora korkülönbség elfogadható egy házasságban. Ez sokakat foglalkoztató kérdés, és nemegy írott illetve megfilmesített műalkotásnak is fontos témája. Ez pedig összefügg a házasságtípusokkal.

Hogy mekkora korkülönbség elfogadható? A rövid válasz: az attól függ!

Hogy mitől? Hát attól, hogy milyen céllal kötöd a házasságot, pontosabban, hogy milyen típusú házasságot kötsz.

A házasságnak ugyanis több fajtája létezik, és ezek a következők:

1. Szerelmi házasság
2. Érdekházasság
3. Észházasság
4. Kényszerházasság

Az összes romantikus regényben, lányregényben, kalandregényben, sőt még némely történelmi regényben is a szerelmi házasságot dicsőítik a szerzők. Továbbá csaknem teljes az egyetértés abban az emberek közt, hogy a szerelem nélkül kötött házasság csakis iszonyatos lehet, kész tragédia, és sokan egyenesen meg is vetik azt a nőt, aki beleegyezik egy szerelem nélkül kötött házasságba, hacsak nem úgy kényszerítik rá erőszakkal, illetve súlyos fenyegetésekkel.

No már most ami a dolog tudományos szemléletét illeti, az igazság ezzel kapcsolatban épp fordított! A fenti négy házasságtípus közül statisztikákkal igazolhatóan a szerelmi házasság az, amely a legsikertelenebb, azaz, ennek a legnagyobb a valószínűsége arra, hogy felbomlik, akár hivatalosan véghezvitt válással, akár a házastársak különköltözésével, akár úgy, hogy valami véres tragédiába torkollik, és az egyik házastárs megöli a másikat. Továbbá, a látszatra fennmaradó és működő szerelmi házasságok közt is lényegesen nagyobb a megcsalások, valamint a súlyos veszekedések aránya, mint bármely más házasságtípus esetén. Vagyis levonhatjuk a következtetést, hogy bár a szerelem érzése lehet alkalmasint nagyon kellemes, de az ennek hatására kötött házasság nagy valószínűséggel katasztrofális lesz. No nem rögtön: a vizsgálatok szerint az első pár hónap többnyire sikeres és boldog. Komolyabb problémák nagy általánosságban a második együtt töltött év után szoktak felmerülni, aztán ezeket vagy megoldják a házaspár, vagy nem. Egy ennél súlyosabb válság várható a statisztikák szerint a negyedik és hatodik év között valamikor, ez annyira súlyos, hogy ilyenkor következik be a válások túlnyomó többsége. És egy másik komoly válság szokott bekövetkezni, de nem olyan komoly mint az előző, úgy nagyjából a tizedik év környékén. Ha azt is túléli a házasság, akkor már majdnem biztos, hogy megmaradnak együtt a házastársak „örökre”. (Veszekedések akkor is lehetnek, még megcsalás is, de válás nem valószínű. Nem lehetetlen, de statisztikailag kicsi az esélye).

Mi ennek az oka?! Hiszen minden házasság más, minden veszekedést más okoz, hogy lehet ezt ilyen kategorikusan kijelenteni?!

Ennek oka az, hogy a házasság sem misztikus csoda, nem öröklik felette Isten valamiféle áldása, hanem társadalmi és biológiai törvényszerűségei vannak, amiket azonban nem tanítanak az iskolában, amikről nem szól a televízió, mert bár nagyon hasznos ismeretetről van szó, de nem olyan érdekes mint a szerelmi hevület, és nem lehet rá akkora üzletet – főleg szórakoztatóipart – építeni.

Arról van szó, hogy ha józan ésszel belegondol valaki, rá kell jöjjön, hogy gyermeket vállalni egyszerűen akkora strapa, hogy nem éri meg. Közismert például a közmondás: „kicsi vagy kocsi”. Egyetlen gyermek vállalása is jókora lemondással jár a nem milliomos egyének, azaz a társadalom többsége számára, több pedig még nagyobb keservekkel. Persze lehetnek egy gyermek felnevelésében örömök is, a tapasztalat azonban azt bizonyítja, hogy ez inkább nyűg hosszútávon, pláne az első időkben, amikor a gyermek még kicsi. No most viszont ez nem ilyen egyszerű, mert ha valamely organizmus ennek figyelembe vételével él, akkor az nem nevel gyermeket, eképp nem szaporodik, azaz azon organizmusok melyek hogy úgy mondjam „normálisak” voltak, melyek logikusan cselekedtek, azok egyszerűen kipusztultak a világból, ha úgy tetszik kiselejtezte őket az evolúciós folyamat. Némi szarkazmussal úgy fogalmazhatok, hogy a világot jelenleg kizárólag örült élőlények népesítik be.

Na de miként érte el az evolúció, hogy az élőlények olyasmit tegyenek, ami nyilvánvalóan kényelmetlen, hátrányos, fárasztó nekik?! Hát úgy, hogy – legalábbis a fejlettebb élőlények esetében, ahol már fennáll az utódgondozás is – egyfajta vágyakozás alakult ki a másik nemű élőlény iránt, olyan vágyakozás, aminek végcélja a közösülés. A közösülés pedig a nem is olyan régi időkben is még majdnem biztosan teherbeesést és utódszületést eredményezett, a fogamzástól igazán hatékony változatai ugyanis cseppet sem túl régóta elérhetőek. No most e vágyakozást az ember esetében „szerelem”-nek nevezik.

Igen, merem állítani, hogy a szerelem mindig is a szexuális aktusra irányul, mint végcélra, nincs úgynevezett „tisztá” szerelem, ha a „tisztaság” alatt a nemi vágytól való mentességet értjük! Legalábbis a férfiak esetében...

A szerelmet természetesen egy hormon idézi elő, mint minden más érzelmünket is. A szerelemhormont azóta már mesterségesen is elő tudják állítani, bár ezt nemigen reklámozzák, gondolom, a társadalmi következményektől való félelem miatt. No meg nem tudok róla hogy létezne tablettá formájában, azaz nyilván injekcióval lehetne csak a vérbe juttatni. Lényeg az, hogy a szerelem kialakulása egyszerűen azt jelenti, hogy bizonyos mirigyünk elkezdik termelni ezt a hormont. No most ennek termelődése eltérő erősségű az egyes embereknél, emiatt vannak valóban szerelmesebb és józanabb embertípusok. Ha a szerelem kellően erős, ha a másik fél is viszonyozza, s ha társadalmi akadályok nem merülnek fel, létrejön a házasság. A házasságok párzanak, a gyerek megfog. Aztán nő-nődögél...

No és a második év környékén bekövetkezik az, hogy az addig aránylag szépen funkcionáló házasság kezd mindenféle anyagi-társadalmi problémába ütközni. Eddigre elfogy a menyasszonytáncból összegyűlt pénz, eddigre elmúlik az újdonság varázsa a rokonoknál, hogy jaj a fiatalok megházasodtak segítsük őket... eddigre a felvett kölcsönök kedvezmény-időszaka is lejárt, meg kell kezdeni visszafizetni őket... sőt, elfogyott mind a házasságok, mind a szülők türelme is! Ez utóbbi amiatt fontos, mert megunták a szülők, hogy a házasságok ott élnek a nyakukon, mind gyakoribbak a szóváltások... ha házat épít az ifjú pár, eddigre már alaposan megküszködtek minden anyagi és fizikai problémával, fáradtak, idejük kevés van egymásra... sőt, a gyerek sem azonnal szokott megfoganni, hanem a házasságkötéstől számított néhány hónap múlva. Azaz nagyjából épp e második év végére születik meg, vagy ekkor még nagyon kicsi, csupán pár hónapos! Emiatt bekövetkezik a férj úgynevezett „trónfosztása”, mert a feleség az idejének nagyrészt többé nem a férjére fordítja, hanem a kisgyermekre. A férj elhanyagolva érzi magát... hogy mást már ne is mondjunk, rá kell jönnie például, hogy a női mell nem arra való, hogy ő azt nézegesse és simogassa, hanem arra, hogy abból a nő a gyermeket szoptassa... a feleségének szépítkezni is kevés ideje marad (ha marad egyáltalán...), azaz jóval slamposabb mint azt megszokta tőle, állandóan kialvatlan, fáradt, ideges...

Ez tehát az első válság. Sok házasság elvérzik rajta.

Na de miért nem csordogál erősebben a szerelmi hormon?! Miért nem alakult ki erősebb ragaszkodás a házasfelek közt az evolúció során?!

A szerelmi hormon azért nem csordogál erősebben, mert eddigre már egyáltalán nem is csordogál! Épp ezidőtájt ugyanis teljesen leáll a termelődése. Legalábbis a férfiak esetében. Minek is termelődjön: egyetlen célja e hormonnak az, hogy párosodásra ösztökélje a hímet és a nőtényt, s az rég megtörtént, gyermek is fogant belőle! Szerelemről ekkor tehát többnyire már szó sincs. Ellenben ilyenkor beindul egy másik fajta hormon termelődése, amit „hűség-hormonnak” is nevezhetünk. Ez – legalábbis a férfiak esetében – ténylegesen azt eredményezi, hogy bár nem szerelmesek már a feleségükbe, de lényegesen közömbösebbek más nők iránt, mintha nem lennének házasok. Ezt az érzést persze sokan összekeverik a szerelemmel, holott nem azonos vele. Nem is megszokásról van szó, bár némelyek azt mondják, persze hogy lecsillapult a férfi, hiszen ha rájön a fertelmes nagy hímdagadás, van egy biztos lyuk, ahol a vágyait levezetheti... pedig erről sincs szó. Egyszerűen egy hormon termelődik bennük, ami úgy hat, hogy ők – bár ekkor is hajlamosabbak a félrelépésre mint a nők! – de mégis hűségesebbek, mintha facérok lennének.

Ezen hormon sem véletlenül alakult ki. Amiatt termelődik bennük, mert a régi időkben egy nő iszonyúsokat kockáztatott a terhességgel és a kisgyerek nevelésével. Arra hogy egyedül felnevelje a gyermeket, lényegében nulla volt az esélye. Kellett mellé egy hím, aki segíti, óvja-védi, vadászik neki... azaz azok a férfiak, akik azonnal elhagyták a nőt a párzás után, vagy túl korán hagyták el, azok egyszerűen nem hagytak hátra sok utódot, és így kiselejteződtek az evolúciós folyamat során. Akikben ellenben kialakult a hűség-hormon és emiatt egy darabig kitartottak az úgymond „szeretett” nő mellett, azok sikeresebbek voltak az evolúciós versenyben, több utódjuk élte meg a szaporodóképes kort, azaz ez a tulajdonság elterjedt a férfiak közt. A hűség-hormon tehát amiatt létezik, hogy a nőt a férfi segítse egy darabig, és ne hagyja el. Ez persze nagyon jó a nőknek.

Akadnak azonban férfiak, akikben e hormon termelődése nem elég erős, ezek persze hajlamosabbak lesznek elhagyni a nőt, hiszen e hormon termelődésének mértékében is óriásiak az egyéni különbségek. A legnagyobb gond azonban az, hogy lehet egy kis különbség, intermezzo a szerelmi hormon termelődésének leállása, és a hűség-hormon termelődésének beindulása között. Ez akár pár hónapra is nyúlhat szélsőséges esetben, és ez nagyon veszélyes időszak a házasságra, mert ezalatt a férfi hajlamos lelécelni, pláne ha valami vonzó ismeretsége is épp ekkor adódik. Továbbá a férfi tapasztalja, hogy már nem szerelmes, nem olyan boldog, feldobott hangulatú mint korábban, s ezt sokan kudarcként élik meg, s emiatt is igyekeznek új kapcsolatot keresni, mint a kábítószeres, aki ha a régi szerhez hozzászokott, újat keres amivel doppingolhatja magát.

Szóval ez az első válság, tudományos nézőpontból.

Ha ezt túléli a házasság, jön a következő a hatodik év környékén (úgy nagy átlagban). Eddigre a kisgyerek már épp iskolás úgy nagyjából, azzal nem sok baj van tehát. Már többnyire önmagát is el tudja látni... no de épp emiatt robban ki a válság! Ugyanis ezidőtájt történik meg az, hogy a férfiban abbamarad a hűség-hormon termelődése. Szerelmi meg már rég nincs is benne.

Hogy a hűség-hormon termelődése leáll, evolúciós szempontból érthető: épp amiatt van ez, mert eddigre a kicsi már „nagyocská”. Nem akkora, hogy teljesen egyedül elboldoguljon a világban, de ahhoz épp elég nagy, hogy az anya már egyedül, férfiúi segítség nélkül is fel tudja nevelni, ha a férfi otthagyja. A férfinak tehát megérheti ilyenkor otthagyni a nőt, és keresni egy másik, fogamzóképes nőtényt, hogy így maximalizálja saját szaporodási rátáját. Ez

persze eszébe sem jut a mai férfiaknak, azaz nem tudatosan cselekednek, de működnek bennük az évmilliók genetikai programok. Ilyenkor tehát a férfi megint jelentős kísértésnek van kitéve. Ha ilyenkor felbukkan egy vonzó és engedékeny partner, akkor bizony újra elkezd termelődni a férfiban a szerelmi hormon, és a házasságnak lőttek! Ha nem bukkan fel ilyen partner, akkor jó eséllyel kitart a felesége mellett továbbra is.

Ha azonban *felbukkan* ilyen partner, akkor majdnem biztos, hogy a házasság egyedül akkor marad fenn, ha ezidőtájt újra megtermékenyül a feleség. Ezesetben ugyanis a férfiban újra elkezd termelődni a hűség hormon. Márpedig ez érdekes eset, mert ekkor egyszerre lehet benne hűség hormon is és szerelmi hormon is... ennek konfliktusáról számos regényt írtak már ugyebár... hogy ilyenkor melyik győz, az rengeteg mindentől függ.

Ez tehát a második válság oka, és szögezzük le, hogy ez a legerősebb válság a statisztikák szerint. Az első válság majdnem ilyen súlyos, de a második annál is súlyosabb. Végére is az elsőnél csak az egyik hormonnál a másikra való átállás okozhat gondot, de azért maga a „természet” is azt szeretné, ha ilyenkor még *megmaradna* a férfi a nő mellett – de e második válságnál már épp fordítva van! A biológia ekkor már nem a házasságért, hanem a házasság *ellen* dolgozik!

A harmadik válság talán nem véletlen hogy épp akkortájt bontakozik ki, amikor a második gyermek is hat év körüli már, azaz ezt is felnevelheti egyedül az asszony. Ezen válság bekövetkeztének az időpontja a legbizonytalanabb: bár nagy átlagban a tizedik év környékére esik, de elég széles a szórása, úgy nagyjából nyolc és tizenhárom év közt mozog. A nagy különbségeket biztos az okozza, hogy elég eltérő lehet mind az első, mind a második gyermek megfogamzásának ideje is.

A harmadik válság kibontakozásában azonban más okok is közrejátszanak, nemcsak a hormonok. Eddigre ugyanis alaposan megismerték már egymást a házaspárok, és kölcsönösen unalmasnak tartják egymást. Mindegyikük változatosságra vágyik, különösképp a férfi. Kezd elegük lenni abból, hogy garast garasra halmozzanak és kuporgassanak. A médiában is állandóan náluk sikeresebb embereket mutogatnak, akiknek legnagyobb gondjuk hogy kutyát vagy macskát tartsanak; gazdagabbakat, akik a huszonszázadik század olajfinomítójukat akarják megvenni; olyanokat, akik valami „nagy” ügyért küzdenek, mondjuk a taposóaknak betiltásáért; a reklámokban olyan tiszta konyhákat és fürdőszobákat mutatnak, amik a valóságban egyszerűen nem létezhetnek; a filmekben mindenkinek izgalmas élete van, az övék ellenben nem az; úgy érzik elrohant mellettük az élet, eltékozták a fiatalságukat! Úgy érzik, a maradék időben még tenni kéne valami nagyszerűt, hogy valamit bepótoljanak amíg még nem késő... és ezt ugye csakis úgy lehet elérni, ha azzal kezdik, hogy felrúgják azt, ami most van, azaz mert egyedül semmi sem megy, s mert a jelenlegi partner segítségével ennél több nem tellett, emiatt váltani akarnak, remélve hogy az újabb kapcsolatuk sikeresebb lesz.

És ez nem is kizárt, épp csak az esély erre abszolút minimális csupán.

Mindenesetre, le kell szögezni, hogy e harmadik válság oka egyaránt genetikai és pszichológiai: genetikai, mert ekkortájt áll le másodszor a hűség hormon termelődése (ha egyáltalán beindult másodjára, ami cseppet sem biztos, már amiatt sem, mert nincs is mindenkinek két gyermeke!), és pszichológiai, mert mindenkiben benne él a többre vágyás és az önmegvalósítás, önkiteljesítés iránti vágy, és az esetek többségében úgy vélik, jelenlegi unalmas házasságuk ennek akadályára van.

Ezek tehát a házasságot fenyegető főbb válságidőszakok.

No most a fentiek fényében nyilvánvaló, miért oly előnytelen a szerelmi házasság! Az kizárólag egyetlen tényezőre, a szerelemre alapoz, amit a megfelelő hormon okoz, s e hormon működése ismert biológiai törvényeken nyugszik, emiatt 100%-ig biztosra vehető, hogy termelődése abba FOG maradni, nem is sokára, s ekkor a szerelem elmúlik! Olyan egyszerűen NINCS, amit egyesek emlegetnek, hogy 30-40-50 év elteltével is szerelmesek egymásba. El tudom képzelni, hogy extrém esetben valakiben túlzottan működik a szerelmi hormon, és nem két-három évig csordogál, de mondjuk hat-nyolc évig is. De évtizedeken át lehetetlen. Akik ezt mondják, azok egyszerűen összetévesztik a szerelmet a hűséggel, sőt, még később a pusztas megszokással és egymás megbecsülésével, valamint talán lusták is új partnert keresni, s feladni a megszokott kényelmes életformát valami bizonytalanra, és ezt a kényelmességet, lustaságot óhajtják efféle bizonykodással, a szerelem dicsőítésével megideologizálni.

Akinek a házassága a pusztas szerelemre épül, az tehát a kapcsolatát pusztán a biológiai készletekre alapozza, olyasmire tehát, amihez nagyon hasonló működik már az állatvilágban is, és ha egyszer kapcsolatának *kialakulását* a biológia szabályozza, akkor annak *megszűnését is* a biológia fogja szabályozni, emiatt az *meg is fog szűnni* törvényszerűen. Ha mégsem, akkor az olyan házasság lesz, ami fennmarad ugyan mindenféle társadalmi követelmények miatt, főként anyagi okok következtében, de maga lesz a pokol, mert olyan kapcsolat, aminek *meg kéne szűnnie*, mert jobb lenne ha megszűnne. Mert mindketten ki szeretnének lépni belőle, de főleg a férfi, és mert nem teheti, emiatt ideges, feszült, bosszús, és ez veszekedésekben oldódik fel. Később már verekedésekben is... ennek meg többnyire a gyengébb fél, a nő issza meg a levét. Azaz különösen a nőket óvom a szerelmi házasság megkötésétől!

A szerelmi házasságkötés tehát a legprimitívebb fajta házasságkötés, az állati ösztönökre apellál, nemhogy magasrendű lenne, de a létező legalacsonyabbrendű, eképp teljesen felesleges dicsőíteni. A szerelem érzése persze ettől még lehet nagyon kellemes: minden kábítószer kellemes, és a szerelem is kábítószer, ténylegesen az, mert egy vegyi anyag okozza, épp csak ez nem kívülről lett beléncjuttatva. Hormonvihar a szervezetben. Arra jó, hogy olyat is megtegyünk, amit józanul valószínűleg nem tennénk meg: házasságot és gyermekvállalást. Azaz aki szerelmes, az egyszerűen örült. Nem is véletlen, hogy sokszor hasonlították betegséghez a szerelmet: „szerelmi láz”, „szerelmi örület”, „örületen szerelmes”. Igen, a szerelem Természet Ősanyánk trükkje, direkt azért, hogy elködösítse a tisztánlátásunkat.

Beszéljünk akkor az érdekházasságról. Ezt a legtöbbben mélyen megvetik. Holott bizonyos nagy hírnévre szert tett régi kultúrákban – például a kínai középkor folyamán – általánosan elterjedt volt épp e házasságkötés! A szülők hozták össze a fiatalokat, akik az esküvőig többnyire nem is látták egymást. E házasságok közt is akadt, amely rosszul sikerült, többnyire azonban nem ez a jellemző rájuk: majdnem mindig kiválóan funkcionáltak!

Ennek pedig az az oka, hogy bár e házasságokból a szerelem biztosan hiányzott, de ezeket elég nehéz logikailag elkülöníteni a később elemzendő észházasságtól. E házasságkötéskor többnyire a pénz és a társadalmi kapcsolatok dominálnak (utóbbiba az esetleges nemesi címet is beleértve). Ezeket a házasság megszervezői – többnyire a szülők, kisebb részt házasságközvetítők, még kisebb arányban maguk a fiatalok – megbeszélik, és így tudják, miféle előnyöket várhat egyik is, másik is a házasság révén. No most ezesetben a biológia nem siet a segítségükre a házassághoz hormonhadsereggel, de ez nem is szükséges. Ám épp mert e házasság nem hormonokra és szerelmi örületre épít, emiatt az sem veszélyezteteti, ha a hormontermelődés abbamarad. Hiszen amiért a házasság megkötött, a pénz és a társadalmi kapcsolatok, az továbbra is fennáll, megmaradt!

Sőt, ha nem is az elején, de később segít valamennyire a biológia is: amint a gyermek megszületett, nem sokkal ezután többnyire beindul a férfiban a húséghormon termelődése, ami ha nem is rendelkezik olyan jelentős kötőerővel mint a szerelmi hormon, de valamennyire mégis.

E házasságot két dolog veszélyeztetheti. Egyrészt megtörténhet, hogy valamelyik fél szerelmes lesz. Ám ha enged ezen érzelemnek, azzal kockáztatja mindazt, amiért a házassága létrejött. A szerelmi házasságnál semmit nem kockáztatna: korábban is volt szerelme, most is van, egyik szerelemből igazolna át egy másikba. Ám az érdekházasságnál az érdekek nem változnak a szerelem létrejötte miatt... az érdekházasság tehát többnyire túléli a szerelmi lázt, bár az nem ritkaság, hogy ilyenkor a férj bizony félrelép. Ritkábban a nővel is megtörténhet ez. De a házasság ritkán bomlik fel ilyesmi miatt. A szerelem néha teljesen hiányzik is, létre sem jön soha, mert nincs indoka, hiszen mindkét fél megkapta anélkül is amire szüksége van: a nő egy őt óvó hímet, biztonságos családi légkört, a férfinak meg mindig van nemi partnere, akin levezesse a szexuális gerjedelmét, és bizonyított tény, hogy ez rendkívüli mértékben képes csökkenteni a szerelem kialakulásának esélyét. Továbbá, néha az is megesik, hogy a házasságkötés után egymásba lesznek szerelmesek a házasságfelek.

Az érdekházasságok tehát egyáltalán nem tekinthetők tragédiának, mint azt a legtöbben hiszik, az csak súlyos babonáság! Messze sokkal sikeresebbek, mint a szerelmi házasságok, de annyira, hogy levonhatjuk a következtetést: a benne élők **BOLDOGABBAK**, mintha szerelmi házasságot kötöttek volna! Nem vitatom én sem, az első néhány hónapra ez nem jellemző, mert a szerelem hormonvihara mint minden kábítószer, nagy boldogságot képes okozni. Azaz az első pár hónapban minden bizonnyal a házasságot kötött szerelmespár a boldogabb, és nem az érdekházasságban élők. Azután azonban nagyon is drasztikusan megváltozik a helyzet, és az érdekházasság simán lekörözi a szerelmi házasságot boldogság terén. Már amiatt is, mert kevesebb benne a veszekedés.

A veszekedések csekélyebb mennyiségének jelentős részben az az oka, hogy az érdekházasság létre sem jöhetne, ha nem kapna mindenki valamit, amit a házasság nélkül nem kaphatna meg. Amiatt mert ezt megkapta, boldog, és boldog ember kevésbé hajlamos a veszekedésre. Továbbá, az ilyen házasságok olyan emberek közt szoktak köttetni, akik nagyon hasonló társadalmi környezetből származnak. Meglehet tán, egyikük valami nemesi sarj, a másik meg csak pór, például gazdag kereskedő gyermeke. Mégis, a gondolkodásuk nem nagyon tér el egymástól: például az imént említett esetben a nem nemesi csemete is becsüli a nemességet, és a nemesi csemete is becsüli a pénzt, ha nem így lenne, nem tartanák értéknek és nem kötnének házasságot, hogy a házasság által megszerezzék azt, amivel most még nem rendelkeznek! A gondolkodásuk tehát hasonló, s így megértik egymást. Ahol pedig van megértés, ott nincs veszekedés. Legalábbis nem sok.

Az érdekházasság tehát egyáltalán nem rossz dolog.

Valójában az érdekházasság annyira jó dolog, hogy csak egyetlen házasságtípus jobb nála: az észházasság! Ez a legjobb típusú házasság.

Az észházasság nagyon hasonlít az érdekházasságra. A legnagyobb különbség az, hogy ezt tipikusan maguk az érdekelt felek szokták megkötni, „megkötés” alatt azt értve, hogy ők ülnek össze, megbeszélnek egymással, mit is várnak el a házasságtól. Bár többnyire a szülők illetve egyéb bizalmasaik is segítik őket tanácsadással. Ezt nem úgy kell érteni, hogy okvetlenül valami hivatalos megbeszélés játszódna le a leendő férj és feleség közt, napirendi pontok előterjesztésével, a szülők asszisztálásával, hanem úgy, hogy a fiú és a leány gyakorta beszélgetnek mindenféléről, megismerik egymást, főként egymás értékrendjét, világról alkotott véleményét, és okvetlenül szóbakerül a házasság is, hogy azt melyikük miként képzei, mit vár

el tőle... s amit a másiktól megtudtak, azt elmondják szüleiknek (bizalmasaiknak) is, akik esetleg felhívják a figyelmüket olyan szempontokra is, melyek eddig nem jutottak eszükbe.

No és amikor így beszélgetnek, akkor – ha ésházasságot akarnak kötni – tudniuk kell, hogy annál jobb lesz a házasság, minél több mindent megbeszélnek már jóelőre! Még akár olyan apróságokat is, hogy a WC-papír gurigáját miként kell a falra felerősíteni: úgy, hogy a papír a fal felőli részen tekeredjék le, vagy a másik oldalon! Ez röhejesen hangzik, tudom, de ne feledjük, hogy az élet apróságok sorozatából áll. És lehetőség szerint el kell kerülni minden vitára alapot szolgáltató okot. Úgysem lehet elkerülni mindent, mert az élet mindig produkál új helyzeteket, de törekedni kell rá, hogy ezen okok számát minimalizáljuk.

No most természetesen bár az apróságokat is jó tisztázni, de akadnak sokkal fontosabb kérdések is valóban, mint a WC-papír tekerése. Tipikusan ilyen kérdéskör, amiről okvetlenül dűlőre kell jutni, a nemiség, a pénzügyi kérdések, és a gyermeknevelés.

A nemiség nagyon fontos, főleg a fiúknak. Melyikük hányszor igényli a szeretkezést, mennyire nyitott a különböző extra „figurák” iránt (például undorítónak tartja-e az anális és orális szexet), egyáltalán, igényel-e szexuális hűséget a másik féltől a házasságban?! A pénzügyi dolgokban: ki kezeli a pénzt, és milyen elképzeléseik vannak a család vagyonának befektetésével kapcsolatban? Valami nagy cél érdekében (például üdülő, kocsis, világkörűli út) spórolna évekig, vagy kiélvez minden napot amennyire csak lehet, mondván hogy egyszer élünk? De még rengeteg mindent fel lehetne sorolni itt...

A gyermeknevelésnél: mikor szülessen az első „trónörökös”, egyáltalán, akar-e a másik is gyermeket? És te akarsz-e? Hányat? Megengedettnek tartod-e az abortuszt és a fogamzásgátlást? Miként védekeznének a nem kívánt terhesség ellen?! Itt említendő meg, hogy jó tisztázni a másik fél vallási/világnézeti, sőt, akár még politikai nézeteit is. Mert régen rossz, ha a gyermek 4 éves korában derül ki, hogy az egyik fél mondjuk egy antiklerikális, papgyűlölő ateista, aki a feltétlen őszinteség híve, és nem akarja a gyermek fejét jézuskamesével tömni, a másik fél ellenben ha nem is hetente templombajáró bigott keresztény, de azért őszintén vallásos, plusz emellett szilárd meggyőződése, hogy a gyerekek hasznára van ilyen kis korban még, ha hisz ilyesmiben.

No és legfőképp azt kell megbeszélniük, hogy kinek mi a hosszútávú célja az életben. Mert az iszonyú tragédia, ha a házasságkötés és a gyerekek megszületése után derül csak ki, hogy a férj úgy képzelte hogy ő majd sok pénzt keres, de a feleség naphosszat otthon ül és vezeti a háztartást és a gyerekeket neveli – ellenben a feleség úgy képzelte, hogy ő is elmegy dolgozni, nem is elsősorban a pénz miatt, de mert élvezi, ha valami világcégnél vezérigazgató-helyettes lehet, vagy elismert jogász, vagy project manager... Vagy épp megszállott környezetvédő és a Greenpeace-hoz akar csatlakozni aktivistaként... vagy ha a férj minden vágya, hogy otthon kuksoljon a négy fal közt és regényeket írjon, a feleség azonban azt szeretné ha a férje minden erejével karriert építene és sok pénzt keresne akár túlórázással is, és ebből világkörűli utakra mennének, szegény férj meg már a városi strandra sem szeret elmenni, mert otthon a kádban szeret fürödni...

De rengeteg más variáció is elképzelhető, amik mind eszméletlenül nagy veszekedésekre adhatnak okot, ha nem tisztázzák ezeket jóelőre.

Na most egy ilyen tisztázás során teljesen lehetetlen, hogy mindenben egyetértsenek. A legfontosabb dolgokban kell egyetérteni. Hogy kinek mi a fontos sőt legfontosabb, azt önmaga dönti el. Minden olyasmi „legfontosabb”, amiben úgy érzi, nem tudna kompromisszumot kötni. Ha ezekben a másik fél véleménye nem egyezik meg az övével, és még kompromisszumra sem hajlandó, akkor nincs mese: nem szabad összeházasodni!

Ha a számodra legfontosabb dolgokban a másik is ugyanúgy gondolkodik, vagy eltér ugyan a nézete de hajlandó engedni neked, mondjuk ki nyíltan: behódolni a te véleményednek, és azokban a kérdésekben amik a másiknak a legfontosabbak te is hasonlóan gondolkodol, vagy eltérően ugyan, de ezeket nem tartod annyira fontosnak, hogy ne engedj a másik félnek, akkor jönnek a kevésbé fontos kérdések, amikben hol egyiktek enged, hol a másikótok.

Nem adhatok konkrét listát arról, mi az abszolút fontos. Ez drasztikusan eltérhet egyénenként. Egyesek úgy vélekednek például, hogy ha a nejük megcsalja őket, azonnal elválnának. Mint azt egy korábbi fejezetben kifejtettem, én nem vagyok ilyen szélsőséges nézetű, és bizonyos esetekben elképzelhetőnek tartanám az úgymond „megbocsátást”. Ellenben ha egyetlenegyszer is azon kapnám rajta hogy cigarettázik, még akár a házon kívül is, azonnal elválnék tőle. Gondolom, e véleményemmel elég egyedül vagyok, sokan hülyének neveznének miatta. De csak amiatt említem meg, hogy lássuk: mindenkinek más a fontos, s hogy NEKED mi a fontos, azt jó dolog még jócskán a házasság előtt tisztáznod, lehetőleg azelőtt, hogy holmi szerelmi elmebaj elködösítené a tisztánlátásodat, realitásérzékedet.

Szeretnék még kitérni arra is, hogy ha nagyon sok olyan téma van amiben bár kompromisszumra jutottatok, de valójában nem egyezik a nézetetek csak engedtek a másik félnek, az annak jele, hogy a házasságotok nem fog erős lábakon állni. Állandóan alkalmazkodnotok kell ugyanis benne, ami idegileg megterhelő, és vágyat ébreszt bennetek egy szabadabb, számotokra természetesebb élet iránt. Ilyenkor jó dolog megfontolni, tényleg egymást akarjátok-e párotnak.

No most mint látható, az észházasság kötése előtt meg lehet beszélni mindent amire egy érdekházasság is épül; az észházasság annyiból több az érdekházasságnál, hogy mert ezt az érdekeltek kötik, a szempontok nem csupán az anyagiakra és társadalmi kapcsolatokra terjednek ki, de a személyes ízlésre is, s a jövőről alkotott tervek, azaz az önmegvalósítás lehetőségeire is. Eképp ez a legsajátosabban emberi, az emberhez legméltóbb, legnemesebb házasság!

Szerelemről persze nincs szó, legalábbis az elején, de el kell mondjam, hogy tapasztalatok szerint, ha igazán alaposan megdumálnak mindent az elején, és tényleg nagyon hasonló a gondolkodásmódja a két félnek, akkor a házasságkötés után némi idővel ha nem is mindig de gyakran megjön a szerelem, egyszerűen mert annyira jó a kapcsolatuk egymással, eképp megszeretik egymást, márpedig az ember hajlamos beleszeretni abba, akivel együtt él, akit ismer, feltéve ha *jól* él vele és mellette.

Valójában persze nem a szerelem a lényege e házasságnak, de annyira nem, hogy egy nyitott szemmel, tudatosan megkötött észházasság az esetek messze túlnyomó többségében még azt is túl szokta élni, ha valamelyik vagy akár *mindkét* fél is szerelmes lesz valaki másba, aki nem a házastársa.

Mert mindenekelőtt: az ilyen házasságot okos emberek kötik. Akik tudják maguktól (vagy ha nem maguktól hát amiatt mert olvasták e könyvet...), hogy mi a szerelem lényege. A házasságtól és az élettől nem szerelmet várnak el, hanem egészen mást. Hogy mit, azt ők tudják. Sok minden lehet, bármi, ami belefér azokba a fogalmakba, hogy „az élet célja”, vagy hogy „önmegvalósítás”. Mindenesetre tudják, hogy ha épp szerelmesek is, de ha emiatt félrúgják ésszel kötött házasságukat, az hátráltatná őket a céljaikban, és ezt nem akarják, pláne mert tudják, hogy a szerelem hamar elmúlik úgyis. Tehát lemondanak a szerelemről, és ezt nem is nagyon sajnálják. Minek sajnálni egy elmebajt?!

Mindezt tudják előre, s ezért nem is igen lesznek szerelmesek. De ha mégis, ezt újra megfontolják, s eszerint cselekszenek. Sőt, azt hogy szerelmesek lettek valaki másba, nem

titkolják el házastársuk előtt, hiszen ő igazi társuk, s nemcsak a házban („házas”társ), hanem azon kívül is, mindenben, s ekkor az okos házastárs nem kezd el pörölni, veszekedni vele, amivel csak elvadítaná maga mellől, magától, hanem felhívja a figyelmét mindazon dolgokra, melyeket elveszthet, ha enged a szerelem nevű perverz örületnek, ezzel megerősíti őt a házasság fenntartására irányuló szándékában, plusz e kritikus napokban a házastárs igyekszik fokozottan törődni a szerelmes fél érzelmi szükségleteivel, s ezzel segít neki a gyógyulásban – abban tehát, hogy elmúljon mielőbb a szerelmi hormonvihar.

Alig van példa rá, hogy egy észházasság felbomoljon.

Annyit emelnék még csak ki, hogy az észházasság nagyon is javasolt eleme az, hogy megkötése előtt mindkét fél menjen el AIDS vizsgálatra a biztonság kedvéért. Ezt nem kell szégyellni. Ha bízunk is a másokban, 100%-ig sosem lehetünk biztosak semmiben. És az AIDS-re csúnyán ráfaraghatunk: ráfizethetjük az életünket! Így járt a világhírű izraeli énekesnő, [Ofra Haza](#) is: 40 éves koráig várt a férjhezmenetellel, 42 évesen pedig már halott volt. A férje fertőzte meg őt AIDS-szel... részletek a link alatti honlapon. A lényeg azonban az, hogy ezt megúszhatta volna, ha elmegy a vőlegényével házasság előtt egy efféle vizsgálatra. És nem megy hozzá, ha a pasi nem hajlandó ilyen vizsgálatra! (Nem lett volna hajlandó, mert tudta magáról hogy AIDS-es... igen, ennek ellenére feleségül vette Ofrát! Aljas dolog volt... de ez már nem e könyvbe tartozik).

Plusz még nagyon is javallott, főleg a nők számára, ha épp az anyagi dolgokat erősen kirészletezik, s a végén arról amiben megegyeztek, kötnek egy házasság előtti vagyoni jogi szerződést. Mert az észházasság nem szokott felbomlani, de ha *mégis*, milyen jó is egy ilyen szerződés, mely tisztázza, ki mit vitt a házasságba, s más egyebeket...

A kényszerházasság a lehető legrosszabb, természetesen. Ott sincs szerelem, de más egyéb előny sem. Tisztázandó azonban, nem nevezendő kényszerházasságnak az, amit a szülők boronálnak össze. Az csak akkor kényszer, ha a lány vagy a fiú egy hülye tini, akinek tele van a feje rögeszmés gondolatokkal a szerelem mindenekfelett való nemességéről, szépségéről, felsőbbrendűségéről. Holott aki azt mondja: „Hozzám nem méltó, hogy hozzámenjek valakihez akibe nem vagyok szerelmes”, nos az ezzel tulajdonképpen, a tudomány megállapításai szerint, lényegében azt mondja, hogy „Hozzám nem méltó, hogy hozzámenjek valakihez, amíg el nem megy az eszem”.

Ezt tehát nem tekintem kényszerházasságnak. Kényszerházasság az, amikor valakit a házasságra súlyos fenyegetéssel vesznek rá, vagy ha nem megy férjhez akkor nyomor vár rá, vagy mondjuk teherbe esett, és ezért mintegy „illik” férjhez mennie. E szempontok persze különböző arányban keveredhetnek is. Például megerősakolták, ettől terhes lett, ezért illik férjhez mennie hogy például „legyen apja” a gyerekeknek, de különben is mint leányanyára, a nyomor várna rá...

Erről nem írok sokat. Az ilyen helyzetre egyetlen gyógyír van: meg kell előzni, el kell kerülni azt. Például úgy, hogy nem lefeküdni házasság előtt, és jó észházasságot kötni...

No és akkor most térjünk vissza rá, milyen korkülönbség elfogadható?

A kényszerházasságnál a kérdés fel sem merül: ha úgylis kényszerről van szó, abba az illetőnek úgysem lesz beleszólása, tehát a korkülönbségbe sem.

A szerelmi házasságnál a helyzet fölöttébb érdekes: ha a szerelmesek mindenáron szerelmi házasságot akarnak kötni, és ezt sehogy sem lehet kibeszélni a fejükből, mert rögeszméjük, hogy a szerelem abszolút és mindenekfeletti érték, akkor egészen egyszerűen mindegy a

körülönbség, mert úgyis megkötik a házasságot, hiába mondjuk hogy nem lesz jó vége! Akkor csak annyit mondhatunk, hogy szerelem nem nagyon szokott fellobbanni akkor, ha a körülönbség kb. 10 évnél nagyobb. Ritkán fordulhat csak elő ennél nagyobb különbség esetén szerelem, de élek a gyanúperrel, hogy az már nem is igazi szerelem, csak rámondják azt, valójában leplezett érdekházasságról van szó, vagy hogy a másik félben szülőpótléket lát az egyik fél, és igazából apai/anyai érzelmeket melenget magában szerelem helyett. Mindenesetre épp emiatt a szerelmi házasságoknál a körülönbségtől nem nagyon kell félni, mert ha a szerelem „igazi”, akkor a körülönbség úgysem igen lesz tíz évnél nagyobb, ami még kibírható. Ott nem a körülönbség az igazi baj, hanem maga a szerelem ténye, hogy a házasságuk (csak) a szerelemre épül.

Az érdekházasságnál a körülönbség akármennyi is lehet. Sokszor megírt eset, hogy például az öreg és gazdag férfi (lehet herceg, király, milliomos, akármi...) feleségül vesz egy csinos és nagyon fiatal leányt. Aki persze nem szereti. Ezt mindig tragédiának szokták ábrázolni a művekben, holott nem okvetlenül az. Akkor nem az, ha a nő ilyenkor elég okos, és tudomásul veszi, hogy az élet úgy működik, hogy valamit valamiért. Persze az ilyen házasság csak akkor szokott jól működni, ha a férfi ekkor elég kedvesen bánik a nővel. Azonban ez többnyire így szokott lenni, a nagy veszekedések akkor szoktak kezdődni, ha a nő túlságosan tiszteli a szerelem nevű elmebajt, és azt hiszi, valami csodálatosat veszít azzal, hogy nem szerelemből kötöttetett a házassága. Azaz, ilyenkor a körülönbség önmagában nem baj, de csak akkor nem baj, ha ezt mindegyik fél előre tudomásul veszi. No most többnyire akkor nem szokta valamely fél (tipikusan a fiatalabb) tudomásul venni, ha a körülönbség kirívó. Én azt javaslom, ha valaki szülő efféle érdekházasságra akarja adni a csemetéjét, akkor még ha módjában állna is őt erre valamiképp kényszeríteni, de ha a körülönbség akkora, hogy már nagyon látszik (és ez is úgy nagyjából 10-nél több év esetén fordul elő), ekkor előbb beszélje rá a gyermekét, magyarázza el, hogy ez milyen jó neki, s ha a gyerek ezt belátja, önként, nem kényszerből, akkor a körülönbség lehet akár 50 év is, az sem baj. Ha azonban nem tud megbékélni a gondolattal, akkor nincs mit tenni, akkor úgyis rossz lesz a vége az egésznek, akkor jobb lemondani a házasságról.

Az észházasságnál a helyzet igen egyszerű: miután azt úgyis az érdekeltek kötik, az életkor is csak egy tényező a sok közül. Meg kell beszéljék önmagukkal, ez mennyire fontos nekik, aztán ha nem nagyon fontos, vagy legalábbis tolerálni tudják a másik túl idős vagy túl fiatal mivoltát, akkor semmi baj: a házasság megköthető!

Mit ajándékozzak karácsonyra a gyermeke(i)mnek, barátaimnak?

Valószínűleg úgysem fogadod meg a tanácsomat, de azért leírom: *semmit*. Semmit.

Tisztázzuk azonban először, mi is az a karácsony! Mert a legtöbben nem tudják, csak tudni *vélik*. Azt mondják: ez Jézus születésének ünnepe. Holott ez már a Biblia szerint sem lehet igaz, egyrészt mert a Biblia egyetlen szót sem ír róla, mikor született Jézus, másrészt pedig mert december közepén-végén azon a tájékon, ahol a bibliai Jézus születésének meséje játszódik, egyszerűen nem olyan az időjárás, hogy éjszakára kinn lehessen lenni a szabadban embernek-állatnak. Azaz, ha egyáltalán van valóságalapja a Jézus-sztorinak, azaz ha létezett valami valóságos személy, akinek alakjából sokat kölcsönzött a bibliai Jézus-kép, akkor az semmi esetre sem születhetett karácsonykor, csak jóval előbb (vagy ha úgy tetszik később. Mindenesetre valami melegebb hónapban).

Valójában az egész Jézus-történet annyira ellentmondásos és bizonytalan, nem utolsósorban a híres-hírhedt „betlehemi csillag” miatt is, hogy bízvást mesének foghatjuk fel.

Na de sok mesének van valami valóságalapja. Van-e ennek is, és ha igen, mi?

Ezzel kapcsolatban, mintegy háttéranyagként, ideidézem az evidencializmusról írt könyvem (<http://poliverzum.birodalom.net/powi/index.php/Evidencializmus>) egyik fejezetének egy részletét:

A születésekor állítólag megjelenő betlehemi csillagot próbálták már sokféleképp beazonosítani, pld üstökösnek tekintve, mindeztideig azonban nem született e kérdéssel kapcsolatban valóban tudományos igényűnek mondható, korrektnek tűnő elemzés. Szerencsére nem sokkal ezelőtt azonban áttörés következett be e téren, mely igencsak meglepő, ugyanakkor azonban teljes mértékben lehetséges megoldást kínál a Jézus-kérdésre!

E könyvnek természetesen nem lehet a célja, hogy az adott tanulmányt teljes terjedelmében beidézze, emiatt itt szigorúan csak a végkövetkeztetések bemutatására szorítkozunk, s a tanulmány gondolatmenetének vázolására. Akit a konkrét részletek érdekelnek, az e célból keresse fel a tanulmány szerzőjét, illetve honlapját. A vonatkozó elérhetőségeket e fejezet végén megadjuk.

Véleményem szerint a szóban forgó tanulmány a jelenkor egyik legjelentősebb mitológiai és vallástudományi felfedezése. Mint minden nagy áttörésnél lenni szokott, szerzője sokáig a megnemértés, félremagyarázás és gúny falába ütközött, ahol meg csak lehetett, egyszerűen agyonhallgatták (főleg egyházi körökben természetesen...). Valójában ennek még most sincs vége teljesen, bár megítélése már változóban van. Végeredményben nem is lehet csodálkozni e fogadtatáson, mert témája két szempontból is igen hálátlan: egyrészt az emberek nem szoktak örvideni neki, ha szembesítik őket a ténnyel, hogy lényegében egy óriási csalás áldozatai (a Szerző még jól is járt hogy most született: a középkorban, tudjuk, a rossz hír hozóját gyakran lenyakazták...), másrészt a tanulmány igencsak nehezen érthető, mert számos asztrológiai szakkifejezést alkalmaz! Sietek azonban megjegyezni, hogy szó sincs arról, miszerint a szerző az asztrológiának csinálna propagandát, vagy akár csak hinne is ebben!

Lássuk tehát a lényegét. Az illető úr, a magyar származású Klaus Matefi, akit bátran tart-hatunk profi mitológiakutatónak, abból a zseniálisan egyszerű elgondolásból indult ki, miszerint Jézus születésénél csillagot emlegettek, kereszthalálánál meg napfogyatkozást, ami szintén csillagászati esemény. Vagyis amikor Jézus született, tulajdonképpen egy csillag született, amikor meghalt, egy csillag kimúlt! Ám abban a korban csillagászok még nem voltak! Csillagászok nem, de asztrológusok igen, s asztrológusnak könnyen tekinthetők bizonyos értelemben a „háromkirályok” is, elvégre „csillagot követtek”. Az is tudvalevő, hogy a Biblia

rengeteg szimbólumot, jelképet tartalmaz (pláne a „Jelenések Könyve”), amit nem szabad szó szerint érteni! Mi van ha itt igazából valami csillagászati eseményről van szó, amit az akkori babonás emberek asztrológiai szemszögből értelmeztek, s jelképekbe csomagolva írták le?! Ez bizony egyáltalán nem valószínűtlen feltételezés, tekintettel rá hogy gyakorlatilag minden vallásnak az asztrológia az alapja, legalábbis az ókori Mezopotámia civilizációja óta, mert-hogy ott találták ki az asztrológia áltudományát. Minden valamire való mitológiakutató tudja, hogy a sumér istenek egy-egy csillagnak felelnek meg, számos legendájuk csillagászati eseményeket beszél el, természetesen úgy, hogy a benne szereplő csillagok és bolygók neve helyett istenek nevét használják; de ugyanez igaz a régi görög regék és mondák túlnyomó többségére is! Erről nem is írok többet, de nem is kell, a megfelelő szakirodalomban utána lehet nézni. Más népeknél is ez a helyzet; ezek közül számos még nagyon is élt és virult a kereszténység születésekor! (Még a görög filozófiai iskolák is...) Klaus Matefi igazán semmi különöset nem tett, mindössze merészelte gondolatait függetleníteni a megszokott gondolkodási sztereotípiáktól, abból indult ki, hogy a kereszténység semmi esetre sem „szentebb” mint más vallások – ha pedig így van, lehet hogy ez a hitrendszer is beilleszkedik a többi vallás sorába, és ennek is csillagászati, „ kozmikus ” eredete van?! Természetesen nem misztikus értelemben, hanem úgy, hogy ez is asztrológiailag értelmezhető eseményeken alapszik?

Elkezdett tehát kutatni e téren, és kiderült, hogy jó nyomon jár. Zseniálisan egyszerű feltételezése értékes gyümölcsöket hozott. E helyütt teljes mértékben mellőzve az asztrológiai bizonyítékokat, a következőképp foglalhatjuk össze eredményeit:

Abban az időtartományban, melyben a bibliai Jézus-sztori játszódik, egy bolygóegyüttállás volt megfigyelhető az égbolton. Ennek a konjunkciónak (bolygóegyüttállás) a „főszereplői” a Nap, a Hold, valamint a Mars, Szaturnusz és Uránusz planéták voltak.

A „betlehemi csillag” csak azok által szerkeszthető ki, akik ismerik az idők folyamán megjelent „Jézus-konstellációk” helyeit a Zodiákusban.

A betlehemi csillagot nyolc ill. kilenc (a kilencedik közel azonos helyre esik, mint az első!) egymás utáni jézusi konstelláció ismeretében lehet kiszerkeszteni. Jézus idejében, mint minden esetben ennek az öt planétának az együttállása két év különbséggel megismétlődött, de mivel a második volt a pontosabb konjunkció, ezért ezt kell a betlehemi csillag kiszerkesztésénél figyelembe venni. A csillag többi csúcsát a közelítőleg 136 évenként a Zodiákusban ismétlődő együttállások helyei adják.

Azaz, a híres „betlehemi csillag” nem valamiféle az égen is látható tűnemény volt!

Jézus kereszthalálakor pedig a születés idején együttállt planéták egy „T” keresztet alkottak.

Manapság ezt már könnyű ellenőrizni horoszkópkészítő számítógépprogramokkal; Klaus Matefi honlapján azonban megtalálhatók természetesen a horoszkópok is, csakúgy mint a megfelelő időpontok.

Na már most az asztrológia nem Jézussal született; természetesen sok-sok évvel sőt évszázaddal korábban is már ki tudták számolni egyesek, hogy majd ekkor meg akkor hogyan fognak állni a bolygók! Eképp egyáltalán nem lehetetlen az, hogy Jézus születését megjövendölték; tudniillik az egyes bolygókhoz és ilyen-olyan állásaikhoz az akkori emberek különböző „hatásokat” képzeltek-feltételeztek. Bizonyos ezoterikus spekulációk alapján úgy vélték, a megfelelő csillagállás alatt majd be kell következnie a Messiás eljövételének. A Messiás természetesen a meghaló és feltámadó istenek népes csapatába illeszkedett, azaz nemcsak megszületnie, de elhaláloznia is illett, hasonlóan a Naphoz ami szintén nemcsak felkél de le is nyugszik; e halál sem következhetett be akármikor, csak megfelelő csillagállás esetén, hiszen az akkori embereknek a csillagok tisztelete, s a belőlük jóslást kihámozni kívánó igyekezete átítatta az egész gondolkodásmódjukat! Ezt a történetet pedig jelképes formába öntötték, megszemélyesítve a

bolygókat – a három „napkeleti bölcs” is egy-egy bolygónak felel meg – és így alakult ki Jézus története!

Mindezt természetesen rendkívül elnagyoltan mondtam el, de a részletek iránt érdeklődők keressék fel bátran a szerző honlapját, vagy írjanak levelet neki:

Honlap: <http://klausmatefi.birodalom.net>

E-mail: klaus.matefi@googlemail.com vagy klaus_matefi@web.de

Postacíme: Klaus Matefi

Hintere Gasse 4., 73529 Schwäbisch Gmünd Deutschland

(Címének közreadása nem tekinthető indiszkréciónak, mert számos internetes fórumban közreadta derék mitológiai kutatónk).

Az említett honlapon még nagyon sok érdekes írása lelhető fel.

A fentiek nem mondanak ellent annak, hogy esetleg élt akkortájt egy-két megszállott próféta, akik közül valamelyiket esetleg ténylegesen is keresztre (vagy Jehova Tanúi szerint kínszoppra) feszítve ki is végezték. Sőt, nagyon valószínű, hogy valóban élt ilyen próféta, akinek alakjából a bibliai Jézus-kép sokat merített. Magam részéről az a legvalószínűbbnek tartott változat, hogy nem is egy de legalább két próféta élt: egy nagyon szelíd, aki szinte a buddhista erkölcsöknek megfelelő tant hirdette, s egy véresszájú vad forradalmár. Ez szépen megmagyarázza a bibliai Jézus alakjának kettősségét, aki egyrészt szelidséget, másrészt kiméletlenséget hirdet. E nézetemet a NAK-ban is (http://poliverzum.birodalom.net/powi/index.php/Nagy_Ateista_K%C3%B6nyv) kifejtettem valamivel részletesebben.

Eddig az idézet.

Na már most Klaus Matefi magyarázata rendkívül valószínű, mindenesetre ez az a magyarázat, amit az eddig hallottak közül én egyelőre a leghihetőbbnek és leglogikusabbnak tartok. Jó lesz emlékeztetnem rá mindenkit ismételten, hogy ez nem azt jelenti, hogy ő az asztrológiának csinálna reklámot, aminthogy én sem: ő ért az asztrológiához, de nem hisz benne! Ért hozzá, emiatt ki tudja számolni, hogy a régen élt emberek miben hittek. Az asztrológia nem tudomány, hanem áltudomány; az ellenben történelmi tény, hogy a régi emberek hittek az asztrológiában, márpedig a régi hiedelmek kutatását mitológiai kutatásnak nevezik, és ez már igenis tudomány! Klaus Matefi elmélete tudományos módszerekkel ellenőrizhető, verifikálható és falszifikálható, emiatt teljes mértékben kiállja a tudományosság kritériumait. Mindezideig épp hogy ez a legtudományosabb elmélet, amivel találkoztam a betlehemi csillaggal kapcsolatban.

A fenti elmélet alapján teljesen érthető, hogy a bibliai Jézus születése alapján véve mesés köntösbe bújtatott asztrológiai esemény csupán. Ha pedig így van, akkor az is érthető, miért nem tudták pontosan meghatározni a születésnapját. Elég nehéz meghatározni olyasvalakinek a születésnapját, aki mint természetes személy nem létezik...

Persze sokféle elmélet látott napvilágot Jézus születésnapjával kapcsolatban. Ezt eredetileg január 6.-ára, azaz vízkeresztre tették, csak később a IV. században Gyula pápa rendeletére került a mostani időpontra. Az örmény egyház a mai napig ragaszkodik a január 6.-i „karácsony”-hoz. A magyar „karácsony”-szó szláv eredetű, és a „korcsun”, vagyis az „átlépni”, szóból származik. Ez a szó az új évbe való átlépést jelenti, tehát régen ekkor kezdődött az újév, napfordulókör, azt jelenti. No most ezt amiatt kellett megemlíteni, mert Gyula pápa nem véletlenül helyezte át Jézus születésének ünnepét. Ekkoriban még egyáltalán nem győzött mindenütt és teljes mértékben a kereszténység a Római Birodalomban illetve ennek maradványaiban, s karácsony tájkán számos helyen ültek meg mindenféle pogány ünnepeket, amik mind az újévvel voltak kapcsolatosak. Ezek egy része egyenesen orgiákkal párosult. A

keresztények pedig mindig is szívesen vontak be keresztény mázzal egykori pogány ünnepeket. Így egyszerű volt elterjeszteni a kereszténységet: nem kellett harcolniuk az emberek megrögzött szokásai, ünnepei ellen, egyszerűen picit más színezetet kellett adni neki! Továbbá a Fény Újjászületésének Ünnepe, azaz a napforduló különösen alkalmas volt arra, hogy átformálják Jézus születésének ünnepére, hiszen Jézus is a meghaló és feltámadó istenségek nagy csoportjába illeszkedik, azaz amiként ilyenkor a fény is feltámad „halálából”, hiszen ettől kezdve hosszabbodnak a nappalok, úgy végre megszületik Jézus is!

Bár ez nagyszerű ötlet volt Gyula pápa részéről, nem terjedt el mindenfelé maradéktalanul: a karácsony környéki ünnepek korábban annyira nyilvánvalóan pogány jellegűek voltak, annyira „kilógott a lóláb”, hogy itt most egy pogány ünnepet igyekeznek átmenteni a kereszténységbe, hogy akadtak keresztény csoportok, melyek ezt a békát nem tudták lenyelni. Sőt, még jóval később is alakultak újonnan ilyen elvet követő csoportcsoportok. Az amerikai kolóniák némelyikén például szó szerint a törvényben is tiltották a karácsony megünneplését 1659-től egy ideig. Jehova Tanúi sem ünneplik a karácsonyt. Visszatérve pedig a középkori keresztényekhez, ezen ünnep ellen nagynevű keresztény teológusok is felemelték a szavukat. Például Origenész, a katolikus teológus kijelentette, hogy a karácsony annyira mélyen pogány eredetű, hogy ünneplése bűn.

Ennyit tehát a karácsony eredetéről. Amint láthatjuk, semmiféle vallási indoka nincs, ami miatt meg kéne ünnepelni, emiatt az ekkor folyó ajándékozási örület sem indokolható vallási szempontokkal. Vizsgáljuk meg azonban a kérdést etikailag! Mert miért is ne okozzunk örömet egy kis ajándékozással, ha lehet!

Látni fogjuk azonban némi gondolkodás után, hogy a dolog korántsem ilyen egyszerű. Vizsgáljuk meg ugyanis az eseményt egyaránt az ajándékozó és az ajándékozott szempontjából.

Aki adja az ajándékot:

Tegyük fel, eszedbe jut, hogy valami cucc irtó jó volna a haverodnak (vagy a gyerekednek). Meg is veszed, mondjuk nyáron, mert épp ekkor jutsz hozzá olcsón, kedvezményesen, vagy épp külföldön vagy és ott lehet kapni. De nem adod oda, mert bespejzolod, hogy ez jó lesz karácsonyra. Ha a gyerekedről van szó, dugdoshatsz hónapokig, de még így is lehet hogy megtalálja. Aztán lehet, hogy az olyasvalami amit már most is szívesen használna, de ettől így megfosztod. Ha például ez olyasmi, amit jobbra csak nyáron lehet használni, akkor meg hiába adod oda karácsonykor, várhat vele fél évet, míg hasznát veszi. Ilyen lehet például egy nyári ruha, roller, tollasütő vagy más akármi is. Az is lehet, hogy közben vesz magának egy sajátot, és akkor feleslegesen dobtad ki a pénzt te is, ő is. Az ajándékot adónak előre illik kitalálni, nagyjából milyen összegű ajándékot kap majd ettől-attól, hogy ne nagyon maradjon el mögötte a saját ajándékaival, lehetőség szerint azonban túl is licitálja, mert akkor egészen biztosan nem kell szégyenkeznie! Ennek érdekében sokan manapság már egyenesen kölcsönöket vesznek fel, hogy bírják a nagy karácsonyi kiadásokat. Aztán meg persze sírnak kora tavasszal, hogy milyen rosszul élnek...

Gyakorta már egyáltalán nem is érdekli az ajándékozót, hogy örül-e majd az ajándéknak az, aki kapja, hasznos-e neki, csak legyen meg a kellő pénzbeli értéke, hogy meg ne szólják miatta, és letudja végre az egész ajándékozási hajcihőt!

Az sem sokkal jobb azonban, ha komolyan szeretnél megajándékozni valakit, és sokat költesz rá, lejárod a lábad hogy megszerezd a megfelelő holmit. Mert ekkor is kiderülhet, hogy a másíknak az igazából nem tetszik, neki szükségtelen, időközben megvette magának... és ha igyekszik is jó képet vágni hozzá, ez azért látszik az emberen. S akkor te baromi rosszul érzed

magadat, már amiatt is, mert tudod hogy a másik ezt viszonzni akarja majd, s ezzel külön költségbe verted.

Aki kapja az ajándékot:

Abban mindenekelőtt elindul egy már-már szinte reflexes folyamat, hogy felbecsülje, mennyit érhet amit kapott. Arra az értékre ami e felbecslés eredményeképpen kijött, legalább körülbelül emlékeznie kell egész évben, hogy majd a legközelebbi ünnepen viszonzza, mert le ne égjen a másik előtt! Nagy valószínűséggel pedig úgyis olyasmit kapsz, ami nem tetszik neked, nem jó rád (ha ruháról van szó), vagy már rendelkezél belőle egy példánnyal. De jó képet kell vágnod hozzá. Minthogy korábbi tapasztalataid alapján tudod, hogy efféle valamiért haszontalan, szükségtelen valamit kapsz majd, bosszant téged már jóelőre hogy udvariaságból mégis el kell fogadnod és dicsérned kell, örömet kell színlelned (azaz ez az ajándékozási örület *hazugságra* neveli az embereket!), emiatt már jóelőre el van rontva az ünneppel kapcsolatos örömed. Arra gondolsz, efféle vacakságot kapsz, de te bezzeg ezt kell hogy viszonzd valamivel, amiért pénzt adsz ki! Tulajdonképpen ez szinte olyan, mintha a te pénzedből vennéd meg a neked nem kellő vacakságot, amit névleg ajándékként kapsz. Tiszta pocséklás! De nem mutatkozhatasz őszintének, nem mondhatod meg, hogy neked ez nem kell, nem tetszik, stb., mert akkor a másik fél hálátlannak gondol téged.

Mindezt végiggondolva lehetetlen nem arra a következtetésre jutni, hogy a legjobb, ha senkinek semmit nem ajándékozunk az ünnepekkor. Ajándékozni lehet, de csak akkor, ha tényleg kell valami a másiknak, ám épp az ünnepekkor azt sem, mert az viszonzási kényszert ébreszt a másikban. Ruhát azonban SOHA, mert az nagyon cikis dolog, ott a legnagyobb az esély rá, hogy nem fog tetszeni vagy a szín, vagy a szabás, vagy más akármiről, vagy épp nem lesz jó a méret.

Gyerekeknek különösen ne vegyünk ruhát épp az ünnepekre! Emlékszem saját gyermekkoromból, hogy nagyon vártam néha az ünnepeket, hogy most majd kapok valami szuper dolgot, s erre adtak néhány ruhát, mert az ugye úgyis kell, s így legalább le van tudva az ajándékozás is... becsapva éreztem magamat, és olyan dühös voltam, hogy legszívesebben szétszaggattam volna a ruhákat! Messze sokkal jobb lett volna, ha egyszerűen semmit nem kapok, a ruhákat odaadhatták volna az ünnep előtt vagy után is, az ünnep meg abból állt volna, hogy együtt játszik valamit a család. Egy alkalommal meg pláne gyerekméretű (azaz rám való) ÖLTÖNYT kaptam, amit végképp gyűlöltem, mert nemcsak ruha, de még játszani sem szabad benne, mert vigyázni kell rá...

A szakmai ajándékokkal is vigyázni kell. Tegyük fel valaki tudja rólam, hogy nagy számítógépőrült vagyok (ami így igaz...), de csak ennyit tud, a mélyebb részleteket nem ismeri a hobbimról. És most tegyük fel, megveszi nekem a legújabb Windows operációs rendszer jogtisztá példányát, és odaadja nekem. Ez irtó ciki lenne, mert nekem az ingyen sem kéne, a pasi hiába adott volna ki érte sok tízezer Ft-ot, a CD-ket csak arra használnám hogy felakasszam a csillár köré mert olyan szépen csillognak, én ugyanis Linuxot használok, és utálok a Windowst. De az sem sokkal jobb, ha vesz nekem valami hardware-kiegészítőt: lehet hogy nem lenne hozzá meghajtóprogram Linux alá, vagy én nagyobb akármit szeretnék belőle, például vesz nekem egy új merevlemez-egységet amiről tudja is, hogy vágyom rá, de mondjuk csak 160 gigabájtost vesz, én meg 300 gigát akarok, no most akkor tegyem be a 160 gigát amikor nekem 300-as kellene, vagy ne használjam az ajándékát, mert megveszem mégis azt, amit terveztem?!

Efféle dolgokba belegondolva lehetetlen nem arra a következtetésre jutni, hogy minden ajándékozás roppantul nagy kockázatokat rejt magában, és leghelyesebb soha semmit nem ajándékozni, szimbolikus ajándékok kivételével, amik azt jelzik, hogy gondolunk a másikra. Ezzel kapcsolatban hadd idézzem ide a [regénysorozatomban](#) szereplő (mert író volnék...) kedvenc kitalált népem, a „csiszi” nép ajándékozási szokásait:

A csiszik is szoktak néha ajándékokkal kedveskedni egymásnak, de sosem valami ünnep alkalmával, hanem vagy csak úgy minden ok nélkül, vagy ha a megajándékozott valami említésre méltó tettet hajtott végre. (Például feltalált valamit, hőstettet hajtott végre, stb.). De mert a csiszik közt minden ingyen van, emiatt az ajándék náluk kétféle lehet: vagy valami műalkotás, amit az ajándékozó maga készít, például ír az illető tiszteletére egy regényt, novellát, zeneművet, verset, fest neki egy festményt, szobrot farag, stb., vagy szintén olyasmi az ajándék amit az ajándékozó maga készít, de nem tartós ajándék, hanem gyorsan pusztuló, ez utóbbi általában gyümölcsszobor szokott lenni, amit kis idő után meg is eszik az ajándékozott, gyakorta az ajándékozóval közösen. Ezt a csiszik nagyon előnyösnek tartják, mert így hamar meg lehet újra ajándékozni az illetőt.

Ezt tartom helyes álláspontnak az ajándékozással kapcsolatban.

Na de – vetheti közbe valaki – ez megvalósíthatatlan, mert úgyis megajándékoznak minket, s azt illik viszonzni, meg a gyerekünket megkérdik majd az iskolában mit kapott, és ciki lesz azt mondania, hogy semmit!

Van megoldás. Mindenekelőtt: A kisgyerekeknek természetesen NEM szabad hazudni. Soha, sehol, semmiképp! Ezt már számos alkalommal leírtam, fórumokon is, regényekben is. Azaz, nemcsak a karácsonnyal kapcsolatban, másban sem szabad hazudni neki. Ezért ha valaki nem hisz Jézuskában, meg kell mondja a gyereknek, hogy ez az egész csak humbug, mert Jézus valószínűleg nem létezett, de ha igen, akkor sem most született, stb. Leginkább azonban azt kell elmagyarázni neki, hogy az ajándékozás egy bődületes baromság, mert ezen ünnep vallási mondanivalója tömény hülyeség, az egyetlen értelme a szeretet lehetne, de az ajándékozással még ezt az egyetlen értelmet is kilúgozzák belőle, és kapzsisággá, versengéssé, kapni akarássá torzítják! A karácsony a fentiek miatt tehát elvetendő ünnep, ehelyett a szeretet maradjon meg, csak hogy a szeretetet nem szabad csupán erre a napra korlátozni, hanem az év minden napjára ki kell terjedjen! Végeredményben ha kiemelünk egy napot ami úgymond a szeretet ünnepe lenne, az azt jelentené, hogy a többi napokon KEVÉSBÉ kell szeretni embertársainkat mint ezen a napon, hogy máskor SZABAD őket nem annyira szeretni mint azon a napon – és ugye ez nem igaz?! Ugye ez helytelen volna?!

Mindazonáltal mert ezt az ünnepet a társadalom mégis megünnepli, és szabadnappal dotálja, ilyenkor nyugodtan otthon lehet maradni annak is aki nem hisz a jézuskamesében, és lehet csinálni mindenféle ünnepi kaját, meg játszani, örvendezni, nem a karácsony miatt, hanem mert most pár napig nem kell melózni, és együtt van az egész család, azaz ez épp olyan, mint egy hosszabb szabadság, nyáron vagy tavasszal vagy akármikor. Ajándékozgatni nem kell, sőt helytelen. Ami szükséges vagy amit adni akarunk a gyereknek vagy másoknak, azt nyugodtan meg lehet venni máskor is, ha úgy döntünk hogy erre jó okunk van. Az különösképp helytelen, ha a gyerek szeretetét ajándékokkal akarjuk megvásárolni, azt ugyanis ki kell érdemelni, korrekt, megbízható, szeretetteljes viselkedéssel, legfőképp pedig azzal, hogy nem hazudunk neki. Én így neveltem a lányomat pici korától kezdve és nem bántam meg, kiváló vele a kapcsolat, az is volt mindig.

A fentieket kell elmondani a gyereknek. És ünnepi ajándéknak nagyon megfelel az, ha rengeteg finomságot csinálunk neki ezen napokra, amiket úgy különben ritkán ehetsz, esetleg őt

is be lehet vonni a finomságok elkészítésének a folyamatába, és naphosszat társasjátékozunk vele, mert most van erre bőven idő. Ha még nem tud sakkozni vagy nem ismeri a gó játékot, meg lehet rá tanítani. Ha fehér karácsony van, lehet együtt hóembert építeni, síelni, hógolyózni... vagy közösen írni vele valami zenét a házi számítógép segítségével vagy egy szintetizátorral, ha rendelkezünk olyannal. Mindegy mit csinálunk, egy a lényeg: az ünnepeket ne tévézéssel és videózással töltsük, hanem olyasvalamivel, ami a szó lényegi értelmében *közös* tevékenység, és nem abban merül ki az együttlétetek, hogy egymás mellett ültök, és dülledt szemekkel közösen bámultok valamit!

Szerintem a mai gyerekeknek efféle közös programban olyan ritkán van részük, hogy úgy örül majd neki, mint még soha semminek, mert érzi, mert látja majd, hogy *fontos* a szülei számára, azok *szeretik őt és törődnek vele*.

Leghelyesebb, ha az ünnepek idejére légmentesen elkülönül a család, és amennyire csak lehet, távol tartja a külvilágot. Ha ez otthon nem biztosítható mindenféle ismerősök miatt, akkor tessék elutazni valami félreeső helyre, ahol a legközelebbi szomszéd 5 kilométerre van, és lehetőleg ne vigyetek magatokkal se telefont, se rádiót. Legjobb hogy ha ahova mentek, ott még áram sincs, hidd el, megvan a maga varázsa a petróleumlámpával vagy gyertyával való világításnak is!

A barátokat meg egyszerűen le lehet szerelni: meg kell mutatni nekik e fejezetet, és azt mondani, hogy te ezentúl ennek szellemében óhajtod intézni az ajándékozgatást! Azaz te nem kérsz semmit, és nem is adsz semmit, legfeljebb olyasmit, amit a csiszíkról szóló idézetemben írtam: saját készítésű cuccokat, szimbolikus ajándékokat. De ezeket sem teszed holmi ünnepektől függővé.

Ezek után ha valaki *mégis* vesz neked valamit, egyrészt vessen magára, te előre szóltál neki, nem várhat viszonzást, nem is lesz viszonzva, másrészt legjobb ha el sem fogadod. Pláne, ha valóban nincs is rá szükséged. Az őszinteség nemes erény, tessék gyakorolni, lásd a hazugságról írt fejezetet e könyv elején!

**Sok a pénzem. Hogyan fektessem be annak érdekében,
hogy valami maradandót alkossak, hogy nevem
soká fennmaradjon, hogy híres legyek?**

A fenti kérdést leginkább olyanok tehetik fel szerintem, akiknek a pénzük bár tényleg sok, de többnyire nem maguk szerezték, nem ők személyesen dolgoztak meg érte, hanem például örökölték, vagy valami nagy véletlen által hullott az ölükbe, mondjuk nyerték a lottón. Mindazonáltal ezt nem amiatt írom, mintha ezzel valamiféle megvetést óhajtának kifejezni – ellenkezőleg! Dicséretre méltó, hogy a vagyont nem akarják eltékozolni. Arról van szó, hogy aki maga gürcöli össze a millióit-milliárdjait, az minden idejét ennek, a pénzszerzési „projectnek” áldozza, talán még élvezi is ezt, neki szinte hobbija a pénzszerzés, ami kielégíti őt, és nem lép tovább a következő „szintre”, arra, hogy a pénzt fel is használja valamire azon túl, hogy befektetésével még több pénzt szerezzen!

Megfigyelhető ellenben, hogy aki váratlanul lesz dúsgazdag, az eleinte nem sok mindent tud kezdeni a pénzével. Természetesen kiélvezi az első időkben, vesz magának egy rakás cuccot amit korábban nem engedhetett meg magának, elmegy ilyen-olyan utazásokra, és végre jól megmondja a véleményét a munkahelyen a szemét főnökének, amit eddig nem mert megtenni – most azonban annál inkább, mert úgysem akar ott dolgozni többet! Hanem azután többnyire lecsap rá az unalom. Nem tudja, ezek után mit kezdjen az életével! És ekkor szokott az történni, hogy az illető a droghoz, alkoholhoz menekül, vagy jobb esetben eltékozza a pénzt mindenféle eszement hülyeségekre, amikről tudja, hogy neki igazából ezekre nincs is szüksége! Megpróbálkozhat olyasmivel is, hogy pénzt ad különböző olyan csoportoknak, alapítványoknak, amikről úgy véli, jótékony, nemes célokat szolgálnak, például állatvédők, kórházak, környezetvédelem, árvaházak... gyakran azonban ez az illető csalódik a befektetésében! Úgy érzi, adományaiért több elismerésre lenne jogosult, több hírnévre, s ezt nem kapja meg! Mert mi történik, ha mondjuk több millióért vesz valami kórháznak egy új lélegeztetőgépet, vagy inkubátort?! Semmi különös! Megjelenik valami újságban egy pár soros cikk róla, hogy ő milyen nagylelkű adományozó, valószínűleg e cikk sem az első oldalra kerül, aztán el van felejtve az egész! Még az ő pénzéből vett készülékre sincs feltéve a tábla hogy azt ő vette, azaz akit megmentenek ezzel, az sem fogja tudni, hogy amiatt nem halt meg, mert ő, a nagylelkű milliomos megmentette (áttételesen) az életét!

S ez valljuk be, bosszantó, nem?! Aki sok pénzt ad, jogosan várhatná el ha nem is a hálát – az ember rém hálátlan faj – de legalább azt, hogy adománya által nagyon is ismert, híres, népszerű valaki legyen! Vagy ha nem is ezt, de legalább annyit, hogy kétségtelenül hosszú időre beírja a nevét a Történelembe! Örökre nem – merőben valószínűtlen azt hinnünk, hogy mondjuk háromezer év múlva bárkire is emlékezzenek a mostani emberek, a Primitív Atomkor hajnalán éltek közül. De mindenesetre néhány száz évre miért is ne kísérelhetné meg valaki megörökíteni a nevét, sőt: *hírnevét*, ha ehhez bőséges anyagi forrásai is akadnak?! S természetesen úgy, hogy eközben jóleső érzésként melengesse szívét a gondolat, hogy ő nemcsak a saját hírnevét szolgálja ezzel, de jó ügyet is pártfogol!

Most tehát konkrét, erre irányuló tanácsokkal szolgálunk Olvasóinknak, elvégre nem kizárt, hogy akad köztük egy dúsgazdag ember, vagy valamelyikük valaha azzá lesz. E fejezet tulajdonképpen annak a folytatása lehetne, amikor arról elmélkedtem, miként érheti el valaki, hogy ne legyen szürke kis senki. Hisz magától értetődő, aki „örökre” beírja a nevét a Történelembe, az minden, csak nem szürke kis senki! Épp csak míg ott a nagyon kevés pénzzel is elérhető módszereket ecseteltem, addig itt feltételezem, hogy az illetőnek van legalábbis néhány milliója, amit szabadon befektethet.

Lássuk tehát a „medvét”! A cél az, hogy valaki nagyon híres akárki legyen (azaz épp fordítva: ne legyen *akárki*...), s a neve lehetőleg a halála után is fennmaradjon. Nos, erre vonatkozóan néhány hasznos módszert sorolok fel mindjárt, azonban már most a legelején kijelentem, hogy ezt a célt is lehet a tudomány eredményei szerint elemezni, amit most rögvest meg is teszek, amiatt, mert ebből világosan kiderül, hogy milliomos Olvasónk céljának elérésére mindössze 2, azaz kettő út kínálkozik. Ezek közül pedig az egyik drágább, a másik sokkal olcsóbb, s ugyanakkor célravezetőbb is! De minden módszer amiről majd írok, visszavezethető e két út valamelyikére. Ezeket pedig röviden úgy nevezem majd, hogy „tárgyi út” (nevezhetném materiális útnak is, csak az hosszabb és „külföldiesen” cseng), és „memetikai út”. Ne ijedjen meg az, aki nem ismeri a „memetikai” szót, el lesz magyarázva a lényege, elnagyoltan ugyan, de a cél érdekében szükséges mélységben, és közérthetően.

Egyszerű szavakkal ugyanis arról van szó, hogy mint azt már Richard Dawkins, a nagy etológus is megmondta ezelőtt kb. 30 évvel, az ember a világban maga után mindössze 2 dolgot hagyhat: géneket és mémeket. Mindenki meg fog halni, de genetikai állományunk egy része tovább élhet leszármazottainkban. Emellett mémeket is hátrahagyhatunk: a mémek némi pongyolaságot és leegyszerűsítést megengedve magunknak, gondolatoknak, ötleteknek, eszméknek, ideáknak nevezhetőek. Például ha valaki feltalál egy újfajta légsűrítőt, vagy ír egy kiváló számítógépprogramot, az elvileg sokkal tovább fennmaradhat, mint az, aki kitalálta. Természetesen nem örökké – a mémek sem halhatatlanok. Elvileg halhatatlanok is lehetnek, legalábbis másolataikban, mert ha le is törli valaki a programot a számítógépéről, de vélhető hogy az a program számos másolatban megvan a Világhálón és más helyeken, s ezek némelyikéről újabb másolatok születnek. A légsűrítő is hiába megy tönkre valahol: a gyárak további példányokat gyártanak ebből, azaz amit alkottunk, fennmarad!

Egy ideig. Mert lehet hogy valaki kitalál egy még jobb, vagy csak ugyanolyan jó de olcsóbb légsűrítőt, s ezentúl azt gyártják, nem a mi találmányunkat. Arra a célra amire programot írtunk, valaki írhat egy még jobb programot, s akkor a régi már senkit nem érdekel, nem másolják, elfelejtődik, meghal. Könnyű azonban belátni, hogy így mégis tovább biztosítható nevünk fennmaradása, mint ha sok-sok gyermeket igyekeznénk nemzeni. Az először is macerás: a többnejűség nem sok helyen engedélyezett a civilizált világban, de különben is rém sokba kerül, az sem teljesen biztos, hogy a gyerekeink valóban a mi gyermekeink... továbbá, rengeteget kell várni a sikerre! Hiszen a gyermek lassan növekszik fel. És még ő is meghalhat. Gyakorta hálátlanok, szemtelenek is a szüleikkel. És genetikai hozzájárulásunk az utódainkhoz nemzedékenként megfeleződik. Nem biztos, hogy akár saját fiunk vagy lányunk is hasonlít ránk külsőre. Nevet változtathatnak, pláne a lányok férjhezmenésükkor, s akkor máris nem viszik tovább nevünket sem.

Memetikai úton elindulva azonban sokkal nagyobb a sikerre az esélyünk.

A mémeknek alapvetően két megjelenési formája van: a tárgyi, amire az előbb említett légsűrítő a példa, és az ennél hogy úgy mondjam „légiesebb” mémek, melyek nem igazán függenek a konkrét anyagi megjelenési formájuktól, mert könnyen másolhatóak. Ez utóbbira példa mondjuk egy vers vagy dal. Egy vers mémje megjelenhet úgy, hogy a verset valaki lefirkantja egy darab papírra, de úgy is, hogy elszavalja. Eljuthat hozzád a rádión keresztül, vagy egy művészi esten, vagy könyvben olvasva... a dallamot is hallhatod az utcán füttyülve, vagy a Világhálóról letöltve, vagy kottán is láthatod... Ez utóbbi mémek igazán viharos gyorsasággal képesek elterjedni! Ennek épp az az oka, hogy alig igényelnek a terjedésükhöz anyagi hordozót. Ellenben épp emiatt nagyobb a veszélye a lecserélődésüknek is, annak, hogy egy újabb mém kiszorítja őket. Mert ha te kitalálsz egy új, energiatakarékos hűtőszekrényt, az elég lassan terjed el a világban, hiszen a hűtő aránylag drága portéka, de ha egyszer elterjedt,

sokáig fenn is marad, még akkor is, ha már kijött helyette egy még újabb, még takarékosabb, egyszerűen mert a hűtő a legtöbb embernek nem olcsó mulatság, és miatt nem cserélgetik gyakran. Hiába nagyobb, szebb, takarékosabb az új, nagyon meggondolja, hogy lecserélje-e. Lehet, hogy annak mérsékelt fogyasztása miatt évente megtakarítana valamekkora összeget, de ha kiszámolja hogy e megtakarításból csak mondjuk 20 év alatt jönne össze az új hűtő ára, nem valószínű, hogy a lecserélés mellett döntene – főleg, mert úgy véli, az új hűtő nem is működik majd húsz éven át. Azaz, használja a régit amíg az működőképes. De ha mégis lecseréli, akkor is az szokott történni, hogy ha csak teheti eladja valakinek aki nála szegényebb, vagy odaajándékozza ingyen, azaz még ekkor sem pusztul el a régi hűtő-mém adott példánya, csak máshol „él”. Tehát az anyagi jellegű mémek szívósak, tartósak.

Ha tehát egy milliomos a nevét meg akarja örökíteni, „be akarja betonozni” a Történelemben, akkor memetikai vonalon kell próbálkoznia. A továbbiakban az egyszerűség kedvéért a hűtőhöz és légsűrítőhöz hasonló főként anyagi jellegű mémeket nevezem a „tárgyi útnak”, és csak az ennél „lágyabb”, nem sok anyagi hordozót igénylő mémeket nevezem konkrétan „memetikai útnak”.

A tárgyi útra jellemző, hogy eszméletlenül sok pénzt igényelnek. Többnyire ugyanis külön gyárat kell építeni hozzá. De megoldható: ehhez más sem kell, csak hogy a milliomosunk felkaroljon valamely szegény feltalálót, és megvalósítsa a találmányát. Még az is lehetséges, hogy ebből több haszonra tesz szert, mint ami pénzt kiad rá... azaz lehet, hogy befektetésnek sem rossz! Ekkor mi sem egyszerűbb annál, hogy kikösse, hogy a találmányt saját magáról nevezze el. Ha a neve mondjuk „Bertalan”, akkor az lehet például a „Bertalan-féle hőszivattyú”. A feltalálónak ez persze nem fog tetszeni, de tuti, hogy lesz olyan feltaláló, aki azért hozzájárul, amennyiben pénzt kap a találmánya után, sőt, talán jutalékot is a forgalom után. És ha e Bertalan-féle hőszivattyú beválik, és széles körben elterjed mint igazán forradalmi újítás, akkor lehet akár olyan híres is mint Watt gőzgépe, azaz még akkor is beszélnek majd róla és emlegetik a történelemkönyvek, amikor már rég elavultnak számít a további újítások és találmányok miatt.

És persze az új gyár is a „Bertalan-üzem” nevet viseli, ami több száz sőt remélhetőleg több ezer embernek ad munkát, akik mind jól ismerik a tulajdonos (és a gyár) nevét, és többnyire örülnek hogy épp itt a gyár, mert sok munkát ad a környékelieknek. Ha a találmány olyan, ami globális jelentőségű, akkor az ország hírnevét is fokozza, s Bertalan urat, a gazdag (és jólelkű...) mecénást gyakran meginterjúvolják, fogadásokra is meghívhatják, hamarosan a tőzsdén is jelentős név lehet a Bertalan-részvények révén...

Mindez gondolom világos. Most már csak arra kell kitérni, miként lehet kiszűrni a reményteljes találmányokat a reménytelenek tömegéből!

Hogy hogyan lehet szert tenni rájuk, az ugyanis nagyon egyszerű: elég feladni valami erre vonatkozó hirdetést az újságokban, vagy fellökni a Világhálóra. Vagy elmenni a Találmányi Hivatalba. Sajnos azonban előre borítékolható, hogy a találmányok 90%-a mindenféle álmodozó csodabogár légvára lesz csupán, olyan ökörségekkel, mint a vízzel hajtott autó, meg (bocs ha valaki hisz benne, de...) a vákuumenergia hasznosítása, amiről rengeteg cikk látott már napvilágot, még efféle gépek tervrajzaival is teli van az Internet, de érdekes módon még senki nem találkozott olyan emberrel, akinek sikerült volna e tervek alapján egy működő modellt készíteni, ami legalább arra képes, hogy annyi energiát adjon a „semmiből”, hogy azzal télen jó melegre kifűtse a házat!

A vízzel hajtott autó nyilvánvalóan lehetetlen. A víz ugyan alkalmazható energiaközvetítőnek akár autóban is, de önmaga nem ad energiát. A benzin azért ad, mert elég, hasonlóképp az alkohol és a dízelolaj is. Az égés nem más, mint oxigénnel való egyesülés. A víz azonban már

eleve elégett anyag: épp amiatt nem tud égni, sőt oltásra használható, mert ő maga olyan anyag, ami már elégett egyszer: a víz ugyanis nem más, mint a hidrogén nevű gáz folyékony „hamuja”. Emlékezzünk csak a képletére: H_2O mint tudjuk! Azaz egy vízmolekula két hidrogénatomból áll, amik mellé egy oxigénatom társul! A két hidrogénatom tehát egyesült az oxigénnel. No ez az oxigénnel való egyesülés az égés. Valóban rendkívül sok energia felszabadulásával jár, de ez, fájdalom, már rég megtörtént! Ami talán szerencse, mert rém kellemetlen volna, ha a bennünk levő víz hirtelen elkezdene holmi energiát felszabadítani... azaz, a víz nem tud égni, mert már elégett. Persze, felszabadítható a benne levő hidrogén, aztán ez újra elégethető, eközben azonban nem nyerünk egy fikarcnyi energiát sem, mert a hidrogén felszabadítása is energiaigényes folyamat amit bele kell fektetni, sőt az elkerülhetetlen veszteségek miatt az össz-energiamérlegünk negatív lesz. A vízzel hajtott autó tehát csak hülyeség, tömény hazugság, vagy jobbik esetben önbecsapás.

Azt szokták mondani, a vízben sok deutérium van, ami maghasadás árán rengeteg energiát adhat. Ez igaz. A deutérium ugyanis a vízben levő hidrogén egyik úgynevezett izotópja. Épp csak ez nem kémiai úton kinyerhető energia. Ehhez komoly atomerőmű kéne... és most komolyan, akad valaki aki elhiszi, hogy ezt majd valaki megcsinálja akkora méretben, hogy beleférjen egy autóba, és ráadásul mindezt a sufnijában barkácsolja össze, kisipari módszerekkel?!

Erről tehát ennyit. Hasonlóan érvelhetek a vákuumenergiával kapcsolatban is. Merőben valószínűtlennek tartom, hogy ezt valaki megalkossa, felszabadítsa otthon a négy fal közt, vagy a pinceműhelyében. Ami szerencse is hogy lehetetlen, másképp ki tudja mi történne, ha ez könnyű volna... egyszerűen mindenki potenciális terrorista lenne, a magakészítette mini-atombombákkal!

A legjobb módja a pénzt csak nem hozó, de nyelő, haszontalan „találmányok” kiküszöbölésének, ha először is azokra szorítkozunk, ahol már van egy működő, kész modell, mintapéldány. Nem muszáj hogy nagyon tetszetős legyen, de kétségtelenül működjön. Még ekkor is óvatosnak kell lenni, és ragaszkodni kell hozzá, hogy a feltaláló igenis véleményeztesse azt a Magyar Tudományos Akadémiával! Hogy ugyanis nem csak bűvészmutatványról van-e szó...

Előfordulhat, hogy a feltalálónak tényleg nincs egy fityingje sem a prototípus megépítésére. Ekkor el lehet dönten, adunk-e neki egy limitált, nem túl nagy összeget ennek megalkotására, saját kockázatunkra – amit valószínűleg kidobtunk az ablakon, ezt jó tudni! Vagy magát a tervet véleményeztetjük az MTA-val.

A feltalálók persze irtóznak ennek a gondolatától is, félve attól, hogy ellopják az ötletüket, meg mert eleve úgy vélik, az MTA minden újítással szemben szkeptikus, és lehetetlennek tartja. Ez azonban nem igaz. És még ha lehetetlennek tartja is: dönthetünk úgy, hogy belevágunk! Az Akadémia véleményét elolvasva világosan kiderül, mennyire tartja a véleményező az adott találmányt lehetetlennek.

Mindezt csak a teljesség kedvéért írtam le. Ami a hírnév elérését illeti, magam részéről a memetikai utat jóval kecsegtetőbbnek tartom. Nemcsak mert olcsóbb, de mert gyorsabban is vezet sikerre. Hogy ez miként működne, azt mindjárt számos példán mutatom be. Mondják, minden szentnek maga felé hajlik a keze, ezért minden pirulás nélkül legelsőként saját magamat hozom fel példának, bár csak röviden. Ugyanis nekem is nagy szükségem volna mecénásra, szponzorra, támogatóra, hogy megvalósítsam nagy vágyamat: a Poliverzum-alapítvány „tető alá hozását”! Ezen alapítvány tervezetének nyers formáját ezen a linken találhatják meg Olvasóim: <http://poliverzum.birodalom.net/powi/index.php/Felh%C3%ADv%C3%A1s>

Minthogy ott minden le van írva, itt nem is írok sokat róla, csak az első négy bekezdést idézem a beírt linkről, ami jól összefoglalja a lényeget:

A Poliverzum-alapítvány (továbbiakban PA) egyetlen célja a Poliverzum-projekt (továbbiakban PP) megvalósítása.

A PP lényege, hogy

a., Megalkottassék a világirodalom legnagyobb úgynevezett „mesevilága”, azaz „írói univerzuma”, „mesterséges legendagyűjteménye”, s e kifejezések alatt egy olyan, történetileg összefüggő, vagy legalábbis egymással ellentétben nem álló regény-, kisregény- illetve novella-sorozatot kell érteni, melyben a történetek akkor is egymás folytatásai, kiegészítései, előzményei, következményei vagy más módon függenek egymástól, ha e történeteket nem egyazon szerző, illetve szerzőcsoport alkotja. A történeteket, műveket alkothatja tehát külön-külön más és más szerzőgárda, de a történetek egymáshoz való viszonya logikailag konzisztens. A történetek tehát mind ugyanabban az elképzelt világmindenségben játszódnak, ezért közöttük az összhang kötelező. Továbbá:

b., E sorozatot magyar szerzők alkossák, ezáltal dicsőséget hozva nemzetünknek de különösképp anyanyelvünknek, bebizonyítva ezáltal azt is, hogy nem csupán főként angol nyelvű írók képesek „nagyot” alkotni. Jelenleg ugyanis a legismertebb ehhez hasonló legendszerűség a „Star Wars” sorozat, a „Gyűrűk Ura” illetve a „Harry Potter-sorozat”, és mindegyik az angol nyelvterület alkotása. A PA hisz abban, hogy mindegyik a magyarok is képesek, sőt még sokkal többre is!

A belinkelt címen még sok minden olvasható erről, például hogy ki számít e szempontból magyar írónak, stb., no meg az is, hogy nem nulláról kéne elindulni, mert e sorozat részének számít az összes eddig megírt művem, ami ötvennél is több jókora regényből, majdnem húsz kisregényből, és több tucat novellából áll már jelen pillanatban is! Ez ha úgy vesszük felér azzal, mintha egy működő modellt mutatnék fel valami tárgyi jellegű, materiális találmányból!

No most aki erre pénzt áldoz, az a pénzével mindenekelőtt azt szolgálná, hogy az alapítvány tervezetét egy ügyvéd jogilag korrektre formázza, az alapítvány bejegyeztessék, és legyen megfelelő kezdőtőkéje. Emellett sürgősen ki kéne adni jópár regényemet, melyek a sorozat részét képezik, és legalább egyet de inkább hármat-négyet meg is filmesíteni belőlük. A könyveket idegen nyelvre is le kéne fordítani, főleg angolra és németre, s ott is kiadni őket.

Mindez nyilvánvalóan az én hírnevemre is jó hatással lenne, hiszen ezeket én, Viola Zoltán írtam. Persze ha más szerző is csatlakozik a sorozathoz, s az ő műve is ki lesz adva, annak a hírneve is megnőne. És lesznek ilyen szerzők bőven, mert minden író szeretné, ha a műve megjelenne. Hanem aki erre pénzt ad, az is bekerülne örökre legalábbis a magyar történelembe, méghozzá nem is akárhogyan! Mert ugye itt nem csupán arról van szó, hogy valami éhenkórász írónak odalökünk 1-2 milliót, hogy nesze, add ki a művedet! Itt kérem az egész magyarság hírnevéről van szó, azt szolgáljuk vele! Meg akarjuk mutatni, hogy a magyarok is képesek akkora szuperprodukcióra, mint mondjuk a „Csillagok háborúja”! Sőt, nagyobbra is... Világirodalmi méreteken sincs sok olyan sorozat ugyanis, amely annyi művet tartalmazna, mint amit én már csupán eddig is megírtam, pedig írok még többet is, és más szerzők is bővítik majd e sorozatot! Továbbá, e sorozat nemcsak valami ócska piff-puff limonádé kalandregény, hanem alapját képezi egy komplett etikai-filozófiai rendszer is, az általam megkonstruált evidencializmus, azaz ez egy igencsak komoly sorozat, aminek erkölcsi tartalma is van, tehát világnézetileg is megalapozott! Persze nyilván lesznek akik az abban megfogalmazott gondolatokkal vitába szállnak, de legalább van vitaalap, míg a legtöbb nagy sorozatból mindenfajta világnézet hiányzik, ott csak kaland van magáért a kalandért!

Aki tehát ebbe pénzt ad, az teljes joggal érezheti úgy, hogy egészen egyedi és nagyon hatékony módon támogatja úgy általában a magyar kultúrát – még egy új, magyar eredetű filozófiai irányzat megszületését is támogatta! Tehát jegyezzük meg: nem elsősorban engem Viola Zoltánt, de az egész magyar kultúrát, a magyarság hírnevét, nemzetközi presztízsét segítette!

Referenciaként megemlíthetem, hogy két regényem máris bekerült a Magyar Elektronikus Könyvtárba, itt vannak a linkek rájuk:

<http://mek.oszk.hu/04000/04036/>

<http://mek.oszk.hu/04300/04363/>

valamint több novellám is megjelent nyomtatásban az Új Galaxis könyvkiadó antológiáiban (<http://ujgalaxis.hu>)

Konkrétan: aki erre pénzt ad, az teljes joggal várhatja el, hogy a Poliverzum-sorozat minden kiadott művében szenteljünk a számára egy vagy néhány oldalt, melyben nagylelkűségét és kultúrapártolását méltatjuk. Természetesen a Poliverzum-sorozat hivatalos honlapján is (ami jelenleg e címen van: <http://poliverzum.birodalom.net/powi>) nyitunk személyének egy külön weblapot. Ez azonban még a legkevesebb, mert a lényeg az, hogy ha e sorozat „befut”, azaz tényleg olyan híres lesz mint mondjuk a „Gyűrűk Ura” (s erre minden esélye megvan, mert kezdettől fogva úgy terveztem meg, hogy erre alkalmas legyen), akkor ezzel tényleg nemzetközileg jelentős tényezővé válik a magyar kultúra, és ez, mert ő nyújtott ehhez lehetőséget, már *nemzetközi* hírnevet is ad neki, azaz meg lesz híva minden olyan filmbemutatóra, ahol e sorozat művei adatnak elő, fogadásokra, sajtótájékoztatókra, konferenciákra, a Poliverzum-sorozat Rajongóinak Nemzetközi Fesztiváljaira, nyilván találkozhat nagy hírességekkel is, mert hírességek is biztos rajonganak majd e sorozatért, és ezáltal ő maga is híresség lesz...

Arról már nem is beszélve, hogy Magyarországon mennyire népszerű lesz! Számos olyan politikai párt is akad ugyanis, amely felvállalta a magyarság úgymond „védelmét” (bár e szót nem igazán szeretem, túlságosan a fegyveres védelmet asszociálja bennem), és ezek minden bizonnyal nagyon örvendenek majd, ha ezentúl nemcsak az angol tömegkultúrával találkozhatnak majd a magyar ifjak a médiában, de igazi magyar kezdeményezéssel is. Mecénásunk tehát nagyon rövid időn belül igazi jelentős valakinek érezheti majd magát, és ez, ismétlem, kizárólag pénzkérdés már csak, hiszen a művek készen vannak (persze a számuk nőhet még, de az eddigiek is bőven elegendőek), azaz nem valami bizonytalan, „vagy működik vagy nem” találmányra kell elszórni a pénzt!

Az is teljesen világos, hogy neve a halála után is fennmarad. Hiszen minden kiadott műbe bele van nyomtatva a róla szóló oldal, sőt, a kulturális történelmünkbe mindörökre beleírta a nevét, mindaddig míg csak tudják majd mi az a „magyar” nép, hiszen ezzel a magyar szépirodalmat (de legalábbis a szórakoztató irodalom sci-fi és fantasy-ágazatát) ugyanolyan magasságba, elismertségbe emelte, mint ahol jelenleg az angol van! Azaz le se lehet tagadni, hogy e téren nagyjából olyan érdemei vannak mecénásunknak, mint amennyi érdemet Széchenyi Istvánnak is tulajdonítanak. Ez pedig igazán nem csekélység. Aki ezt eléri, jogosan lehet büszke magára!

Aki tehát eziránt érdeklődik, kérem vegye fel velem a kapcsolatot a violazoli@gmail.com címen.

Most már tehát látható, hogy nagyjából mit értek memetikai út alatt. A hírnevet akaró adományozó ki kell válasszon bizonyos arra érdemes gondolatokat, eszméket, s ezek elterjesztésére kell fordítsa anyagi erőforrásait. Fogjunk is bele tehát, s adjunk tanácsokat, mi mindenből lehet válogatni!

1. **A Poliverzum-sorozat támogatása.** Ezt fentebb részletesen elemeztem, emiatt erről itt nem írok többet, csak a teljesség kedvéért soroltam most is fel.

2. **Indítsd meg a nőfalu-mozgalmat!**

Ez régi ideám. Arról van szó, hogy temérdek olyan nő van, aki elviselhetetlen házasságban él, és nem mer onnan kilépni, egyszerűen mert nincs hova mennie. Sokszor nemcsak arról van szó, hogy nincs egy másik ház vagy lakás, ahova költözhetne, de konkrétan attól fél, hogy utána megy a részeges vagy más okból brutális férje, és össze-vissza veri, esetleg agyon is veri. Nos, milliomosunk számára kézenfekvő megoldás lehet a hírnév elérésére, ha egészen egyszerűen megvásárol egy egész falut. Ez cseppet sem olyan lehetetlen mint első pillantásra tűnik: ugyanis épp Magyarországon számtalan olyan település van, ahol már alig laknak, ami már teljesen elnéptelenedett, vagy majdnem teljesen. Ennek oka főként a rossz közlekedési lehetőség és az, hogy a környéken nincs munka. Ilyen helyen szó szerint fillérekért lehet földet-házat venni! El kell tehát menni egy ilyen faluba, és ott megvenni bagóért minden eladó telket és főleg házat. Mindent. Lehetőleg azt is, amiben még netán laknak, többnyire úgyis eladók ezek is, csak eddig a kutyának sem kellettek, és nem jött rá vevő. Milliomosunk tehát megveszi az egész falut. Ezek kis falvak, 100-200 háznál nemigen akad több bennük. Ha mindegyikért csak 100 ezer Ft-ot fizet (ami teljesen reális ár egy ilyen helyen egy házért, 2006-os évi árakon számolva), akkor neki 100 ház, azaz az egész falu belekerülne úgy nagyjából 10 millió forintba. Ez abszolúte elhanyagolható összeg egy igazi milliomosnak – ez nem éri el egy kicsit is csicsásabb kégli árát valami jobb helyen, Pest külvárosában! Potom pénz, igazán.

Most tehát az egész falu az övé. És akkor nem kell mást tennie, mint azt mondani, hogy ő ezeket a házakat kiadja albérletbe – nulla forintért! Persze a rezsit a benne lakónak kell állnia – de azt is csak fél év múlva, addig ő a milliomos fizeti azt is. És csak nőknek engedi a beköltözést.

Hogy kik legyenek ezek a nők, egyszerű: azt megmondja majd neki valamelyik nővédelmi egyesület, amivel felveheti a kapcsolatot. Például a NaNE. (<http://www.nane.hu/>) Az így „kiközvetített” nőknek biztosít egy-egy házat ahol lakhatnak. Ugye ingyen, sőt egyelőre rezsi-mentesen is. Az nyilvánvaló, hogy nyugodtan jelöltheti magát polgármesternek is milliomosunk, ha ott lakik netán, és simán meg is fogják választani, mert kit, ha nem őt... és célszerű is odaköltöznie, hiszen ez a sok nő akinek nagy jót tett, vélhetőleg nagyon hálás lesz neki, és jó érzés ha valakit kedvelnek, szeretnek, ha, valljuk be nyíltan, a Nagy Jótevő szerepében sütkérezhet, s teljesen jogosan!

E nőknek tehát megoldódik a szálláskérdésük, és ilyen helyen attól se nagyon kell félniük, hogy jön a brutális férj, és agyonveri őket. Mert ha e faluban csupa ilyen sorsú nő él, akkor ha felbukkan egy efféle elborult agyú, hímsoviniszta, fallokrata, macsó barom, akkor a „sok lúd disznót győz” elve alapján a sokszoros többségben levő nők simán kikergetik a fickót akár sodrófával is! De akár fel lehet fogadni oda a faluvédelemre valami őrző-védő szolgálatot is, még azt is kikötve a speciális körülmények miatt, hogy az itt szolgáló tagjaik kizárólag nők legyenek (persze valami erős, karatés menyecskék...), nehogy szexuális visszaéléssel lehessen megvádolni őket.

Aztán a hölgyek itt vagy találnak munkát, vagy nem. Ha a falu kellően feltöltődik lakókkal, nem kizárt, hogy ideköltözik valami cég a közelbe, melyet vonz az olcsó munkaerő, például valami varroda. De akár milliomosunk is kereshet valamely alkalmasnak tűnő munkát az itteni hölgyeknek... mindenesetre, tetteire hogy mint hős lovag, védelmébe veszi a bántalmazott, megalázott hölgyeket, azonnal felfigyelnének az újságok, a nővédelmi szervezetek, az országos sajtó, a feminista mozgalmak, minden bizonnyal meghívnák valami televíziós hírműsorba

is... s mert *rengeteg* ilyen sorsú nő van, emiatt lehet ám, hogy hamarosan szűk is lesz nekik az az egy falu, s akkor jöhet a következő megvásárlása is... de ha az első jól működik, akkor ahhoz a másodikhoz és sokadikhoz talán már állami támogatást is kérhet.

Az első ilyen falu nyitásával mozgalmat indított el, mely remélhetőleg halála után is folytatódni fog, s e mozgalom alapítójaként őt tisztelnék. Neve bekerülne a Történelembe, mint A Nők Nagy Védelmezője!

3. Nyiss modern gésa-iskolát! Gyorsan hozzáteszem: ez nem azonos a bordélyházzal...

Kevesen tudják, hogy a gésáknak nem tartozott a kötelességük közé a lefekvés. Ők egyszerűen okos, művelt társalkodónők voltak. De erről nem írok többet, mert én nem azt akarom, hogy itt Magyarországon elkezdjük egy gésa-iskolával a Nyugat után a Keletet majmolni – bár nagy tisztelője vagyok a japán kultúrának. Csak amiatt nevezem gésa-iskolának, mert így talán tömörebben ki lehet fejezni azt, amire gondolok. Lényeg, hogy olyan iskolára gondolok, ami okos, művelt nőket „tenyészt ki”, azaz nevel ki. Úgy gondolom, a mai férfinépességben is jelentős számban akadnak olyan férfiak, akik szívesen töltenék idejüket művelt, szép, szellemesen társalgó nők társaságában, ezért még sok pénzt is fizetve nekik. Sajnos manapság hiába könnyű az ismerkedés fiatal leányokkal, ezek többségének műveltsége egyszerűen csapnivaló. Emellett vagy ők maguk is azonnal ágyba akarnak bújni a férfival (esetleg eleve azért, hogy az feleségül vegye őket), s ez lehet hogy a férfinak nem is áll szándékában, vagy cseppet sem érdekli őket az, ami a férfit, és nem is próbálkoznak azzal, hogy akárcsak színleljék is az érdeklődést. Továbbá a férfi ki van téve annak a veszélynek is, hogy azt mondják róla: kurvázik.

A gésa-iskolánál ilyen veszély nem lenne. Úgy kéne összeválogatni a tananyagot, hogy az alkalmazkodjék a modern kor igényeihez. Nem fontos tehát, hogy a leendő gésa mély ismeretekre tegyen szert a japán nő-játék szimbolikájával kapcsolatban, mert az manapság és errefelé enyhén szólva nem elterjedt. Ellenben fontos, hogy kiválóan ismerje azon dolgokat, amik a férfiakat érdekelni szokták: autók, számítástechnika, önvédelmi sportok (általában a sportok...), sci-fi irodalom, stb. Emellett természetesen sok női fortélyt is ismerniük kell, amikkel lenyűgözhetik a férfiakat. Nem célom a leendő tananyag ismertetése itt (bár vannak elképzeléseim, azaz ha valaki meg szeretné ezt valósítani, konzultálhat velem...), csak egy dolgot emelnék ki: a leányok képzését bentlakásos iskola keretében képelem el, ahol persze a kötelező tananyagot megtanítják nekik, a gésa-tudnivalók azon túl szerepelnének a tananyagban. Az iskoláztatás elképzeléseim szerint ingyenes lenne, ellenben szerződés lenne kötve velük és a szüleikkel, hogy miután végeztek, mekkora összeget törlesztenek vissza az iskolának megadott időtartamon át. Persze a részletek sokat változhatnak, elvégre nem vagyok jogi szakember. Mindenesetre az egyik legfontosabb, hogy az iskolába bekerülés alapfeltétele a szüzességi vizsgálat: aki nem szűz, nem nyerhet felvételt! És ezt havonta meg kell ismételni náluk, s aki nem bizonyul szűznek, azt ki kell rúgni! Ennek oka, hogy szégyent ne hozzon az iskolára. Mindaddig míg egy itt végzett nő gésaként tevékenykedik, az iskola irányításával, szűznek kell maradnia, másképp ugyanis azzal vádolhatják az intézményt, hogy kurvákat futtat. Holott e nőknek nem a testét, de műveltségét kell áruba bocsátania!

No most nyilvánvaló, hogy e lányok társaságát csak gazdag emberek engedhetik meg maguknak. E lányok tehát gazdag emberekkel ismerkednek, eképp arra is jó az esélyük, hogy egy ilyen férfi végül feleségül veszi őket. Ezokból hamarosan megnő országunkban a gésák becsülete, sok lány szeretne gésa lenni, s ennek egyenes következménye hogy igyekeznek majd a gésa-képzőbe bejutni, ezért tanulnak majd, művelődnek – és óvakodnak szüzességük elvesztésétől!

Aki tehát egy ilyen iskolára pénzt ad, – ami üzleti vállalkozásként is könnyen nyereséges lehet a számára! – az jogosan állíthatja, hogy ő rengeteget tesz egyrészt a nők műveltségének fokozásáért, másrészt azért a romantikus eszméért, hogy visszahozza a szüzesség becsületét, mely mostanára eléggé devalválódott, sőt, ezzel csökkentse hazánkban a fiatalkorúak terhességének számát, az abortuszok számát, a nemi betegségek számát... Egyben egzotikus vállalkozása miatt amúgy is világgá repül a neve hamarosan! Épp csak ez nem azonnal hozna nagy hírnevet neki, hanem csak leghamarabb mintegy 10 év múlva, iskolájának első gésa-osztályának végzése után.

Hülye vagyok matekból, és a tanár is pikkel rám – mit tegyek?

Először is felmerül a kérdés, biztos pikkel-e rád a tanár. Ez ugyanis nagy valószínűséggel egyszerűen nem igaz.

Mindenekelőtt ugyanis meg kell különböztetni a pikkelést attól, hogy csak úgy simán nem kedvel téged. Azt elhiszem, hogy nem kedvel – én sem kedvelném ha tanár lennék azt a gyereket, aki nem tudja a tantárgyamat! Lássunk világosan: a tanár az iskolában a munkáját végzi amikor tanít, és nem sokan szeretik a munkájukat. Neki te, édes öregem a többi vásott csibésszel együtt egy letudandó feladat vagy. A tanár akkor örül, ha a gyerekekkel nincs semmi baj, ha a kölyköt észre sem lehet venni. Aki kilóg a sorból, az mindig plusz probléma. Többnyire még a túl jó tanulókkal is csak baj van, mert az bizony unatkozik az órán, vagy súg, vagy... szóval, zűrös az is, na! De azzal legalább lehet néha dicsekednie a tanárnak, mint az ő jó munkájának, kiváló oktatási módszereinek eredményével. A rossz tanulót azonban minden tanerő a saját kudarcának tartja, vagy legalábbis attól fél, mások az ő kudarcának tudják be. Végeredményben neki az a dolga, hogy téged megtanítson valamire, és ha ez nem jön össze, félhet attól, hogy őt (is) elmarasztalják emiatt. És ki a frász akar letolást kapni!

Emiatt nem szeret téged a matektanár, ha nem tudod az anyagot. De a pikkelés nagyon más. Akkor pikkelne, ha az esetben is rossz jegyet adna neked, ha tudnád az anyagot. De hogy ez megtörténjen, arra elenyésző az esély. Valószínűleg maga a tanerő is égne az örömtől ha jó jegyet adhatna neked, tehát ha megtanulnád az anyagot, mert akkor eggyel kevesebb problémás tanulója lenne!

Na oké, akkor most tisztázzuk, valóban hülye vagy-e a matekhoz! Ezt legegyszerűbb úgy megtenni, ha minden kommentár nélkül bemásolok ide egy rövidke részt a „Badzsahárata” című regényemből. Talán élvezetesebb lesz, mintha unalmasan magyarázgatnék. Az idézet ott kezdődik, hogy van egy nagyon fiatal, Badzsahárata nevű zsenigyerek, és ettől tanácsot kér egy rossz tanuló, hogy mit csináljon...

A következő ügyfél még mindig nem valami koszlott hajléktalan volt, hanem egy talán Badzsaháratával egykorú fiú.

– Szia! A góréát keresem! Merre van a pasas?! – rontott be ezzel a köszöntéssel.

– Én vagyok a pasas akit keresel, sőt, a te számodra a góré is. Miben segíthetek? – kérdezte Badzsahárata.

– Te vagy az?! – nyílt tágra a fiú szeme.

– Nem fogsz csalódni bennem, az előző ügyfél is fölöttébb elégedett volt. Tehát, miben segíthetek?!

– Fene tudja, lehet hogy valóban jó hogy épp veled kell beszélnem... biztos valami eminens diák vagy... akkor pedig talán segíthetsz valóban! Tudod, azért jöttem, hátha tudsz valami nem beazonosítható mérget ajánlani, amivel kicsinálhatom a matektanárt!

– Mérget, és mi?

– Na ja! Hiszen azzal hirdettek hogy itt pártfogolják a bűnözőket, meg minden!

– Jogi segítséget nyújtunk nekik, és a társadalom perifériájára szorultaknak. De ez nem jelent törvénytelen eszközökkel nyújtott támogatást, cinkosságot, bűnpártolást és bűnrészességet!

- A rosseb egye meg, pedig úgy reménykedtem benne... de hát azt mondjátok a reklámban, még azt is megmondjátok hogy hány tag akar így vagy úgy bűnözni ebben vagy abban a városban!
- Igen, de az sem méregtipp. Ha kívánod, azt megmondhatom, hogy jelenlegi információnk szerint hányan akarják ebben vagy abban a városban megölni a matematikatanárt.
- Á, azzal semmire sem megyek! Nekem az kell hogy kinyúvasszam...
- Miért?
- Mert pikkel rám.
- Ez miben nyilvánul meg?
- Hát hogy furtonfurt kibaszik velem! Feleltet, csak azért hogy bekaróztasson! És sokkal többször feleltet mint másokat! Már annyi a karóm, hogy bele se fér a naplóba, pótlapot kellett nyisson nekem, meg fogok bukni!
- És ha esetleg félreismered őt?
- Nem értelek.
- Hátha azért feleltet, mert merő jószándékból, hogy módod legyen javítani!
- De úgyis tudja hogy nekem nem megy a matek! Épp azért van tele olyan sűrűn karóval a napló a nevem alatt, mintha egy szőlőskert lenne!
- Feltehetek egy kényes kérdést?
- Halljuk!
- Miből gondolod, hogy neked nem megy a matek?
- Hát már hogy az istenbe menne, amikor tele vagyok egyesekkel!
- Nono, várj csak! Hibás az okoskodásod!
- Hogyhogy hibás?
- Hát úgy, hogy az imént azt mondtad, hogy azért vagy tele karókkal, mert nem megy a matek! Most meg azt mondod, hogy azért nem megy, mert tele vagy karókkal! De ez körben forgó okoskodás, lásd be! Hol van ennek az eleje, hol az a biztos pont, ahonnét el lehet indulni?!
- Hé, te valami szicho-izé vagy?
- Mire gondolsz?
- Hát olyan pszicho-muki, aki lefekteti a pasikat a heverőre, bámul rájuk a nagy szemüvegével, bozontos a szemöldöke, és megnyugtatókat duruzsol a fülébe! Mert abból nem kérek!
- Aha, tehát pszichológusra gondolsz! Nem, nem az vagyok, csak egy magadfajta kölyök. Lehet persze hogy okosabb nálad, de akkor sem vagyok lélek doktor. Hát látsz itt heverőt?! Van bozontos szemöldököm vagy szemüvegem?!
- Ja, az jó, mert a dilidokikból nem kérek!
- Én csak úgy elbeszélgetek veled, ezt is lehet nálunk, ez is benne volt a reklámban, s én erre vagyok. De tényleg érdekelne, miből vontad le azt a meglepő következtetést, hogy neked nem megy a matek! Az ugyanis a legkönnyebb tantárgy, épp mert ott garantáltan lehetetlen, hogy a tanár kiszúrjon valakivel!
- Hogyhogy?!

– De hát figyelj csak, gondolkozz már! Ha tegyük fel feladja azt a példát – tényleg csak a példa kedvéért mondom – hogy mennyi kétszer három, akkor ha a gyerek beírja hogy hat, akkor akármennyire is utálja azt a gyereket, muszáj megadnia a jó jegyet, mert nem meri nem megadni, mert ha erre azt mondja hogy rossz a megoldás, akkor a gyerek beviszi az igazgatóhoz a dolgozatot, vagy akár a tanfelügyelőhöz, és akkor a pikkelő tanárt azonnal kirúgják az iskolából alkalmatlanság címén! Ha tehát a matekban a gyerek tud, mert kihozta a jó eredményt, akkor lehetetlen, hogy pikkelenek rá! Vagyis, lehetséges, de ez neki mindegy, mert akkor is jó jegyet kap, akkor ha a tanár pikkel rá, csak neki rossz, a tanárnak, mert felrobban a dühtől, megüti a guta mérgében, mert ott van az a rohadt, utálatos kölyök, és mégsem karóztathatja be, mert az olyan rohadék szemét, hogy csakazértis jól oldja meg a példát, direkt egyedül csak azért, hogy őt bosszantsa vele! Képzeld csak el öcskös: ott az a rohadék, pikkelő tanár, olvassa a dolgozatodat, és mind teli van jó példákkal, jó válaszokkal, úgy szeretne már végre egy hibát találni benne, de egyre sem lel, és muszáj megadnia az ötöst, holott szíve szerint egyest szeretne adni! Hát nem merő öröm már elképzelni is?!

– Hát nem mondom... – mosolygott a fiú. Majd elkomorult az arca.

– De nekem nem megy a matek. Ez biztos. Nem azért nem megy mert egyeseket kapok, de nem megy na és kész, és az egyesek ennek nem okai, ellenben bizonyítékok rá, hogy tökhülye vagyok hozzá!

– Nekem pedig megy a matek.

– Ebben rögvést biztos voltam, amint megláttalak! Ha nem lennél színjeles, holtbiztos hogy a faterod nem engedte volna hogy itt légy az irodában ilyen tacsakófiatalon... bocs, ezzel nem megsérteni akartalak!

– Hát igen, színjeles az ugyan nem vagyok, de csak amiatt nem, mert tudd meg hogy már le is érettségiztem! Tehát nem kell suliba járjak!

– Akkor te biztos zseni vagy.

– Ez nem is vitás. De most ne rólam beszéljünk hanem rólad. Én ugyanis nem azért mondtam el hogy nekem megy a matek, hogy dicsekedjek, egyáltalán nem, hanem mert így talán elhiszed nekem amit mondok neked a matekról. A nagy titkot, amit nem sokan tudnak!

– És mi az?! – és a fiú kitárt fülekkel figyelt, hátha megtud valóban valami csodát.

– Mondd, te megtanultad az összeadást?

– Hogyne!

– Tisztában vagy a kivonással is?

– Igen.

– Az osztással is?!

– Na ja, annyira hülye azért én sem vagyok!

– Várj egy cseppet! Egészen biztos, hogy semmi gondot nem okoz neked az osztás?! Még a tizedestörtek sem?!

– Na most már elég, ne sértegezz, mert beverem az orrodát! Még a közönséges törtek is mennek, ha nem is szeretem őket!

– Nem sértegetni akartalak! Hanem ezt fontos volt tudni nekem, ugyanis tudd meg, hogy ezesetben egyáltalán nem igaz hogy ne menne neked a matek! Ugyanis én nemcsak a matematikához értek, de kiváló vagyok sok más tantárgyban is, úgy mint biológia, genetika, ismerem az agy kutatás legmodernebb eredményeit is, és közlöm ezért veled, hogy az osztás,

főleg a törtekkel való osztás, az rendkívül komoly agyi tevékenység! Be is bizonyítom neked! Gondolj csak bele, az úgy megy, hogy meg kell becsülnöd, hogy mennyiszer lehet meg az a szám ebben vagy abban a számban, azután vissza kell szorozni, maradékot képezni, satöbbi – ez pedig annyira igénybe veszi az emberi agyat, hogy nem véletlenül tartják a négy alapművelet közül a legbonyolultabbnak! A számítógépekhez is értek, s hidd el, egy osztási algoritmus leprogramozása igen fogós feladat, ritkán megy elsőre hiba nélkül! De nemcsak a négy alapművelet közül a legbonyolultabb, hanem annyira nehéz, hogy aki ezt képes megtanulni, az már a matematika legrafináltabb ágaival is gond nélkül megbirkózik – *ha ugyan akarja!* Az osztás ugyanis egyszerűen a legislegnehezebb az egész matematikában! Ha ezt valóban jól megtanultad, akkor már semmi de semmi félnivalód, mert ugyan rengeteg új dolog jöhet még, de mindegyik sokkal könnyebb lesz!

– Hülyeség, hiszen én *tudom*, hogy a többi sokkal nehezebb! Például a koordináta geometria, az igazán borzasztó!

– Na ne hülyéskedj, kézből megkontrázom amit mondtál! Mitől lenne nehéz, hát tanultál te ott egyetlen új műveletet is?!

– Hogy a fenébe ne, ott van például a hatványozás, a gyökvonás...

– Csakhogy egyik sem olyan nehéz, mint az osztás, ugye?!

– De nehezek!

– Nem igaz, mert a hatványozás nem más, mint sok szorzás egymás után!

– És a gyökvonás?!

– Azt meg táblázatokból kell kikeresgélni, és ne nézz már olyan hülyének hogy megpróbáld bemesélni nekem, hogy nem vagy képes a függvénytáblázatot lapozgatni! Ezt egy gyengeelméjű is megteszi, nemhogy te!

– Hm... – mormogta a fiú. Majd így tört ki:

– De akkor is nehéz!

– Na de hát gondold már rá, én sosem mondtam, hogy könnyű! Én csak azt bizonygattam neked, hogy nem vagy hülye hozzá! Az éppen lehetséges hogy nem vagy megáldva valami zseniális tehetséggel épp a matematikához, bár még ez is kiderülhet, mert szerintem soha életedben meg sem próbáltad komolyan megtanulni. De hogy legalábbis átlagos tehetséged van hozzá, olyan mint minden más embernek, az egészen biztos, másképp nem tudnál osztani sem! Az osztás a próbakő, ezt nemcsak én mondom, de minden más szaktekintély is! Aki azt tudja, az képes bármi más matematikai rafinéria elsajátítására is. Az lehet hogy ő maga nem fog felfedezéseket tenni e tudományban, ahhoz már valóban különleges tehetség kell, de megtanulni amit más már felfedezett, arra igenis képes! Már persze csak ha akarja.

– De hát nekem ez sosem sikerült, pedig nem úgy van mint mondtad, én igenis számtalanszor próbáltam megtanulni, órákon át görnyedtem a könyv fölött...

– De abban is biztos vagyok, hogy fenemód unatkoztál eközben.

– Így volt, nem tagadom, de ahhoz hogy erre rájössz, igazán nem kellett lángésznek lenned! – gúnyolódott a fiú.

– De hát ez esetben hazudtál nekem.

– Hogyhogy?! Miben?!

– Vagy akkor, amikor azt mondtad, hogy tanultad a matematikát, vagy akkor, amikor azt mondtad, hogy unatkoztál. A kettő egyszerre ugyanis nem lehet igaz.

– Nem értem! Hiszen én *tudom*, hogy...

– Azt tudod, hogy ültél sokat a könyv fölött, talán még olvasgattad is, és fenemód unatkoztál. Ezt elhiszem. Csakhogy ez nem tanulás! Tudd meg ugyanis, hogy csak az tanul, aki figyel az anyagra.

– Elhiszem, na és?!

– Na és csak az, hogy aki komolyan figyel valamire, az azalatt egyszerűen képtelen unatkozni! Aki unatkozik, az ugyanis nem tanul, nem figyel. Mármost nem a tananyagra figyel. Vagy semmire sem figyel, vagy az unalmára figyel. Tanulni és unatkozni ugyanis egyszerre nem megy, ez a kettő kizárja egymást, amint az is lehetetlen, hogy ússz egy jót, de közben száraz is maradj! Mert elmesélem én neked hogy te miként tanultál állítólag! Ott volt előtted a könyv, elolvastál egy bekezdést, de nem rágtad jól meg, nem töprengtél el rajta, hanem az járt a fejedben, hogy „a kurva életbe, de jó volna ehelyett focizni menni! Vagy horgászni! Ej, a srácok a parkban javában stírolják a csajokat, ott kéne lennem... hej de dögunalom ez az egész, nem kell ez nekem, úgysem leszek én matematikus, kereskedő akarok lenni, vagy énekes, vagy akármí, de az biztos hogy nem matematikus, mert a számok olyan unalmasak... a fene egye meg, mégis meg kéne tanulnom, másképp egyest kapok és a fater tiszta ideg lesz, talán meg is pofoz... és mindezt amiatt a rohadt matektanár miatt, akitől kitelik hogy holnap ismét feleltet”! Hát igen, így tanulhattál te! Tehát minden másan járt az agyad, épp csak a lényegen nem! Na és hát ebből az következik, hogy így agyad kapacitásának legjobb esetben is csak a tíz százalékaival figyeltél a tudnivalóra, s bár én azt mondtam hogy nem vagy hülye a matekhoz, de csak akkor nem ha komolyan odafigyelsz rá, és nem csak tíz százalékosan! Mert a tíz százalék, az egy idióta teljes figyelmével egyenértékű, s azt sosem mondtam, hogy egy idióta is képes megtanulni a matekot! Jegyezd meg, hogy ha unatkozni kezdesz, akkor nem is tanulsz! Akkor sem, ha közben olvasod a szöveget! Ha olvasod is, de akkor sem érted! Tanulás közben igyekezz minden mást kivetni az agyadból! Eleinte lehet hogy szokatlan lesz, de később hozzászoksz.

– De hát én utálom ezt a tantárgyat, ha csak a nevét is meghallom, már rinyálok előre, herótom van tőle ha csak számot látok is, kiütések nőnek tőle a lelkemen, gyűlölöm, a tököm tele van vele... mit csináljak hogy ne utáljam?!

– Hadd kérdezzelek meg, volt-e már olyan életedben, hogy eleinte nagyon utáltál valakit, aztán megismerkedtél vele, és békét kötöttetek?

– Hogyne, amikor ideköltöztünk, a szomszéd sráccal agyba-főbe vertük egymást eleinte, de most már jó barátom!

– Miért ne lehetne így a matekkal is?! Hunyd be a szemedet, lélegezz mélyeket, és mondd ki, hogy mától új életet kezdesz! Ne próbáld bemesélni magadnak hogy szereted a matekot, az nem menne, de nem is szükséges, elég annyi, hogy megpróbálsz előítéletek nélkül nézni! Ez is csak egy olyan tantárgy mint a többi. Nem kell hogy szeresd, csak ne utáld, és annyit láss be, hogy van egy roppant előnye: nem lehet hogy kiszúrjon veled a tanár, mert ha kijött a jó eredmény, akkor meg kell adja a jó jegyet! Már például a történelemnél nem így van, ott akármikor mondhatja a tanár hogy nem meséltél eleget erről vagy arról a korszakról, és nehéz bebizonyítanod hogy de igenis eleget mondtál vagy írtál, irodalomból meg még sokkal rosszabb, mert ott aztán akármikor beléd köthet hogy a költő nem is azt gondolta bele a versébe amit te elemeztél ki belőle! A matematikánál nem így van.

– De akkor sem tudom szeretni a tanáromat!

– Nem baj, gyűlöld csak nyugodtan. Épp ez a remek, hiszen mondtam már: mennyire eszi majd a méreg, amikor látja, hogy kénytelen lesz megadni neked a jó jegyet!

- De úgyis mosolyog majd, és azt mondja, hogy örül a javulásomnak!
- Nem baj, hadd mosolyogjon, a lényeg hogy te tudod majd, hogy titokban mennyire mérgeződik, és milyen nehezére esik az a mosoly!
- De ha valóban komolyan örül?!
- Akkor semmi vész, akkor minden rendben van, mert akkor valóban félreismerted, akkor nem benne volt a hiba, hanem benned!
- Hát jó, megpróbálom! – mondta a fiú, azzal elkészönt és elment. Meg sem kérdezte mennyit kell fizetnie, de Badzsahárata sem hozta fel. Úgyis sejthette hogy egy iskolásnak nem sok pénze lehet.

Hogyan feleljünk humán tárgyakból, ha nem tudjuk az anyagot?

Ügyesen. Ez a rövid válasz rá, és ez nem gúny! Persze, meg kell magyaráznom, mi az „ügyesség” lényege.

Rém egyszerű. Pofátlanul magabiztosnak kell lenni, és jól kell tudnunk ha nem is az anyagot, de azt, mi az, amit mégis tudunk! Ugyanis olyan egyszerűen nincs, hogy egy diák ne tudjon semmit sem egy tantárgyból. Ha tele vagy egyesekkel, ha a bukás fenyeget is téged, akkor is egészen biztos, hogy *valami* rádragadt az órák alatt a koszon kívül! No és el kell érni ügyesen, hogy a feleleted ne arról szóljon, ami a kérdés és amit nem tudsz, hanem arról, amit igenis tudsz. Persze ehhez úgy kell feltüntetned a mondandódat ügyes szövegeléssel, hogy te tulajdonképpen a kérdésről beszélsz, épp csak áttételesen, más módon, mint a téma szokásos megközelítése, stb.

Legegyszerűbb, ha egy egészen konkrét példát mutatok be, ami ráadásul meg is történt, tudniillik énvelem. Nem is akárhó, hanem egy igazán komoly szituációban, tudniillik a történelem-érettségimen!

Ugye, az negyedik gimnázium végén esedékes. Addig tehát már – nem számítva az általános iskolát – négy éven át tanultam a történetet. És meg kell mondjam, én alapvetően szeretem a történelmet, épp csak sosem azt szerettem, amit tanulni kellett volna belőle. Inkább a történelmi regényeket szerettem csak. De amikor már valami korszak apró-cseprő jelentéktelen eseményeit kellett volna megtanulni, no azt utáltam, mint a bűnt. Ki a francot érdekel ez?! És elég hülye voltam hozzá, hogy mély utálatomat azzal gyógyítgassam, hogy minden év végén egyszerűen eldobtam a történelemtankönyvet, amire már nem volt szükségem. Úgyis kevés hely volt ahol el kellett férnem, mert nem voltam olyan szerencsés gyermekkorú, hogy saját szobám lehetett volna. Nem volt gyerekszobám...

Az eszembe sem jutott, hogy egyszer még szükségem lenne e könyvekre.

Aztán jött az érettségi. Derült égből a villámcsapásként ért, hogy itt bizony lesz pontosan 30 tétel, ezeket ki kell dolgoznunk, és ehhez szükség van a régi tankönyvekre is!

A negyedik persze még megvolt, és nagy nehezen felhajtottam innen-onnan kölcsönbe egy másodikos és egy harmadikos könyvet is. Elsőset nem sikerült. Szerencsére azt mondta a tanár, hogy az elsőből úgyszólván csak egy témakör lesz feladva, vagy az ókori görögök, vagy a rómaiak, és biztos infói szerint idén a görögök lesznek. Hogy ezt honnan tudta, nem mondta, de nem is érdekelt.

No erre örültem. Le van érdekelve, ha a harmincből csak egy tétel lesz az első könyvből!

Persze mindenki nekiesett és dolgozgatták ki a tételeket szorgalmasan. Én is. És mert óvatos duhaj vagyok, kértem a többiektől a görög tételt, de minden tétel sorba járt és az istennek se tudtam megkapni, hozzám már nem jutott el. Lemásolni kézzel mindenki lusta volt, és akkoriban még nagy ritkaság volt a fénymásoló s egyéb sokszorosítóeszközök.

Azaz épp a görögök nem jutottak el hozzám a döntő pillanatig, s könyvem sem volt róluk. Ellenben életemben először komolyan nekiálltam történetet tanulni, és bevágtam mind a huszonkilenc másik tételt alaposan, ha nem is ötösre, de jó erős négyes szintre okvetlenül.

No aztán eljött a történet érettségi napja. Én vidékről jártam be a suliba, s a vonatközlekedés miatt jó egy órával a tervezett időpont előtt ott voltam már a folyosón, nyolc-tíz másik társammal. Valamiért korábban érkezett az összes tanár a mindenféle főmukikkal együtt is, akik ilyenkor

ott szoktak lenni (vizsgaelnök, stb.), s amikor látták hogy ott vagyunk, kérdezték, kezdhünk-e, akkor ők is korábban végeznek, vagy élni akarunk a jogunkkal, hogy a kiírt időpontban kezdünk, mert előtte még átolvasnánk az anyagot. No és mert én elég biztos voltam a dolgomban, hiszen *tényleg* tudtam 29 tételt a harmincből, azaz majdnem mindent, 96.67%-át, ezért én is szerettem volna hamar végezni, és rögvest felpattantam hogy remek ötlet, kezdjük akár azonnal is! Sokan féltek, tévováztak, de végül három másik gyerek is bement velem együtt, mondván, hogy jobb ugye túllenni rajta...

Na akkor oda kellett menni az asztalhoz, és tételt húzni. Ebben is én voltam az első (holott az ABC-rendben a nevem igencsak a végén kullog...) és nem épp hátsó szándéktól mentesen igyekeztem előre! Tudtam ugyanis, hogy az ókori görögök időrendben a legelső téma. Nyilván idő szerinti rendben pakolják eleinte össze a tételeket, ekkor az ókori görögök tétele vagy legfelül van, vagy legalul. Csakhogy biztos össze is keverik a tételeket húzás előtt! Az tehát nem lesz legfelül vagy legalul már, amikor húzok. No most ha én sokadjára húzok, van esély rá, hogy beleszaladok abba az *egyetlen* tételbe, amit nem tudok. De ha most legelsőként húzok, és a legislegelső tételt, akkor először is magabiztosságot mutatok, mert első vagyok, meg mert nem turkálók a kupac belsejében, hanem lekapom a legfelsőt, mint akinek mindegy, mert úgyis tud mindent, no és épp ez a legelső tutira nem lesz az ókori görögök, mert sorszámban lenne csak az első, de a kupacot összekeverték...

Azt hiszem mindenki kitalálhatta mostanra már, hogy a logikus okoskodás teljes megcsúfolásaként éppen pontosan az ókori görögöket húztam. Vagy nem keverték össze a kupacot, vagy annyira, hogy keverés közben újra legfelülre került. Nem tudom, hogy történt, nem is érdekelt, azóta sem tudtam meg. Egészen máson gondolkodtam. Azon, hogy mi a frászt tegyek?!

Volt még valami tíz percem, mert mindenki visszaült, hogy úgymond kidolgozza a választát, ehhez volt papír, toll, de még csak nem is puskázhattam, egyrészt mert csak négyen voltunk kétszer ennyi tanár orra előtt és mind minket nézett, másrészt puskám sem volt, hiszen megírni sem tudtam volna miből – ha lett volna könyvem puskaíráshoz korábban, bevágom e tételt is puskaírás helyett, hiszen olyan mindegy, hogy 29 vagy 30!

Kétségeesetten kutattam az emlékezetemben, némi tudásmorzsa után. De *semmit* nem tudtam! Ki volt függesztve a terembe egy térkép is, amin épp a Földközi-tenger területe volt szépen ábrázolva, de még az sem történelmi térkép volt, hanem mai viszonyokat ábrázoló földrajzi térkép. És nekem valamit produkálni kellett, ha nem akarok elhasalni! Holott megmondták, hogy aki új tételt kér, már legfeljebb kettes lehet – akkor, ha az új tételt nagyon jól tudja! És a történelem érettségire olyan érettségi elnököt fogtunk ki, akiről maga a tanárunk mondta, hogy pechünk van, mert istentelenül szigorú, és többnyire mindig lerontja a felelők jegyét, azaz ha a feleltető tanár mondjuk négyest javasol, akkor ő szólni szokott, hogy de kolléga, ez nem ér meg talán hármast sem!

Teljesen vesztes pozícióban voltam tehát. Semmit nem tudtam...

– Semmit?! Nono! Néhány szó azért beugrott az agyamba a 4 év távlatából, meg általános iskolás emlékeimből, és néhány történelmi regényből, amiket korábban olvastam. Voltak olyanok, hogy Pelloponnészosi háborúk – hogy mikor, arról fogalmam sem volt, s azt sem tudtam már, ezeket a perzsákkal vívták a görögök, vagy a görögök harcoltak egymással?! Mert a perzsákkal harcoltak, többször is... volt ott valami Dáriusz király... meg Miltiádész... az most perzsa volt, vagy görög?! Meg volt a két nagy város, Athén és Spárta, ezek is állandóan gypálták egymást... Athénban volt valami Periklész is, csak a fene tudja hogy király volt-e vagy csak valami elnökféle... Lehet hogy az utóbbi, mert állítólag Athén a demokrácia bölcsője, de ha mégis király, akkor megszívtam ha mást mondok... Meg voltak mindenféle filozófusaik is... Ja és hetéráik is, de azt jobb ha nem mondom, ez nem

biológiaóra, ahol az emberi faj szaporodási módszereiről kéne értekezni... meg rabszolgákat tartottak, és kereskedtek is... Az utóbbit sokat, mert városállamokban laktak...

Nagyjából ennyi ugrott be. Akkor aztán kérdezte valamelyik tanerő, hogy van-e valaki, aki kezdeni akar. No erre én rögvest magasba emeltem a praclimat. Mert nekem úgyis mindegy. Tudtam, ha akár estig ott ülök, akkor sem ugrik be több, de így legalább magabiztosságot mutatok.

Persze be kellett adnom a papírt a vázlattal. No de mit adjak be, egyetlen árva sort sem írtam. Erre kérdi a vizsgaelnök, hogy miért nem írtam semmit. Mire én, hogy minek, amit tudok, az a fejemben van, meg itt a térkép is nekem vázlatnak! – mentem oda a falhoz.

Nem is hazudtam. Tényleg a fejemben volt, amit tudtam, az más kérdés, hogy az milyen kevés... ő persze ezt hihetetlen magabiztosságnak értékelte.

No most az az egy tiszta sor volt előttem, hogy nekem az az egyetlen esélyem a sikeres feleletre, ha elő sem fordulhat, hogy belekérdezzenek abba, amit mondok. Mert úgysem tudok sokat, ha erre még valaki bele is kérdez az anyag mélységeibe, rögvest kiderül mélységes tudatlanságom!

Abból ami beugrott nekem az előkészület közben, két pont volt csak, amiben teljesen biztos lehettem: az, hogy a görögök városállamokban laktak, és hogy Athént a demokrácia bölcsőjének nevezik. Ez utóbbi nagyon szépen hangzik, tudtam, beleveszem a feleletembe. Amit e két pont köré kell szőnöm! És folyamatosan kell beszélnem, mert ha leállok, tutira belekérdez a tanárok valamelyike... és akkor nekem végem! Még akkor is, ha nem kötekedni akar a tanár, hanem merő jószándékból kérdez, segíteni akarván, valami egészen könnyű kérdést téve fel... én ugyanis azt sem fogom tudni!

Odaléptem tehát a térképhez, és beszélni kezdtem. Természetesen nem emlékszem akkori feleletemre szó szerint, de a lényegére nagyon is, ami valahogy ilyesféleképp hangozhatott:

– Ha meg akarjuk érteni az ókori görög civilizáció csodálatos teljesítményeinek mozgatórugóit, ismernünk kell a történelmüket. Történelmük azonban kizárólag akkor érthető meg, ha ismerjük azokat a külső környezeti feltételeket, amelyek közt e történelem kialakult, elvégre köztudomású, hogy minden kultúra alapja a környezet, elvégre semmiképp sem használhat fel mást, mint ami körbeveszi őt, ami adott a számára, ahogy mondani szokás: a tudatot a lét határozza meg, márpedig a létet behatárolja a környezet! Eképp mindenekelőtt vessük pillantásunkat a térképre, és keressük meg rajta Görögországot! Jól látjuk, hogy hegyes-völgyes területen fekszik. A még manapság is nehezen járható terület az ókorban, a kezdetleges közlekedési viszonyok közepette még sokkal leküzdhetetlenebb feladatot rótt a lakosokra. Ilyen terepen kevés a megművelhető földterület, minden jó talaj kincset ér, a mezőgazdaság tehát, a kultúrával együtt a völgyekbe szorult, mely völgyek azonban nem tudtak nagy számú lakosságot eltartani. Így alakult ki a független városállamok rendszere, a polisz, mely a görög társadalom alapját képezi. Közismert, hogy ezek egymással állandóan viszálykodtak, s ez meghatározó vonulata az egész görög történelemnek, amit különben is fel lehet építeni a két legnagyobb és legjelentősebb görög város, Spárta és Athén hadakozásaira, mert mindegyik másik város vagy Athénre, vagy Spártára hasonlított társadalmi struktúráiban. (Itt megmutattam a térképen, hol fekszik Athén és Spárta). – Athén a demokrácia bölcsője, míg Spártáról ez egyáltalán nem volt elmondható. No és most jól látjuk tehát, hogy miként határozza meg egy alapvetően földrajzi adottság az ott élő nép történelmét. Sőt, gondolkodásmódjukat is meghatározza, mert a független városállamok érhetően igyekeztek is a függetlenségüket megvédelmezni egymástól, szabadok akartak maradni, emiatt maga a szabadság igen korán bekerült fő értéknek a tudatukba, a függetlenség is, s ez alapja lehetett a demokrácia iránti vonzódásuknak, hiszen annak épp az a lényege, hogy senki ne zsarnokoskodhasson senki

máson. Ez még azon poliszokra is igaz volt, melyek amúgy nem demokratikus berendezkedésűek voltak.

A szűkös életlehetőségek korán életre hívták a kereskedést mint fontos szakmát, foglalkozást, hogy pótolják a helyben nem, vagy csak kis mennyiségben megtermelhető árucikkeket. Ez azt eredményezte, hogy hamar megismerkedtek más népek kultúrájával, eszméivel, ez is táplálta műveltségüket, filozófiájukat, s ez különösen a kereskedelemre nagyon alkalmas, tengerparti Athénre volt jellemző. A kereskedők épp foglalkozásuk miatt világlátott embereknek voltak mondhatóak, műveltebbnek mint az átlagpolgár, s többnyire gazdagabbak is, emiatt komoly befolyásra is igyekeztek idővel szert tenni a hatalomban. És mindez csak amiatt alakult így, mert Görögország épp ott alakult ki, ahol, a hegyes vidéken!

Nagyjából eddig jutottam, amikor a vizsgálónök szólt, hogy elég lesz, köszöni szépen. Erre én sietve szóltam, hogy de hiszen még nem is beszéltem a görög-perzsa háborúkról, meg Miltiadészről... de ő szólt, hogy nem baj, hadd maradjon téma másnak is! Talán mondanom sem kell, előre tudtam, hogy nem fogja hagyni, hogy beszéljek erről, ami nagyon jó is volt, mert a már ismertett okokból csak annyit tudtam, hogy létezett valami Miltiadész, és hogy volt sok zűrze a görögöknek a perzsákkal. Ám a vizsgálónök azt mondta, hogy ilyen szép történelemfeleletet már évek óta nem hallott! És persze ötöst kaptam.

Erősen hiszem azóta is, hogy ha *bármilyen* más tételt húzok amit *tényleg* tudok, az lehet hogy csak négyes lett volna, mert nem merek ilyen pofátlan lenni, arra koncentrálok, hogy hagyományos módon feleljek, abból amit tudok vagy tudni vélek, és akkor esetleg közbekérdeznek, s lehet hogy a feleletem csak mondjuk négyes lesz. Most azonban lényegében – vegyék észre Olvasóim – nem történelemből feleltem, hanem földrajzból, s ez könnyű volt, mert ott volt előttem a térkép!

Azt hiszem ebből a példából már világos, miként kell felelni, ha az ember nem sok mindent tud... Ha egy érettségiben bevált, biztos beválik kevésbé éles helyzetekben is.

Ja: lelkiismeretfurdalásom nem volt. Mert szigorúan véve lehet, hogy jogtalanul kaptam ötöst, másrészt azonban mégis jogosan, mert *tényleg* tudtam az összes többi tételt, s azt hiszem ez nem sok diákról volt elmondható rajtam kívül.

Irodalomból meg még könnyebb a helyzet. Ott ugyanis sokkal könnyebb mellébeszélni, mint töriből. Történelemnél legalább van némi konkrétum. Irodalomnál a lényeg hogy tudd, a tanár szereti-e, kedveli-e az adott író-töltőt. Ha igen, s ez többnyire így igaz, akkor gyakran emlegesd, hogy a művész újat alkotott, hogy nagy író/töltő, sőt ha tudod hogy az illető valami másik írónak-töltőnek ismerőse, barátja, rokona, szeretője volt netán, s erről a másiktól többet tudsz, akkor nagy óvatosan át lehet terelni a feleletedet erre a másira, s azután már róla beszélsz, akiből tudsz, nem arról, akiből nem sok mindent tudsz.

Hogyan puskázzunk?

Lehetőleg sehoggy. *Rengeteg* kockázattal és macerával jár. Megnyugtatom azonban olvasóimat: igenis nem csapom be őket, és temérdek konkrét, pontos módszert sorolok fel mindjárt, miként lehet puskázni!

Előbb azonban vizsgáljuk meg a kérdést tudományos és etikai szemszögből is! Konkrétan, járjuk körbe a témát, miként lehetséges, hogy puskázási tanácsokat adok, miközben az evidencialista filozófia alapvetően elítéli a hazugságot, márpedig a puskázás is hazugság: azt hazudjuk a dolgozat puská segítségével történő megírása által, hogy tudjuk az anyagot!

Ez nagyon komoly vád. És nem akarok azzal takaródzni, hogy azért az evidencialista filozófia is megengedhetőnek tartja a hazugságot akkor, amikor az erőszak alkalmazásától sem riadnánk vissza. Elég nehezen képzelhető el ugyanis, hogy ez a kibúvó itt megállná a helyét.

Más a magyarázata annak, hogy nem érzek lelkiismeretfurdalást – bár sietve leszögezem, senkit nem akarok puskázásra bátorítani. Ez pedig az, hogy szerény véleményem szerint a mai technikai színvonal mellett semmi értelme a lexikális tudás számonkérésének, magyarul a magolásnak. Manapság a problémamegoldó képességet kéne fejleszteni az iskolákban, az meg olyasmi, amihez lehetetlen puskázni. Nem beszélve arról, hogy még a technikai információk is oly sebesen avulnak el, hogy az ember a saját szakmáját is újra kell tanulja rendszeresen néhány évente. Azaz a logikai összefüggések átlátása a lényeg, nem az, hogy bemagoljon néhány évszámot vagy akár képletet, amire különben is lehet, hogy semmi szüksége nem lesz későbbi élete során.

Ez azonban a humán tantárgyaknál is így van. Először is, bevallom, én sem tudom, mikor született Petőfi vagy Arany János, és emiatt nem tartom műveletlen embernek magamat! Egy egész sereg olyan dolgot tudok viszont, amit más nem. Az említett költők születési idejére soha semmi szükségem nem volt – ellenben úgy számolok például tizenhatos számrendszerben, akár csak tízesben, mert ez egy időben kellett nekem, amikor még a C-64-es számítógép nagynak számított, és saját operációs rendszert is írtam rá. Máig emlékszem arra is fejből, hogy a \$FCE2 címen kezdődött a tárban nála az „egy karakter kiírása az elsődleges output perifériára” rutin, a megszakítórutin pedig a \$EA31 címen kezdődött. Sok másra is emlékszem belőle.

Minden ember azt tanulja meg fejből, amire nagy szüksége van, amit gyakran használ. Agyunkat felesleges dolgokkal tömni semmi szükség. Persze, kellenek bizonyos alapismeretek, melyek segítségével nagy vonalakban eligazodhatunk a világban, de olyan dolgokat, amiket pillanatok alatt kikereshetünk valami lexikonból, olyanokat többnyire felesleges kínszenvedés bemagolni. Ennek erőltetésével csak azt érik el a tanárok, hogy úgy általában az egész tanulást megutáltatják a gyerekekkel. Holott a tanulás maga nagyon élvezetes tevékenység! A tanulás, és nem a magolás!

Nekem mindig is a matematika volt a kedvenc tantárgyam. És amiatt, mert abból szinte lehetetlen puskázni. Hogyne, megteheted, hogy valamiképp puskát csinálsz mondjuk néhány képletből. Például a szinusz- vagy koszinusztételt, a Pithagorasz-tételt vagy a normáeloszlás egyenletét lefirkanthatod egy papírra, aztán tessék, puskáztál. Ennek azonban nem sok értelme van, mert az a matematikaszint, ahol csak az a lényeg, hogy ezeket tudod-e vagy sem, hogy a képletbe számokat helyettesíts be, az rém primitív. A matematikapéldák megoldásának többnyire épp az a lényegük, hogy rájöjj, *milyen* egyenleteket kell felállítanod! A képletek konkrét ismerete már nem sokat számít. Minden valamirevaló képletgyűjtemény több száz, akár több ezer képletet is tartalmaz. Nincs olyan matematikus, aki ezeket mind fejből ismeri.

Amikor diák voltam a gimnáziumban, a matematikatanárom mindig azt mondta, hogy nála szabad puskázni. És nem gúnyból mondta, mint némely tanár szokta: – „Puskázni szabad, de ha észreveszem, elégtelen”! Nem. Az én matektanáromnál nagydolgozat idején is kint lehetett a padon a füzet, matematikakönyv, számológép, akár magad által írt puskák is, és bátran használhattad. Nagyon néha volt csak hogy nem: amikor valami felügyelőtanár, tanfelügyelő jött ellenőrzést tartani. De olyankor igyekezett nem is dolgozatot íratni.

Talán mondanom sem kell, e tanárt utálta mindenki a legjobban (engem kivéve...) az egész suliban. Amiatt, mert olyan példákat adott, ahol tényleg nem a képletismeret volt a lényeg, hanem az, hogy GONDOLKODNI tudj! Holott semmi extra tudást nem követelt, csak ami az előírás... azaz a képleteket vagy bármit nyugodtan kinézhetél. Nem kellett nála magolni.

Tehát nála *szabadott* puskázni, de nem *lehetett* – nem volt értelme.

Efféleképp kéne a többi tantárggyal is eljárni szerintem. Például nagyon utáltam a töriből az évszámok bemagolását. Máig sem hiszem, hogy sok értelmük volna. Fél tucatra sem emlékszem belőlük mára már. Persze, nem is vagyok történész. Ha az lennék, biztos ezeket ismerném úgy, mint most a C-64 kernel-rutinjainak belépési pontjait. Ebből azonban az is látszik, hogy gyerekkoromban az évszámok megtanulására fordított fáradozás kárbavesztett idő volt csak. Szerencsére nem is áldoztam sok időt erre: ez volt az egyedüli, ahol mindig puskáztam, és teljes sikerrel, sosem kaptak rajta. E puskázási módszer tudtommal az én leleményem, és ismertetni is fogom.

Manapság tehát olyan oktatási módszernek jött (volna) el az ideje, ami rugalmas agyakat nevel, problémamegoldó agyakat, s nem olyanokat, melyek holmi háttértár szerepét látják el. Akárki vehet már potom pénzért is olyan USB-tárolót, amibe több infó fér, mint 1000 ember fejébe. A lényeg manapság nem az, hogy ő ezt mind fejben tartsa, hanem tudja, hogy milyen infóra van szüksége, s tudja azt is, ezt hol és hogyan találja meg! Aztán meg persze alkalmazza is.

Emiatt nem érzem bűnnek a puskázást. Amire lehet puskát írni, az nem igazán fontos tananyag.

Mondhatja persze valaki, hogy de azért van amit tényleg illik fejből tudni, mert fontos!

Mire gondol? Hogy a víz az „háktető”, vagy hogy a Föld gömbölyű?! Igen, vannak alapvetően fontos információk. De ezek meg olyasmik, amikről felesleges is dolgozatot íratni, mert ezek annyira gyakran fordulnak elő a tananyagban vagy a gyakorló példákban, hogy úgylis megjegyzi őket a diák, akkor is, ha nem magolja őket külön. Megjegyzi magától. Ha meg mégsem, akkor az csak amiatt van, mert rosszul van összeállítva a tananyag, azaz a tananyagban a fontos infók nem szerepelnek kellő súllyal. Biztos amiatt nem, mert a felesleges lexikális információktól nem jut benne hely a fontosabbaknak...

No most hogy hogyan puskázzunk. Mindenekelőtt ismétlem: **JOB, HA SEHOGY!** Nem erkölcsi okokból, hanem inkább amiatt, mert higgyétek el, a tanár az esetek legalább 90%-ában TUDJA, hogy melyik diák puskázik. **TUDJA.** *Remekül* lehet a tanári pulpitusról látni az ilyesmit. Akkor is, ha nem járkal. Legfeljebb nem szól. Vannak ilyen tanárok is. De attól még tudja, és akkor máris égsz elötte, hogy nem tudod az anyagot. Vagy figyelembe veszi az osztályzásnál, tehát nem karóztat be, nem veszi el a dolgozatodat, de nem ad rá olyan jó jegyet, mint amit a tartalma szerint megérdemelne. Persze, ha neked csak az a fontos hogy épp ne karózz be, ez is elég lehet. No de épp ez az: a puskázás legfontosabb szabálya, hogy csak akkor tedd, ha már úgylis minden mindegy! Azaz semmiképp se amiatt, hogy hármas helyett négyest, vagy négyes helyett ötöst kapsz! Iszonyú a kockázat ugyanis.

Én például emiatt ha csak tehettem, az első padba ültem, legfeljebb a másodikba. Ha volt rá mód, egyenesen oda ültem, abba a padba, amit közvetlenül a tanári asztal széléhez toltak. Ilyen helyen ugyanis nem fenyegetett a veszély, hogy elcsábulok és mégis puskázom. No meg figyelni is jobban tudtam. S mert órákon mindig figyeltem, emiatt otthonra már alig is maradt tanulnivalóm.

Na akkor ennyit a léleknevelítő szövegelésből. Tehát ha csak lehet ne puskázzunk, de ha *mégis*, akkor... azaz, következzenek a módszerek! Megjegyzem, nem minden itt ismertetett módszert találtam ki én, sőt a legtöbbjét úgy hallottam innen-onnan, vagy az Interneten találtam. Némelyiket azonban átváltam modernebb változatra, vagy ahogy jobbnak láttam.

- évszámok puskázása

Ez az a módszer, amit én alkalmaztam törihez. Akkoriban már voltak – igaz, drága pénzért – olyan zsebszámológépek, melyeknek sok memóriaregiszterük volt. Már akkor is „geek” voltam, akinek a matek a kedvence, persze hogy volt ilyenem. Manapság meg fillérekért beszerezhető. Tehát annyi csak a dolgod, hogy otthon összegyűjtöd az eseményeket, melyeknek évszámai várhatóan szerepelhetnek a dolgozatban. Ezeknek adsz egy-egy jellemző, max. két-három betűs rövidítést. Például:

- Mohácsi csata: MCS
- Aranybulla: AB
- Rákóczi szabadságharc: RSZ

stb.

No most ezeket a rövidítéseket felírod dolgozatírás előtt nagyon halványan grafitl a padra, egymás alá:

MCS
AB
RSZ

vagy akár a tenyeredre is. De CSAK A RÖVIDÍTÉSEKET! Emiatt ha a tanár meg is látja, nem tud mit kezdeni velük – nem puska, nincs ott évszám!

Ellenben kiteszed magad elé a padra a számológépet, és annak memóriarekeszeibe betáplálod az évszámokat, szigorúan abban a sorrendben, ahogyan a padra (vagy a tenyeredre) a rövidítéseket felírtad. 8 számjegyű szám mindegyik rekeszbe simán belefér, azaz még a hónap-nap is, ha olyan az évszám. Például 1965 március 26.-a így fest ott: 19650326

Ha aztán kell mondjuk az Aranybulla, hamar rájössz, hogy ja, annak biztos az AB a rövidítése, ó igen, ez a kettes számú rövidítés, s akkor a második memóriarekesz tartalmát előhívod, s íme ott lesz, hogy 1222.

Az csak a fontos, hogy ne valami menedzserkalkulátort tégy magad elé. Csak olyan számológépet szabad, ami nem alkalmas szövegmemjegyzésre. Az ilyen egyszerűbbeket a tanárok nem szokták tiltani. Ha mégis rákérdez, mit piszkálsz azt dolgozatírás közben, nyugodtan mondd, hogy csak azt szeretted volna kiszámolni, hány év telt el az eseménytől mostanáig. Ajánlom, valami ilyesmit írd is a dolgozatba bele, mert hátha a tanár emlékszik majd, hogy látott téged számológépezni dolgozat alatt, s legyen erre magyarázat, ha utólag megkérdezné.

- fóliás puská

Kaparj le egy kis festéket a padodról, vidd haza, szkenneld be, és nyomtasd ki a puskát egy A/4-es átlátszó fóliára színes nyomtatóval, azzal a színnel, amit beszkenntél. Ezt aztán ha ráteszed a padodra, nem fog látszani rajta az írás. Ha azonban alácsúsztatod a fehér papírt amire írsz, már nagyon is... Hátránya, hogy csak új padoknál működik, ahol egyenletes a festés, ahol nagyon össze van firkálva, nem, ott kész bukta.

- MP3 lejátszóval

Mindenekelőtt egy apró nyelvjátszó kezdemenyezés:

Javasolom, hogy az apró zenelejátszó kutyúket ne „MP3 lejátszó” néven emlegessük, ami elég hülyén hangzik, hosszú is, pláne mert nemcsak MP3 formátumot játszanak le de WMA-t is, sőt a jobbak a kedvencemet, az „ogg vorbis” file-formátumot is. Használjuk helyette a(z általam kitalált) „ZENEMORZSA” szót, mely kifejezi, hogy valami apró, zenével kapcsolatos holmíró van szó, és rövidebb is, mint az „MP3 lejátszó” kifejezés, nem is többszavas... szóval sok előnye van. E névben még ékezetes betűk sem szerepelnek, amik gondot okozhatnának bizonyos kódlapokon.

No és most, hogy miként kell puskázni vele. Felmondod a puskát egy mikrofonnal a számítógépedre, és betömöríted MP3-ba. Minden egyes tétel egy külön „zeneszám” legyen. Aztán ezt rátöltöd a zenemorzsádra. Monóban veszed fel, és alacsony bitráttával, azaz eszméletlenül sok ráfér már egy 128 megás zenemorzsára is, legalább 6 órányi. No most veszel egy olcsó fülhallgatót, az egyik fülugóját lemetéled, arra nem lesz szükséged, a másikat bedugod a füledbe. Hosszú pulcsit veszel fel, s annak az ujjába dugod a zenemorzsát, hogy ne látsszódjon. E zenemorzsákon szokott valami kis pöcök lenni, amivel lapozhatsz előre-hátra a számok közt, ezt tanuld meg, hol van, hogy ruhán keresztül is nyomkodhasd. Így lapozhatsz a tételek közt. Emiatt minden tétel címének bemondásával kezd a tételeidet.

A kritikus pont persze a fülhallgató elrejtése. Célszerű magas nyakú (garbós...) pulóvert hordani, persze ez nehéz, ha nagyon fűtenek az osztályban. A hosszú haj is nagy előny. Vagy valami csinos kendőt kötsz a fejedre, ha mondjuk leány vagy, és „véletlenül” épp a fülhallgató fülednél lóg le a vége a nyakadba... mindenesetre légy kreatív! Sok függ attól is, milyen ruhaszólust tűrnek meg a suliban. Az is megoldás, hogy kissé féloldalasan, lezserül ülj a padban, mondjuk a bal könyöködre támaszkodva, miközben fejedet a tenyeredbe hajtod, a tenyered persze takarja a füledet, benne a fülhallgatóval...

- segít a tolltartó és az ellenőrző...

Többszörre a tolltartót megengedik, hogy elől hagyd dolgozatírás közben. Tehát vágj egy akkorka papírt, amit tutira eltakar a tolltartó, ha ráteszed. Ezután csak megfigyeled, mikor nem néz arra a tanár, kissé felemeled a tolltartót, megnézed mi van alatta, majd visszateszed. Hasonlóan járhat el az ellenőrzővel is.

- a markod mindig kéznél van...

Rém egyszerű. Vágsz egy keskeny, hosszú papírsíkot. Ezt harmonikaszerűen összehajtod, úgy, hogy így összehajtván akkora legyen, hogy kényelmesen elférjen a bal (vagy ha balkezes vagy, akkor a jobb...) markodban, úgy, hogy ha a kezdet ököbe szorítod, teljesen eltűnjön. E harmonika lapocskáira felírod amit akarsz, majd a legelső oldalát ragasztóval ráragasztod a tenyeredre. Ha kell, csak kinyitod a markodat, és lapozol benne.

Hátránya: mivel oda van ragasztva, nem tüntethető el könnyen vészhelyzetben. Észnél is kell lenned, nehogy véletlenül kinyisd a markod akkor is amikor nem kell, elfeledkezve a puskáról, mert például vakaródní akarsz azzal a kezddel...

- barkácsoljunk...

Kemény kartonpapírt úgy ragasztasz fel a padod aljára, hogy ne lehessen látni annak, aki nem guggol ehhez le, és legyen a papír és a pad közt egy akkora rés, amibe kényelmesen beférnek az ujjaid. Ebbe az ideiglenes polcba rejtéd a puska papírját. Ha kell, előhúzó és olvasod. Ha nem kell, előrelököd, s el van tüntetve.

- ha nagy meleg van...

Ha nagy a meleg, mert kánikula van, vagy tél ugyan de baromian fűtenek, akkor egyszerűen erősítsd a puska papírját a ruhád belső oldalára a nyaktájékra, vagy akár a testedre is ragaszthatod. És egy darabig legyezgeted magadat, mert ugye meleged van, majd elhúzó a ruhádat a nyakadtól, és befelé fűjsz, hűsítve a testedet... közben meg elolvasod a puskát.

- rotringgal...

Veszel egy tiszta, A/4-es lapot, és ráírod a puskát, rotring töltőceruzával, de úgy, hogy nem raksz bele hegyet. A vékony karcolásokat messziről nemigen lehet észrevenni, de te közélről látod. Üres fehér lap ugye általában lehet előtted a padon, azzal nem törődik senki...

- ha firkás a pad...

Ha régi padban ülsz, ami agyon van firkálva, senkinek nem tűnik fel, hogy van ott pár más firka is. Ekkor nagyon előnyös megtanulnod egy saját titkos ABC-t, s azzal írni a puskát. Mondjuk olyan egyszerű jelek kellenek, mint a háromszög, a „V” betű mind a 4 féle variációban, tehát függőlegesen tükrözve és 90 fokkal elforgatva is, karika, karika középen ponttal, stb. Sok jelet nem kell megtanulnod, mert simán lecsökkentheted az ABC jeleit: nem az a lényeg itt, hogy helyesen írsz, csak hogy megértsd, amit odafirkantottál. Eképp nincs szükség az ékezetes betűkre, kihagyható a Q, W, X is, valamint – és most jön a lényeg! – az összes zöngés betűt helyettesítheted a zöngétlen párjukkal vagy mással, a következő táblázat szerint:

<i>Betű, amihez kell neked jelölés</i>	<i>Milyen egyéb betűket is jelöl ez</i>
A	Á
P	B
C	Dz
E	É
F	V
K	G
H	CH
I	Í
J	Y
L	R
M	
N	
O	Ó,Ö,Ő
S	Z
T	D
U	Ú,Ü,Ű

Ez mindössze 16 betű. Ennyit nem nehéz kitalálni és megjegyezni. S ezekkel pár szavas rövid puskákat lehet írni a padra a többi firka közé. Úgy néznek majd ki, mint holmi primitív díszítőelemek.

- ha hippi vagy...

Ha szabad a suliban holmi magad által „díszített” (szerintem elocsmányított...) összefirkált ingben lenni, akkor az előző módszernél említett saját írással akár az ingre is írhatysz valamiféle puskát. Persze úgy, hogy a hasadra nézve el tud olvasni, tehát az írásirányra ügyelj.

- a pad támlája...

Olyan padoknál, ahol a pad elején is van valamiféle támla, például hogy az írószer le ne potyogjon onnan előrefelé, oda celluxszal felragasztasz egy akkora papírcetlit, ami nem nagyobb a támlánál, sőt, a tolltartó magasságánál sem. Ez a puskád. A tolltartót meg egyszerűen elétozod, hogy ne látszódjon. Ha kell, elhúzod a tolltartót, és miközben mondjuk tollat cserélsz belőle, elolvasod a puskát. Utána visszatolod a tolltartót.

- kartonlapra...

Kartonlapból vágsz egy darabot, ráírod a puskát csak az egyik oldalára, és az egyik szélét ráragasztod a padod aljának hozzád közelebb eső részére. Ezután behajlítod, hogy a pad alatt legyen. Ha kell, csak kihajlítod, elolvasod, majd visszahajlítod. Vigyázz a szövegre, hogy úgy írd, hogy kihajtván ne fejjel lefelé legyen...

- zoknira...

Fehér zoknit vegyél fel, amire ráírod a puskát. A jobb lábadat rakd fel a bal térdedre. Ha kell a puska, csak kissé elhúzod a nadrágszárat, s már olvashatod is. Mondjuk papírra is lehet írni zokni helyett, amit a zoknira ragasztasz, csak az járás közben esetleg súrlódó hangot ad.

- bő pulóver

A puska papírját egyszerűen a combod felső részére erősíted, amit eltakar a hosszú pulóvered vagy más ruhád. Ha kell a puska, egyszerűen elhúzod kissé a pulóvert. Hátránya hogy ősrégi trükk, a legtöbb tanár ismeri.

- mandzsetta

A puskát az ingujjad bő mandzsettájának belső oldalára írod, vagy az odaragasztott papírra. Hátránya, hogy sok nem fér oda.

- a széked

A puskát egyszerűen a székedre kell tenni, a két lábad közé. Ha összezárod a lábadat, nem látszik. Ha kinyitod, látszik, s látod is, ha óvatosan lepislantasz. Ennyi az egész.

- telefonkártya vagy mobiltelefon

E két cuccot többnyire kint szabad hagyni a padon. Nos, ragasztasz egy cetlit a hátuljukra, s arra írod a puskát. Ha használni akarod, csak elkezdted fogdosni szórakozottan, mintha játszanál velük, s elmélyülten gondolkodnál, majd megnézed az aljukat/hátuljukat...

- átlátszó vonalzó

A módszer egyszerű: átlátszó vonalzó felületébe halványan bekarcolod (például körzővel...) amit akarsz. Csak közelről fog látszani, a tanár akkor se veszi észre, ha melletted áll.

- náthás vagy?

A puskát zsebkendőbe írod, amit akkurátusan összehajtogatsz. Amikor kell, előveszed. Vigyázz, a szöveg a belső oldalon legyen, úgy hajtsd... És kinyitod, megnézed, belefűjöd az orrodra is, majd elrakod...

Hátránya, hogy csak rövid ideig nézheted, egy orrfújás nem tarthat sokáig.

- fehér toll

Írj fehér tollal fehér papírra. Csak egészen közelről látod majd, talán úgy is csak akkor, ha kissé megdöntöd a lapot, hogy az íráson megcsillanjon a fény.

- cipőtalpra...

Olyan alakú papírt vágysz, mint a cipőtalpad, erre írod a puskát, és ezt átlátszó nejlonba teszed, majd körbevágod, és a széleinél összeragasztod. Ráragasztod egy olyan cipő talpára, ami cipőnek a talpa teljesen tiszta, azaz jól ráragad. Dolgozatírás előtt, mielőtt a tanár bejön, már az osztályban a padban ülve cipőt cserélsz. Ha a lábadat a másik lábad térdére teszed, akkor a puska elolvasható a lábfejed egy kis elmozdításával (ha jó irányban írtad fel rá a szöveget...). Ha a tanár észreveszi hogy mit nézel arrafelé, mit moccorsz, mondd, hogy vakaródzol. Ha odajön hogy körbenézelődjön puska után, semmi vész, csak le kell tenned a lábadat a földre, sőt, illedelmesen felállnod és oldalt lépni a padtól, s mutass a pad felé udvariasan, hogy tessék tanár úr (vagy tanárnő) kérem, kutasson ki mindent nyugodtan, nincs itt puska sehol... még akár a zsebeidet és a ruháidat is kikutathatja.

Milyen operációs rendszert használjak?

Linuxot. Ennek egyrészt etikai, másrészt praktikus gyakorlati okai vannak – utóbbi röviden azt jelenti, hogy egyszerűen jobb.

Kezdjük az etikaival. Ezt legegyszerűbb úgy megvilágítanom, ha bemásolom ide egy korábbi tanulmányomat, melynek címe: „A buddhisták Linuxot kell használjanak”! Ezt annak is érdemes elolvasnia, aki nem buddhista, mert ettől még az ebben felvetett erkölcsi megfontolások másokra is érvényesek.

A buddhisták Linuxot kell használjanak!

Ezt a tanulmányomat amiatt írom, mert a [Brahmajala szútrában](#) a Buddha kategorikusan elítélte a lopást, olyan cselekedetnek tartva azt, ami méltatlan a bodhisattva úton járók számára. Márpedig a lopásnak sokféle módja van, és bizony modern, bonyolult világunkban sok esetben megtörténhet hogy akkor is lopunk, ha ennek nem vagyunk tudatában, vagy hallottunk ugyan róla hogy az általunk folytatott tevékenység egyesek szerint lopás volna, de mi ezzel nem értünk egyet! Ezen írásomban egy ilyen esetre térek ki, megmutatva a buddhisták, legalábbis a Jodo Shu követői számára a szoftvervilágban követendő helyes cselekedetet.

A legtöbb ember hajlamos rá, hogy a lopást ne bináris cselekedetnek tartsa, aminek tehát csak két állapota van: lopott vagy nem lopott, bűnös vagy nem bűnös. A legtöbben egyetértenek abban, hogy a lopás bár mindig bűn, de e bűn súlyának fokozatai vannak. Nyilvánvaló, hogy az úgynevezett „megélhetési bűnözőket”, ezeknek legalábbis egy részét enyhébben ítélik meg. Például az az anya aki azért lop el egy darab kenyeret, hogy éhen ne haljon gyermeke, sokkal enyhébben lesz megítélve, mint az a különben is milliomos egyén, aki egy új brilliánst lop el az ékszerboltból. Nem azért, mert az ékszer drágább, hanem mert arra nem volt igazán szüksége. A gyermekét megmentő anya ha lop, a legtöbbek szemében épp akkor lenne bűnös, ha nem lopna, mert ezzel megszegné gyermeke, s az élet védelme iránti kötelességét.

A fenti eszmefuttatással természetesen elképzelhető hogy némelyek, szigorúbb állásponton levők vitatkozni fognak. Úgy vélem azonban, még a legislegszigorúbb állásponton levők is egyet kell értsenek abban, hogy legalábbis két fokozata egészen biztosan van a lopás bűnének: SOKKAL SÚLYOSABB A LOPÁS BŰNE AKKOR, HA A KÍVÁNT CÉLT, BÁRMI LEGYEN IS AZ, LOPÁS NÉLKÜL IS EL LEHET ÉRNI! (Természetesen nem arra gondolok, ha emberöléssel is elérhető, akkor öljünk inkább mintsem lopjunk...). Vagyis, teljesen felesleges filozofálni arról, adott esetben bűn-e a lopás, és csekély vagy nagy bűn-e, ha lopás, sőt a lopás pusztán GYANÚJA nélkül is elérhetjük amit akarunk! Ez szerintem annyira világos, hogy el sem tudom képzelni, mi lehetne nyilvánvalóbb, s teljes őszinteséggel és szokásos nyíltsággal csak azt mondhatom, aki ebben is kételkedik, az kezeltesse magát!

A fentiek fényében érdekes következtetések adódnak. Te, kedves Olvasóm, aki e sorokat olvasod, egészen bizonyosan valami monitor előtt ülsz, és számítógépet használsz ahhoz, hogy e sorokat olvashasd – vagy ha nyomtatva olvasod, ahhoz hogy kinyomtatva legyen, ezt a szöveget le kellett töltened az Internetről egy számítógéppel, s ki kellett nyomtasd, szintén számítógép segítségével. A számítógépek nemcsak a hardverből (hardware) állnak, hanem szoftverek is tartoznak hozzájuk, azaz mindenféle programfeleségek, főleg az egészen a lelke, a vezérlőprogram, az úgynevezett „operációs rendszer”. Ez utóbbinak több fajtája van, a legtöbben csak az úgynevezett „Windows” nevűt ismerik, illetve ennek bizonyos változatait. Csakhogy nem csupán a Windows az egyetlen operációs rendszer. És bizony az operációs rendszereket 2 nagy csoportba lehet sorolni: ingyenesekre és nem ingyenesekre, azaz „fize-

tőszökre”. Utóbbiak olyanok, hogy pénzt kérnek az előállítóik azért, hogy használhasd a terméküket, azaz meg kell venni őket.

A szoftverek kifejezetten olyasmik, amik az úgynevezett „szellemi tulajdon” jogi kategóriába esnek. Manapság sokat vitatkoznak róla, egyáltalán jogos-e ez a tulajdonkategória. Számos jogi szakember is azon a véleményen van, hogy ez a fogalom egyszerűen nonszensz, nincs valódi jogi alapja annak, hogy létezzék a társadalmon belül ez a tulajdonjog, mert minden szellemi termék ösztársadalmi közkincs, és létre sem jöhetett volna más „szellemi tulajdonok” felhasználása nélkül, amikhez az új termék megalkotója ingyen jutott korábban hozzá, például iskolai képzése során. Én magam, e sorok írója is ezen a véleményen vagyok.

A fenti bekezdésben foglalt érv fényében jogosnak érezhetjük, hogy valamit, amit különben pénzért adnának, egyszerűen megszerezünk pénz nélkül, például csak úgy lemásoljunk, és használjuk, anélkül, hogy fizetnénk érte. Elvégre aki így cselekszik, mentegetheti magát azzal, hogy ő egészen egyszerűen nem ért egyet a szellemi tulajdon létevel, s e cselekedetével hogy ilyesmiért nem fizet, egyszerűen passzív ellenállást folytat, küzd az igazságtalanság ellen, ő haladó szellemű egyén, sőt forradalmár és szabadságharcos, ő egy jobb világért küzd...

Bár mint említettem én magam is esküdtem ellensége vagyok a szellemi tulajdonoknak, pláne a szoftverszabadalmaknak, de állítom hogy aki így gondolkodik, azaz mégis másolt, feltört, meghekkelt, lopott programokat használ, az hiába mentegeti magát a fenti érvekkel, önbecsapást követ el, sőt, tetteivel épp a szoftverszabadalmak, s a nem ingyenes programok létét támogatja! Plusz természetesen buddhistához méltatlan tettet követ el. Vajon miért?

Azért, amit már a legelső bekezdésben is leírtam: mert a kívánt cél más módon is elérhető! Nyilvánvaló ugyanis, senki nem amiatt használ egy bizonyos programot, hogy gyönyörködjék benne. Igenis HASZNÁLJA valamire, valamilyen célra, például szöveget szerkeszt vele, internetezik, zenét hallgat, stb. Sosem maga a program a cél, hanem valami tényleges célt óhajtunk elérni, megvalósítani a program segítségével. Na de egy cél többnyire sok módon elérhető, s itt a szoftvervilágban pláne, mert eszméletlenül sok program létezik gyakorlatilag bármi cél megvalósítására – s ezek közül van olyan amit pénzért adnak, s van olyan, amit INGYEN, sőt, még biztatnak is rá, hogy használd az ingyenes programot, s add tovább ismerőseidnek!

Meglehet, ezen ingyenes programok egy része esetleg nem olyan látványos, csillogó-villogó mint fizetős társaik, s alkalmanként lehet, hogy kezelésük elsajátítása nagyobb tudást igényel, azaz némi tanulás kell hozzájuk. Őszintén csodálkoznék azonban, ha valaki tudna nekem olyan szútrát mutatni, amiben a Buddha megengedné a lopást csak amiatt, mert a lopás nélküli életmódhoz tanulni kényszerülnénk valamicskét!

Megjegyzem azt is, hogy általában e külön tanulásért azzal is kárpótolva vagyunk, hogy épp amiatt kell az ingyenes programok egy részéhez tanulnunk, mert több a lehetőségük, azaz többet tudnak, jobban tudják a dolgukat mint a fizetős programok.

A legfontosabb program kétségkívül az operációs rendszer. E tanulmányom végén belinkelek egy másik tanulmányt, amit egyik munkahelyem számára írtam (a személyes részeket töröltem belőle) az ottani felsővezetőknek, felhíva figyelmüket az ingyenes szoftverek használatának előnyeire. E mostani részben, tanulmányom elején tehát nem térek ki a szakmai vonatkozásokra, csak az etikai kérdésekre. Ajánlom azonban mindenkinek figyelmébe hogy a későbbiek is olvassa el, ezen írás végét tehát, a cégnek készült tanulmányt, mert azt kifejezetten úgy írtam meg, hogy bár szakmai kérdésekről szól, de a legkifejezettebb számítástechnikai analfabéták is könnyedén megértsék.

Az operációs rendszerek közt is vannak tehát fizetősök és nem fizetősök. Utóbbiak legelterjedtebb változata, és szerintem a legjobb is, a Linux nevű. Sokan leszólják, azt állítva

hogy nem jó rendszer, bonyolult, stb. Ezek egyszerűen rágalmak, amiket itt nem kívánok megcáfolni, mert válaszolok rájuk e cikk végén, a cégnek írt tanulmányban. Itt most egyszerűen kijelentem, hogy az igazság ennek épp az ellenkezője.

Etikailag vizsgálva a kérdést azonban az sem számítana ha igaz volna, hogy a Linux a rosszabb. Ha mindent meg lehet vele oldani mint például a közismert Windowssal, akkor egy buddhista ember nem tűnődhet rajta, lopás-e a Windows használata fizetség nélkül. Mindegy, joga van-e a Microsoft cégnek pénzt kérni a termékéért: mindegy hogy szemérmetlenül magas árat kér-e érte. Tény, hogy széles körben elfogadott nézet társadalmunkban (főleg Amerikában), hogy a szoftverekre érvényes a szellemi tulajdonjog, eképp lehetséges ellopni őket. Buddhista ember pedig nemcsak a tényleges lopástól kell tartózkodjék, de a lopás gyanújától is, hogy ezzel szégyent ne hozzon a sanghára.

Egyesek azzal is érvelnek, hogy a Microsoft cég gazemberek gyülekezete, ő maga is lop, tolvaj, szabadalmakat sért, visszaél piaci erőfölényével, monopolhelyzetével, s tolvajtól lopni nem bűn!

Én magam úgy vélem, aki ezeket mondja, semmivel nem tudja igazolni szavait. Eképp megkérdőjelezhető, hogy szóbeszédre hagyatkozva felmentést kaphat-e a lopás bűne alól! Ennek ellenére nem tagadom, magam is úgy vélem, a Microsoft cég ellen felhozott vádak jól megalapozottak. Sajnos azonban mindez nem jelenti azt, hogy buddhista ember ettől fizetség nélkül használhatná a termékeit, ugyanis NEM IGAZ, hogy tolvajtól lopni nem bűn!

Sajnálatos, és széles körben elterjedt etikai tévhit, hogy „tolvajtól lopni nem bűn”, „kurvát megerőszakolni nem bűn”, „hazug embernek hazudni nem bűn”, „gyilkost szabad megölni”, stb. Mindez pusztán arra jó, hogy önmagunkat mentegessük. Jó kibúvók: ráfogjuk valakire például hogy kurva, és megerőszakoljuk, valójában amiatt mert egy jót kéjelegni akartunk, de önmagunknak azt hazudjuk, hogy csak az erény útjára akartuk vezetni a kicsapongó nőt, illetve megbüntettük! Vagy nagyon tetszik a szomszéd kerékpárja, ellopjuk és átfestjük meg ne ismerje, s azzal mentegetjük magunkat, hogy biztos amiatt ilyen gazdag, mert tisztességtelen úton szerezte a vagyonát! Akkor pedig szabad meglopni!

De az sem számít, ha teljesen biztos hogy az illető tolvaj, hazug, kurva, gyilkos vagy akármi. Buddha sosem mondta, hogy ezekkel szemben nem bűn a bűn! Továbbmegyek: MINÉL NAGYOBB GAZEMBER VALAKI, ANNÁL NAGYOBB KÖTELESSÉGÜNK VELE SZEMBEN ETIKUSAN VISELKEDNI! Ugyanis ha a gazember sosem látja, sosem tapasztalja mások részéről az etikus viselkedést, akkor ugyan honnan tanulhatná azt meg?! És ki más lehetne akár a gazemberek példaképe is, ha nem az etikusan élők, például a bodhisattva utat járók, s ezek életmódja?!

Semmiképp sem mentség tehát a szoftverlopásra sem, hogy ilyen vagy olyan gazember cég a Microsoft. Ismétlem én ezzel nem védeni akarom a céget – valójában nagy Windows-utáló vagyok. Ez azonban nem ok arra, hogy lopjunk tőle. Vagy ennek gyanúját magunkra vegyük.

Mit tehet akkor a buddhista ember?

Látszatra 2 megoldás van a gondra. Egyik, hogy egyszerűen megvásárolja a Microsoft cég termékeit (vagy más fizetős programokat), annyiért, amennyiért azok adják. Ha sokért adják, sokat fizet.

Ezzel a módszerrel két baj van.

Egyik, hogy esetleg egyszerűen nincs annyi pénze, hogy megvehesse a terméket. A másik, hogy ha meg is veszi, ő maga ugyan ezzel megmenekül a lopás bűnétől, előfordulhat azonban, mint ahogy az elég gyakori is, hogy valaki, például barátja, ismerőse, szomszédja megkéri, másolja le neki a szoftvert illetve telepítse fel az illető számítógépére. No most ha megteszi,

akkor az érvényes törvények szerint bűnrészes lesz az ismerőse szoftverlopásában. Ha nem teszi meg, akkor egyrészt a barátság elhidegülését kockáztatja, másrészt **MEGSZEGI AZT A BUDDHISTA KÖTELESSÉGÉT, HOGY SEGÍTSEN MÁSOKON, HA KÉRIK RÁ!**

Merőben helytelen úgy okoskodni, hogy ez esetben nem kötelessége a segítség, mert az a segítség a lopásban való közreműködést jelentené, és bűncselekményhez nem kell hogy a buddhista ember segítséget nyújtson. Ugyanis a szomszéd nem ahhoz kért segítséget hogy bűnözzön, hanem hogy legyen egy jó operációs rendszer vagy más program a számítógépén. És ebben IGENIS segíthet neki a buddhista ember, az esetben, ha a lopás elkerülésére nem azt az utat választja hogy megvesz egy fizetős szoftvert, például a Windowst, hanem azt, hogy áttér az ingyenes szoftverek, például a Linux használatára, amit aztán teljesen szabadon lemásolhat és feltelepíthet annak, akinek csak óhajta, mert ezt SZABAD, sőt, erre biztatnak is mindenkit a Linux készítői!

Plusz még sokkal jobb is mint a fizetős rendszerek.

Most már talán érthető az az állításom is, hogy aki lopott szoftvereket használ, azzal miért nem mozdítja elő egy jobb, szabadabb társadalom létrejöttét, s miért épp maga is a fizetős szoftverek terjedését mozdítja elő! Ha lemásolunk magunknak (ellopunk) egy amúgy fizetős programot, később nyilván ezt másoljuk át a haveroknak is. Ő is a fizetős programot használja majd. Nem is tud majd az ingyenes alternatíváról, nem vesz részt annak fejlesztésében, terjesztésében, stb. Ha később olyan pozícióba jut, hogy muszáj lesz szoftverrel felszerelnie valami számítógépet, például egy cég vezetőjeként, s már semmiképp sem használhat lopott szoftvert, megveszi a Windowst, ami a Microsoft cégnek tiszta üzlet, megveszi, mert nem is hallott az ingyenes lehetőségekről!

A szoftverlopással, a bűnözéssel tehát nem mozdítjuk elő a jobb világ eljövételét, épp ellenkezőleg!

A Linuxnak kétségtelenül van egy hiányossága: kevés jó minőségű játékprogram készült még alá, s a Windows alá készült játékok többnyire nem futnak alatta. Buddha azonban sosem mondta, hogy szabad lopnunk azért, hogy játszhassunk... Ráadásul a számítógépes játékok többnyire annyira erőszakosak, hogy az, hogy ilyesmivel nem tud majd játszani linuxos számítógépünkön a gyermekünk, inkább előny egy buddhista szellemiségű szülő számára. Különbözik akad néhány játékprogram Linuxra is, többnyire szelídek, amikben nem ölni kell, hanem például pingvineket megmenteni.

A buddhista emberek tehát Linuxot kell használjanak, ez nekik lényegében vallási kötelezettségük!

Azoknak akik nem szakemberek, azt is leírom, hogy az sem mentség, ha vesznek egy számítógépet, amiért fizettek ugyan, de azon rajta van a Windows. Sok számítógép-árusító helyen – jogtalanul – felrakják ezen szoftvereket a gépre, s nem kérnek érte pénzt, holott kötelességük volna. Azért teszik ezt, hogy a gépeiket jobban vegyék. Ehhez azonban az adott törvények szerint nincs joguk! Linuxot rakhatnak ezek az eladók a gépre, az jogtiszta, Windowst nem, hacsak nem kérnek érte külön pénzt. Akinek tehát ilyen előre telepített Windowsa van, az akkor is tolvaj, ha nem maga másolta a programot, kivéve ha adtak hozzá a boltban eredetiségi igazolást, szép, holografikus zárjeggyel, az eredeti CD-lemezeket is, stb. Igen nagy tehát a veszélye annak, hogy egy gyanútlan, jóhiszemű buddhista ha Windowst használ, akkor lop.

Tudom, a lopás elkövetéséhez az is kell, hogy tudatában legyünk annak, hogy amit elveszünk, az másé. **TE AZONBAN, AKI E SOROKAT OLVASOD, TE már tudod, épp mert e sorokat elolvastad, hogy amit esetleg művelsz, az bűn!** Most már nem szabad folytatnod az eddigi jogsértő gyakorlatodat!

A fentiek mellé megjegyzendő az is, hogy számításba kell venni az úgynevezett hasznossági szempontot is. Azaz, egy Windows operációs rendszer sok pénzbe kerül – súlyos tízezrekbe. Emellé, hogy biztonságosan működjék, vírusvédelmi szoftvereket is kell venni, megintcsak sok pénzért. (A Linux alatt nincs vírusprobléma...) Ha mindezt megveszed, még semmire sem mérsz a rendszerrel, minimum egy Office csomagot is kell venned, hogy legalább szöveget szerkeszteni tudj... Mindez jelenlegi árakon 150 ezer Ft körül van, azaz összemérhető a számítógép árával, sőt azt simán meg is haladhatja! Ezt a sok pénzt a Linuxot használó buddhista megspórolhatja, sőt, olyan célra fordíthatja, ami a dharma terjesztése érdekében végzett fáradozás, vagy épp jótékonykodás, s mindezzel érdemeket szerez! Ezen megtakarításnak akár nagyon is kézzelfogható eredménye is lehet: ha 10 buddhista összeáll, s együvé teszi a szoftvereken megspórolt pénzt, az már minimum másfél millió forint, amiből akár egy a dharma népszerűsítését szolgáló, azaz buddhista tematikájú könyvet is ki lehetne adni! Mindezt még a nem buddhisták is többre becsülnék, mintha a pénz a Microsoftnak menne, mert legkevesebb kultúrtörténeti érdekessége mindenképp lenne egy efféle könyv kiadásának...

Mit tehetsz, ha át akarsz térni Linuxra?

Egyszerűen elmész az Interneten például az [Uhu-Linux](http://uhulinux.hu/) oldalra (<http://uhulinux.hu/>), vagy a [GoboLinux](http://gobolinux.org/index.php?lang=hu_HU) oldalra (http://gobolinux.org/index.php?lang=hu_HU) (én ez utóbbit használom most), vagy más linuxos oldalra, és letöltöd a legújabb Linux operációs rendszert, és felrakod a Windows helyett. Vagy megkérdsz valakit aki megteszi helyetted, mert ért hozzá. És megtanulod. Meg lehet tanulni, nem olyan nehéz. Milliók megtanulták már, te sem vagy hülyébb náluk. Ne feledd: Ez vallási kötelesség!

És most következze a cégnek írt tanulmányom, amiből sok olyan részlet megvilágosodhat elolvasói előtt, amikre a fentiekben nem tértem ki, mert minek írjak le kétszer mindenfélét feleslegesen. E tanulmány [itt olvasható](#).

No és most következze az etikai rész után a tudományos, amihez legegyszerűbb idemácsolnom az előző, etikai fejtegetés végére belinkelt tanulmányomat, amit a régebbi cégem felsővezetőinek írtam!

Értekezés az ingyenes szoftverekről és a „szabadszoftver-mozgalom”-ról

Ez a kis tanulmány azt a célt hivatott szolgálni, hogy vállalatunk vezetői, akik esetleg járatlanok az informatika/számítástechnika szakmai jellegűbb kérdéseiben, gyors tájékoztatást kapjanak ennek fontosabb alapfogalmairól, a közeljövőben várhatóan felmerülő döntésüket igénylő helyzetekről, a közeljövő várható informatikai tendenciáiról, el kíván osztatni néhány szélesebb körben elterjedt számítástechnikai tévhitet, s mindezt különösképp azért, hogy e vezetők beosztásukból fakadóan bölcs és nyereséghezó döntéseket hozhassanak ebben az általuk netán kevésbé ismert területen is, legkiváltképp akkor, amikor súlyos pénzösszegek felett kell dönteniük, ráadásul döntésükkel vállalatunk informatikai biztonságára is komoly hatással lehetnek.

Nem célja tanulmányunknak mély számítógépes ismereteket közölni. A legszélsőségesebben csakis azokra a fogalmakra szorítkozunk, amelyeket tényleg ismernie muszáj egy e téren döntést hozó valakinek, s még e fogalmak bemutatása közben is a leghétköznapiabb szóhasználatra törekszünk, vállalva a pongyolaság és pontatlanság vádját, természetesen csak az esetben ha e nagyvonalú áttekintés nem vezetheti félre tisztelt Vezetőinket. A mélyebb szakismeretek azonban nem is szükségesek okvetlenül a felsőbb vezetőknek, nekik a térképszerű, nagyarányú áttekintés lehetősége a szükséges, amint egy hadvezérnek sem az a dolga hogy ő maga tudja, melyik puskával miként kell löni, neki a csatateret kell látnia, és

hosszútávú stratégiai döntéseket kell hoznia, azok alapján kell harcba küldenie a katonáit, – a tulajdonképpeni szakértőket! Jelen tanulmányunk épp e nagyléptékű áttekintést igyekszik nyújtani Vezetőinknek.

Kezdjük az alapfogalmakkal! Lehet hogy valamely, jelen tanulmányomat olvasó Vezetőnk ezekkel már tisztában van, ha igen, elnézését kérem hogy ezzel untatom, s ezt a részt nyugodtan átugorhatja. Ígérem azonban, tanulmányom későbbi oldalai sokkal érdekfeszítőbbek, és számára hasznosabbak lesznek!

Számítógép: A számítógép a vállalatvezető számára egyszerűen egy olyan kütyü kell legyen (olyan láda), ami arra való, hogy bizonyos neki megadott adatokból másfajta adatokat állítson elő, vagy ilyesmire utasítson más számítógépeket.

Herdver (angolosan hardware): minden amit a számítógépekkel kapcsolatban kézbe lehet fogni, össze lehet törni: a gép maga, a monitor, stb.

Szoftver (angolosan software): minden ami nem herdver, tehát a programok, adataink, címlisták, jelentések, beszámolók, stb.

Program: Olyan utasítássorozat, amit a számítógép végre tud hajtani. Egy program úgynevezett „elemi utasításokból” áll, amik nagyon egyszerűek, olyasmik, – emberi nyelven kifejezve – hogy „ehhez a számhoz adj hozzá 1-et”, „ezt a betűt írd ki a képernyőre”, stb.

Vírus: Olyan program, amit rosszindulatú személyek arra találtak ki, hogy kárt okozzon.

Operációs rendszer: Egy számítógépen egyszerre több program szokott futni, amik különböző feladatokat látnak el, például a kedves felhasználó a főnök kézírásos levelét gépeli (ezt a szövegszerkesztő programmal végzi), de közben háttérzenét hallgat a gépről (a zenét a zenelejátszó program szolgáltatja), s mindeközben esetleg még a legújabb videofilmjét is tölti le az Internetről (egy harmadik programmal). És ez nem sok, csak néhány példa, mert egy frissen telepített XP legalább 40 szolgáltatást futtat, s ez mind külön programot igényel! Na már most e programok közt rendet kell tartani, meg kell szabni, mikor melyik mit tehet, melyiknek van elsőbbsége, s ezt is egy program végzi: ezt nevezzük úgy, hogy *operációs rendszer*. Ez olyasmi, mint egy főnök a beosztottak között.

A programokat emberek írják, csakúgy mint az operációs rendszereket is. Az élet ezen területét sem kerülte el az üzleti szellem, amint a versenyszellem sem. A legtöbb felhasználó csak a Windows nevű operációs rendszerről hallott (a továbbiakban csak röviden W\$-nek fogom írni a Windows-t, ez az Interneten széles körben elterjedt rövidítés), pedig van számos alternatíva. Az operációs rendszereket ugyanis csoportosítani lehet egyrészt aszerint hogy egyáltalán pénzbe kerülnek-e (akadnak ugyanis ingyenesek is!) másrészt aszerint hogy mennyire biztonságosak, harmadrészt pedig aszerint, hogy az egyik rendszer alatt futó programok futnak-e a másik operációs rendszer alatt! Kérem szemléljék meg a következő táblázatot!

Operációs rendszer:	W\$ alapú	UNIX alapú	Egyéb
Fizetős:	Windows 95; Windows 98; Windows 2000; Windows ME; Windows NT; Windows XP (lassan itt a nyakunkon a Windows Vista is)	UNIX	Novell, VMS, OS, MacIntosh
Ingyenes:	-	Linux, FreeBsd, OpenBSD	-

Egyáltalán nem igaz tehát, hogy csak a W\$ az egyetlen operációs rendszer!

A fenti táblázatban a „W\$ alapú” oszlop alatt megemlített operációs rendszerek esetén az egyikre megírt programok többnyire (kb. 80%-ban) futnak az ugyanezen oszlopban felsorolt másik operációs rendszer alatt is. Az „UNIX alapú” fejlécű oszlopban is hasonló a helyzet: egy UNIX, LINUX vagy valamely BSD alá írt program többnyire (99%-ban) fut a másik két operációs rendszer alatt is.

Az operációs rendszereket biztonságos voltuk szerint is szokták rangsorolni magánszemélyek és független szakértők egyaránt. A „biztonság” alatt két dolgot is értenek: egyrészt hogy milyen gyakori az úgynevezett „rendszerösszeomlás”, tehát az a jelenség, amikor valamely programhiba miatt a számítógép „furcsán” kezd viselkedni, esetleg leáll vagy egyáltalán nem indul és csak szakértők képesek életet lehelni belé (vagy még azok sem), másrészt hogy illetéktelen egyedek mekkora sikerrel férhetnek hozzá a számítógépben tárolt fontos adatokhoz, akár azért hogy ellopják azokat, akár azért hogy azokat csak megsemmisítsék. E kategóriába sorolható lényegében az is, hogy vírusok és kémprogramok mekkora sikerrel manipulálhatják az operációs rendszert a maguk kártékony céljaiért.

E felmérések szerint jelenleg a legbiztonságosabb operációs rendszer a VMS. (E beismerés talán meglepi azokat, akik tudják rólam, hogy a Linux elszánt híve vagyok, de a tényeket nem tagadom le!) A rangsorban ezután jönnek a különböző Unix-alapú rendszerek (ide tartozik a Linux is) és végül ezután lehet csak megemlíteni, mintegy utolsó helyen, a W\$-t. Pontszámokban kifejezve, ha a VMS biztonságértéke 100, akkor egy jól beállított UNIX alapú rendszer értéke mintegy 80-90 lehet, a legnagyobb szakértelemmel beállított, legújabb W\$ rendszeré pedig nagy jóindulattal talán 20. Komoly tesztek bizonyítják, hogy egy Windows XP rendszert egy közepesen képzett hekker néhány óra alatt „tör fel” (tehát veszi át a vezénylést felette), egy Linux rendszernél azonban ez egy nagyon profi hekkernek is néhány hetébe kerül – ha egyáltalán sikerül neki. Ami ritka...

A VMS és az UNIX rendszerek közt biztonság szempontjából az alapvető különbség leginkább csak az, hogy a VMS rendszerekben a hozzáférési jogosultságok finomabban skálázhatóak.

Amikor vállalatunk vezetői számítógépekkel kapcsolatos döntéseket hoznak, főleg ami új gép vásárlását illeti, egyszerre több dologra kell tekintettel lenniük. Ezek a következő szempontok:

1. Kell-e egyáltalán új gépet venni, vagy a régiekkel is megoldható a felmerülő új feladat, ha esetleg csupán valamely programot cserélünk le a régi gépeken?
2. Ha veszünk új gépet, az mennyire legyen új (modern), hiszen minél modernebb valami, annál többbe kerül?
3. Az új gépre milyen és mennyibe kerülő szoftvereket vegyünk?
4. Van-e a cégnél olyan személyzet, aki képes kielégítően kezelni az új gépet és annak szoftverkörnyezetét?
5. Ha megoldható a feladat egy bizonyos géppel és szoftverparkkal, biztos-e, hogy épp ez a leghatékonyabb és adataink szempontjából a legbiztonságosabb megoldás?

Az adatok biztonságát a mostanában egyre inkább elterjedő internetes bűnözés („kiberbűnözés”) miatt hangsúlyozzuk. Merőben téves elképzelés ugyanis az a gondolkodás, hogy éppen a mi cégünk telepére ne igyekeznének internetkalózok betörni, mert itt úgymond nincs semmi ellopni való! Hogyne volna! A számítógépeken ott a sok megkötött vagy tervezett szerződés, a dolgozók bérlistája, de akár az is megtörténhet hogy valamely munkatárs bizalmas elektronikus levelére bukkan a kiberbűnöző, s ezt megszerezve a dolgozót megzsarolja mondjuk azzal, hogy csak akkor nem teregeti az így megtudott titkot a felesége elé, ha az illető ellop

neki a telephelyünkről valami értékesebb gépet! De ennél is nagyobb az esélye annak, hogy egyszerűen szórakozásból tör be a hálózatba valamely fiatal kölyök, aki így akarja a képességeit fitogtatni.

Az interneten kószáló vírusok is jelentenek fenyegetést. Anélkül hogy mélyebb szakmai részletekbe belemerülnék, egyszerűen közlöm, hogy e rosszindulatú programcskák gyakorta álcázzák magukat, s miközben a számítógépközelben dolgozó kollégák az interneten baráncognak, minden szándékos rosszindulat nélkül is aktiválhatnak egy weblapon bujkáló vírust, egyszerűen mert nem tudják hogy az vírus, a vírus ugyanis álcázza magát. Kedvelt álcázási módjai a vírusoknak például, hogy önmagukat szexképnek, szerelmes üzenetnek, ingyenes programnak vagy akármi másnak tüntetik fel, vagy épp úgy tesznek mintha az illető (akinek a gépére betelepíteni szándékoznak) valamely barátjától kapott volna üzenetet. Én magam amikor egy másik cégnél a főnökünnél dolgoztam, szintén fedeztem fel annak számítógépén vírust, sőt kémprogramot is. A kémprogramok hasonlóak a vírusokhoz, azzal a különbséggel hogy nem csinálnak rögtön kárt a gépen, csak megbújnak rajta, és adatokat küldenek róla a program készítőjének, aki a távolból – ha akarja – a kémprogram segítségével át is veheti a hatalmat a megtámadott gép fölött. Néhány nappal később pedig emlékezetes eset volt amikor a szögvaslyukasztó minden korábban belétáplált CNC programot elfelejtett szintén egy vírustámadás miatt, s ez jelentős termelés kiesést eredményezett a cégünkénél!

Azóta úgy tudom több más vírustámadás is történt hol ezen – hol azon a gépen.

A cégvezető általában kétféle számítógép vásárlásával kapcsolatban kerül döntési helyzetbe: „egyszerű” irodai számítógép, valamint úgynevezett „szervergép” vásárlása (vásárlási szándéka) kapcsán. A két számítógép közötti különbség a cégvezető számára könnyen megvilágítható: a szervergép általában valamiképp gyorsabb és több adatot tud tárolni mint az irodai számítógép, ezenkívül a szervergép feladata nagyon elnagyoltan fogalmazva az, hogy a rákapcsolt többi számítógép (főként tehát épp az irodai számítógépek) számára biztosítsa a csatlakozást az internetre, sőt ezen irodai számítógépek egymás közti adatküldését is biztosítsa, ezenfelül többnyire a szervergépen vannak a cég honlapjai is, amik a cég profilját a világhálón (=interneten) közzéteszik. A szervergép dolga az is hogy mint egy pajzs, megóvja a többi gépet a külvilágból jövő mindenfajta elektronikus támadástól. Hogy mindez szakmailag miként történik, Vezetőink számára merőben lényegtelen, egy csak a lényeg: mindez programokkal oldható meg, s ezen eltérő feladatok miatt egy szervergép programkiépítettsége meglehetősen más, mint egy irodai számítógépé.

Az irodai számítógépeken általában a következő feladatokat ellátó programok „csücsülnek”:

- operációs rendszer
- szövegszerkesztő
- táblázatkezelő
- adatbáziskezelő
- egyszerűbb képszerkesztő-fotóretusáló
- hálózati programok (internethez, elektronikus levelezéshez)
- Esetleg a gép fel van szerelve zenehallgatást lehetővé tevő programmal is a kényelmesebb ergonómia és jobb vállalati légkör érdekében.
- Vírusvédelmi szoftverek. Ezekből a szakértők szerint legalább 2 kell melyeket egymástól független cégek készítenek, így együttesen kb. 90%-os biztonságot adnak.

Mindezen programokat alapvetően vagy pénzért, vagy ingyen szerezheti be a vállalatvezető. Összehasonlításként szerepeljen itt egy tipikus vállalati (irodai) számítógép programköltsége a két legismertebb operációs rendszer, a W\$ és a Linux esetében! (Hogy miért e kettőt hozom fel példának, később megmagyarázom). Az árak nem légből kapottak, hanem a pásztói Gigabyte számítógép-kereskedés 2005. január 14-i árkinálatából valók és bruttó árak).

	Windows XP professional	Uhu-Linux 1.2
Operációs rendszer	35140	0
MS Office Small Business 2003 HUN (ebben vannak benne a felsorolt irodai programok)	81620	0
Norton Antivírus 2005 Internet Security HUN	18340	0
Panda Antivírus Internet Security 8.0	13300	0
Összesen:	148400	0

Ha a vállalatvezető a „fizetős” megoldást választja, akkor jelentős beruházás – a gép árával összemérhető! – a szoftverkötség, amibe egy új irodai dolgozó számítógéppel ellátása kerül! Ezért cserébe lesz 1 darab szövegszerkesztője, 1 darab táblázatkezelője, 1 db fotószerkesztő programja, 1 db adatbáziskezelője, és így tovább, mindenből egy darab, kivéve a víruskezesőket, mert abból kap 2 darabot is, melyek azonban jelentősen lelassítják a gép működését. És sok olyan programja nem lesz, ami nincs benne a megvett irodai programcsomagban: ilyen programok például a grafikai programok, a kiadványszerkesztők, tervezőprogramok, és sok egyéb. A fent példának felhozott UhuLinux esetén azonban nem csupán egyetlen programot kap a felsorolt feladatokra a bátor döntéshozó, hanem számosat! Az alábbi táblázat megadja, hogy melyik fajtából mennyit:

Szövegedítálásra	16
Szövegszerkesztésre	5
Kiadványszerkesztésre	1
Képszerkesztő-fotóretusáló	6
Vektorgrafikus ábrázolásra	5
Tervezésre	3
Táblázatkezelésre	3
Adatbáziskezelésre	2

Ezen kívül jár a 2 CD-nyi UhuLinux anyaghoz (rajta van a CD-ken) egy egész csomó képnézegető, zenehallgató, filmlejátszó program, de képes kezelni azonnal a rendszer a szkennereket, digitális kamerákat/fényképezőgépeket, az egyre inkább terjedő MP3 lejátszókat is. Ekkora bőségből már csak kiválaszthatja a leendő új titkárnő vagy mérnök a neki leginkább tetsző alkalmazást!

S az csak természetes hogy bármi amit korábban a W\$ rendszer alatt hoztak létre, mint állományt, legyen az szöveg, kép, hang, akármilyen, az megnyitható és szerkeszthető ezekkel a programokkal!

A szoftvercsomag része a teljes C/C++/Pascal programnyelvek csomagjai is, valamint benne van az AWK, LISP, PERL, PYTHON, PHP programnyelv is, nincs tehát akadálya annak hogy ha kell és van rá szakember a cégnél, akkor cégspecifikus programokat írjunk! A W\$-sel nem jár együtt ingyen egyetlen programnyelv sem.

Vállalatunk Vezetőit jogosan foglalkoztathatja az a kérdés is, hogy ha netán valamely gépet átállítanak W\$-ről Linux rendszerre, akkor egy átlagos dolgozó (például titkárnő) számára ez mennyi tanulást igényelne! Nos, lényegében semmit! A Linux ugyan lényegesen bonyolultabb rendszer mint a W\$, de ez a rendszergazda bánata. Léteznek ugyanis olyan irodai programok Linux alá, s ez az Uhu-Linuxban is így van (ez leginkább az OpenOfficeOrg irodai programcsomag) amely gyakorlatilag 100%-osan úgy néznek ki mint a megfelelő Windózos program, mint például a Word, Excel, stb. Én éveken át dolgoztam W\$ alatt az Office97 nevű programcsomag termékeivel, s amikor átálltam Linuxra, akkor e „szokásos” programokkal semmi bajom sem volt, hála az OpenOfficeOrg programjainak. Egyetlen különbséget tapasztaltam csak: ezek a programok megbízhatóbban működtek mint a Windózos megfelelőik, és több szolgáltatást nyújtanak! De amit megszoktam a Windóz alatt, az megvolt itt is.

Ami a víruskeresőket illeti, abból azért nem írtam a Linux esetén darabszámot, mert átlagos felhasználónak olyanra Linux alatt semmi szüksége. Azt szokták mondani ugyanis, hogy Linux alatt nincsenek vírusok. Ez nem teljesen igaz de majdnem: létezik talán 6-8 linuxos vírus is. Ezek természetesen olyan vírusok, amik csak Linux rendszer alatt életképesek. De csak ez a néhány vírus készült el Linux alá a Linux fennállásának 13 éve alatt, míg köztudomású, hogy W\$ alatt működő vírusokból naponta 200-300 új „születik”!

És meg kell mondjuk, hogy e néhány linuxos vírus sem tud komolyabb kárt okozni egy jól beállított linuxos rendszerben. Mindez nem azért van így, mintha a Linuxot használók annyira nemeslelkű személyek volnának, egyszerűen maga az operációs rendszer – tehát a Linux – olyan, hogy nem érdemes vírusokat írni alá, mert csak óriási hanyagság esetén képes egy vírus tönkretenni a rendszert! Az az igazság tehát, hogy Linux alatt nem érdemes vírusvédelemmel bajlódni, erre lekötni az időnket és a rendszer erőforrásait, mert ez sokkal több időt/egyetbeget emészt fel, mint annak az elenyésző esélynek a vállalása, hogy netán mégis belefutunk egy vírusba, s az valami szóra sem érdemes, aprócska kárt okoz.

Léteznek persze nagyon jó víruskereső programok Linux alá is, de ezeket arra szokták használni, hogy ha a Linux egy szerver gépen fut, s e szerver gép olyan gépeket szolgál ki, melyeken W\$ van, akkor e linuxos vírusellenőrző program e windózos gépeket védi a windózos vírusoktól, mint a kotlás a csibéit a sasmadártól!

Az az igazság, hogy a W\$ és a Linux biztonsága közötti különbséget a következőképp tehetem érzékletessé:

- Nagy szakértelem kell ahhoz, hogy egy Windózos rendszert úgy-ahogy biztonságossá tegyünk.
- A Linuxnál ahhoz kell nagy szakértelem, hogy a beleépített védelmi szolgáltatásokat át-hágjuk, és mintegy szándékosan rést üssünk a rendszerünk biztonságán!

S most megválaszolom azt a kérdést, miért e két rendszert hoztam fel példának. A W\$-t azért, mert ez a legismertebb operációs rendszer, s mert Vállalatunknál az emberek ezt használják. Az Uhu-Linuxot a következők miatt:

- Csak akkor érdemes fontolgatni a W\$-ről való átállást más operációs rendszerre, ha a költségmegtakarítás jelentős, lényegében tehát 100%-os. Ekkor máris csak a Linux és a BSD jöhet számításba. Igen ám, de jelenleg csak a Linuxnak van olyan változata, ami az „egyszerű” felhasználók, lényegében tehát az irodai dolgozók és a mérnökök által használt programok esetében magyar nyelvű, márpedig nyilván nem akarjuk dolgozóinkat angoltanulásra

kényszeríteni! Ez a linuxváltozat az Uhu-Linux. Én is ezt használom otthon, és annyira meg vagyok elégedve vele, hogy nincs is otthon Windózm, mert nincs rá szükségem. Volt régen, de amióta átálltam az Uhu-ra, azóta letöröltem, mert csak feleslegesen foglalta a helyet. (E tanulmányomban az Uhu-Linuxot ezentúl csak úgy nevezem majd hogy UHU).

- Az UHU fejlesztői magyarok, emiatt Vállalatunk esetleges speciális igényeit könnyedén meg tudjuk beszélni velük, tolmács nélkül, és nincs jelentősebb utazási költség sem.
- Minek használjunk külföldi terméket, ha van magyar is ami nemcsak ugyanolyan jó, de még jobb is?! Nem tetszelgek a nagy hazafi pózában, de legalább akkor hadd pártoljam ezt az erényt, ha ez még ki is fizetődik!
- Sok más Linux-változattal szemben az UHU dinamikusan fejlődik.
- Általában a Linux mellett szól, hogy jelenleg Vállalatunk ki van téve annak a veszélynek, hogy bárki behozhat otthonról s felrakhat a vállalati gépére tetszőleges programot, ami esetleg vírussal fertőzött. Ez aztán tönkre teheti a számítógépén tárolt adatokat, sőt a belső hálózaton át mások gépeire is „átmászhat”, további károkat okozva. Ezek a programok mert W\$ alá készültek, egyszerűen nem fognak működni Linux alatt, hiába is hozzák be őket. Egy veszélyforrás tehát máris kilőve! A W\$ alá készült vírusok ugyanis csak W\$-os környezetben képesek működni, amint egy hal is csak a vízben élhet, s a vírus Linuxos környezetben pontosan annyira életképes, mint amikor a halat a vízből kiemelve magas hegytetőre vagy sivatagba viszik.

S most nézzük a nem irodai gépeket, tehát a szervereket!

A szerverek terén jelenleg a megoszlás világviszonylatban a következő:

Mintegy 35%-ot ural a Microsoft, a különböző W\$ termékeivel. Nagyjából ugyanennyi a részesedése a Linuxnak is. A maradék mintegy 30%-on egyéb operációs rendszerek osztoznak.

Másrészt a dolog sokkal kedvezőbb a Linux számára, mint azt a fenti statisztika sugallná! Mert először is: a 30%-os „maradék”-ban benne van az Unix és a FreeBSD is. Márpedig tudni kell, hogy a Linux lényegében nem más mint egy Unix (úgy is szokták mondani hogy a Linux egy „Unix-klón”), ami azt jelenti, hogy direkt úgy írták meg, hogy olyan legyen mint az Unix, csak ingyenessé tették. Azt is mondhatjuk, hogy a „maradék 30%” egy része is tehát – ahol a szerver operációs rendszere Unix – az is tulajdonképpen Linux alapú, csak ott egy „fizetős Linux” van, aminek Unix a neve! Továbbá a FreeBSD nevű rendszerek is messzemenően olyanok mint a Linux, ami nem is csoda, mert ezeket is az Unix mintájára fejlesztették ki, mondhatni tehát hogy a Linux ikertestvérei. Tehát e „maradék 30%” jelentős része is legalábbis „Linux-szerű”. Nehezen lehet tehát tagadni azon következtetés helyességét, miszerint a jövő a Linuxé, mert terjedőben van!

De ez még mind semmi! Mert a fenti statisztika csak akkor igaz, ha a teljes világátlagot nézzük. A dolog ugyanis úgy áll, hogy épp megbízhatósága miatt a „komolyabb helyeken”, ahol aztán tényleg „észnel kell legyen a számítógép”, tehát ahol nem egy kis helyi hálózatról van csak szó, ott szinte kizárólag Linuxot használnak. Például majdnem valamennyi bankfióknál (60-70%-ban). De nemcsak a bankoknál – itt vannak a következő világcégek:

- The Boeing Company
- Cisco Systems Inc.
- Corel Computer Corp.
- Mercedes-Benz Ag.
- Netscape Communications Corp.
- Éditions O'Reilly

- Sony Electronics Inc.
- NASA (**Ez azért nem akármilyen!**)
- United States Postal Service (*Tehát az amerikai posta!*)
- United States Army Publishing Agency (*Tehát az amerikai hadsereg!!!*)
- München az összes önkormányzati számítógépét átállította Linuxra
- Az AT&T laboratórium is a Linuxra áttérést fontolgatja
- Brazília, mint teljes ország át akar térni Linuxra, hasonlóképp Dél-Afrika és India is. A kínaiak, Japán és Korea pedig összefogtak, hogy kifejlesszenek egy ázsiai Linuxot (mert nekik olyan különleges „betűik” vannak) és teljesen kiszorítsák a W\$-t.

És ez messze nem a teljes lista, csak szemezgetés belőle!

Magyarországon is akad jónéhány ismert cég mely már Linuxot használ, például a Bábolna Rt, sőt úgy tudom a MÁLEV is.

Ha valami jó az amerikai úrkutatási hivatalnak, az amerikai postának, az amerikai hadseregnek, a bankok többségének, miért ne lenne jó nekünk is?! Pláne ha ez egy fillérünkbe sem kerül, magyarul is van, csak a rendszergazda kéne hogy tanuljon egy keveset?!

Ha nekem van egy Trabantom, de nem én vezetem mert van sofőr rá, s valaki azt mondja hogy ad ingyen egy vadi új Fordot, s erre a sofőröm azt mondja hogy maradjunk inkább a Trabantnál mert neki nem szimpatikus a Ford, akkor legalábbis megfontolom, hogy hátha nem a Fordban van a hiba, hanem a személyi feltételekben...

Tény, hogy jelenleg az asztali számítógépek terén a W\$ elsöprő többségben van: nem tagadom magam sem, hogy becslések szerint e piac kb. 80%-át uralja! Ennek oka azonban nem „jószágában” rejlik, hanem a következőkben:

1. Történelmi okok: a Linux akkor jött létre, amikor a W\$ már betört a piacra, s annak már eleve meghódította nagy részét.
2. Személyi okok: a Microsoft vezetője, Bill Gates remek üzletember, és nemcsak remek, de gátlástalan is. Erről is tudnék hosszan írni/mesélni, de messzire vezetne, nem tartozik szorosan e tanulmányhoz úgy érzem.
3. A Microsoft remek marketingstratégiája: a W\$ ugyanis nem azért terjedt el mert jó (ugyanis nem jó), hanem mert annyira egyszerűvé formálták amennyire csak lehetett: olyan mint egy gyerekjáték: ide kattintasz, oda kattintasz, s valami máris történik! S a tömegeknek (akik nem szeretnek tanulni) ez kell! Még azon az áron is egyszerűsítették a W\$ kezelését, amikor az már a biztonság rovására ment. A biztonság azonban a tömegek számára az Internet elterjedése előtt nem volt igazán jelentős szempont. A Linux sokáig csak valóban komoly tudással rendelkező emberek számára volt kezelhető, ilyen ember pedig kevés akadt. Valójában a Linux épp mostanára érte el azt a kezelhetőségi szintet, amikor már nem okvetlenül kell sok tudás a kezeléséhez. Bár a feltelepítése még nem olyan egyszerű mint a W\$-é, de telepítés után már odaadható egy titkárnőnek is. Most már. De eleinte nem ez volt a helyzet, s ez időnyereséghez juttatta a W\$-t, ami annak elterjedését segítette.
4. Még jelenleg is az a helyzet, hogy Linux alá nem készült olyan sok és olyan igényes kivitelű játékprogram mint a W\$ alá. És a W\$-os játékok (az igényesebbek) többsége nem fut Linux alatt. Ez is ellene hat annak, hogy sok ember áttérjen a Linuxra. Nem hiszem azonban hogy a játékprogramok relatív hiánya akadály lehetne annak, hogy Cégünk fontolóra vegye a Linuxot, elvégre nem játszani akarunk vele!

Márpedig annak nincs akadálya, hogy az UHU-val egy számítógépből kiváló szervert csináljunk! Az UHU két CD-jén rajta van az APACHE (ejtsd: apacs) WEB-szerver teljes programja is, márpedig a világ WEB-szervereinek 60-70%-án ez fut. Ugyanis létezik Windóz alatt működő változata is, csak az nem annyira biztonságos. (A napokban jött ki a legújabb UHU-Linux: ez nem két CD-n van, hanem 1 db DVD lemezen. Erre sokkal több program fér rá, s kényelmesebb kezelni mint a külön CD-ket. Egészen pontosan tehát e szoftver sem ingyenes: miután letöltöttük az internetről, ki kell írni egy DVD-re, s az a lemez bizony belekerülhet akár ötszáz Ft-ba is... de ezt aztán már a vállalat összes számítógépéhez használhatjuk, nem kell mindegyikhez külön telepítő DVD.)

A Linux még a hardver terén is költségmegtakarítást nyújthat: a Linux és a Linux alatti programok általában egy elavultabb, lassúbb, tehát olcsóbb számítógépen is nagyobb teljesítményt nyújtanak mint a W\$-os társaik egy gyorsabb gépen, tehát nem okvetlenül muszáj a cégnek drágább gépet vásárolnia bizonyos feladatokhoz, ha Linuxot használ!

Úgy mellékesen annak sincsen akadálya hogy egy gépen rajta legyen a W\$ is és a Linux is, s bekapcsoláskor a kedves felhasználó eldöntse hogy épp melyiket akarja használni. Így a rendszer kipróbálható.

A Linux valójában sokkal elterjedtebb mint látszik: nagyon sok nagy cég egyszerűen nem vallja be, hogy ő Linuxot használ, mert attól tart hogy lenézik csak amiatt, mert ingyenes szoftvert használ.

Jelenleg Magyarországon nagy a mozgalom és egyre erőteljesebb aziránt, hogy a közintézmények minden lehető módon spóroljanak, természetesen szoftvertéren is. Ez nyilvánvalóan az ingyenes szoftverek felé hat. Cégünk sem kerülheti el azt a sorsot, hogy költségeit lefaragja, ésszerűsítsen, karcsúsítson. Idővel mindarra amit én itt leírtam, mindenütt rájönnek majd. A versenytársak is. S ha akkor kezdünk neki, hogy átválljunk az ingyenes szoftverekre, akkor lesz majd nagy kapkodás, sietség, idegesség és fogaknak csikorgatása! Jobb ezt már most elkezdeni, amikor még senki sem sürget minket, s van idő nyugodtan, alaposan, kényelmes tempóban véghez vinni mindent!

Végül egy szép poénnal is szolgálhatok, mely azonban igaz: Amikor felsoroltam nagynevű külföldi cégeket, melyek Linuxot használnak, kihagytam belőlük a legfontosabbat, mert a végére tartogattam, mostanra, szándékosan. Ugyanis maga a Microsoft cég is, a Windóz gyártója is Linuxot használ, tudniillik a levelezőrendszerében, mert sokan utálják ám a Microsoftot, gyakran éri internetes támadás őket, annyira gyakran, hogy e támadásokzönnel a saját maguk által gyártott szoftverszemét, a Windóz képtelen megbirkózni, arra csak egy Linux képes... Hiába utálja tehát a Windóz veszettül nagy ellenfelét, a Linuxot, mégis a Linux védi meg őt! Ha ez nem mulatságos, akkor ugyan mi?!

Vállalatunk tisztelt Vezetői természetesen komoly emberek, akik nem hisznek már az mesékben. Különösen gyanakvóvá teheti őket az, ha valamit ebben a kemény, kíméletlen, kegyetlen, farkastörvényű kapitalista világban ingyen adnak! Szinte hallom, hogy felteszik nekem a kérdést:

„Aztán miből élnek ezek a linuxos fickók, ha egyszer ingyen adják a programjaikat”?!

Lássuk tehát a választ!

Ami a Linuxot illeti, ennek születése szinte olyan, mint egy modern mese, kezdhethném akár a „holvolt-holnemvolttal” is. Mert az úgy volt, hogy...

Linus Torvalds, egy fiatal finn egyetemista diák kapott 1991-ben egy ‘386-os számítógépet. Erről azt kell tudni, hogy elméletileg, ami a hardverét illeti, lényegesen jobb képességekkel bírt, mint a korábban elterjedt ‘286-os típusú számítógépek. Igen ám, de az addig készült

összes programok, beleértve a Microsoft cég termékeit is, kizárólag a '286-os számítógépekre készültek el! Nem arról van szó hogy ezek a programok nem működtek volna a '386-os számítógépen – persze hogy működtek, csak épp nem használták ki annak a jobb lehetőségeit! Ez olyasmi, mintha kapna valaki egy remek kocsit, benne egy olyan motorral, ami képes 300 km/órás sebességgel is menni ha kellően lenyomjuk a gázpedált, csak az a baj hogy a gázpedált nem az a cég gyártotta mint az autó többi részét, emiatt az valamiképp olyan, hogy nem lehet egészen a padlóig nyomni!

Nos, Linus elhatározta hogy „kicseréli a gázpedált”, tehát megír egy olyan operációs rendszert, ami kihasználja a '386-os számítógép minden képességét, mert – mint mondta – „szörnyű lenne elpazarolni egy '386-os PC-t!”

Mintának ehhez a nagy számítógépeken (mármint azokon a számítógépeken amiket akkoriban neveztek „nagy”-nak) elterjedt UNIX operációs rendszert választotta.

Minthogy neki sem volt még ekkoriban különösebb tapasztalata a '386-os számítógépek extra képességeinek programozásában, a kezdetek szerények voltak. Az első néhány változat még lényegében semmire sem volt jó, legfeljebb hogy Linus megismerkedjék azzal, mire is használható egy ilyen számítógép. No és mert „több szem többet lát”, ezért egészen természetes hogy tapasztalatait megosztotta többi, hasonló érdeklődésű diáktársával sőt az akkoriban már létező, bár még csecsemőkorát élő Interneten át más emberekkel is. Ezek közt is akadtak akiket érdekelt a dolog, hamar bekapcsolódtak a fejlesztésbe, így nyugodtan elmondható hogy az első olyan Linuxot amit már tényleg használhatónak lehet nevezni a szó köznapi értelmében, nem is maga Linus Torvalds írta, hanem sok ember, akik közt csupán egy, bár nem elhanyagolható személy az, akit Linus Torvaldsnak hívnak, és akit a Linux szülőatyjának tartanak (természetesen joggal, mert valóban övé az ötlet és rengeteg munkája fekszik benne).

Ilyen kezdetek után nyilvánvaló, hogy a Linux ingyenes lett, hiszen már a csecsemőkoránál is sokan bábáskodtak! Hogy is lehetett volna olyasmit mondani, hogy „gyerekek, hiába írtatok a kódba ezt meg azt, ezentúl ez az én szellemi termékem és csak az használhatja, aki súlyos pénzeket leperkál nekem”! Ez különben senkinek eszébe sem jutott. A Linux eredetileg számítógépes érdeklődésű egyetemisták, kutató-fejlesztő mérnökök, megszállott különcök izgalmas „szellemi játékszere” volt, akiknek egyrészt eszébe sem jutott hogy ezzel pénzt lehetne keresni, másrészt őket a tudományos hírnév vonzotta, az meg nem jön csak akkor, ha másoknak megmutatják hogy mit alkottak, azok leellenőrizhetik hogy amit csináltak az tényleg jól működik, dicsekedhetnek az új ötleteikkel... Szóval az a fajta titkolódzás ami kell ahhoz, hogy szellemi termékből valaki pénzt csináljon – ami szokásos ugyebár a Microsoft környezetében – az ilyen körülmények közepette egyszerűen nem működik!

A Linux különben igen hamar kikerült a nagyvilágba, és valóságos mozgalommá vált. Ennek főként az volt az oka, hogy ekkoriban már számos „nagy” számítógép dolgozott az egyetemen-főiskolákon, melyeken nem Windóz futott hanem Unix, no és hát az ezeken munkaidőben dolgozó tanárok-professzorok-egyebek szívesen folytatták volna munkaidő után otthon is a kutatásaikat, csak hogy otthoni gépeiken a Linux megjelenése előtt semmi olyan program nem futott, mint az odabenti gépeken! Amint azonban megjelent a Linux, ez az ügyes Unix-utánzat, azonnal lehetővé vált hogy otthon a Linuxos gépükön elvégezzenek valami fejlesztést, s amikor azt beviszik a munkahelyükre, az a programcska vagy akármi szépen működjön az odabenti Unixos szoftverkörnyezetben is! Ez nagyon tetszett nekik, de annyira, hogy amint egy kicsikét is használhatóvá lett a Linux, azonnal „ledobálták” otthoni gépeikről a DOS-t, a Windózt, tehát a Microsoft-termékeket, és Linuxot raktak rá.

Hát így indult ez az egész! És ezt csak az hiszi el nehezen, aki soha életében nem programozott. Mert a programozás nem olyasmi, amit kizárólag pénzért lehet és érdemes művelni. A programozás a szellemi önmegvalósítás egyik lehetséges eszköze, rokon a művészetekkel, ezt

én mondom, a számítógépprogramozó! Mostanára a Linux valóságos mozgalommá vált. Aki ért a programozáshoz és van egy kis szabadideje, ezen emberek közül sokan csak úgy pusztán szórakozásként fejlesztik a Linuxot. Ez azonban nem vezet anarchiához, mert a központi irányítást továbbra is Linus maga végzi, aki ezt szintén hobbiból teszi. Bárki írhat bármit a Linuxhoz, de a hivatalosan Linuxnak nevezett termékekbe csak az kerülhet bele, amit ő jóvá hagy.

Ez azonban még mindig csak kis része az igazságnak. Mert nemcsak programozók segítik ezt a mozgalmat! Rengeteg olyan ember is, aki akár egyetlen sor programot sem írt soha életében, talán nem is érdekli az egész programozás. Az ő segítségük sem lebecsülendő! Ők olyasféle módokon segítik a Linux fejlődését, hogy például különböző programok üzeneteit és dokumentációját más nyelvekre lefordítják, a már elkészült programokat tesztelik, ötleteket adnak, vagy egyszerűen felhívják ismerőseik figyelmét a Linuxra mint lehetőségre, tehát mondhatni hogy reklámozzák a Linuxot. Mindezt szintén nem anyagi javadalmazás reményében teszik, hanem meggyőződésből. Rögvest felmerül természetesen a kérdés, hogy miféle meggyőződésből, miben hisznek ezek az emberek?!

Megmondom. Abban hisznek, amit röviden úgy lehet elmondani, hogy *barátság*. Ennél persze többről van szó, de kezdetnek ez a meghatározás is megteszi. Mert kérem, mielőtt fintorogva és legyintve lecsapná ezt az írást a Tisztelt Olvasó, s azt mondaná hogy ez lehetetlen, ilyen nincs, – előbb tessék elővenni akármelyik „jogtisztá” Microsoft-termék licencét, és egyszer végre igazán alaposan végigolvasni! Megmondom tömören összefoglalva, mit talál benne: azt, hogy mindenkit drákói szigorral fenyeget, aki e terméket bárkivel is meg akarja osztani ismerősei közül! És nemcsak arról van ám szó, hogy e terméket nem másolhatja le, de még azt is tiltja a licenc, hogy a megvásárolt terméket ELAJÁNDÉKOZZUK bárki másnak, tehát hogy mi lemondunk annak használatáról valaki más javára! Holott ez már kifejezetten aljasságnak tűnik a szememben, mert ha én megveszek egy pár cipőt a boltban, aztán úgy döntök, hogy inkább odaadom egy koldusnak, tehát nem én használom hanem ő – nos, kinek mi köze hozzá?!

A Microsoft vezetői úgy vélik, nekik van közük hozzá! Holott már a programok másolásának tiltását sem nézi jó szemmel a linuxosok közössége, éspedig amiatt, mert ha nekem van valamim amit jónak találok, akkor a természetes emberi érzelmek úgy diktálják, hogy erre felhívjam a haverjaim és szeretteim figyelmét, és megosszam velük azt! Amíg azonban nem léteztek ingyenes szoftverek, választani kellett: ha a barátom kért tőlem egy programot, akkor vagy törvénytisztelő maradtam és megtagadtam annak lemásolását, s ezzel a barátság elhidegülését kockáztattam, vagy lemásoltam neki azt, ezzel azonban kétségkívül törvényt szegtem! Miután igenis akadnak a világban olyan emberek, akik nem szeretnek törvényt szegni, legalábbis ha nem nagyon muszáj, ugyanakkor viszont nagyon is szeretik megtartani a barátaikat, még akkor is ha azok netán szegények egy program megvásárlásához, emiatt kialakult az úgynevezett szabadszoftver-mozgalom.

Ennek kétségkívül egyik legjelentősebb lépése volt az, amikor a talán legfontosabb szoftverek, az operációs rendszerek közé is megszületett egy ingyenes, tehát szabad, tudniillik a Linux.

Magát a szabadszoftver-mozgalmat azonban nem Linus indította útjára.

A mai értelemben vett számítástechnika az 1950-es években indult. Ekkor a gépek építési és karbantartási (hardver) műveletei nagyságrendekkel több emberi munkát igényeltek, mint a programok (szoftver) készítése. Ennek egyik oka abban keresendő, hogy igen drága volt az elektronikai berendezések előállítása, másrésről a programok – mai szemmel – meglehetősen kis méretűek voltak. (Nem is lehettek nagyok az akkori gépeken). Ez azt eredményezte, hogy a szoftvereket szabadon, baráti alapon terjesztették íróik, illetve az operációs rendszerek a számítógép tartozékainak számítottak. Még az 1969-ben született UNIX forráskódja is szabadterjesztésű volt eredetileg. Később egyes intézmények, cégek is megírták a saját UNIX-változatukat, és ezek némelyikét már komoly összegekért árulták, mindenféle módon

védekezve a szabad másolás ellen. (Hasonló jelenség volt megfigyelhető más operációs rendszerek esetén is). Ebbe a sorozatba illeszthetjük bele az MS-DOS-t, (Ez egy „windózós” termék, a Microsoft első operációs rendszer-szerű terméke) amin első ránézésre látszik, hogy a UNIX erősen csökkentett képességű (és elég gyenge kivitelű) változata. A 1970-es évek végén és az 1980-as évek elején több programozó nem vette szívesen a nem másolható programok, és az üzleti gondolkodás térhódítását. Szabadságukat korlátozó tényezőnek látták a terjesztésre és a módosításra kirótt korlátokat, amelyek egyesek meggazdagodását szolgálják csak, miközben – jó esetben – közepes szintű programok születnek ilyen körülmények között.

Ezért ezek a programozók saját programjaikat továbbra is szabadon közreadták, várták mások módosító javaslatait, esetleg programrészeit, ezek közül a jobbakat beépítették az új verziókba, és így tökéletesítették programjukat. Ez többnyire jobb minőségű szoftverekhez vezetett, mint a nagy cégek korlátozott programozói gárdáinak termékei, amelyek erősen üzleti megfontolások szerint készülnek.

A sok különálló elszánt programozót szerette volna Richard M. Stallman összefogni az 1980-as évek első felében azzal, hogy megalapította a „Free Software Foundation”-t (FSF, Szabad Szoftver Alapítvány), és elindította a „GNU project”-et. Előbbinek elsődleges célja, hogy alapítványként adományokat fogadhat el, amelyekből gépparkot tarthat fenn és fizethet a programozóknak, utóbbi magát a programozási munkát hivatott koordinálni. A GNU project alapvető célja, hogy egy teljesen szabadterjesztésű programokból álló, UNIX-szerű rendszert hozzon össze.

Már a dátumokból is látszik tehát, hogy a szabadszoftver-mozgalom a Linux megszületése előtt is létezett!

A szabad szoftverek világában külön probléma a másolási jogok kérdése. Tegyük fel ugyanis, hogy valaki ír egy jó, használható programot, de nem éri meg neki a hivatalos terjesztéssel járó adminisztrációs, dokumentálási, tesztelési munkát elvégezni, ezért szabad szoftverként kibocsátja a programot az Interneten keresztül. Amíg a felhasználók használják a programot, esetleg tökéletesítik, és javaslatokat tesznek a szerzőnek, addig minden rendben van. A szerzők azonban biztosan nem szeretnék, ha programjaikra lecsapna egy szoftvercég, és beépítené saját termékei közé, jelentős hasznot hajtva ezzel magának, amiből a szerző semmit se kap.

Ilyen, és hasonló problémák kiküszöbölésére született a „GNU General Public Licence” (GPL) irat, amely magába foglalja a GNU cég szoftverforgalmazási filozófiáját is. Maga a GPL jogi precízséggel van megfogalmazva, így nem közölnénk itt le.

Mint hogy a szabadszoftver-mozgalom céljaival kapcsolatban számos kifogás merülhet fel, sőt fel is merül nagyon is határozottan, főleg a BSA részéről (a BSA-t többnyire csak mint „szoftverrendőrséget” szokták nevezni röviden, és annyit kell tudni róla hogy a szoftvergyártó cégek, főleg a Microsoft tartja fenn e szervezetet az érdekei védelmére), emiatt minden külön „mellébeszélés” nélkül lássuk ezeket a kifogásokat s a rájuk adandó válaszokat, de nem az én „kútfejemből”, hanem most idézek magának Stallmannak, e mozgalom alapítójának kiáltványából. Az anyagot az Internetről töltöttem le, s angol eredetiben is hozzáférhető. Következzék hát az idézet!

Néhány helyből visszautasítható kifogás a GNU céljait illetően

„Senki nem használja majd, ha ingyenes, mert az azt jelenti, hogy nem kaphat segítséget.”

„Pénzt kell kérned a programért, hogy ki tud fizetni azt, hogy legyen hozzá segítség/támogatás”

Ha az emberek szívesebben fizetnének a GNU + szolgáltatásért, mint azért, hogy a GNU-t ingyen kapják szolgáltatás nélkül, akkor egy olyan cég, ami csak szolgáltatást nyújtana, az ingyen GNU mellé profitképes lenne.

Meg kell különböztetnünk a támogatás két formáját, a valódi programozói munkát, és a pusztá kisegítést/kézenfogást. Ez előbbi olyan, ahol nem hagyatkozhatunk a szoftvereladóra. Ha a problémád nem jelentkezik sok embernél, a kereskedő azt fogja mondani, hogy menj a pokolba.

Ha a cégednek szüksége van megbízható támogatásra, az egyetlen út, ha megvan az összes forrásod és eszközöd. Ekkor alkalmazhatsz egy ráérő embert, hogy oldja meg a problémát, így nincs szükséged arra, hogy bárki is megszánjon. A Unix forrásokkal együttí ára ezt a legtöbb üzlet számára nem teszi lehetővé. A GNU-val ez egyszerű lesz. Persze meglehet, hogy nem lesz ráérő megfelelő személy, de ez a probléma már nem hárítható a terjesztői szerződésekre. A GNU nem oldja meg a világ összes gondját, csupán néhányukat.

A felhasználók másik csoportja az, akik nem tudnak semmit a gépekről, és segítő kezekre van szükségük, amelyek olyan dolgokat oldanak meg, amit maguk is könnyen meg tudnának oldani, csak nem tudják hogyan.

Az ilyen szolgáltatásokat olyan cégek biztosíthatnák, amelyek csak a „kézenfogást” és a „javítást” árulnák. Ha az igaz, hogy a felhasználó inkább olyan termékre költi a pénzét, amihez szolgáltatás is jár, akkor olyan szolgáltatásra is költi majd, ahol a termék ingyenes. A szolgáltatók aztán árban és minőségben versenyeznének, és a felhasználó nem volna egy céghez kötve. Miközben a közülünk valók, akiknek nincs szükségük a szolgáltatásra, ingyen használhatnák a programot.

„Sok embert nem érhetsz el reklám nélkül, és hogy ezt kifizethesd, pénzt kell kérned a programért.”

„Ingyen programokat hülyeség reklámozni.”

Sok nagyon olcsó formája van a publikusságnak, ezek használhatók arra, hogy sok felhasználót informáljunk egy olyan dologról, mint a GNU. Persze az is igaz lehet, hogy több minigép használatát érhetjük el reklámmal. Ha ez valóban így van, egy olyan üzlet, ami azt a szolgáltatást reklámozza, hogy a GNU-t lemásolja egy bizonyos összegért, annak sikeresnek kell lennie annyira, hogy a reklámot és még többet kifizessen. Ezen az úton csak azon felhasználók fizetnének, akik a reklám előnyeiből részesülnek is.

Másrésről, ha sok ember megkapja a barátaitól a GNU-t, és a fent említett cégek nem sikeresek, ez azt mutatná, hogy a hirdetés nem volt igazán szükséges ahhoz, hogy a GNU terjedjen. Miért van az, hogy a szabad piac szószólói nem akarják, hogy a szabad piac dönthesse ezt el?

„A cégemnek egy bejegyzett operációs rendszerre van szüksége, hogy az élvonalba kerüljön.”

A GNU kiemeli az op. rendszereket a verseny birodalmából. Nem lesz élvonal ezen a téren, de versenytársaid sem lesznek képesek eléd kerülni. Te és ők más téren fogtok versenyezni, és kölcsönösen jól jártok majd. Ha a te üzleted operációs rendszereket ad el, nem fogod szeretni a GNU-t, de ez neked kellemetlen. Ha mással foglalkozol, a GNU megspórolja neked azt, hogy költséges op. rendszer fejlesztésekbe fogj. Azt szeretném látni, hogy a GNU fejlesztését gyártók és felhasználók ajándékokkal segítik, és így mindenkinek a költségei csökkennének.

„A programozók nem érdemelnek jutalmat kreativitásukért?”

Ha valami jutalmat érdemel, az a társadalmi közreműködés. A kreativitás lehet társadalmi közreműködés, de csak akkor, ha az eredményeket a társadalom ingyen használhatja. Ha a programozókat meg kell dicsérni a kreatív és újító programokért, akkor, hasonló okokból, meg kell büntetni őket, ha korlátozzák ezen programok használatát.

„Nem szabad a programozónak jutalmat kérni a kreativitásáért?”

Semmi rossz nincs abban, hogy azt akarjuk, hogy a munkáért fizessenek, vagy abban, hogy az egyén a maximális jövedelemre törekszik, addig, amíg az egyén nem használ destruktív mértéket. De a mai mértékek destruktívak.

Azáltal pénzt kicsikarni a program felhasználóitól, hogy korlátozzuk a program használatát, destruktív, mivel a korlátozások csökkentik a program felhasználásának gyakoriságát és módjait. Ez pedig csökkenti azt a vagyont, amit az emberiség a programtól szerezhethet. Ha a korlátozás szándékos, akkor az ártalmas következmények szándékos destrukciónak nevezhetők!

Az ok, hogy a jó polgár nem destruktív annak érdekében, hogy gazdagabb legyen, az az, hogy ha mindenki így tenné, akkor mindannyian szegényebbek lennénk a kölcsönös destruktivitás miatt. Ez a Kant-i etika, vagy az Arany Szabály. Mivel nem szeretem annak a következményeit, hogy mindenki információt rejteget, azt kell, hogy mondjam, ez rossz az egyén számára. Az az iránti vágy, hogy valaki meg legyen jutalmazva kreativitásáért, nem ok arra, hogy a világot akár csak ennek a kreativitásnak a darabjától is megfossza.

„Nem fognak a programozók éhezni?”

Azt válaszolhatnám, hogy senkinek nem kell programozónak lennie. Sokunk nem tud úgy pénzt keresni, hogy az utcán állva grimaszokat vág. De nem is vagyunk rákényszerítve, hogy ezt tegyük, és éhezünk. Mi valami mást teszünk.

Ez azonban egy rossz válasz, mert arra enged következtetni, hogy egy program tulajdonjoga nélkül, a programozóknak egy fillért sem szabad fizetni. Feltehetőleg ez minden vagy semmi.

A valódi ok, hogy a programmerek nem fognak éhezni az, hogy lehetőség lesz arra, hogy megfizessék őket programozás okán, de nem ennyire, mint most.

A másolás korlátozása nem az egyedüli üzlet a szoftverben. Ma ez a legáltalánosabb, mert ez hozza a legtöbb pénzt. Ha ezt megtiltanák, vagy a vevők megtagadnák, a szoftverüzlet más forrásokra alapozna, amelyeket ma még kevésbé használnak. Mindig rengeteg módja van egy üzlet megszervezésének.

Valószínűleg a programozás nem lesz annyira jól jövedelmező az új alapokon, mint ma. De ez nem érv a változtatás ellen. Az nem igazságtalanság, hogy az ügynökök annyit keresnek, amennyit. Ha a programozók is így tennének, az sem volna igazságtalanság, (Gyakorlatilag még többet keresnének).

„Az embernek nincs joga, hogy irányíthassa, mire használják a kreativitását?”

„Az egyén gondolatainak az irányítása” valódi hatalmat ad az ember életének irányítására; és ezt általában arra használják, hogy az életét megnehezítsék.

Akik a szellemi tulajdonjogokat alaposan (mint a jogászok) tanulmányozták, azt állítják, hogy nincs valódi jog a szellemi tulajdonra. Azok a feltételezett szellemi tulajdonjogok, amelyeket a kormány elismer, egyedi alkalmakkor lettek létrehozva, speciális célokkal.

Például, a szabadalmak azért jöttek létre, hogy az újítókat arra ösztönözzék, hogy újításaikról a részleteket is elárulják. Ennek célja a társadalom segítése volt, nem pedig az újítók segítése. Abban az időben, a szabadalom 17 éves élete, rövid volt a fejlődés sebességéhez viszonyítva. Mivel a szabadalom egy gyárosok közötti dolog, amiből a licenzszerződés költsége és ennek megkötésével járó erőfeszítés kisebb, mint a termelés beindítása, a szabadalmak nem ártanak túl sokat. Általában nem gátolják a legtöbb szabadalmaztatott termékeket használni.

A copyright ötlete nem létezett a régi időkben, amikor a szerzők gyakran másolták más szerzők műveit. Ez a gyakorlat hasznos volt, és ez volt az egyetlen módja annak, hogy sok

szerző műve akárcsak részben fentmaradt. A copyright rendszer kifejezetten azért jött létre, hogy a szerzőség intézményét támogassa. Abban a közegben amire kitalálták (könyvekre), amelyeket gazdaságosan csak nyomdában lehetett másolni – nem tett nagy kárt, és nem akadályozott sokakat a könyvek elolvasásában.

Az összes szellemi tulajdonjog csak engedély, amit a társadalom adott, mert helyesen vagy helytelenül azt gondolta, hogy az egész társadalom jól jár majd, ha ezeket az engedélyeket odaajándékozza. De bármely gyakorlati szituációban, meg kell kérdeznünk, jól járunk-e mi azzal, hogy odaadunk egy ilyen engedélyt. Milyen tevékenységet engedünk meg ezáltal az egyénnek?

A programok esete nem hasonlítható a száz év előtti könyvekéhez. Az a tény, hogy a programok másolása a legkönnyebben szomszédról szomszédra másolás, az a tény, hogy a program forrás és tárgykódja különböző, és az a tény, hogy a programot inkább használják és nem olvassák vagy élvezik, olyan helyzetet eredményez, hogy az a személy, aki a „copyrightot” erőlteti, árt a társadalomnak, mind anyagilag, mind pedig szellemileg; amit az egyénnek nem volna szabad megtennie, tekintet nélkül arra, hogy a törvény megengedi ezt neki vagy nem.

„A verseny jobbra teszi a dolgokat.”

A verseny egy mintája a futás: azzal, hogy megjutalmazzuk a győztest, arra bátorítunk mindenkit, hogy gyorsabban fusson. Ha a kapitalizmus valóban így működik, jó munkát végez, de azok, akik felteszik, hogy mindig így működik, tévednek. Ha a futók megfélemlennek a díjról, és csak a győzelemre törekcszenek, mindegy, hogy hogyan, lehet, hogy más stratégiákat találnak majd – mint pl. megtámadják a többi futót. Ha a futók ökölharcba kezdenek, mindannyian későn érnek célba.

A szabadalmaztatott és titkos programok a futók morális megfelelői. Szomorú ezt mondani, de az egyetlen döntőbíró, úgy tűnik nem ellenzi a harcot; csupán megreguláztatja őket, („minden tíz méteren max. egy ütés.”). Valójában ki kellene állítania, és megbüntetni őket, már azért is, hogy egyáltalán harcolni próbálnak.

„Nem fog mindenki felhagyni a programozással anyagi ösztönzés nélkül?”

Valójában sok ember abszolút nem az anyagi ösztönzésért programozik. A programozásnak van egy ellenállhatatlan csodálatossága néhány ember számára, általában azok számára, akik amúgy is a legjobbak. Nincs hiány profi zenészekben sem, akik annak ellenére ezt művelik, hogy reményük sincs ilyen módon megélni.

De annak ellenére, hogy gyakran is kérdezik, ez a kérdés nem illik a szituációra. Az, hogy fizetnek a programozóknak, nem fog eltűnni, csupán kevesebbet kapnak majd. Azaz a helyes kérdés, hogy fognak-e kevesebbért programozni? Tapasztalataim azt mutatják, hogy fognak.

Tíz évvel ezelőtt a világ sok legjobb programozója az AI laborban dolgozott, kevesebb pénzért, mint amit bárhol máshol megkereshettek volna. Sokan nem anyagi elismerést kaptak: hírnevet és megbecsülést például. És a kreativitás amúgy is boldogít, ez önmaga jutalma.

A legtöbbjük elment, amikor kapott egy lehetőséget, hogy ugyanilyen érdekeset dolgozzon egy csomó pénzért.

Amit a tények mutatnak, az az, hogy az emberek más okokból programoznak, mint pusztán gazdagságért; de ha megvan annak az esélye, hogy sok pénzt is keressenek, jönnek, és kérik majd a jó fizetést. A rosszul fizető cégek nem szerepelnek jól a versenyben a jól-fizetők mellett, de nem kell, hogy túl rosszul járjanak, ha a jól-fizetőket számúzik.

„Nagy szükségünk van a programozókra. Ha azt kéri, hogy ne segítsünk szomszédainkon, fejet kell hajtánunk.”

Soha sem vagy annyira reménytelen helyzetben, hogy egy ilyen kérést teljesítened kelljen. Emlékezz arra: milliókat a védelemre, de egy fillért se rablásra!

„A programozóknak meg kell élni valahogy.”

Rövid távon ez igaz. Habár, rengeteg útja van annak, hogy a programozók megéljenek anélkül, hogy a program használatának jogát adnák el. Ez az út most a szokásos, mert a programozónak és az üzletembernek a legtöbb pénzt hozza, és nem azért, mert ez a megélhetés egyetlen útja. Könnyű más utakat találni, ha akarjuk azt. Itt van erre számos példa.

Az új gépet bevezető gyártó fizetni fog azért, hogy az operációs rendszert az új hardverre átvigyük.

A tanítási, segítségnyújtási és karbantartási szolgáltatások szintén alkalmazhatnak programozókat.

Az új ötletekkel rendelkező emberek terjeszthetnék a programot mint freewaret, adományokat kérve az elégedett felhasználóktól, vagy segítséget árulnának. Találkoztam már olyan emberekkel, akik sikeresen dolgoznak így.

Hasonló igényű felhasználók csoportokat alakíthatnak, és szerződést köthetnek programozó cégekkel, akik olyan programot írnának, amit a csoport tagjai használni szeretnének.

Mindenfajta fejlesztés megalapozható egy Szoftveradóval:

Tegyük fel, hogy mindenkinek, aki gépet vásárol, egy adott x százalékát az árnak szoftveradóként kell befizetnie. A kormányzat ezt egy ügynökségnek adná, mint például az NSF (National Software Foundation), ami azt fejlesztésre költené. De ha a felhasználó adományoz szoftverfejlesztésre, akkor nem kell adót fizetnie, és hitelpontot kap. Így annak a projektnek adományozhat, amit ő választ, nem titkolva, hogy a majdani eredményeket használni tudja.

Egészen addig adakozhat, amíg annyi hitelpontja nincs, hogy nem kell adót fizetnie.

A teljes adóösszeget az adófizetők szavazása dönthetné el, amit az összjövedelem arányában súlyoznának.

A következők eredmények:

1. A géphasználó közösség eltartja a szoftverfejlesztést.
2. Ez a közösség dönti el, mekkora támogatás kell.
3. Azok, akik el akarják dönteni, melyik projectre költsék pénzüket, ezt szabadon megtehetik.

Az a hosszútávú törekvés, hogy a programok ingyenesek legyenek, egy lépést jelent a bőség világa felé, ahol senkinek sem kell majd nagyon keményen dolgozni a megélhetésért. Az emberek annak szentelhetik magukat, ami örömet okoz, mint pl. a programozás, miután a szükséges heti tízórás feladatokat – mint pl. a törvényhozás, családi tanács, robotjavítás és aszteroida előrejelzés – elvégezték. Nem lesz majd szükség arra, hogy a megélhetéshez programozni kelljen.

Már most is nagyban csökkentettük a munka összes mennyiségét, amit a társadalomnak el kell végeznie az adott produktivitás mellett, de csak kevés vált ezek közül a munkás számára kellemes munkává, mert sok in produktív tevékenység szükséges a produktív tevékenység eléréséhez. Ennek fő oka a bürokrácia és a versenyellenes harc. A szabad szoftver nagyban csökkenteni fogja az ilyen haszontalan tevékenységeket a szoftvertermelésben. Meg kell ezt

tennünk, annak érdekében, hogy a technika eredményeinek és a produktivitás felhasználásával kevesebbet kelljen dolgoznunk.

Copyright 1985. Richard M. Stallman

Mindenkinek engedélyezett, hogy ezt a dokumentumot a kapott formában bármilyen médiumon terjessze, vagy baráti alapon másolatokat készítsen róla, biztosítva azt, hogy ez a copyright és engedélyező megjegyzés megmarad, és a terjesztő lehetővé teszi a további terjesztést ezen megjegyzés értelmében.

Módosított verziókat nem szabad készíteni.

Eddig tartott az idézet.

Szóval, a Linux egy GNU licenz alá eső termék, s mint ilyen szabadon másolható. Másolják is! Fejlesztik is. Terjesztik is. És akik ezt teszik, azok a következő forrásokból élnek meg:

1. Nem számítógépes munka. Például valami gyárban kis pénzért betanított munkát végezve, miközben a programozás és a Linux csak otthoni hobbi a számára.
2. Számítógépes, de nem Linuxos munka. Például valahol „fizetős” programokat készít egy cégnek, de otthon hobbiként a Linuxot fejleszti.
3. Főállásban a Linuxon dolgozik, a megélhetését pedig az a pénz biztosítja, amit fizetésképp valamely, a GNU céljait támogató alapítványtól kap. (Sok ilyen programozó van!)
4. Eltartják őket a szüleik, mert egyetemistákról van szó, akik úgy tanulnak programozni hogy a Linuxot tanulmányozzák (a windózt nem tanulmányozhatják, mert annak nem nyilvános a forráskódja), s ha már tanulmányozzák, a jó ötleteikkel fejlesztik is. Temérdek ilyen egyetemista van! A világ legjobb fotóretusáló-képszerkesztő programját például, a GIMP-et (Linux alatt fut, nekem is megvan otthon mert az Uhu-Linux része) szintén egyetemisták írták.
5. Nem programozói, de Linuxszal kapcsolatos munkát végez pénzért, de nem alapítványtól kapott pénzért: például azért fizetik, mert egy cégnél Linuxot használnak, ő a rendszergazda, ezért kapja a fizetését! S így van ideje hogy akár otthon, akár a cégnél is valami linuxos fejlesztésen dolgozzon, igen, akár munkaidőben is, amikor nincs baj a rendszerrel, de egy jól beállított linuxos rendszerrel kevés baj szokott lenni, tehát marad idő a fejlesztésre... Hozsánna néked, ó Linux!
6. Kifejezetten abból él hogy Linuxos programokat készít: például van egy cég ahol Linuxot használnak, a cégnek valami egészen speciális feladatra kell program amire még nincs ingyenes szoftver mert e gond csak e cégnél jelentkezik a speciális termelési profil miatt. Például a cég szubtitáló eszkudereket gyárt, de az ezt gyártó robotsornál, amit linuxos számítógép vezérel, a fikarizáció közben nem munyuruzik rendesen a zseltox. S mert ez a világ egyetlen szubtitáló eszkudereket gyártó cége, emiatt erre még sosem írtak programot! Erre a linuxhoz jól értő fiatalember megírja nekik, nem ingyenesen hanem jó sok pénzért, e pénzből megél, és sok szabadidejében ingyenes programokat ír Linux alá, amik már olyan problémákat oldanak meg amik nem csupán egyetlen cég tulajdonosait izgatják, hanem számos ember érdeklődésére tarthatnak számot. Például ír egy remek filmlejátszó programot. A világ legjobb filmlejátszó programját, az Mplayer nevűt például néhány magyar fiatalember írta szórakozásból. Természetesen ez is az Uhu-Linux része...

Végezetül már csak ki szeretnék hangsúlyozni valamit, ami ugyan az eddig írtakban is benne volt burkoltan, de nagyon is megérdemli a kiemelést! Ez pedig az, miért is JOBB a Linux a pénzért kapható operációs rendszereknél (különösen a W\$-nál).

Épp azért, mert RENGETEGEN foglalkoznak vele! Gondoljon csak bele Tisztelt Olvasóm: a Windows XP programja mintegy 25000000, azaz 25 millió programsorból áll, és ezt mindössze néhány tucat programozó állította össze! Mennyi hiba csúszhatott bele a megjelenési határidő hajszolása közepette, és mennyit kellett leprogramoznia egyetlen személynek!

A Linux esetében azonban ez nem így van. Rengeteg (több ezer, talán több tízezer) ember programozta, akik külön-külön csak egy kis részfeladatot programoztak le. Egyre-egyre tehát kevés munka jutott, amit jól át tudott tekinteni. Kicsi tehát az esély hogy hiba csúszott a munkájába. És nem muszájból programozták, fizetésért gürccölve, miközben a munkaidő végét várták, nem máson járt az eszük, hanem vonzotta őket a feladat szépsége, élvezték amit csináltak! Ráadásul mielőtt rábólintott volna a közösség hogy „igen, ez jó”, azelőtt ezt számtalanszokan tesztelték is, hogy tényleg hibátlan-e! Nem sürget senkit holmi megjelenési határidő! Nincs olyan főnök, aki ráerőltetné a fejlesztőkre az elképzeléseit, akaratát valamiféle üzleti cél érdekében, itt kizárólag a szakmai szempontok dominálnak, kissé elnagyoltan fogalmazva tehát a megbízhatóság, a jó működés, és a felhasználói igények kielégítése.

Nem kívánom azt a látszatot kelteni, mintha a Linuxban ne volnának hibák. Persze hogy vannak, vannak benne hibák mindezek ellenére is, de sokkal kevesebb mint a Windózból, és e hibákat is nagyon hamar kijavítják. És különben is: a Microsoft egy üzleti cég. Nem abban érdekelt hogy jó terméket hozzon létre, hanem hogy minél több hasznot zsebeljen be. E két törekvés néha egybecseng, mert akad olyan eset amikor azzal lehet a legnagyobb profitra szert tenni, hogy a termékünk kiváló. Sajnos azonban a szoftverpiacon ez mostanság nincs így, egyszerűen azért, mert a Microsoft majdhogynem monopolhelyzetben van. Egyelőre nem úgy próbál nagy haszonra szert tenni hogy termékeit jobbítja, jelenleg minden erőfeszítése arra irányul, hogy monopolhelyzetét megtartsa! Ez egészen érthető a részéről, elvégre a monopolhelyzetben levő cégnek van extraprofitja! Mert jó munkával is lehet haszonra szert tenni, de nem extraprofitra, márpedig szerény becslések szerint is, nagyon-nagyon szerények szerint, a Microsoftnak bármely eladott szoftverének egyetlen példányán is legkevesebb 80%-os tiszta haszna van!

Ezt csinálja utána a mi cégünk!

Bill Gates, a Microsoft tulajdonosa, némi jóindulattal szólván közepes tehetségű programozónak nevezhető. Legnagyobb ellenségei sem tagadhatják azonban, hogy remek üzletember. Bármilyen remek lett légyen is azonban, rajtam többé nem fog nyereszkedni, mert rátaláltam végre a Linuxra!

Kevesen tudnak róla, de a Microsoft kifejezetten aljas trükköket is művel haszna növelése érdekében. Például szándékosan épít be a programjaiba „biztonsági réseket”, tehát olyan hibákat, melyeket vírusok és internetes bűnözők felhasználhatnak, és csak azért teszi ezt, hogy egy következő windóz-verziót már e hibák nélkül írhasson meg, s ezzel rákényszerítse a felhasználókat az újabb Microsoft termék megvásárlására. De hiába vásárolják meg: abban nem lesznek benne ugyan a régi hibák (legalábbis azok *egy része* nem lesz bent) de lesznek benne helyettük újak! Továbbá: Sokan mondták már, de egy közeli barátom tapasztalta is, hogy a Windóz bizonyos alprogramjai időnként – ha hálózatra van a gép kötve – csak úgy maguktól, váratlanul elkezdnek internetes kommunikációt folytatni bizonyos titokzatos internetes címekkel! S még az a legkisebb gond hogy ezzel esetleg megnövelik a vállalat vagy magán-személy telefonszámláját, de ezt valószínűleg abból a célból teszik, hogy a Microsoft céget tájékoztassák arról, hogy itt és itt egy Windóz termék van; aztán ha kiderül Microsoftéknál hogy ide nem adtak el jogtiszta windózt, akkor máris megy a feljelentés! Efféle kémprogram-tüneteményekből én nem kérek! Én általában nem is szoktam másként nevezni a windózt csak winfosnak, az őt alkotó céget pedig úgy, hogy Mikrofos.

Hogy így érzek azon senki se csodálkozzék: szegény ember vagyok, a szőr feláll a hátamon a gondolatra ha pénzt kell kiadnom valamiért, pláne ha pénzért csak rosszabbat kaphatnék mint ingyen!

A Linuxnál alapkövetelmény hogy CSAK azt tegye a rendszer, amit a gazdája vár tőle. Azt hiszem ezek után nyilvánvaló, melyik rendszer a jobb, s hogy nem igaz hogy egy kereskedelmi cég terméke jobb az ingyenes termékénél!

Ha cégünk megvett már bizonyos számú Windows-XP licenst, s ezeknek csak egy részét használta is fel, én akkor is azt a tanácsot adhatom csak, hogy hagyják a fenébe az egészet, ne fussanak Vezetőink a pénzük után! Nem éri meg! Lássák be hogy ez elhibázott döntés volt és kész. Ez nem szégyen. Nem létezik olyan vezető, aki alkalomadtán ne hozna hibás döntést. Az lesz ellenben az igazán hibás döntés, ha minden ilyen licenst felhasználnak és winfosra állnak rá. Mert hamarosan lesz egy totális rendszerösszeomlás. Ennek sok oka lehet: vírus-támadás, kiberbűnözés, vagy bármi pontosan nem detektálható ok, de LESZ ilyesmi! Pláne ha e számítógépek szerszámgepeket vezérelnek. A winfost ugyanis egyszerűen nem valósidejű folyamatvezérlésre találták ki!

Tehát megismétlem: a vállalatvezetés akkor cselekszik a leghelyesebben, ha a winfosos licenst nemcsak nem használja fel, nemcsak kidobja a szemébe amúgy papírosostul, CD-sestül, felbontatlanul, de egyenesen légmentesen lezárt tartályokba helyezi el őket, és a veszélyeshulladék-tárolóba dobja bele, hogy meg ne fertőzhessen más, gyanútlan, jobb sorsra érdemes felhasználókat!

Én arra használom otthon a régi windózos cédeimet, hogy leányom szobájának falait tapétáztam ki vele itt-ott, mert olyan szépen csillognak amikor az ablakon át besüt rájuk a Nap fénye. Erre kiválóak. Másra nem.

Ha a cégvezetés nem tesz így, akkor rövid távon sem igen hiszem hogy bármit nyerne, hosszabb távon viszont egészen biztosan veszít: gondoljon csak bele, mibe kerülhet egy rendszerösszeomlás miatti termelésekiesés, a rendszerek visszatelepítése, a leállás mindenféle egyéb költsége, olyan apróságok is mint az ezek miatti telefonálgatás költsége, a presztízsvesztés, sőt az amiatti presztízsvesztés ami abból fakad, ha a mi rendszerünkön elszaporodó vírusok üzleti partnereink gépeire igyekeznek átmászni az Interneten át!

Arra meg gondolni sem jó, mi történik ha valamely üzleti partnerünk köt velünk egy szigorúan bizalmas szerződést, amit megállapodásunk szerint tilos mások tudomására hozni, erre valami rosszindulatú vírus épp ezt közzé teszi az Interneten, s erre az az üzleti partner nemcsak nem üzletel velünk tovább, de beperli a cégünket! Sajnos akadnak olyan vírusok, amik ilyen csúnyaságokat művelnek. Szerencsére ezek kizárólag winfos alatt életképesek.

Elterjedt mondás szerint a Microsoft cég olyan, mint a drogkereskedők: ingyen adja a mintát, aztán amikor már megtörtént a beetetés és a vevő hozzászokott, közli az árat, ami rettenetes!

Egy biztos: én azóta tudok bízni az otthoni számítógépemben, amióta Linuxot raktam rá. Ha nem volna a világban olyan hogy Linux, ki kéne találni!

Nem azért mert nincs hibája, mert neki is vannak hibái. A számítástechnika tudománya egyszerűen még nem olyan fejlett, hogy ilyen bonyolult rendszereket teljesen hibamentesen megírjon. De jóval kevesebb hibája van mint a winfosnak, ezeket sokkal gyorsabban javítják ki a készítői, hatékonyabban működik, és tökéletesen ingyenes!

Aki Linuxot használ, az a szoftvertechnológia csúcsának közelében jár.

Nem véletlen, hogy a bankok többségében és az atomerőművekben nem windózt használnak. Irtó ciki lenne, ha a számítógép hirtelen elfelejtené az ügyfelek folyószámláinak adatait, vagy ezek kikerülnének a nyilvánosság elé... De az atomerőművekben sem hajlandó várni a

neutron, a maghasadási folyamatok, addig, míg a lefagyott vezérlő-számítógépet újraéleszti a tetszhalálból a rendszergazda...

Most e tanulmány legvégén hadd kérdezzem meg: az a szoftver, ami jó az amerikai hadseregnek, az amerikai űrkutatási hivatalnak, a bankok túlnyomó többségének, az miért nem jó a mi cégünknek?! Valóban azt hiszik tisztelt Vezetőink, hogy mi komolyabb feladatokat látunk el számítástechnikailag, mint e szervezetek?!

De ha úgy van, akkor csak eggyel több ok ez arra, hogy Linuxot használjunk, mert AZ a komolyabb rendszer!

Megmondjam-e a gyermekemnek, hogy nem én vagyok az igazi apja/anyja?

Na, ez tipikusan olyan kérdés, amin rendkívül sokat szoktak agyalni a szülők, holott pofonegyszerű rá a válasz, és bár ők azt hiszik hogy csak két rossz közül választhatnak, valójában VAN rá olyan megoldás, ami abszolút „hepiend” minden szempontból!

A szülők ugyanis attól félnek, hogy ha elmondják a gyermeknek hogy ő „csak” örökbefogadott gyermek, azzal elvesztik a gyermek szeretetét. Ha viszont nem mondják el, rájöhet erre váratlanul, és az kész tragédia. De ha nem jön rá, akkor is az a helyzet, hogy ők a szülők hazudtak neki, és az ugye kellemetlen, kínos...

Valójában a szülők abból a tévképzetből indulnak ki, hogy csupán a következő alternatívákból választhatnak:

1. Elmondják, hogy nem ők az igazi szülei a gyereknek.
2. Azt hazudják, hogy ők az igazi szülei.
3. Várnak, bízva benne, hogy a gyereknek eszébe se jut gyanakodni arra, hogy nem ők az igazi szülők, s így az egész ügy megoldódik magától.

Örömmel közölhetem, van egy negyedik lehetőség is, méghozzá a legjobb! Előbb azonban tisztázzuk már kissé, mit is értünk azon fogalom alatt, hogy „szülő”?! Ez amiatt is ajánlatos, mert az e fejezetben feszegetett probléma ott is előfordulhat, ahol az egyik szülő – tipikusan az anya – kétségtelenül a lehető legigazibb szülő, csak a másik tagja a házaspárnak, az az úgymond „nem igazi” szülője a gyereknek! Ez általában az apa szokott lenni, bár ritkán előfordul fordítva is.

Nos, eképp nézve a kérdést meglehetősen furcsa, ha egy férfi, aki feleségül vett egy kisgyermekes anyát, s netán még nevére is vette az erről mit sem tudó pólyás csöppséget, azon aggódik, hogy ő nem az igazi „szülője” a kicsinek! Miért, ha genetikailag tőle származna a gyermek, akkor szülője volna-e tán?! Persze hogy nem. Amiatt nem, mert nem ő szülte. Lássunk világosan: egy apa, az kérem sosem szülő! Nem az, mert nem tud szülni. Csak nemzeni! Magyar nyelvünk egyik legisleghülyébb kifejezése az, hogy „szülő”, amennyiben férfira is vonatkoztatják! Ha csak meghallom azt a szót, hogy „szülőapa”, „szülőapám”, már alig bírok a röhöghetnékemmél. Alig valamivel kevésbé röhejes az a szó, hogy „szüleim”. Mindenkinek csak egy szüleje van ugyanis, tudniillik az anyja. Senkit nem lehet ugyanis kétszer megszülni! Az apa nem szül, csak az anya! Az, hogy „szülőapa”, nagyjából egy szinten van a szememben logikátlanság terén azzal az ökörséggel, hogy „szüzanya”. Aki nő szüz marad, az nem lesz anyává. De az apa sem fog soha szülni, akkor sem, ha megtermékenyít egy vagy akárhány nőt!

Az egész kifejezés annyira szerencsétlen, hogy utánanézttem, más nyelvekben is így van-e ez. Hát nem! A magyar itt orrhommal vezet logikátlanságban a világ nyelvei közt. Az a szó ugyanis ami a magyar „szülők”-nek felel meg, németben például így hangzik: „die Eltern”. Ott is többszámú ugyan, csak hogy etimológiailag nem a „szül” szótól származéka mint a magyarban (az hogy „szül”, az ugyanis németül „gebären”, azaz nem is hasonlít az Eltern-szóra), hanem az „alt” szó tőhangváltós származéka, melynek jelentése: „idős, öreg, régi”. Ugyanez az „alt”-szótól más nyelvekben olyasmit jelent többnyire, hogy „magas(abb)”. Mindkét értelmezés logikus egy gyermek apjára-anyjára vonatkoztatva: apuci-anyuci többnyire magasabb szokott lenni, mint a gyermek, arról nem is beszélve, hogy nagy valószínűséggel idősebbek is, mint gyermekeik!

A magyarok szerint azonban nem az a lényeg, hogy idősebbek, hanem hogy megszülik a gyermeket. Az apa is! Na ez aztán a remek logika, hozsánna néked, magyarszki nyelv!

Elképzelem: szegény apa izzad, nyög, veríték csorog a szakállán-bajszán, szülni próbál... erőlködik, nyomja-nyomja... végül is van tényleg egy lika ott alul, ahol kijöhet valami, na de hogy gyerek?! A fenti kép alapján nekem nem a gyerekszülés ugrik be, hanem a székrekedés...

Tehát, szögezzük le, egy apa sosem lehet a gyermek igazi szülője, mert még nem igazi szülője sem lehet. Lehet azonban a nemzője, vagy a nevelője.

Na akkor most így nézve a kérdést, mindjárt értelmesebben gondolkodhatunk alternatívák után. Azért aggódik tehát a papa és/vagy a mama, mert genetikailag nem tőlük van a gyermek. Nem ők tehát a nemzők. Na már most akkor hadd kérdezzem meg: ez-e a fontos?! Ez, vagy az, hogy felnevelik?!

Korlátozzuk vizsgálatunkat előbb a kedves papára, mert nála gyakoribb, hogy „idegen” gyermeket nevel. Amiatt nála gyakoribb, mert válás után a bíróságok többnyire a nőnek ítélik a gyermeket, azaz a mama marad a „vér szerinti” (ez is hülye szó: lenne inkább „gén szerinti”...) gyermekénél.

No most ez az egész kérdés csak akkor kérdés, ha a gyermek még pólyás korban kap új apukát. Különböznél ugyanis mindenképp megtudja az igazat. Na de ha olyan pici a gyermek, akkor a nemzőapja semmit se nevelte lényegében. Mit adott hát a gyermekének? Egy szál spermiumot, semmi mást! Neki az egész ügy csak pár perc lihegés volt, s még az is egy merő élvezet! Ő lenne az úgymond „igazi” apa?! Vagy az aki keres rá, akinek szándékában áll a gyermeket felnevelni, védelmezni, tanítani, játszani vele?!

Itt tulajdonképp arról van szó, mit tartasz te, kedves Olvasóm fontosabbnak: a genetikai, vagy a memetikai örökséget! Én egyértelműen az utóbbira voksolok. Én nem azt nézem, kinek a génje, hanem kinek a verítéke!

Az anyánál hasonlóképp áll a dolog, bár ott a genetikai anya (a nemzőanyja, akit mert anya, ezúttal tekinthetünk *szülő*anyának mert valóban szült) némileg többet áldozott a gyermekre: kihordta 9 hónapon át. De akkor is sokkal több éven át neveli majd a gyermeket a nevelőanyja.

Akárhogyan nézem is, de szememben a nevelő „szülő” az IGAZI „szülő”, mert több pénzt és más anyagi erőforrást fektet a gyermekbe, mint a nemzőapa és a szülőanyja, és többet kap tőle oktatásban és szeretetben, azaz memetikailag is! Illene, hogy törvénykezésünk ezt végre tolerálja, és ne a genetikai szülőknél biztosítson több jogot! Javaslom mozgalom indítását e jelszóval: „Minden jogot a nevelőszülőknél”! Ha valaki szeretné, hogy ne legyen szürke kis senki – lásd egyik előző fejezetét e könyvnek – szervezze meg e mozgalmat, szerintem sok-sok támogatója lesz...

Na és hogy most mit mondj a gyerekeknek? A szakirodalom az egyes pontot javasolja: megmondani őszintén, s mielőtt még más mondaná meg, hogy nem te vagy az igazi apja/anyja. Én azonban mást javaslok, a beígért negyedik pontot! Ez pedig, már kitalálhattad, az, hogy mondd meg az *igazat* – azt, hogy *te* vagy az igazi apja-anyja!

Igen. Mondd meg, hogy te vagy az ő igazi apukája (vagy anyukája), MERT te neveled őt, és mindig az az IGAZI, aki NEVEL. Meg lehet ezt mondani úgy, hogy a kisgyerek megértse! TE VAGY az IGAZI, MERT te szereted őt, mert te olvasol neki esti mesét, te veszel neki élelmet

és csemegéket, te tanítod, te kíséred az iskolába, te vagy vele ha beteg... igen, régen volt egy másik bácsi vagy néni, de az elhagyta őt a gyereket. Te nem fogod elhagyni őt!

No most a házasságok legnagyobb része amiatt bomlik fel, mert az egyik fél, többnyire a férfi, alkoholizál. Javaslom, ne traktáld a gyermekedet gólyamesével, és igenis avasd be a nemi élet titkaiba legalább alapfokon már kb. 6 évesen! És ha megérti hogy a „másik” apuka csak pár percet lihegett anyucin, aztán otthagyta őt, – nos, semmi vágyat nem fog érezni a vele való találkozásra! Ha meg 9-10 évesen azt is megérti, hogy ez a másik apuka ráadásul egy részeg disznó volt, hát inkább szégyelli majd, hogy neki valami köze van egy olyan undorító alakhoz. Téged fog szeretni, az ő IGAZI apukáját!

De hasonlóképp igaz ez akkor is, ha az anyuka a nevelőszülő, vagy ha mindketten azok. Azt hiszem ez olyan természetes, hogy nem is kell tovább ragozni a témát...

Miért öregszem meg? És hogyan tudnám ezt elfogadni?

Az öregség okáról sokat filozofáltak már tisztelt és kevésbé tisztelt gondolkodók, filozófusok, misztikusok az elmúlt évszázadokban-évezredekben. És többnyire arra a következtetésre jutottak, hogy a halál elkerülhetetlen, mert Földünk élettere véges, és ha az idősebb nemzedék nem múlna ki, akkor nem maradna hely az újabb nemzedékeknek, az ifjaknak!

E megközelítés természetesen merő tévedés. Mindenekelőtt feltételezi valami „Felsőbb Intelligencia”, mondjuk ki: – Isten – létét, aki tudja mekkora az élettér, s ennek megfelelően állítja be az élethosszunkat! Aztán, ha mindenki örökké élne, mármint nem öregedne azaz végelgyengülés miatt nem halna meg, akkor is szabadulna fel élettér, tudniillik mert akkor is halna meg időnként valaki, például betegségben vagy balesetben, sőt, leginkább mindenféle háborúban, s így az esetben is jöhetne létre „ifjú nemzedék”, legfeljebb nem akkora létszámú, mint manapság. De hát miért is lenne az törvényszerű, hogy egy házaspárnak okvetlenül kb. 2-3 gyermeket kell világra hoznia mintegy 40 év alatt! Ha mindenki örökéletű volna, simán elképzelhető lenne, hogy csak mondjuk 20-30 ezer évenként szülne egy nő gyermeket. De akkor mekkora öröm is volna az!

Na de nem vagyunk örökéletűek. Megöregszünk és meghalunk. Miért?

A tudósok ennek rég megtalálták az okát, amiben természetesen megintcsak nincs semmi misztikus. Annyira nem, hogy keressünk csak rá a Google-ban az „öregedés” – szóra, lesz számos találatunk, melyek jelentős része komoly szakirodalomra mutat!

Természetesen nem muszáj ahhoz sejtbiológusnak lenni, hogy megértsük legalább alapszinten a kérdés lényegét. Arról van szó, hogy génjeink kromoszómáknak nevezett csomagocskákban helyezkednek el, s e kromoszómák minden sejtosztódásnál duplikálódnak, merthogy minden sejtünkben benne van minden génünk, azaz minden kromoszómánk egy példánya, s így a keletkező új sejtbe is kell jusson belőlük. Tehát a kromoszómák is megkettőződnek a sejtosztódásnál. Sajnos a kromoszóma-duplikáció folyamata olyan, hogy minden ilyen osztódásnál a létrejövő új kromoszóma valamiképp rövidebb lesz, mint az eredeti volt. Nem *nagyon*, de néhány úgynevezett *bázissal* rövidebb. (Bázis alatt a géneket felépítő elemi molekulaalkatrészeket kell érteni, amik alapvetően 4 félek lehetnek, mert „az élet ABC-je” mindössze 4 betűs).

No most képzeljünk el egy könyvet! Tegyük fel, hogy ezt sokszor egymás után lemásoljuk, de minden alkalommal le hagyunk néhány betűt az elejéről is és a végéről is. Könnyű belátni, hogy egy idő után már igencsak érthetetlen lesz a szövege! Az emberi kromoszómák esetében ez azt jelenti, hogy a kromoszóma elején és végén levő gének megsérülnek a sejtosztódások során, s mert ezek mindenféle fehérjéket kódolnak amik kellenek a szervezetünknek, emiatt az ezek által kódolt, s létrehozott fehérjék már mások lesznek, mint amit az eredeti kromoszóma termelt volna, s hozzá valószínűleg rosszabbul működő fehérjék lesznek. Ahogy öregszünk, ahogy a pusztuló sejtek pótlására új sejtek jönnek létre osztódással, úgy azok emiatt egyre rosszabbul teljesítőek lesznek.

A természetes szelekció persze védekezik ez ellen: a kromoszómáink eleje és vége nem rögtön kezdődik értékes fehérjekódoló génszakaszokkal, hanem egy hosszas, semmit nem kódoló szakasz van rajtuk, amit a tudósok úgy neveznek, hogy „teloréma”. Mintha egy könyv csupa üres lappal kezdődne és végződne. Emiatt eleinte hiába rövidül le az utód-kromoszóma, semmi baj nem történik, hiszen csak néhány „üres oldallal” lett kevesebb, de az értékes rész megmaradt! Eképp a telorémák hossza egyfajta öregedési óráként is felfogható, mutatja, hogy mennyit osztódhat még a sejt, mielőtt megsérülne és rosszul teljesítene (vagy épp sehogy sem).

Azonnal felmerül természetesen a kérdés, miért nem alakult ki valami ennél sokkal biztosabb módszer a természetes szelekció során a kromoszómák információvesztés nélküli másolására!

Való igaz, minden bizonnyal ki lehetne találni más duplikációs folyamatot, ami garantáltan veszteség nélkül őrzi meg a genetikai információt. Hogy ez miért nem alakult ki, annak nagy valószínűséggel két oka lehet. Egyik az, hogy a biztonságosabb másológási mechanizmus feltehetőleg sokkal bonyolultabb lenne, mint a mostani, márpedig a bonyolultabb módszer maga is nyilván több módon sérülhet, mint az egyszerűbb. Meglehet, hogy sok más szempontból egyszerűen nem érné meg az organizmusnak ilyen sejtosztódási mechanizmussal rendelkeznie, mert egyéb szempontokból csökkentené a fitnessét, s így szelekciós hátrányba kerülne azokkal az organizmusokkal, melyek ugyan nem örökéletűek, de erőforrásaikat az örök élet helyett más tulajdonságok javítására használva életképesebbnek bizonyulnának.

Jegyezzük meg ugyanis: az örökéletű organizmus nem okvetlenül hatékonyabb a fennmaradásban, mint a halálra „ítélt”! Az evolúciós versenyben ugyanis nem az a faj marad fenn, amelynek egyedei nem öregednek, hanem az, amelyik szaporodóképesebb! Meglehet tán, hogy egy faj egyedei nem öregednek, de hiába, ha ő csak mondjuk ezer évenként hoz létre egy utódot, a „halálozós” fajok egyedei meg mondjuk 10 évenként. Nyilvánvaló, hogy ezesetben az utóbbiak kiszorítják az élettérből az előbbieket, az örökéletűeket! No most ha a rosszabb sejtosztódási mechanizmus kevésbé sérülékeny és szaporodóképesebb sejteket-szervezeteket eredményez, akkor a természetes szelekció ennek fog kedvezni, nem az örök életnek, feltéve, ha az öregedő szervezetű fajok legalább annyi ideig azért mégis élnek, hogy kellő számú utódot nemzzenek! Ez a mi esetünkben is így van, hiszen az emberiséget jelenleg cseppet sem a kihalás, inkább a túlszaporodás fenyegeti.

A másik ok, hogy hiába az elméleti lehetőség az örök életre a sejtosztódás hibánélkülisége folytán, még ezesetben is megöregedne az organizmus, igaz, jóval később. Mert ha a kromoszómák nem is rövidülnének meg osztódáskor, akkor is van bizonyos esélye az osztódáskor véletlenül bekövetkező úgynevezett „pontmutációnak”, amikor egy bázis helyett véletlenül egy másik, nem odavaló kerül be az utód-kromoszómába! Van természetesen ennek felfedezésére is hibajavító mechanizmus a sejtünkben, kettő is, mindegyik kb. 1:1000 hatékonysággal dolgozik, így minden 1 millió létrejövő mutációból együttesen kb. 999999-et kiszűrnék. De akkor is marad, amit nem szűrnék ki, s ezek – amiket okozhatnak például káros vegyi anyagok vagy a kozmikus sugárzás – ezek végül mégis felhalmozódnak! Ha csak ez okozná az öregséget, lehet, hogy élélhetnénk akár tíz- vagy százezer évig is. De akkor sem *örökké*!

Van azonban egy az eddigieknél is sokkal de sokkal fontosabb oka az öregségnek. Az eddigiekkel ugyanis homályosan, úgy vélem, mindenki tisztában volt, hiszen mindezt egyszerűen úgy lehet megfogalmazni, hogy „az öregség oka a sejtosztódások során felgyülemelő hibák”. Egy sokkal lényegesebb azonban nem annyira köztudott, pedig a legmélyebb ok véleményem szerint ebben rejlik. Ez *Sir Peter Medawar* öregedéselmélete, melyen nagyon is érdemes elgondolkodnunk! Leghelyesebb ha ehelyütt *Richard Dawkins* könyvéből idézek, melynek címe: *Az önző gén*.

„...a sikeres gének egy másik általános tulajdonsága az a törekvésük, hogy túlélőgépeik (=az őket tartalmazó testek. Viola Zoltán megjegyzése) halálát legalábbis a szaporodásuk végéig halasszák. Nem kétséges, az ember némelyik unokatestvére vagy bácsikája meghalt gyermekkorában, de nem halt meg egyetlen közvetlen őse sem. Az ősök egyszerűen nem halnak meg fiatalon!

Azt a gént, mely tulajdonosának halálát okozza, letális génnek nevezzük. A szemiletális génnek van némi gyengítő hatása, úgyhogy a más okokból bekövetkező halált valószínűbbé teszi. Maximális hatását a testre bármely gén az élet egy bizonyos szakaszában fejt ki, s ez alól a letális és szemiletális gének sem kivételek. A gének többsége a magzati élet során fejt ki hatását, mások gyermekkorban, ifjúkorban vagy érett korban, és megint mások idős korban.

(Gondoljunk arra, hogy a hernyó és a belőle kialakuló lepke pontosan ugyanazzal a génkészlettel rendelkezik). Nyilvánvaló, hogy a letális gének többnyire kihullanak a génkészletből. De ugyanilyen nyilvánvaló, hogy egy később ható letális gén stabilabb lesz a génkészletben, mint egy korai hatású. Az a gén, amely letális az idősebb testben, még sikeres lehet a génkészletben, feltéve, hogy letális hatása csak azután nyilvánul meg, hogy a testnek már volt némi ideje a szaporodásra. Például egy olyan gén, amely az idős testekben rák betegséget okoz, számos utódba átkerülhet, mivel a szaporodás megelőzte a megbetegedést. Másfelől az a gén, amely a fiatal felnőtt testben okoz rákot, nem jut tovább túl sok utódba, az a gén pedig, amely gyerekekben fejleszt ki végzetes daganatot, egyáltalán nem adódik tovább. Az elmélet szerint tehát az idős kori hanyatlás egyszerűen mellékterméke a későn ható letális és szemi-letális gének felhalmozódásának. Ezek a gének azért juthattak át a természetes szelekció rostáján, mert későn hatnak.

Maga Medawar is azt hangsúlyozza, hogy a szelekció azoknak a géneknek kedvez, melyek elhalasztják más, letális gének hatását, és kedvez azoknak a géneknek is, melyek siettetik a jó gének hatását. Könnyen lehet, hogy az evolúció jórészt nem egyéb, minthogy a génműködés beindulásának időpontja a genetikai szabályozás alatt változik.

Vegyük észre, hogy ennek az elméletnek nincs szüksége arra az előfeltevésre, hogy szaporodni csak bizonyos életkorokban lehet. Ha abból a feltevésből indulnánk ki, hogy az összes egyének egyforma valószínűséggel lehet gyereke bármely életkorban, a Medawar-féle elmélet rögtön megjósolná a későn ható ártalmas gének felhalmozódását a génkészletben, s ebből már másodlagosan következik az a tendencia, hogy idős korban csekélyebb mértékű a szaporodás.

...

Itt a megfelelő pillanat, hogy említést tegyünk a menopauza néven ismert rejtélyes jelenségről: arról, hogy a középkorú nők szaporodóképessége meglehetősen hirtelen megszűnik. Lehet, hogy vadon élő őseink körében nem volt túlságosan gyakori, mivel amúgy sem sok nő élt olyan sokáig. De mégis, a nők életének hirtelen megváltozása és a férfiak termékenysége fokozatos csökkenése közti különbség arra mutat, hogy a menopauzában genetikai szempontból van valami „szándékos” – vagyis a menopauza „adaptáció”. Ezt meglehetősen nehéz megmagyarázni. Első pillantásra azt várhatnánk, hogy a nő addig szüli a gyermekeket, amíg össze nem esik, még akkor is, ha az évek előrehaladtával egyre kevésbé valószínű, hogy valamelyikük életben marad. De vajon valóban mindig érdemes megpróbálni? Hiszen nem szabad elfelejtenünk, hogy a nő az unokáival is rokoni viszonyban van, noha ez a viszony csak fele olyan szoros.

Különböző okoknál fogva, mely okok talán Medawar öregedéseméletével állnak összefüggésben, a nők természetes körülmények között fokozatosan egyre rosszabb hatásfokkal nevelik fel a gyermekeket, ahogy öregszenek. Ennélfogva egy idős anya gyermekének várható élettartama rövidebb, mint egy fiatal anya gyermekéé. Ez azt jelenti, hogy ha egy nőnek ugyanazon a napon születne egy gyermeke és egy unokája, akkor az unoka hosszabb életre számíthatna, mint a gyermek. Bármely olyan gén sikeres lehet, amely egy nőt inkább az unokákba, mint a gyermekekbe való befektetésre készítet, miután a nő elérte azt a kort, amikor az egyes gyermekeinek átlagos esélye a felnőttkor elérésére éppen kevesebb már, mint az azonos korú unoka esélyének fele. Az ilyen gént négy unokából csak egy, míg a vetélytárs gént két gyermek közül egy viszi tovább, ám az unokák nagyobb várható élettartama ellensúlyozza ezt a hátrányt, és az „unoka iránti önzetlenség” génje elterjed a génkészletben. A nő nem tudná minden energiáját unokáira fordítani, ha továbbra is saját gyermekeket szülne. Ezért felszaporodtak azok a gének, amelyek a középkorú nőt szaporodásra képtelenné teszik, mivel ezeket a géneket azoknak az unokáknak a teste hordozza, akiknek életben maradását a nagyanyai önzetlenség segítette”.

Na most a fentiekből egyértelműen következik néhány, szokásosan az öregség folyamányának tartott jelenség magyarázata. Például fogaink egy idő után elromlanak, kihullanak. Miért nem pótlódnak? Mert a nem pótlódó fogak alakja jobban illeszkedhet egymáshoz, s ez olyan rágási lehetőséget ad nekünk, ami a hullőknek – amelyek fogai pótlódnak – nem adatik meg! Márpedig ha fiatal korban jobb rágást idéz elő egy gén nem megújuló fogazat programozásával, akkor ez el fog terjedni, mert a fiatalabb példányok életképességét növeli, az meg hogy idős korban emiatt fogatlansággal fizetünk, nem számít, mert a legtöbb egyed úgyis meghal öregsége előtt, például balesetben, vagy egyszerűen felfalják őt más állatok. A fiataalkori jó rágás ára az időskori fogatlanság.

Agyunk is öregszik, mert nem osztódó sejtekből áll javarészt. De egy nem osztódó sejtekből álló agy feltehetőleg hatékonyabb, mint amelyik energiái egy részét osztódásra és megújulásra fordítja. Emiatt fiatal korban megéri nem osztódó aggyal rendelkezünk, akkor is, ha ennek ára az öregkori elbutulás.

Ennyit tehát arról, miért öregedünk. Na de mint tudunk e ténnyel szembenézni?

Nehezen. De talán jobban megközelíthetjük a probléma lényegét, ha számbavesszük, miért ellenszenves számunkra az öregség és a halál gondolata!

Az öregség gondolata nyilván két ok miatt: minél öregebb valaki, annál közelebbinek érzi halála pillanatát, másrészt sorra mondják fel szervei a szolgálatot, emiatt megnehezedik az élete: kihullik a foga, rosszul lát, nem tud már futni, egyre betegesebb...

A haláltól meg főleg akkor félhet, ha vallásos, és fél a Pokoltól.

Az öregségnek sajnos valóban van egy egész sereg nem éppen vonzó fizikai következménye. Ezellen mást sem tehetünk, mint hogy felhasználjuk a rendelkezésünkre álló gyógyítószereket, módszereket, de idővel így is számolnunk kell azzal, hogy életlehetőségeink beszűkülnek. Eljön az idő, amikor már nem nagyon focihatunk, a hegymászásról nem is beszélve; s ennél sokkal előbb jön el az az idő, amikor azt tapasztaljuk, hogy a fiatal húsz éves leánykák már nem okvetlenül akarnak ágyba bújni velünk, mert lottyadt bőrünk nem tesz minket vonzó partnerré a számukra! Szerencse, hogy idős korban a nemi vágy is csökkenni szokott, ez segít ez utóbbi tény elviselésében, tudomásul vételében.

Az öregség ellen egyelőre nincs biztos gyógyír, s egy darabig még ez így is lesz. A legtöbb amit az ember tehet, hogy megpróbál az élet azon területéről begyűjteni minél több örömet, ahol az öregség nem korlátozza őt ebben túlságosan.

Minthogy az öregség főként az ember fizikai állapotát rontja le leginkább, nyilvánvalónak tűnik, hogy az öregedő ember érdeklődése szükségszerűen a szellemi kalandok felé kell elmozduljon! Természetesen előfordulhat, hogy az öregedés szellemi leépüléssel is együtt jár, ám ez aránylag ritka, s ha mégis úgy van, többnyire épp e szellemi leépülés miatt nem is nagyon zavarja őt maga az öregség, mert néven nevezve a dolgokat túl buta lesz ahhoz, hogy izguljon emiatt. Ha meg csak időnként sújtja őt a szellemi hanyatlás fázisa, akkor „jobb pillanataiban” kell élvezze a szellemi kikapcsolódást.

Mindenesetre a legtöbb embernél nem az agyi teljesítőképesség csökkenésében realizálódik leginkább az öregedés, hanem a fizikai állapot leromlásában. Szellemileg márpedig aki ép, annak számos lehetősége kínálkozik élete értelmessé tételére idős napjaiban is!

Régebben is lehetősége nyílt mindenkinek például az olvasásra és zenehallgatásra. Manapság, az informatika térhódításával e lehetőségek határtalanul kibővültek! Mindenkinek melegen

ajánlom az Internet beköttetését s a számítástechnika alapjainak elsajátítását, mert így rengeteg lehetősége lesz arra, hogy ne váljon magányossá! A Világhálón temérdek baráttra tehet szert, akikkel elektronikus levelezést folytathat vagy fórumozhat; van már internetes telefon is, amin át élőben cseverészhet mindenkivel lényegében ingyen (például Skype), s még egyéb lehetőségei is vannak. Rengeteg filmhez és zenéhez is hozzájuthat így. (Fontos tudni, a közhiedellel ellentétben Magyarországon manapság NEM BÜNTETHETŐ, ha bármit is letöltesz az Internetről!)

Manapság tehát aki szórakozni akar, az a legokosabban úgy költheti el a pénzét szórakozásra, ha vesz egy jó számítógépet, és bekötteti az Internetet. Magasan megtérül az ára, úgy értem az elköltött pénzért így kapja a legtöbb élvezetet!

S ekkor még nem is szóltam arról, hogy így akár még részt vehet az illető valami tényleges alkotási folyamatban is, például programokat fejleszthet, vagy fordíthat idegennyelvű anyagokat, reklámkampányokba kapcsolódhat bele, sőt, akár még politizálhat is, ha ilyen ambíciói vannak! Nem akadály az, hogy nem tud elmenni egyetlen gyűlésre sem!

Az öregséget tehát cseppet sem úgy kell elképzelni manapság, hogy kilátástalan, szürke, unalmas, az öregember cseppet sincs megfosztva minden örömtől, sőt, merem állítani, szinte több szórakozási lehetősége van, mint mondjuk a XVIII. században egy életerős 20 éves ifjúnak volt!

Fizikailag persze mindinkább le fog épülni. De ezen is már rengeteget segítenek a különböző gyógyszerek és protézisek. A fájdalomtól sem kell félni, mert remek fájdalomcsillapító szerek vannak, nem is mindig jár együtt az öregedés fájdalommal, sőt végső esetben egy egyszerű agyműtéttel teljesen ki is lehet iktatni a fájdalomközpontot. Ellenben van az öregségnek egy kifejezetten KELLEMES momentuma is, amiről pedig nem szoktak beszélni! S ez az, hogy aki öreg, az többnyire nyugdíjas is, hiszen ez az életkorral jár. Eképp nem kell dolgoznia! A pénze ugyan kevesebb, mint aktív kereső korában, de ha okosan osztja be, kevés dologra van szüksége. Számítógépet nem kell gyakran venni, az Internet nem egy örületes összeg, emellett teljesen felesleges fenntartania akár TV-t is, a számítógép ezt simán helyettesíti... no és most két eset van. Ha egyedül él, elég egy kicsike házat fenntartania, egy szoba+konyha bőven megfelelő, legalább keveset kell takarítania. Azaz nem kell rá sok pénzt költenie. Ha meg van nagy családja, akkor az egész probléma fel sem merül: legyen egy külön szobácskája, a többi részt meg lássa el a fiatalabb nemzedék, beleértve a költségeket is!

És mert nem kell dolgoznia, a nap mind a 24 órája szabadidő, amit a szórakozására fordíthat! Akár a zeneszerzéssel is megpróbálkozhat, a mai számítógépek remek szintetizátorprogramokkal rendelkeznek... vagy kísérletezzék a számítógépes grafikával! Kiderülhet valakiről vénségére, hogy remek tehetsége van valamelyik efféle művészethez, csak eddig nem is tudott róla!

Azaz, az öregség cseppet sem akkora tragédia, mint azt a legtöbben hiszik: a maradék éveket nem a hanyatlás és pusztulás éveinek kell tekinteni, hanem második gyerekkornak, de JÓ ÉRTELEMBEN, mert végre újra azt tehet, amit csak akar, szórakozhat kötetlenül, ÉLVEZHETI AZ ÉLETET! Oké, nem a magashegyi sílesiklást, de azért egy egész rakás mindenfélét! Ó, hogy mi minden belefér ebbe: barátkozás a NET-en, regényírás, olvasás, zenehallgatás és zeneszerzés, rajzolás, festés, de ha eltekintünk a számítógéptől, akkor is ott van a lehetőség például barkácsolásra... és nem kell korán felkelni hogy munkába menjen, nincs három műszak, ami kiszívja belőle az erőt...

Ha valaki mondjuk 65 éves korában megy nyugdíjba, és elél mondjuk 80 éves koráig, az 15 év. Mondjuk fenn van napi 16 órán át – bár az öregek általában 6 óra alvással is beérik napon-ta. Mindenesetre ez napi 16 óra szabadidőt jelent! Fiatal korában napi 8 órát biztos dolgozott, de a maradék 8 óra „szabad” idejéből is elvett átlag 2 órát a munkahelyre és onnan vissza

történő utazás ideje, meg még legalább 2 órát mindenféle egyéb teendő – túlóra, mellékállás, vagy csak simán a „családdal levés”, gyermeknevelés, takarítás, hivatalos ügyek intézése, bevásárlás... maximum 4 óra „igazi” szabadideje maradt naponta, amit a hobbijára fordíthatott. Többnyire ennyi sem. Most meg vénségére napi 16 óra! Minimum négyszer annyi! Az a maradék 15 év tehát felér annyival ilyen szempontból, mint ifjúkorában 60 év! Ez tehát szinte egy teljes, új élettartam, ami a hobbiját, szabadidejét jelenti!

Nem, az öregség önmagában véve nem tragédia! Valójában a fent felsorolt lehetőségek még annak is nagyrészt rendelkezésére állnak, aki ágyban fekvő beteg, és csak az egyik karját képes mozgatni! Holott a legtöbbek állapota nem ennyire súlyos.

Marad a haláltól való félelem, ami sok öreg gondolatát megkeseríti. Na de a halálra kizárólag kétféleképp lehet gondolni: egyrészt hihet valaki abban, hogy van utána folytatás, másrészt hiheti azt, hogy nincs.

Meg kell itt említenem, hogy sosem tudtam megérteni, miért retteg számos hívő ember a haláltól! Hiszen ők abban kell higgyenek, hogy a Mennybe jutnak! Vagy újjászületnek! Azt hiszik olyan gazemberek, olyan szemét módon éltek, hogy okvetlenül a Pokolra jutnak?! Vagy patkányként születnek újjá?! Aki hívő létére fél a haláltól, az a szememben azt bizonyítja, hogy nem is hisz igazán.

Na de ha nem hisz valaki, akkor azt kell higgye, hogy halála után a Semmi jön. Na most eképp, ateista álláspontból kiindulva, ugyan mi félnivaló van a haláltól?! Az egyszerűen a tudattalan anyagi lét állapota. A meghalás fájdalomtól lehet félni, de egyrészt mint fentebb írtam, manapság már olyan kiváló fájdalomcsillapító szerek vannak, hogy e félelem teljességgel megalapozatlan, sőt a halál a legtöbb esetben egy pillanat alatt következik be, váratlanul, igen gyakran egyenesen álomban. Másrészt, közlöm mindenkivel, hogy a halál ténye maga, a közhiedelemmel ellentétben kifejezetten **KELLEMES!**

Igen, erre tudom hogy felkapják Olvasóim a fejüket, holott erre konkrét tudományos bizonyítékok vannak. A bizonyítékok a klinikai halálból visszatértek elbeszélései. Jó tudni, hogy ezek az illetők ténylegesen halottak voltak, amennyiben ha nincs az újjáélesztési eljárás, már rég a temetőben feküdnének. Valamint sok esetben az EEG és EKG is azt mutatta, hogy teljesen leállt a szív- és agyműködésük.

Mégis újjáélesztették őket, s gyakorlatilag kivétel nélkül arról számoltak be, hogy nem szívesen „tértek vissza”, mert olyan jól érezték magukat „odaát”! És nem volt kellemetlen a meghalásuk folyamata! Némelyek egyenesen eufórikus örömet, boldogságot éreztek!

No most ha materialista alapról nézzük ezt, elutasítva valamiféle túlvilág létét, akkor meg kell találnunk e boldog érzés okát. Meg is találta ezt a tudomány: ez pedig az, hogy az agyban a boldogságérzetet az endorfinnak nevezett hormon váltja ki, amit természetesen egy agyközpont termel. A különböző kábítószeresek is főleg ezt az agyi endorfinközpontot ingerlik, emiatt jár e szerek szedése kellemes érzéssel. Az endorfint tulajdonképpen tekinthetjük egyfajta belső, saját termelésű kábítószernek is.

No most amikor a haldoklás bekövetkezik, akkor a különböző testrészeink (ideértve egyes agyközpontjainkat is) sorra „kikapcsolnak”, leállnak, nem működnek tovább. Erről az agy (maradék része) értesítést kap stresszhormonok formájában. De mert „tudja”, hogy a stresszhormonok egy bizonyos szint feletti mennyisége káros, ezért ezek csillapítására kiüríti az endorfinraktárakat, s az endorfintermelő központot is csúcskapacitásra sarkallja. Ezért aztán haldoklása idején mindenki csodálatos élményben kell részesedjék, mert saját személyre szabott (és garantáltan ártalmatlan...) kábítószeréből kap „aranylövést”, annyit mint még sosem! Úgy mellékesen az endorfin kiváló fájdalomcsillapító is, tehát ha valamiért mégis lettek volna fájdalmai addig, a halál pillanatában (sőt már azelőtt percekkel) ezek garantáltan

elmúlnak! Ez annyira így van, hogy ha valaki már teljesen ramaty állapotban van, minden baja, tudja hogy közel a halál – s ekkor hirtelen nagy nyugalom szállja meg, elmúlik minden fájdalma, kezdi magát igazán remekül érezni – nos ez egyáltalán nem annak jele, hogy hirtelen meggyógyult, hanem épp ellenkezőleg: mindjárt eljön érte a halál! Csakhogy ettől nem kell félnie... ez igazából épp hogy élete legislegkellemesebb és legcsodálatosabb élménye lesz!

Ez egészen biztos. Édesapám agyvérzést kapott, sokáig félrebeszélt, le is bénult fél oldalára. Persze azonnal kórházba szállították. És meg kell mondjam egész életében ateista volt, sosem imádkozott, mindig mélyen megvetette a vallásos buzgómócsingokat. Ha valakiről elmondhatta az egyház, hogy hitetlensége miatt a Pokolra fog kerülni, hát apámra ez biztos igaz volt. Nem mintha rossz ember lett volna, cseppet sem volt az, de abszolút hitetlen.

Persze a kórházban helyrehozták őt a dokik, visszacibálták az Elmúlásból, és bement hozzá a rokonsága meglátogatni, én is. És elmondta ott édesapám, hogy most már egyáltalán nem fél a haláltól, mert az tökre felesleges: *tudja már*, hogy milyen a halál! Elmondta, hogy nagy nyugalom köszöntött rá, béke, minden mindegy volt a számára úgy érezte, de nem valami szomorú „mindenmindegy”-érzésre kell gondolni, hanem arra, ami derűs, nyugodt, szinte csupa szeretet... azt hiszem egyes buddhisták így képzelhetik el a Nirvánát. És nem hiszem hogy a saját édesapám hazudott volna épp énnekem, miért is tette volna...

Nem, a haláltól igazán nem kell félni!

Esetleg attól félhet az ember, – bár ez nem a legjobb szó rá, nem fél ettől senki, csak sajnálja – hogy be kell fejezzon egy csomó tevékenységet, amit életében folytatott. Például többet nem beszélhet a szeretteivel, nem játszhat ezt vagy azt, nem kutathatja tovább a Természet titkait, többé nem írhat egyetlen új regényt vagy programot sem... na de: a fentebb írtak szerint a halál olyan érzéssel jár együtt, hogy ez mind nem fog számítani neki! Továbbá: amíg eljön a halál, addig úgy kell ezt felfogni, mint egy messzire költözést. Ha elköltözől a Világ túlfelére, akkor is megszakad a kapcsolatot egy csomó régi baráttal, akár a családdal is, nem? Ha új szakmát választasz, egy csomó régi dolgot nem csinálsz, amit addig tettél. És fennmarad belőled ami a legjobb: az örökség.

Ez az örökség kétféle lehet: genetikai és memetikai.

Mint azt mindenki tudja, utódainkba belőlünk genetikai anyagunk fele kerül, unokáinkba csak negyed része, és így tovább, azaz az utódnemzedékekhez adott genetikai hozzájárulásunk nemzedékről nemzedékre megfeleződik. Eképp lehet, hogy egy távoli leszármazottunk orrának alakja mondjuk emlékeztet a mienkére, de sok közös vonás bizony nem lesz benne!

Lássuk, mennyi értelme van az arisztokraták évszázadokra gondosan vezetett nemesi családfájának! S most tételezzük fel, hogy az a valós adatokat tükrözi, s nem történt meg időközben, hogy a grófnő összefeküdt a lovászlegénnyel, egy kis vér- és génfrissítés céljából...

Nyilvánvaló, hogy a genetikai rokonságot nem érdemes számontartani tovább, mint az a fok, ahol ez oly kicsivé válik, hogy lényegében megegyezik a világról bárhonnan véletlenszerűen kiválasztott két ember közti rokonsággal. No most azon gondolom senki sem vitázik, hogy bármely két ember közt nagyobb a genetikai rokonság, mint egy ember és egy majom közt! Nézzük hát, mennyire rokonaink az emberszabású majmok!

Idézet Jared Diamond: *Miért élvezetes a szex?* című könyvéből:

A legközvetlenebb rokonság az afrikai csimpánzhoz és a bonobóhoz fűz, ezek genetikai anyaga (DNS) alig 1,6%-ban tér el a miénktől. Ugyancsak szoros a rokonságunk a gorillával (2,3%-os genetikai eltérés) és a délkelet-ázsiai orángutánal (3,6%-os különbség).

Eszerint egészen biztos, hogy bármely két ember okvetlenül hasonlít egymáshoz genetikailag legalább 98.4%-ban, mert ha ennél nagyobb lenne az eltérés, akkor valamelyikük már annyira nem volna ember, hogy inkább valami majomfajtának nevezhetnénk. Legalábbis, még ha értelmes lény volna is, de akkor sem volna *ember*. Valami más faj. Minden ember tehát ha különbözik is az összes többitől, de maximum 1.6%-nyira. Ezen kb. másfél százalékon belül adódik az összes, egyéniséget okozó eltérés!

Az 1.6% tizedestörtként 0.016, közönséges törtként pedig $1/62.5$. És ez fontos, mert azt jelenti, hogy tulajdonságainknak/génjeinknek legfeljebb hatvanketted részében különbözünk egymástól! Számoljuk csak ki, hányadik utódnemzedéknél csökken velünk való rokonsága erre a szintre, azaz írjuk fel egy táblázatba, melyik utódunknak mennyi a rokonsági foka velünk:

1. nemzedék: gyermek – $1/2$
2. nemzedék: unoka – $1/4$
3. nemzedék: dédunoka – $1/8$
4. nemzedék: ükunoka – $1/16$
5. nemzedék: szépunoka – $1/32$
6. nemzedék: a szépunoka gyermeke: $1/64$

Amint látjuk, a hatodik nemzedék esetén már a kritikus $1/62.5$ arány alá csökken a rokonsági fok! Azaz szépunokánk utóda már semmiképp sem kell többet jelentsen a számunkra, mint akármelyik Jancsi bácsi vagy Julcsa néni, sőt, mint akármelyik brazilian guanógyűjtő indián, szenegáli néger, pápua fejedelm, ausztrál bennszülött, vagy akár az angol királynő! Ugyanis a rokonsági foka a számításaink szerint kevesebb, mint ami köztünk és egy majom közt fennállna.

Valójában persze nem kevesebb: számos génünk közös az emberiség egészével! E számítás nem azt mutatja, hogy szépunokánk gyermeke kevésbé rokonunk mint egy majom, hanem csak azt mutatja, hogy rokonsága velünk nem több, mint bárki más véletlenszerűen kiválasztott ember rokonsága is velünk!

Még részletesebben elmagyarázom, a félreértések elkerülése végett. Minden emberrel közös egy rakás génünk, 98.6% erejéig legalább. A maradék maximum 1.6%-on belül vannak az egyéni különbségek. Ezen belül dől el az is, hogy valaki mennyire minősül rokonunknak. Ha a rokonsági fok ezen 1.6%, azaz $1/62.5$ alá csökken, akkor az utódunkban nemigen lesz több velünk közös gén, mint ha bárki más embert vizsgálnék génrokonság szempontjából, kivéve ha rokonházasságok köttettek a közbeeső nemzedékek során. Sőt, valószínűleg már a szépunokákra is igaz ez, mert az $1/62.5$ arány alá nemigen mehet két ember közti rokonság, hiszen ennyire már egy csimpánzzal is rokonok vagyunk (pontosabban, ennél nem nagyobb a különbség köztünk és bármely csimpánz közt sem).

Ezt talán „öszönösen” felismerte különben a néphagyomány is, de még a Szentírás is, hiszen mit is hallani állandóan: hogy az Úr „hetediziglen” büntet! Nyilván, mert nincs értelme valakinek a leszármazottait tovább büntetni, mint amikor azok már ugyanannyira a rokonai a bünt elkövető ősnek, mint bárki más embernek is...

Igaz, a táblázatomban a „szépunoka gyermeke” csak a hatodik nemzedék, de ez az eltérés fakadhat egyrészt a hetes szám misztikus tiszteletéből, másrészt abból, hogy önmagamot tekintem-e első nemzedéknek vagy a gyermekemet, meg lehet benne egyfajta „biztonsági tartalék” is, hogy „biztos ami biztos”, minden rokont beleszámoljunk, ezért eggyel meg-növeljük a figyelembe vett nemzedékek számát.

Mindez persze visszamenőleg is igaz: bár genetikailag vizsgálva nyilván nagyobb az esélye annak, hogy egy kiváló ember kiváló utódokat nemz, ezért mindenki jogosan lehet büszke dicső őseire – de legfeljebb a hetedik, sőt, inkább csak a hatodik nemzedékre visszamenőleg!

Annál tovább tehát teljesen felesleges kérkedni a nemességünkkel is, mert genetikailag semmi értelme, tudományosan teljesen megalapozatlan!

Eképp marad lényegesként a memetikai örökségünk, tehát az, amit alkottunk életünk során. Ez potenciálisan halhatatlan. Nyilván minden alkotásunk is elmúlik idővel, de sokkal tovább fennmarad, mint genetikai örökségünk. Ha ültetünk egy fát, az jó esetben akár 2-300 évet is megélhet: nem éltünk hiába! Ha írunk egy jó könyvet, az még többet ér: akadnak évezredek óta fennmaradt irományok az emberiség történelmében, manapság meg a fejlett információ-tárolás korszakában akár százezer évekre is fennmaradhat, amit alkotunk! Zeneművekkel ugyanez a helyzet. Ha pedig valami fontos találmányt fedezünk fel, az szó szerint mindörökre az emberiség részévé válhat, amíg csak lesz emberiség!

Aki tehát utolsó perceiben az élete értelmére keresi a választ, az vegye számba, mi az, amit ALKOTOTT, s ha úgy véli, tett valami maradandót, nos: akkor nem élt hiába, nem volt hiábavaló az élete!

S mert okvetlenül bizonyos, hogy egyszer mindenki eljut e számvetéshez, ezért a legokosabban akkor cselekszik, ha erre előre felkészül, úgy, hogy igyekszik alkotni valamit! Erre manapság bárkinek rengeteg módja van, aki tényleg tenni akar valami hasznosat. S még az is megteheti ezt, aki nem nagyon tehetséges. Mert az is alkotás, ha például derék embert nevelünk valakiből, elvégre az ő majdani hasznos gondolatai is részben felnevelőjének köszönhetőek!

Sokan azt mondják, minek félni a haláltól, elvégre akkor ugyanaz lesz velünk, mint születésünk előtt volt: itt is és ott is egyaránt Semmi!

Én azonban azt mondom: a haláltól cseppet sem kell félni, mert kellemes, az előtte való, életünkre vonatkozó áttekintéstől meg annak nem kell félni, aki derék, alkotó, EMBERHEZ MÉLTÓ életet élt!

Ez utóbbi azonban már mindenki saját döntése, hogy így él-e, ez már kedves Olvasóim, rajtatok múlik!

Elvesztettem valakim, hogy dolgozzam fel?

Hát ez bizony nagyon nehéz kérdés! Nehéz, nagyon nehéz dolog szembenézni valamely szerettünk pusztulásának tényével! Velem is megtörtént, hogy nem is valamely rokonom, „mindössze” a szomszédom halt meg, aki persze a barátom volt, és férfi létemre bizony meg is sirattam, de alaposan ám! A bánat ilyenkor egészen természetes, és ezen semmi szégyellni való nincs.

Ássunk le azonban annak mélyére, hogy miért is érezzük fájdalmasnak valamely szeretett személy elvesztését!

Ha valaki meghal, azt két szempontból vizsgálhatjuk: a meghaló személy, és az életben maradó hozzátartozók szempontjából. Bánkódni természetesen csak az utóbbiak, az élők tudnak... és ők esetleg bánkódhatnak, azt híve, hogy a meghaló illetőnek rossz sora lesz a túlvilágon! Na de ez eléggé valószínűtlen feltevés, mert ha az olyan rossz és gonosz volt hogy tutira a Pokolba kerül (vagy buddhisták esetében: béléferegként születik újjá...) akkor kevésbé valószínű, hogy nagyon bánkódnának a halála miatt, esetleg még örülnek is neki, ilyen esetben tehát nem nehéz feldolgozni pszichikailag a halál tényét!

Ha a meghaló személy jó ember volt, akkor a hívők úgy gondolják, a mennybe jut (vagy istenként születik újjá...). Nos, ezesetben sem kell bánkódniuk: hiszen a halottnak sokkal jobb dolga lesz, mint életében volt!

Ateistaként kissé más a helyzet. A halottat ugyan ekkor sem kell sajnálni, mert mint azt az előző fejezetben kifejtettem, a halál beállta nemcsak nem kellemetlen, de a legkifejezettebben kellemes érzés! Továbbá, ha a haldokló hosszas betegeskedés után hal meg, bizvást úgy kell tekinteni – máshogy nem is lehet! – hogy megszabadul egy csomó szenvedéstől! S a túlvilágon nem vár rá semmiféle büntetés, próbatétel, ilyesmi, hiszen NINCS TÚLVILÁG!

Na de ha se hívőként, se hitetlenként nem sajnálhatjuk az elhunytat, akkor tulajdonképpen miért is érzünk gyászt, szomorúságot?! Van ennek egyáltalán valami valós, tényleges alapja?!

Hogyne volna, csakhogy az cseppet sem a halottban, hanem bennünk, az élőkben rejtezik!

Durván fog hangzani amit most írok, de igaz: a gyász érzésekor tulajdonképpen nem az elhunytat, hanem *önmagunkat* sajnáljuk!

Mert hiszen miért is bánkódunk ilyenkor? Nem amiatt, mert a halottnak rossz – hiszen annak vagy semmilyen (ha materialistaként gondolkodunk), vagy nagyon is jó neki (ha azt hisszük, hogy a Mennybe jutott). Mi olyasmi miatt sajnálkozunk, hogy többé soha nem beszélgethetünk vele, nem ölelhetjük át, nem csókolhatjuk meg, nem szeretkezhethetünk vele, sőt hogy nagyon durva legyek, olyasmi miatt is, hogy például ezentúl nincs, aki kimossa a bűdös zoknikat, illetve nincs, aki sok pénzt keres nekünk!

A halált (mármint más személy halálát) tehát anyagi és érzelmi veszteségként éljük át!

Mint azt a kutatók megállapították (például *Konrad Lorenz* is), egy barát elvesztése felett érzett szomorúság pszichológiailag teljesen megegyezik valamely szeretett vagyontárgyunk, például egy régi autó elvesztése felett érzett bánattal – bár az erőssége természetesen fokozottabb lehet. Aki pedig ezt furcsának tartja, gondoljon csak bele, hogy ténylegesen is akadnak emberek, akik családtagnak tekintik és dédelgetik az autójukat – és nemcsak magányos emberek! Innen csak kis lépcsőfok ugyanígy családtagnak tekinteni a kutyát-macskát-

papagájt, ami pedig már élőlény... de a kisgyerekek is mennyire tudnak bánkódni, ha elvesztik mondjuk a bicskájukat amit nagyon szerettek, vagy ha tönkremegy valami kedves játékszerük, valami szeretett ruhájuk...

Ilyenkor, ha senki nem meri is kimondani, de arról van szó, hogy ők tulajdonképpen *gyászolnak*!

Valójában úgy is tekinthetjük, hogy az érzelmi éretlenség biztos jele, ha valaki nem képes a gyászra. Ha ugyanis erre nem képes, az a fentiek fényében azt jelenti, hogy nem is tud igazán szeretni, mivel akit-amit szeretünk, annak elvesztése hiányérzettel, „lelki fájdalommal” tölt el bennünket.

Egyesek úgy vélik, élettelen tárgyak esetén ez merőben helytelen érzelem. Holott ez nem igaz, mert nincs az embernek két külön agyközpontja, egyik az élő, másik az élettelen objektumok iránti szeretetre, még ha sokan szeretnék is ezt hinni! Sőt, az így gondolkodók is következtelenek, mert a hazaszeretetet többnyire nemes érzelemnek tartják, s tisztelik a honvágyat is, holott a honvágy mindössze egy földdarab, egy terület szeretete, ami szintén teljesen megegyezik érzelmileg (legfeljebb az érzelmi hőfoka gyengébb) azzal a szeretettel, amit apánk-anyánk-akárki más szeretünk iránt érzünk, akit már rég nem láttunk, és viszontlátni szeretnénk! Holott ugye a haza és a szülői ház is élettelen objektum...

Aki tehát azt kérdi, miként dolgozza fel valamely szerettének elvesztését, annak csak azt tudom válaszolni, hogy pontosan ugyanúgy, mint valamely szeretett, de élettelen tárgy elvesztését (bár a hiányérzet foka nagyobb lehet). Mindenekelőtt tudatosítsa magában, hogy a halott miatt teljesen felesleges aggódnia, mert annak már semmi nem fáj, sőt, esetleg megmenekült egy csomó szenvedéstől. Azután pedig nézzük csak, mit tesz az, akinek totálkáros lett a féltőn szeretett, imádott, agyondédelgetett autója? Mi mást tenne, sajnálja hogy tönkrement, esetleg káromkodik emiatt, sír is talán – azután azonban nem ül hónapokig néma, méla gyászban sötét szobába kucorogva, hanem vesz egy másikat magának (ha anyagilag megengedheti). Akinek meghal az imádott aranyhőrsöge, az is megsíratja, eltemeti – aztán pár nap múlva vesz egy másikat, s azontúl az lesz a kedvenc, és azt dédelgeti!

Apát-anyát persze nem vehetünk magunknak újat, de kereshetünk barátokat, akik valamennyire pótolhatják a hiányát: lehetnek beszélgetőtársaink, esetleg okosabbak is nálunk akik adhatnak jó tanácsokat! Feleségnél-férjnél némileg könnyebb a helyzet: elvégre lehet újra-nősülni illetve újból férjhez menni, sőt, gyakran ez sem kell, elég egy jó szerető, aki persze valóban *szerető*, aki nemcsak szeretkezni akar, de tényleg szeret is bennünket! A gyermekünket is pótolhatjuk egy újabb gyermek születésével, illetve ha túl idősek vagyunk ehhez, akkor is nyitva áll a lehetőség, hogy örökbe fogadjunk valakit, vagy akár a közelből valami szomszédgyerekkel összebarátkozzunk, s neki segítsünk boldogulni az életben. De akár valami hobbiba is „temetkezhetünk”. Ez utóbbi elég gyakori is, számos filmben feldolgozták már, hogy valaki – többnyire valami tudósféleség – egy szerette, általában a menyasszonya/felesége – halála miatt a munkájába „temetkezett”. Többnyire egyszerűen arról van szó, hogy ezentúl minden érzelmével a már korábban is szeretett munkáját szerette még jobban... aztán a film folytatása az szokott lenni, hogy idővel találkozik egy másik nővel, aki betölti „szívében” (azaz érzelmeiben) a megüresedett helyet.

Tehát: a gyász során magunkat, a veszteségeinket sajnáljuk, még ha azt hisszük is, hogy a halottat. Veszteséget meg csak egyféleképp lehet kompenzálni: találunk kell valakit/valamit, amivel betölthetjük a hiányt! A sóhajtozás, a múlt felé fordulás, a várakozás, a visszavonulás az élettől nem old meg semmit. Mielőbb találni kell egy új valakit, akit szerethetünk, s aki minket is szeret.

Félek, hogy hibázom, és ez egyfolytában stresszel, mit tegyek?

Szerinted akad valaki, aki sosem hibázott/hibázik?! Persze hogy nem! Már a Bibliában is le van írva sok hiba: Szent Péter például egymás után háromszor is megtagadta Jézust, azaz hibázott! Ennek ellenére alkalmasnak találtatott arra, hogy ő legyen az a „köszikla”, amire Jézus az egyházát építette.

Aztán, ahogy a Világot elnézem, maga Isten is hibázott, mert konstrukciója igazán gyatrára sikeredett... és ha valaki ezt az előbbi benyögésemet csak ostoba ateista gúnynak tartja, annak figyelmébe ajánlom, hogy maga a Biblia is úgy beszél Istenről, mint aki tévedHET, sőt tévedETT is nemegyszer, és e tévedéseit az Isten is bevallja! Lássunk csak néhány idézetet erre vonatkozóan:

1 Móz. 6,6.7 „Meggbáná azért az Úr, hogy teremtette az embert a földön, ... És monda az úr: Eltörlöm az embert, a kit teremtettem, a földnek színéről; ... mert bánom hogy azokat teremtettem.”

Jón. 3,10 „... és meggbáná az Isten azt a gonoszt, a melyről mondá, hogy végrehajtja rajtok, és nem hajtá végre.”

További példák arra, hogy az isten meggondolja magát: *2 Kir. 20,1-7, 4 Móz. 16,20-35, 4 Móz. 16,44-50. Lásd még 1 Móz. 18,23-33*

No most aki meggondolja magát, az ezt nyilván amiatt teszi, mert rájött, hogy amit korábban gondolt, az hiba volt/hiba lett volna, vagyis korábban tévesen gondolkodott, tehát tévedett! Aki pedig egyenesen „megbán” valamit, az nyilvánvalóan már etimológiailag sem jelenthet mást, mint hogy belátja, hogy korábban hibázott, tehát tévedett!

Ha tehát maga az Isten is tévedhet, hibázhat, még a legislegszentebb szent irat, a Biblia szerint is, akkor miért gondolod, hogy neked okvetlenül hibamentes, übertökéletes lénynek kell lenned, tökéletesebbnek, mint az Úristen?!

Na de materialista alapról szemlélve a kérdést: miért tévedhetünk?

Ennek oka az, hogy mint azt a [Nagy Ateista Könyvben](#) is kifejtettem, tudatunk nem más, mint egy világmodell az agyunkban, s ezen gondolat kísérleteket végzünk, hogy aztán a gyakorlatban a legeredményesebbnek tartottat vitelezzük ki. Na de egyetlen modell sem tökéletes, mert ha az volna, máris nem *modell* volna, hanem *másolat*! Ezekből a gondolat kísérletek amiket a modellünkön végrehajtunk, olykor nem azt az eredményt szolgáltatják mint a valóságos világban végrehajtott cselekedeteink. Ekkor van az, hogy tévedünk. S mert kivétel nélkül mindenre igaz az, hogy agyában a világnak csak modellje van és nem másolata, emiatt kivétel nélkül mindenki tévedhet – nyilván tévednek is, gyakorta!

Tévedni persze rém kellemetlen érzés, és ajánlatos elkerülni, főleg mert többnyire következményei vannak. Anyagi, érzelmi... de szerintem semmi épeszű oka nincs annak a feltételezésnek, hogy épp te gyakrabban tévednél, mint más! Ugyanakkor a tévedések számát, kockázatát jelentősen lehet csökkenteni azáltal, hogy világmodelledet amit agyadban őrzöl, pontosítod, tökéletesíted! Ennek a világmodell-tökéletesítő folyamatnak hétköznapi és bizonyára általad is ismert egyszerű neve a *tanulás*.

Na jó, oké, tanultál, igyekeztél, a tőled tellő legjobbat nyújtottad – mégis tévedtél! Rossz döntést hoztál! Mit tegyél?!

Mindenekelőtt gondold rá, hogy nem te vagy az életben az első, aki befuccsolt valamiben. Ettől még nem vagy semmiben sem rosszabb, mint mások. Sőt, feltehetőleg ez nem is az utolsó tévedésed lesz az életedben, de még a nagyonsokadiknál sem kell úgy tekintened magadra, mint egy, az átlagosnál némileg undorítóbb féregre! Ugyanis bizonyára nemcsak tévedéseid voltak eddig az életben, de ragyogó döntéseid is! Sikereid! Miért a tévedésektől félsz, miért nem a sikereknek örövendesz? Miért a kudarccokat kerülöd, miért nem a sikerekre törekszel?!

Ha e sorokat olvasod amiket írtam, nyilván tisztelsz engem valamennyire, hiszen időt fordítasz a gondolataim megismerésére. Talán azt is tudod, eddig ötvennél is több regényt írtam, honlapjaim vannak az Interneten, stb. Sokak szemében valóban Jelentős Valaki vagyok, akit tisztelnek, szeretnek, irigyelnek – vagy épp utálnak, gyűlölnek, de ez utóbbi is az elismerés bizonyos értelemben vett jele. Mondhatjuk tehát, hogy én bizonyos értelemben sikeres valaki vagyok. Mégis, ha összeírnám azokat a döntéseket, amiket eddigi életem során hoztam, s utólag visszagondolva baromi rossz döntések voltak, nos akkor szép hosszú lista sikeredne ki belőle, és ha valaki csakis és egyedül csupán csak ezt ismerné a munkásságomból, életemből, az lenne a véleménye, hogy kész kudarcfazék vagyok aki semmire se vitte, s nem is értené, ennyi rossz döntés után még miként élhetek, s miért nem lettem öngyilkos!

Továbbá: nem biztos az, hogy egy döntés okvetlenül rossz, még ha annak látszik is! Csak egyetlen példát mondok: fiatal koromban visszautasítottam egy szolgálati lakással együtt járó számítógépprogramozói állást, mert másképp nem tudtam volna elvégezni az egyetemet. Aztán később mégsem végeztem el az egyetemet, mondható tehát, hogy rossz döntést hoztam az állás visszautasításával. Holott ez cseppet sem biztos, mert ha azt az állást elfogadom, valószínűleg nagyon jó programozó lett volna belőlem – de akkor a programozásnak kezdek élni, és sosem lesz belőlem író!

Nagyon ritka, hogy valamely döntésnek csak egyetlen, s pláne csak rossz következménye legyen! Azaz emiatt teljesen felesleges aggódnod. Egy a lényeg: mindig a tőled tellő legjobbat nyújtsd, s akkor tiszta lehet a lelkiismereted. Ennél többet pedig senki senkitől nem várhat!

**– Oké, ezt mind elolvastam, értem, de egyszerűen úgy érzem,
nem bírom ki a vallás vigasza nélkül! Nekem KELL a vallás,
de nem akarok hátat fordítani a tudománynak sem! Mit tehetek?!**

Semmi gond. Az emberek sokfélék, és valóban akadhat olyan embertípus, akinek mintegy pszichológiai mankóra van szüksége ahhoz, hogy jól érezze magát az életben! Ez még csak nem is szégyellni való: senki sem tökéletes! Akad aki aranyérrel kínlódik vagy rövidlátással, vagy egyszerűen nagyon gyenge, vagy törpenövésű, vagy lúdtalpa van... miért is ne lehetne efféle érzelmi gyengesége is valakinek?! Sőt, amennyire ismerőseimen megállapíthatom, az effélére vágyat érzőek többnyire az átlagosnál tehetségesebbek művészi területeken! Szóval, igenis akadhatnak olyan emberek, akik valóban komoly igényét érzik annak, hogy valami felsőbb hatalomhoz fordulhassanak képzeletben legalább, ha hibáztak, hogy e „hatalomtól” bocsánatot vagy további bátorítást kérjenek, illetve mindenképp szeretnének hinni olyasmiben, hogy a halál nem örök, s megszokott tevékenységeiket – esetleg „javított formában” – újra űzhetik majd akár úgy, hogy újjászületnek, akár egy „menny” nevű „full extra de luxe” lakhelyen, illetve azt is szeretnék hinni, hogy a Világ alapvetően mégiscsak igazságosan van berendezve, s az elszenvedett jogtalan sérelmeikért valamiféle kárpótlást kapnak majd haláluk után!

Megjegyzem helyütt, hogy a vallás alapvetően épp ezen igények kielégítésére jött létre régen! Kellemes kis játék volt, s eleinte teljesen ártalmatlan: miért is ne ábrándozhatna arról valaki, hogy halála után igenis él majd, csak valahol másutt! Sajnos, az emberi hatalomvágy e játékba is belerondított már jó korán: mert az ember félt a hordafőnöktől, félelmetesnek kezdte elképzelni a Természetet is, amire az részben rá is szolgált megannyi kellemetlen jelenségével (például szárazság, vadállatok, villám, stb.). Így alakultak ki a parancsoló, félelmetes, sőt idővel már emberáldozatot követelő istenségek képei! A legnagyobb csapást azonban a békés vallásjátékra a machiavellista papok mérték: a túlvilág-képzeteket elrondították azzal, hogy kitalálták a Poklot, az örök kárhozatot, s megannyi más undokságot – mindezt amiatt csak, mert féltő emberekön könnyebb uralkodni. A végén az emberek már nemhogy vágytak volna a túlvilágra, de rettegni kezdtek tőle, tőle és az oda való átmenet kapujától, a Haláltól, holott eredetileg az egész azért jött létre, hogy ne féljenek a haláltól (akkoriban ugyanis még nem tudták azt, amit manapság már igen, hogy a halál élménye maga kifejezetten kellemes érzés!)

Most tehát nekünk az a dolgunk, hogy megmondjuk, mit tegyenek a vallás után vágyó emberek!

Látszatra egyszerű a teendőjük: keresni kell egy olyan vallást, mely ellátja a vallás fent említett feladatát mindenféle felesleges ijesztgetés nélkül, ugyanakkor nem áll ellentétben a tudomány egyetlen tényével-felfedezésével sem, sőt, lehetőleg annak se legyen semmi esélye, hogy bármely jövőbeli tudományos felfedezéssel ellentétbe kerülhet!

A követelményeket könnyen megfogalmaztuk, de ahogy belegondolunk az ismertebb vallások tanításaiba, egykettőre belátjuk, hogy azok bizony minimálisan sem elégítik ki ezen igényeinket! A kereszténységre szót vesztegetni is kár annyira teli van ellentmondásokkal – a negatív buddhizmus kifejezetten nem vonzó, mert mi nem megsemmisülni akarunk hanem tovább élni, a pozitív buddhizmus már aránylag reményteljes, a baj csak az, hogy feltételezi valami testtől független „atman”, azaz „igazi én” létét, amivel csupán az a gond, hogy a tudomány az ember lényegének az agyát és az abban tárolt információkat tartja, márpedig ezek teljesen biztos hogy megsemmisülnek maguk is az agy felbomlásával! Egyszerűen nincs semmi, ami túlélne belőlünk a halált, hacsak nem a világban elterjesztett mémjeink, de azoknak meg nincs éntudatuk!

Aki tehát vallási vigaszra vágyik, szorult helyzetben van, ha efféle igényét a hagyományos vallásokban akarja kiélni. Vagy a vallást választja, s hátat fordít a tudománynak, vagy marad a tudomány, de akkor nincs vallás!

Szerencsére van megoldás, s e megoldást, büszkén jelentem ki, én magam nyújtom ezen embereknek! Kézenfekvő ugyanis a fenti gondolatmenet alapján, hogy ha nincs olyan vallás mely megfelel az igényeinknek, akkor ki kell találni egy minden szempontból megfelelőt – természetesen olyat azért, hogy ne csak a tudománnyal ne álljon ellentétben, de hihető is legyen, hihető olyan értelemben, hogy bár ezt mi magunk találtuk ki s eképp nincs konkrét bizonyíték arra, hogy ez igaz, de legalább néhány szerény jel, adat, utalás legyen azért arra, hogy „valami talán van ám benne”, „igen, talán igaz is lehet”. Ennyi elég, mert ennél több igazoló adata a történelmi vallásoknak sincs. Sőt, ennyi se...

A feladat nem egyszerű. Iszonyatos nehézséggel kell megküzdenünk. Azzal, hogy mint említettem, találni kell *valamit*, ami túléli a halált, holott a tudomány minden vizsgálata arra utal, hogy ilyen bennünk NINCS! Ha e problémát megoldottuk, a többi már aránylag könnyebb...

A munkát elvégeztem vigaszra sóvárgó embertársaim helyett, s rögvést két vallási konstrukciót is alkottam, melyek azonban sok szempontból hasonlóak egymáshoz. Az egyiket az [evidencializmusról szóló könyvem](#) végén említettem meg; itt most azonban egy másikat teszek közzé, mely jóval teljesebb véleményem szerint, s amely mint komplett világmodell regénysorozatom háttérét képezi, mely sorozat már e sorok írásakor is ötvennél több regényt, és számos kisebb alkotást tartalmaz!

Itt most „tömörítve” közlöm a „szentenciákat”. Az eredeti szöveg a <http://poliverzum.birodalom.net/powi/index.php/Poliverzum> link alatt hozzáférhető, és jócskán bővebb mint amit most ide leírok. Ennek az az oka, hogy az ott kifejezetten a regényeimhez készült, eképp sok olyasmit tartalmaz, ami egészen nyilvánvalóan kitaláció. Bár természetesen e vallás egésze is kitaláció amennyiben ha úgy tetszik az „ujjamból szoptam”, de a link alatti leírásban például személyek is meg vannak említve, melyek azonban csak bizonyos regényeim szereplői. Itt most egy olyan összefoglalást adok, mely korrekt abban az értelemben remélem, hogy kihagytam belőle minden regényspecifikus utalást.

E vallást elvileg be is lehetne jegyeztetni hivatalos vallásként-egyházként, de énnekem ez egyelőre nem áll szándékomban (Különben is kell hozzá egy csomó ember, aki nyilatkozik róla, hogy ő ennek hívője). Mindazonáltal erősen hiszem, hogy semmiben nem marad el bármely létező vallástól, már amiatt sem, mert komoly mitológiai tanulmányokat folytattam megalkotásához, s elmélyedtem az összehasonlító vallástudományban is. Kerestem azokat a tényezőket, melyek közősek a Föld összes vallásában! Legalábbis a legtöbb nagy vallás esetén találtam is számos közös momentumot. Ha volt valaha egy ősvallása az emberiségnek, akkor az, úgy vélem, nagyon hasonló lehetett ehhez, amit most közreadok!

E vallásban érdekes módon megfér egymás mellett békésen az újjászületés is és a Menny képze is, meg van benne továbbá magyarázva, mi az Élet célja, miért és hogyan jött létre a Világmindenség, s ugyanakkor nem tudományellenes. Íme Poliverzum vallása, az áttekinthetőség érdekében címszavak alá sorolva a témákat!

Poliverzum

Poliverzum a neve az összes univerzumnak együtt mint összességnek.

A Menny

Az a világ amit mi igazi világnak tartunk, nem az igazi világ. Az igazi világ az, amit a különböző vallások általában úgy neveznek hogy „Menny” illetve „Mennyország”. Itt különböző lények élnek, akiket nevezhetünk akár angyaloknak is. Ezeknek lényegéről, milyenségéről sajnos semmit nem tudunk.

A Sátán

A Menny lakóinak egyike Sátán. (Az hogy „Sátán”, a személyneve, ezért a továbbiakban nem látjuk el határozott névelővel. Természetesen a „Sátán” csak az általunk adott neve neki, hogy Olvasóink tudják, kiről van szó, a Mennyben nyilván nem így hívják). Ő valami rosszat követett el ott, amit a Menny lakói helytelenítettek. Végtelen jóságukban azonban nem ítélték büntetésre, hanem csak amolyan pszichiátriai kezelésre. Ez lényegében afféle alvókúra, hiszen tudjuk hogy az álom a mi esetünkben is gyakorta gyógyító hatású! Ez az alvás azonban különleges alvás Sátán esetében, már amiatt is, mert valószínűleg nem önként egyezett ebbe bele Sátán. Az álmot nála lényegében afféle sokkolással érték el, eredeti tudatát erőszakosan kikapcsolva.

Az elemi részecskék

Amint a mi álmainkban különböző szereplők jelennek meg ideiglenesen (ébredésünkig), úgy van ez Sátánnal is, azzal a különbséggel, hogy ő nem konkrét személyeket képez. Agyának sejtjei (pontosabban az agysejteknek megfelelő objektumok) önállóan élik életüket most, hogy Sátán főtudata ki lett kapcsolva, és így ezek működése hozza létre lényegében azokat a funkciókat, amiket mi mint elemi részeket érzékelünk. Ezek az elemi részek természetesen „a tudomány törvényei szerint” viselkednek, szerveződnek, amikor tehát a tudomány a természet titkait kutatja, akkor tulajdonképpen Sátán pszichikumának működését vizsgálja, annak legalsóbb szintjén. Egy elemi részecskének azonban nem okvetlenül egyetlen „Sátán-agysejt” felel meg, lehet hogy több, az is lehet hogy egy „Sátán-agysejt” több elemi részecskét „modellál”, ezt azonban nem tudhatjuk, nincs semmi módunk ezt kideríteni, mert mi magunk is efféle elemi részekből állunk, sőt a világot kutató műszereink is, tehát nem léphetünk ki a világból, hogy kívülről megtapasztaljuk az igazságot.

Az anyag

Az elemi részecskék bizonyos fajtáit nevezzük összefoglaló néven úgy, hogy anyag. Ebből és az eddigiekből következik, hogy ez az anyag egészen más anyag mint amiből Sátán felépült, tekintettel arra hogy ez az anyag a Sátánt felépítő „elsődleges anyag”-hoz viszonyítva nem más mint – számítógépes zsargonban szólva – egyfajta szimuláció.

Az univerzumok

Az elemi részek nem egyetlen tömegben hemzsegnek Sátán tudatában, hanem különböző nagy csoportokban, ezeket nevezzük Univerzumoknak. Ezek lényegében függetlenek egymástól, legalábbis a mi számunkra. Ezek az univerzumok valószínűleg Sátán agyának különböző fontosabb egységei, meglehet az is hogy a sejteknek megfelelő funkciót látnak el, bár ez az analógia a sejt és az univerzum között valószínűleg roppantul pontatlan. Már amiatt is, mert az univerzumok is, anyagból lévén, lényegében csak szimulációk (azaz a szimulált elemi részecskék összességei), s így inkább arról van szó hogy Sátán agyának fontosabb egységei

egy-egy jókora mennyiségű elemi részecskét szimulálnak, amelyek bizonyos értelemben „közel” vannak egymáshoz, s ezeket a szimulált részecskecsoportokat nevezzük univerzumoknak. Mindenesetre univerzumból sok milliárd létezik. A mi általunk ismert élet ezek bármelyikében kialakulhat, s gyakran gyökeresen különbözik az emberi élettől. Ezek az univerzumok abban a valamiben lebegnek, amit mi általában csak úgy nevezünk, hogy „hipertér”. S mert az összes univerzum együtt neveztetik úgy, hogy Poliverzum, emiatt azt is mondhatjuk, hogy Poliverzum nem más, mint Sátán agyának más elnevezése.

Az univerzumok keletkezése

Egy univerzum keletkezhet elsődlegesen és másodlagosan. Elsődlegesen akkor keletkezik, ha Sátán tudatának kikapcsolása után közvetlenül keletkezett. Ekkor keletkezik úgy, hogy azt az univerzumban élő élőlények tudósai ősrobbanásként határozzák meg. Ez mint tudjuk sok fény keletkezésével is jár, és analógiaként ide kívánczok, hogy Sátán másik neve, *Lucifer* azt jelenti: *Fényhozó*. Továbbá, bár kissé nevetséges, de megemlíjük hogy ha egy embert fejbevágnak, az is rövid ideig fényszikrákat lát ájulása előtt, valami efféle lehet ez Sátán számára is talán! Másodlagosan az univerzum keletkezhet a Világörök közreműködésével egy előzőleg elpusztult univerzum maradványaiból készítettén, de hogy miként, az nem tudható. Tulajdonképpen elképzelhető, hogy e másodlagos univerzumok születésekor is történik valami ősrobbanáshoz hasonló.

Az univerzumok pusztulása

Az univerzumok sok-sok idő múltán elpusztulnak, mert a protonbomlás miatt minden anyag megsemmisül bennük, egyfajta híg energialevevéssé válik. Ezt az energiamaradványt vagy felszívják a közeli más univerzumok, vagy a Világörök új univerzumot alakítanak ki belőle, ha szükségesnek látják.

Protonbomlás

A protonbomlás azt jelenti, hogy a proton nem stabil részecske, hanem nagyon hosszú idő alatt elbomlik minden egyes proton egy pozitronná, valamint egy elektromosan semleges pionná. De a pion is gyorsan elbomlik, rendszerint két nagy energiájú fotonra, azaz gamma-sugárzássá. A pozitron pedig az elektronokkal egyesülve semmisül meg, lévén hogy a pozitron nem más mint antielektron.

Az élőlények

Az élőlények az egyes univerzumokban az élettelen anyagból jönnek létre, az evolúciós folyamat során.

Az evolúció

Az evolúció alapegysége, amint azt a tudomány megállapította, nem az egyed, nem is a faj vagy csoport, hanem a *gén*. A gén tehát egyben az önzés alapegysége is. A közeli rokonok közt az önzés azonban sosem abszolút, segítik egymást (elég csak a legközelebbi rokonok kapcsolatára, a szülő-gyermek viszonyra gondolni), ami azzal függ össze, hogy azon gének elterjedése lesz a világban a nagyobb, melyek segítik a rokoni testeket, ugyanis ezekben is nagy valószínűséggel előfordul önmaguk, e gének sok másolata. A gének szintjén létrejövő abszolút önzés tehát a testek szintjén az önzetlenség korlátozott mértékű megvalósulásához vezet.

Lélek

Tekintve hogy az élőlények mind anyagból állnak és semmi másból, ezért ebből egyenesen következik, hogy lélek nincs. Amit léleknek neveznek a vallások, az nem más mint az *éntudat* – illetve, mint majd később látjuk, bizonyos mértékig megfeleltethető a lélek-fogalomnak az *atman*.

A tudat

Ahhoz hogy egy organizmus boldogulni tudjon a világban, szükséges, hogy idegrendszerében felépítse a külvilág bizonyos részletességű modelljét, amin gondolatkísérleteket végezhet („képzeli”), hogy aztán a gondolatban legeredményesebbnek tartott cselekvést tegye meg a gyakorlatban. Ez ugyanis gyorsabb és veszélytelenebb a számára, mint a gyakorlatban kipróbálni minden variációt. Ez a modell a tudat.

Az éntudat

Az éntudat akkor jön létre, amikor az organizmus agyában a világ modellje – a *tudat* – olyan részletes lesz, hogy benne szerepel már a modelláló organizmus modellje is. Tehát ha szerepel benne önmagunk képe is. Valaki ezzel szemben kritikaként felvetheti, hogy ez lehetetlen, mert végtelen rekurzióra vezetne, hiszen akkor a modellben modellált lény (önmagunk) modelljében is kéne szerepeljen egy modell, abban is egy újabb és így tovább! Azonban ez nem igaz, mert egy modell természetesen sosem azonos teljesen az eredetijével, annál egyszerűbb (épp azért modell és nem másolat), és így a rekurziós lánc szükségszerűen megszakad, nem végtelen! Általában véve a modellek megelégednek a modellált külsőségeinek modellezésével, és sosem modellezik a modellált modelljeit: ha mi magunkat elképzeljük egy adott szituációban, esetleg elképzeljük azt hogy ekkor így vagy úgy fogunk beszélni, de sosem azt hogy így vagy úgy fogunk gondolkodni. Pedig az lenne a modellált modelljének modellezése! Ebből következik hogy a tudatot alkotó modell sosem tökéletes (hiszen egyetlen modell sem tökéletes, lévén hogy nem azonos az eredetivel), s emiatt fordulhat elő hogy gondolatkísérleteink eredményei nem mindig válnak be a valóságban, tehát emiatt tévedhetünk.

A Pokol

A Pokol nem más mint a mostani világunk, pontosabban az összes univerzum együtt, tehát maga a Poliverzum. Az élőlények tehát nem kerülhetnek ide a haláluk után, hiszen lélek nincs, továbbá máris itt vannak, nem kell ehhez a haláluk! Valójában a vallások számos bizonyítékot sorolnak fel erre az állításra:

- Aki rossz, az elkárhozik, ami azt jelenti hogy a Pokolba kerül. Márpedig mindenki rossz, hiszen más élőlények rovására tud csak élni, mert más élőlényeket eszik, vagy más élőlények elől veszi el a tápanyagokat (növények, ezek egymást meg is fojtják, beárnyékolják).
- Az anyag bűnös, vagy legalábbis kevesebbre becsülendő mint az a definiálatlan valami, amit a vallások „szellemnek”, „szellemiségnek”, „léleknek” neveznek. S mert az anyag nem más mint Sátán valamiféle része illetve részeinek működése, szimulációja, ezáltal ő, az anyag is jelen volt amikor Sátán a bűnt a Mennyben elkövette, tehát maga is bűnözött. Ha ami bűnös, az Pokolra kerül, akkor logikus hogy a bűnös anyag is a Pokolban legyen, s mert itt van az anyag körülöttünk, ezért mi a Pokolban vagyunk.

- Az emberiség hajdanában valami bűnt követett el, emiatt kiűzetett korábbi csodálatos lakhelyéből. Tekintve hogy az emberiség is anyagból áll, ezért ő is jelen volt Sátán bűnének elkövetésekor, tehát a Mennyben.
- A keleti vallások e világot úgy nevezik, hogy „szenvetések forrása”, a kereszténység pedig, hogy „siralomvölgy”. S mi lenne inkább méltó e névre, ha nem a Pokol?!
- Továbbá a vallások szerint a Pokolban a legnagyobb büntetés az, hogy az ember végleg elszakad Istentől, nem láthatja annak nagyszerűségét, nincs a közelében, nem élvezheti annak jelenlétét, ellenben a Menny legfőbb jutalma hogy állandóan Isten közelében lehetünk. Mindez egyszerűbben úgy fogalmazható meg, hogy a Mennyben az embert szereti Isten, a Pokolban azonban nem. Továbbá, a Pokol olyan hely a vallások szerint, ahol az embert állandóan kínozzák. A mi világunkban pedig az élőlények állandóan kínozzák egymást, Isten sincs jelen (hiszen ha Isten létezik, akkor a Mennyben van).
- Egy közmondás szerint „A Pokol, az a többi ember”.
- A legtöbb vallás szerint Sátán korábban a Mennyben élt, mint angyal, de onnan lehajítatott.
- Sok vallás szerint az Üdvözülés nem más, mint az Istennel való misztikus egyesülés, a vele való egygyölvadás. Ez arra utal hogy az ember valami nagyobb lény része, vagy annak része kéne legyen.
- Primitív vallások és mitológiák szerint a Világ régen egy ősi óriás részeiből keletkezett.

Az imádságok

A fentiekből következik, hogy felesleges imádkozni Istenhez, mint a Világ teremtményéhez, aki emiatt megbocsát nekünk, s ennek hála üdvözülünk. Lehet ugyan hogy Isten meghallja az imákat, ámbar valószínűbb hogy nem, az azonban biztos hogy ha hallja is, de nem törődik vele. Ez logikus is, hiszen miért is foglalkozzék külön-külön a Sátandarabakkal, velünk, amikor őt az egész Sátán érdekli?! Ha bennünket megbánt egy másik ember, akkor vagy megbocsátunk neki a maga egészében, vagy nem, de az biztos hogy nem fogunk megbocsátani mondjuk a kisujja körmének külön, míg a többi testrészeinek nem! Ez teljes képtelenség! Vagyis: senki nem üdvözülhet külön-külön, csakis az egész emberiség együtt! Sőt, még ez sem igaz, mert az emberiség a maga egészében is kevés. Csak az egész Világmindenség a maga összességében nyerhet bocsánatot és térhet vissza Istenhez (ha ugyan létezik Isten, de mindenesetre a Mennybe), egyéni üdvözülés nem lehetséges!

Az élet célja

Sátán gyógyulása úgy ér véget, ha újra tudatára ébred, tehát tudatmorzsái egyesülnek. Ehhez az kell hogy Poliverzum minden élőlénye egyetlen egészet alkosson, melyen belül nincsenek harcok, egymás elnyomása, mert a mi májunkt sem harcol a vesénkkel! Minél nagyobb területen jön létre a konfliktusoktól mentes, egymást segítő élet, annál inkább öntudatára ébred Sátán. Ez az élet célja, mert az univerzumokban az élet azért jöhetett létre hogy Sátán meggyógyuljon. Ha ugyanis Sátán nem kerül kezelés alá, nem is esik szét a tudata, tehát nem is jön létre élet! A gyógyulás lényege pedig az, hogy felébredése után Sátán emlékszik majd álma fontosabb eseményeire, amint ez velünk is szokásos ha álmunkból felébredünk, s így ezen álombeli élményekkel gazdagodva már más lesz a tudatállapota mint ezek nélkül volt kezelése előtt, s remélhetőleg így megjavul. Vagyis az egész Poliverzumnak egyetlen élőlénné kell válnia – ez nem lesz más mint a gyógyult Sátán – és minél inkább megközelítik ezt a végcél Poliverzum állapotai, annál közelebb kerülünk ehhez az állapothoz. Ezt nevezhetjük úgy is, hogy üdvözülés. Vagyis:

Az üdvözülés

Az üdvözülés nem más, mint Sátán gyógyulása. Tehát senki nem üdvözülhet külön-külön, csakis az egész Poliverzum, az egész Mindenség együtt, egyszerre. Ez szomorúnak tűnhet, másrészt megvan az a nagy előnye hogy biztosan lehet tudni, hogy idővel elkerülhetetlenül bekövetkezik.

A Legfőbb Jó

A legfőbb jó természetesen elősegíteni Sátán gyógyulását és ébredését, tehát úgy élni hogy kevés rosszat és sok jót okozunk más élőlényeknek, s elősegítsük kárt nem okozó élőlények létrejöttét és elterjedését a saját univerzumunkban, s ha lehet, akkor más univerzumokban is.

A Jó

Minden jó, ami elősegíti a Legfőbb Jó megvalósulását. Ezekből a tudomány is jó, mert ismereteink fejlődésével több lehetőségünk nyílik hatékonyabban szolgálni a Legfőbb Jót.

Az erényes élet

Természetesen az az erényes élet, mely jótettek sorozatából áll. Minél több jótettet követ el valaki, vagy legalábbis minél inkább törekszik rá, annál erényesebb életet él. Mindazonáltal, bár az erényesség kritériuma az, hogy valaki mennyire szolgálja élete során a Legfőbb Jót, s ez olybá tűnik mintha az erényesség célját a transzcendensbe extrapolálná, mégis más ez mint a hagyományos vallások erényessége: s ez abból ered, hogy máris a Pokolban vagyunk. Tehát, bennünket nem kötelez egy isten parancsa arra hogy erényesek legyünk, s ha nem leszünk azok, azért nem kapunk túlvilági büntetést. Adott a cél, ami felé törekedhetünk, adottak nagyjából a módszerek is, hisz mindenki tudja, miként lehet jó. De erre senki nincs kényszerítve! Végeredményben ugyanis bármit tehetünk, akár a legnagyobb gonoszságokat is egy életen át: emiatt nem kárhozhatunk el, mert nincs túlvilág, nem kerülünk *emiatt* a Pokolba, hiszen javában ott vagyunk máris! Ugyanakkor az erényes életnek sincs túlvilági jutalma, legfeljebb egy nagyon sovány remény: hogy felébredése után Sátán *talán* emlékezni fog ránk és tetteinkre, ha azok erre méltóak lesznek. Erre, ismerjük el, igen csekély az esély! Tehát, az erényes élet egyetlen igazi jutalma maga a tudat, hogy mi, mert erényesen élünk, mi jók vagyunk! Az ember ezáltal különbnék tarthatja magát másoknál, akik nem jók, s ez az elitista érzés az egyetlen jutalom. Az erényes ember tehát magáért az jóért erényes, de valójában más ember aki valami deista vallás híve, az nem is erényes igazán, aki ugyanis más vallás miatt jó, az valóban lehet jó, de nem erényes: mert ő nem a jótett öröméért jó, hanem nála ez egyfajta csereüzlet: jó most e világban azért, hogy utána vele is jók legyenek a túlvilágon, méghozzá kamatostul! Vagy épp a büntetéstől való félelem miatt jó. De ez nem erény, ez vagy kapitalista csereüzlet, vagy a túlvilági diktatúra iránti félelem kiváltotta gyáva meghunyászkodás. Egyedül Poliverzum valóságának felismerése képes igazán erényes lényeket nevelni az értelmes organizmusokból. Lehet hogy így kevesebben lesznek erényesek, de ők valóban azok lesznek, önmaguk készítményeikről indítva, az erényeket tehát nem képmutatásból gyakorolják. Ez a Pokol etikája!

A Világörök

Poliverzumon belül fontos szerepet töltenek be a Világörök is. A Világörök lényegében megfelelnek egyfajta különleges immunrendszernek Sátán agyában, azaz Poliverzumban.

Feladatuk azonban nem elsősorban holmi idegen behatolók (vírusféleségek) elleni harc (kérdéses, hogy ilyesmi létezik-e egyáltalán a Mennyben) hanem az, hogy megakadályozzák azokat az elfajulásokat, melyek Sátán agyában a mi rákos daganatainknak megfelelőek (a hasonlat természetesen nagyon távoli csak). Sátán gyógyálm-kezelése során ők természetesen arra ügyelnek, hogy helyes módon kapcsolódjanak össze az univerzumok egymással, s hogy mielőbb létrejöjjön Sátán önmagára ébredése. Ezt az segíti elő, ha igyekeznek a maguk módján az egymást segítő, erőszakmentes élet létrehozásában és elterjesztésében az egész Poliverzumban.

A Világörök az univerzumokban születnek. Akkor születik Világör, ha az egyik univerzumot „megtermékenyíti” egy másik, oly módon, hogy a megtermékenyítő univerzumból lények mennek át a Világör-szülő univerzumba. Ekkor még nem jön létre azonnal Világör, de szükségszerűen úgy alakulnak az események, hogy idővel okvetlenül születik benne egy Világör, néha több is. A születő Világör alakja mindig megfelel a szülőuniverzumban élő valamely értelmes faj alakjának. Az újszülött Világörnek eleinte fogalma sincs róla hogy ő Világör, mindazonáltal kiváló varázslói képességekkel rendelkezik, de ezek eleinte csak fokozatosan nyilatkoznak meg benne. Okvetlenül nagyobb a varázslói hatalma mint bármié/bárkié az univerzumban, és teljességgel lehetetlen őt elpusztítani, erre az univerzum egyetlen lénye sem képes, de ez akkor is lehetetlen, ha az univerzum minden lakója összefogna ellene. A Világör azonban nem egyszerűen egy „legnagyobb varázsló”, ugyanis számos olyasmire képes, ami a szó szoros értelmében nem is varázslás. Képes például megváltoztatni az univerzumnak nemcsak jelenét, de jövőjét sőt múltját is! Elég például csak erősen akarnia, és az univerzumban az események olyan irányba fejlődnek tovább, hogy amit ő akar, az megvalósuljon majd valamikor, neki a Világörnek nem is kell tudnia hogy konkrétan miként is lehetséges elérni azt az eredményt. Továbbá, képes *sztaázisba* tenni az univerzumot. De hatalma van az univerzum teljes múltja fölött is, annak kezdetétől. Ez azt jelenti, hogy ha kitalálja például hogy van az univerzumban egy ilyen meg ilyen bolygó, rajta ilyen és ilyen lényekkel, akkor a számos világvonal közül amit az univerzum a létrejötte után bejárhatott, az lesz a valóságos, melyben szerepel az a bolygó azokkal a lényekkel! Egy Világör tehát teljhatalommal bír az egész őt szülő univerzum fölött, mintha csak annak teremő istene volna. Emiatt, mert hatalma korlátozhatatlan, egyszerre egy időben okvetlenül csak egyetlen Világör lehet egy univerzumban. Egészen pontosan: addig nem születik új Világör egy univerzumban, amíg egy korábban abba beleszületett Világör onnan „ki nem születik” a hipertérbe! Ezokból lehetséges, hogy a hipertérből belátogasson egy Világör egy olyan univerzumba, amiben van újszülött Világör, hogy onnan kihozza.

Az újszülött Világört az univerzum lényei általában nem szeretik, mert félnek tőle. Emiatt a Világör idővel nagyon magányosnak érzi magát, haragszik mindenkire, végül dühében széttöri az univerzumot. Ez természetesen az abban levő összes lény halálával jár, a Világör azonban kikerül a hipertérbe, igazi otthonába. Tulajdonképpen ekkor születik meg igazán, mert az előző, az univerzumbeli élete csak embrionális állapot volt, az ő otthona a hipertér. A széttört univerzum hordalékából a már felnőtt, idős Világörök új univerzumot építenek, s az újszülött Világört aki kilépett onnan, felnevelik, gondozásba veszik. Többnyire azt mondják a Világörökről hogy ők a „kétszer születettek”, mert egyszer beleszületnek az univerzumba, azután kiszületnek belőle.

Akadnak Világörök, akik annyira nem döbbennek rá saját képességeikre, hogy beleilleszkednek az adott univerzum valamely társadalmába, vagy rájönnek ugyan hogy ők különlegesek, de valaki nem fél tőlük, szereti őket, s így nem akarják széttörni az univerzumot hogy megszülessenek, sőt, ez eszükbe sem jut. Ekkor egy idő után belép az univerzumba egy felnőtt Világör kintről, a hipertérből, felfedi az újszülött előtt az igaz valóját, s kiemeli az univerzumból, tehát afféle császármetszést hajt végre az univerzumon. Ez azonban nagyon jó annak,

mert így eltávozik belőle veszélyes gyermeke a Világőr, anélkül hogy szétörte volna, tehát az univerzum megmenekül.

A felnőtt Világőr természetesen bármikor képes bármelyik univerzumba behatolni s onnan kijönni, anélkül hogy annak ártana.

Egy Világőr elvileg örökké él, mindenesetre messze sokkal tovább mint ami egy univerzum élettartama.

Sátán, az élőlények és a Világőrök egymáshoz való viszonyát talán segít megvilágítani egy hasonlat, analógia, mely természetesen rendkívül pontatlan! Ha feltételezzük hogy Sátán egy nagy számítógép hardvere (hardware), akkor benne az élőlények megfelelnek bizonyos icipici programcskáknak, a Világőrök összessége pedig a víruspajzsnak. Ezzel természetesen *nem* mondjuk azt hogy Sátán valóban egy számítógép lenne a Mennyben, ez csak egy eléggé kínna szült hasonlat volt, jobb híján.

Sztázis

Sztázisba csak Világőrök képesek tenni univerzumokat. Ez azt jelenti, hogy a Világőr számára tovább múlik az idő, de az univerzum számára nem.

Az Atman, avagy a Szuperszemélyek

Ha a Világnak az a célja, hogy az alvó Világsátán majd öntudatára ébredjen, de e tudat JÓ legyen, akkor megengedheti-e magának azt a luxust, hogy azok a lények, amik időközben születnek és már kellőképp jók, azok végleg és mindörökké meghaljanak, csak mert túl korán születtek?! Ez iszonyatos pocséklás volna! Erről tehát szó sincs! De ami ennél is fontosabb talán: hiszen mint írtuk, Sátán tudata attól válik jobbra, mert alvása közben mindenféle tapasztalatokra tesz szert álombeli szereplőinek élete által. Na de ugyan mi módon maradnak meg ezen úgynevezett tapasztalatok, azaz emlékek, ha a szereplők meghalnak? Ha valakinek az életére vagy annak akár csak kis részére is emlékezik majd a felébredt Sátán, akkor ezen emlékeket el kell tárolni valahol. És az emlék akkor sem semmisül meg, ha az emléken szereplő álomalak már nincs. Ezekből egész Poliverzum, a világmindenségek milliárdjaival, az csak egy egészen parányi kis része annak, ami a Világsátán agyát alkotja, pontosabban, nem az agyát természetesen, hanem ezen agy gondolatait. Eképp nézve nemhogy az emberek, de egy-egy Világőr is jelentéktelen semmiség a Nagy Egészhez viszonyítva.

No most ha a Végső Célt vesszük alapul, akkor világossá válik, hogy Sátán majdani gyógyulása szempontjából nem a Lények a fontosak, hanem azok az emlékek, amiket Sátán megjegyyez az életeiből, s még inkább a jellemeiből. Ez pedig úgy történik, hogy – most számos hasonlatot fogok mondani – létezik Poliverzumon kívül számos emléktároló „rekesz”, ezeket nevezik a Világőrök úgy, hogy Szuperszemélyek, bár talán jobb, ha ezeket úgy nevezzük el, hogy „atman”, vagy „Igazi Én”, követve a buddhista hagyományokat.

A közönséges lények meghalnak, de az atman nem. Az nem tud meghalni. Azt a Világőrök sem tudják megsemmisíteni, mert hatalmunk csak a Poliverzumon belüli dolgokra terjed ki, de az atman azon kívül van. Viszont befolyásolni tudják, hogy mit érez... egy bizonyos mértékig.

Sátán gyógyulása akkor fejeződik be, ha minden atman ami benne van, a megfelelő módon fog gondolkodni, azaz megfelelő lesz a jelleme. A jellemváltozást bennük az okozza, ha megfelelő tapasztalatokra tesznek szert. Eképp kissé elnagyoltan tekinthetjük őket holmi tanulóprogramoknak egy óriási komputerben. A tanúláshoz szükséges információkat pedig onnan kapják, hogy időről-időre mintegy rákapcsolódnak egy-egy közönséges lényre Poli-

verzum lakói közül, annak az életét követik, s megjegyzik annak gondolatait, érzelmeit, a vele történt eseményeket. Ha ez a lény meghal, rákapcsolódnak egy másikra és így tovább, mint amikor egy program egymás után sok-sok számítógépes játékot játszik, a játék valamelyik szereplőjét vezérelve, s eltárolja a játékban szerzett tapasztalatokat! S a sokadik játék után nyilván eredményesebben játszik már, mert okosodott közben.

Így nézve az egészet, azt hiszem érthető, hogy igaza van az ateistáknak, mert ők a vizsgálódásukat kizárólag a materiális lényekre korlátozták, a hasonlatommal élve a játékban szereplő játékfigurára, és a biológiai lények valóban az evolúció által alakultak ki, s a tudatuk és éntudatuk is épp az, amit akként meghatároztak (s amit fentebb közöltem én is). Ennek azonban nem mond ellent az, hogy az ezen lények által tapasztalt eseményeket egy szupertudat figyelemmel kíséri, és rögzíti. Mint amikor egy magnó szalagra rögzít minden beszélgetést, ami elhangzik körülötte. S mert mindent rögzít, kivétel nélkül mindent, emiatt a lény hiába hal meg, az atman emlékei által elvileg akár mikor újrateremthető lenne, bár ez nem szokott előfordulni. Mégis mondható, hogy igaz a lélekvándorlás: mert amint egy lény meghal, az atman aki figyelemmel kísérte addig a lény sorsát, azonnal rákapcsolódik egy akkor születő másik lényre, ám nem véletlenszerű, hogy kire! Mert az ateistáknak abban is igazuk van, hogy a gének jelentős mértékben meghatározzák mindenkinek a jellemét. És az atmannak az addig gyűjtött emlékek alapján kialakul egy saját jelleme, s olyan valakire kapcsolódik rá a világban, akinek genetikája által kódolt veleszületett sajátosságai, hajlamai a lehető legközelebb esnek az atman hajlamaihoz. Némi kis eltérés lehetséges, de nem sok. Ilyen értelemben tehát mondható, hogy a korábban meghalt személy újjászületett, hiszen hajlamaival megegyező hajlamú valakinek követi az életét...

Természetesen az eképp újjászületett személy normális esetben nem tud az „előző életeiről”, mert nem képes az atman emlékeit felidézni. Nincs is rájuk szüksége. Megtörténhet azonban néha, hogy valamely élethelyzetben a biológiai személy a maga biológiailag kódolt hajlamai által úgy döntene, hogy az a döntés más lenne, mint amit az atman hozna meg a maga sokkal nagyobb élményanyagára támaszkodva. Ezesetben gyakori, hogy a Lény lelkiismeretfurdalást érez, szorong, fél, nyugtalan, bizonytalan a döntésében, úgy érzi mintha egy belső hang másra biztatná őt, mint amit meg akar tenni... és ez lényegében így is van! Mondható hogy az őrzőangyala szeretné rávenni valamire, csak épp ez nem őrangyal, hanem az ő Igazi Énje, az atman!

Aki tehát meghal, nem hal meg nyomtalanul: minden ami lényeges belőle, sőt ami nem lényeges, az is megjegyeztetik mindörökre!

Atmanja mindenkinek van. Mármint minden olyan lénynek, mely fejlett idegrendszerrel rendelkezik. A növényeknek tehát nincs, de a polipoknak és a hüllőknek már van.

S hogy mit tanulhat valaki egy állat élményeiből? Nagyon is sokat! Például ha valaki rosszul bánt a kutyájával, igen gyakori, hogy kutyaként születik újjá. Nem azért, mintha ez büntetés volna neki, mert szó sincs a Világokban holmi büntetésekről. Az egész mindenség ami a világ, mind egyetlen egység, Sátán agya, s az hogy ennek részei büntetgessék egymást, éppoly képtelen agyrém, mint hogy a vese meg akarná büntetni a lábujjat. Itt egyszerűen arról van szó, hogy megfelelő tapasztalatokat kell szerezni a részeknek, tökéletes összhang kell kialakuljon a működéseik közt, eképp aki kutyaként születik, nem büntetésből születik úgy, bár ha vissza tud emlékezni rá hogy korábban ember volt, lehet hogy úgy érzi majd, meg lett büntetve. De nem a büntetés a cél, hanem eddig ő azt hitte szabad a kutyákkal így bánni mert azoknak mindegy, vagy mert ők azt megérdemlik, de most kutyaként élve az atman tapasztalni fogja, hogy a kutyák is képesek érezni, szenvedni, s emiatt már kevesebb hajlamot érez majd később a kutyákkal való rossz bánásmódra!

Atmanból rengeteg van, sokkal több, mint Poliverzum lényéből, eképp sokszor évszázadokig is nem kapcsolódik rá egy atman egy újabb lényre. Ez azt jelenti, hogy mindegy milyen lény születik Poliverzumban, okvetlenül lesz olyan atman, akinek épp olyan a jelleme, mint amit a születő lény genomja kódol.

Abban az esetben ha több lényre is rákapcsolódhat egy atman, akkor hogy melyik mellett is dönt, azt természetesen az atman vágyai határozzák meg.

A vágyak sem a véletlen szülöttei természetesen! Azok is az eddig szerzett tapasztalatokból adódnak, vagy épp abból, ami tapasztalatot még nem szerzett meg az atman, de érzi, hogy szüksége van e tapasztalatokra!

A Jodo

Azok az atmanok, melyek kellően tapasztaltak már jószág és egyebek terén, azok máris kezdik ellátni azokat a feladatokat, melyek miatt ők eleve vannak is Sátán agyában! Sátán gyógyulását ugyanis ne úgy képzeljétek, hogy hirtelen lesz egy világvége, mindenki meghal, aztán Sátán elkezd nyitogatni a szemét, hogy „hú de jót aludtam”! Nem. Ez egy fokozatos folyamat. Néhány atman már most kellően jó, önzetlen, megfelelő vagy bárhogya is mondjam – ők tehát már nem is kapcsolódnak rá Poliverzum egyetlen lényére sem, azaz nyugodtan mondható, hogy ők már kiléptek a világból, ha úgy tetszik a Nirvánába távoztak – bár ez ilyenformán nem igaz, hiszen ők mindig is ott voltak, sosem voltak részei Poliverzumnak, e „samsara-világnak”, ez számukra mind csak káprázat, tűnékeny álom... na de jogos a kérdés, mi lesz ezen atmanokkal!

Merőben helytelen az az ősrégi buddhista feltételezés, hogy a világból távozó személy megsemmisülne! Mi sem áll távolabb az igazságtól! A nagyon jó atmanok már kellően felkészültek a jellemüket illetően, hogy ellássák nagy és fontos feladatukat Sátán agyában, de a mikéntet, ha úgy tetszik a technikai konkrétumokat ehhez még meg kell tanulniuk. Ehhez hogy úgy mondjam „iskolába kell járniuk”, s ez egyszerűen egy külön „világban” történik, mely nem része Poliverzumnak, s ezt is jól ismerték fel egyes régi buddhista iskolák: ezt nevezték úgy, hogy „Tiszta Föld”, más néven Jodo. Utóbbi nevet magam is szerencsésebbnek tartom, mert a Föld, az egy konkrétan, Poliverzumban létező bolygó... A Jodo, az tulajdonképpen a „nirvána” másik nevének tekinthető – illetve részben megfelel a keresztény vallások fogalomkörében a mennyországnak, Paradicsomnak.

Az ember lényege

Felmerülhet a kérdés, mi akkor hát az ember, sőt úgy általában az Értelmes Lény lényege, az agya, vagy az atman? Ha a cselekvéseinket az agy irányítja, akkor miként „szivároghat át” valami oda az atmanból?

A válasz: Többnyire a te agyad irányítja a cselekedeteidet! Az atman csak figyel és megjegyez. Néha azonban előfordulhat, hogy beavatkozik. Ezt sokféleképp lehet nevezni: sugallatnak, ihletnek, megérzésnek, intuíciónak... de a szabad akarated mindig megvan, hogy ezen beavatkozásoknak ellenállj! Az ember lényege különben sem az agya, hanem az agyában felhalmozott mémek összessége, amit röviden az „elme” szóval fejezünk ki. Ezen mémek viszont másolataik formájában átkerülnek az atmanba is. Mindez tökéletesen érthető, és nincs benne semmi misztikus, csak azzal kell megbarátkoznod, hogy a Világmindenség egyszerűen csak egy parányi kis része egy sokkal hatalmasabb egésznek. Fogd fel úgy, hogy a te agyad egy picike számítógép, benne az elméd egy adatbázis, és van egy nagyobb számítógép, ami időről-időre lementi a te adatbázisod tartalmát, s bár általában nem szól bele abba, hogy a te számítógéped mit csinál, de néha azért ad információkat neki, amiket például „sugallatnak”

nevezhetsz, de aztán hogy ezen információkat felhasználja-e a te számítógéped, abba már megintcsak nem szól bele.

Igaz-e a materialista világnézet?

Az eddigiekből kitűnik, hogy igaz, csak nem teljes! Világunkban a dolgok (hacsak a Világörök közbe nem avatkoznak) általában valóban a tudomány által felismert természeti törvényekkel összhangban zajlanak. Az emberben nincs valami „lélek” nevű szubsztancia – ennek ellenére lehetséges az előbb elmondottak szerint egyfajta „lélekvándorlás”. Ha egy számítógépben szimulált társadalom lényei kutatni kezdenék világukat, megismernék az őket alkotó bitek törvényszerűségeit, de ettől még simán lehetne bármelyikükről „biztonsági másolatot” készíteni, úgy, hogy ő azt észre sem veszi, és semmi, a számítógépben a lények számára működő „természeti törvényt” nem sértene meg e művelet!

Ez tehát Poliverzum vallása röviden. A fentebb megadott link alatt még számos részlet található az ebben elmélyedni szándékozók számára. Végeredményben aki nagyon szeretne hinni valamiben, akár arra is gondolhat, hogy én holmi kiválasztott személy vagyok, akinek a Világörök megsúgják a Világmindenség teljes (múltbeli és jövőbeli) történelmét, ezt írom meg a műveimben, s csak hiszem azt, hogy ihlek, mert ilyenkor valójában sugalmazásokat kapok! Sietve hozzátésem, nem kívánok ilyen prófétai igénnyel fellépni, ugyanakkor teljes mértékben bizonyíthatatlan, hogy *nem* kapok sugalmazásokat, amiket ihletnek érzek, s emiatt semmi akadálya annak, hogy valaki ebben higgyen, ha akar! S ezesetben máris van e vallásnak egy rakás szent könyve: minden, amit eddig írtam...

E vallás nem ellentétes a tudomány tényeivel, ebben híve nem kell hátat fordítani a tudománynak és visszaaraszolni a maradiságba, s bátran hihet valaki abban, hogy halála után újjászületik, akár jobb körülmények közé, akár ha kellően jó, akár rögvést a Jodoba is!

És vannak arra utaló jelek is, hogy ez talán igaz: korábban felsoroltam egy csomó ilyet, ami közös az emberiség legendakincsében, de most a végén azt említem meg, hogy a tudomány vizsgálatai szerint egyre inkább végesnek tűnik Világunk! Ha pedig a világ Véges, akkor Valami van e véges világon „kívül”, hiszen evidens, hogy minden vég után valami *más* kezdődik, nem?

– Féltékeny a csajom. Mit csináljak?

Hát, ez bizony szar ügy! És nem véletlen itt a csúnya szó használata, de az sem, hogy a „csaj” szót használom a „nő”-szó helyett. Többnyire ugyanis a tinilányokra jellemző a féltékenykedés, akik még nem igazán „nők”, csak „csajok”. Nem mintha felnőtt nő ne lehetne féltékeny, van is rá példa elég, de messze sokkal ritkábban, mint a tinédzserek. S ez nem is véletlen. A felnőtt nők jobban ismerik a világot. Beleértve a férfiakat is. És általában nincsenek olyan nagy véleményekkel róluk, hogy nagyon izgassák magukat a férfiak miatt...

Ez utóbbi állításomat akár a férfiak felé irányuló ocsmány gúnynak is tarthatnánk, ha nem volna statisztikailag igazolható alapja! De van. Ez pedig az, hogy minél idősebb egy nő, annál inkább az a helyzet, hogy még ha jó lehetősége is kínálkozik egy újabb házasságra, de akkor sem akaródzik neki azt megkötni. Sokan ki is mondják, miért nem mennek (újra) férjhez:

– Talán bizony amiatt, hogy moshassam a párom bűdös zokniját, szaros alsógatyáját, hogy legyen aki kiabál velem, akit ki kell szolgáljak itthon, amikor fáradtan hazajövök a munkából?! Mi jó lenne nekem abban?!

S ebben teljesen igazuk van. Egy bölcs nő nem megy férjhez, ha nincs rá komoly oka.

Valójában a nők pár év házasság után gyakorta annyira kiábrándulnak a férjükből, hogy sokan inkább még örülnek is annak, ha a férjük rendszeresen más nők után koslat, mert akkor nincs otthon, tehát nem veri őt a feleséget, nem kiabál vele, nem kell készenlétben állni a férj miatt idegileg, nem kell vigyázzon a lélegzetvételére is, tehát, a nő ilyenkor *szabadnak* érezheti magát, ellazulhat végre! E nőkre tehát cseppet sem jellemző a féltékenykedés a szó klasszikus értelmében, legfeljebb amiatt idegesek, hogy mennyit költ majd a távol levő férj a pénzből részint a maga szórakoztatására, részint a másik, az idegen nőre.

Lássunk világosan: aki féltékeny, az a másik mellett betöltött pozícióját félti, a pozíciót amit betölt annak érzelmi és társadalmi életében. De érzelmileg ezek az idősebb nők már rég nem várnak semmit a férjüktől, a társadalmi pozíciót meg, a feleség-státuszt tehát, többnyire boldogan feladnák maguk is, de általában nem mernek elválni, mert a váláskezdemenyezéssel nem is ritkán testi épségüket sőt életüket kockáztatnák.

A féltékenykedés a nők közül tehát – ha nem is kizárólagosan de túlnyomórészt – a fiatal tinilányokra jellemző, akiknek a feje még teli van mindenféle hülye romantikus mesével, amiknek annyi a közük a valósághoz, mint a teológiának a geológiához.

Látszatra ezzel nem mondtam sokat, holott valójában rengeteget! Legalább két nagy okosság következik ugyanis ebből. Egyik, hogy 99%-os valószínűséggel az egész féltékenységi hercehurcát kikerülheti a bölcs fiatalember, ha okos nőt választ aki a korábban leírt észházas-ságot óhajtja megkötni, másrészt pedig nem is tinilány. Tehát, ha vonzó is a fiatal leánykák zsenge pipihusikája, de olyan nővel járunk inkább, aki nem tini. Mondjuk, mindenképp legyen húsz évesnél idősebb, de inkább a huszonötön is legyen túl. Jobban jár vele a fiú, mert az ilyen nő lehet ugyan hogy nem szűz, de tapasztaltabb, s ezalatt nem a szexualitást értem (bár nyilván abban is tapasztaltabb...) hanem a párkapcsolatok érzelmi dolgaiban járatosabb! Nem fogja beleélni magát annyira az egészbe, hogy oktan féltékenykedéssel megkeserítse a fiú életét, sőt, ha *lenne is oka* a féltékenykedésnek, általában akkor sem kezd el hisztizni, hanem meg lehet beszélni vele nyugodtan a dolgokat – már amennyire az ilyen helyzetre jellemző lehet a nyugodtság. Mindenesetre messze higgadttabban, mint valami tapasztalatlan csittrivel, akinek ez életében csak az első vagy második kapcsolat még, és egyik sem tartott pár hétnél tovább.

Ez tehát az egyik következtetésünk. A másik „okosság” pedig amit levonhatunk, az az, hogy ha mindezek ellenére mégis féltékenykedik a leány, akkor ott kell hagyni mint, csúnya szóval élve, „eb a szarát”. Mert ha egy kis hülye tini, akkor még jó pár év míg „benő a feje lágya”, s azt ki akarja kívánni, te gondolom biztos nem... vagy ha idősebb már, huszonéves, de ha akár harminc vagy negyven éves is, ám mégis féltékenykedik – nos, akkor egyszerűen nem nőtt fel érzelmileg! Igen, a féltékenység alapvetően mindig az érzelmi éretlenség egyik legbiztosabb jele! Mint azt a férfiak féltékenységről szóló fejezetben kifejtettem, a féltékenység az önértékelés kóros zavara. Úgysem tudod kigyógyítani belőle a leányt. A féltékeny személy egyszerűen egy „hibás áru”, egy érzelmileg selejtes példány. Jobb, ha otthagysz. Neki is jobb meg neked is.

Neked amiatt, mert a nő vagy okkal féltékenykedett, vagy ok nélkül. Ha okkal, mert megcsaltad: nos, akkor a pusztán tény hogy erre képes voltál azt jelenti, hogy „nem ő az igazi” neked! Lássunk világosan, vadd be önmagad előtt: ő neked csak egy a sok közül! Lehet hogy fontosabb, mint akivel most megcsaltad, de nem ér annyira sokat, hogy kitarts mellette, hogy hű legyél hozzá! Tehát hagyd ott, ekkor szabadabban keresgélhetsz más nők közt, míg találsz egy olyan nőt, aki ha nem is lesz a „nagy Ő”, az „Igazi” – olyan ugyanis nem létezik(!) – de olyan lesz, aki sokkal de sokkal többet jelent neked, aki mellett eszed ágában sem lesz félrelépni – legalábbis néhány évig...

Látszatra persze sokkal könnyebb elbánni a nők féltékenységével, mint a férfiakéval. Egy nőt ugye könnyű pofonlegyinteni, hiszen majdnem mindig gyengébb, mint a fiú. „– Kussolj te, vagy a pofádba mászok!”

No igen, ez biztos. Ezt meg lehet tenni. Én mégsem javaslom ezt az elintézési módot. Először is, ez a legbiztosabb módja annak, hogy egyhamar „kiszermesítsük” magunkból a nőt. Párszor eltűri, de hosszú távon csak akkor, ha teljesen hülye a szerencsétlen. Úgy értem, ha valami nagyon komoly idegbaja van, és érzelmileg teljesen tropa, mondhatni egy idegroncs.

Na most, kell ez neked?! Egy idegroncsot akarsz magad mellé egy életre?! Mert józan nőt nem kezelhetsz ilyen stílusban. De ha bele is nyugszol hogy egy sültbolond csaj lesz a „nőd” – előre szólok, ez rém veszélyes. Az a nő, aki annyira instabil érzelmileg, hogy engedi magát így kezelni, az még ha titokban élvezi is ezt mert annyira mazochista lelkileg, nos, az egy időzített lelki atombomba melletted! Nem tudhatod, mikor robban, azaz mikor szúr beléd egy kést valami hisztis rohama miatt...

Tehát, összefoglalásként csak annyit mondhatok: e téren egyen”jogúság” van a szememben. A féltékeny partnert rekordsebességgel ott kell hagyni! Akkor is ha okkal féltékenykedik, s akkor is – sőt akkor pláne!!! – ha ok nélkül. Akkor is ha nőről, s akkor is ha férfiről van szó.

– Megcsalt a férjem. Mit tegyek?

Mindenekelőtt azonnal bocsáss meg! De nem neki, hanem nekem. Amiatt, mert lusta disznó vagyok, s arra kérlek, haladéktalanul olvasd el azt a fejezetet, amit arról írtam, mit tegyen a férfi, ha megcsalja őt a felesége! Ugyanis nem szeretnék kétszer leírni dolgokat, feleslegesen, márpedig abban sok fontos infó van a *te* számodra is! Olvasd el, azután folytasd e fejezetet innen!

Na tehát remélem túl vagy azon a fejezeten. Most abban a helyzetben vagyok, hogy hivatkozhatok az ott leírt dolgokra. Emiatt tisztázzuk: e könyv célja az, hogy a helyzetedből a lehető legtöbbet hozhasd ki. Attól hogy e könyvet elolvasod, nem lesz az életed zökkenőmentes, s minden problémát elkerülő! Bizony, lehetnek szomorúságok az életedben, s nyilván ilyen az is, hogy a férjed megcsalt. A lényeg, hogy a lehető legjobbat tedd ezután, azt, ami *neked* a legjobb, s ha csak csupa rossz közül választhatsz, akkor a legkevésbé rosszat!

Ha azon fejezetben leírtakat magadra vonatkoztatod, meg kell állapítsd, a férjed egy sokkal gazdagabb nőért csalt-e meg téged. Ha igen, nem sokat tehetsz: legjobb, ha elválsz. A férjed úgyszólván a gazdag nőt választja majd – *ha az is akarja őt!* Ami nem biztos...

Ha azonban nem, vagyis ha nem gazdagabb nővel csalt meg téged, vagy ha igen, de az nem akarja örökre a férjedet, akkor... nos, a továbbiakban ezen esettel foglalkozom.

A legislegfontosabb ebben a helyzetben, hogy ne cselekedj meggondolatlanul. Képzeld csak el, rendezel egy nagy hisztit – könnyen meglehet, hogy a vége az lesz, hogy a férjed megver téged! Vannak férfiak, akiktől ez kikel... de ha a férjed nem ilyen embertípus, akkor is, mit nyersz a hisztivel? Semmit. A legislegtöbb, hogy esetleg elszégyelli magát – de ez sem száz százalék, s ha szégyenkezik is, valószínűtlen, hogy ez jelentős fokú lenne. Ha szégyenkezik is, úgy érzi, *megérte*, mert a férfiak dicsőségnek tartják az újabb „skalpot”, azt, hogy elmondhatják maguknak – sőt, másoknak, haveroknak is! – hogy „ez-és-ez is megvolt már nekem”!

Egy hisztivel tehát nem sokat nyerhetsz, azt ellenben eléred, hogy a férjed egyszerűen hisztis tyúknak tart téged. Ebben tízezer százalékgig biztos lehetsz, mert ezt én, a *férfi* mondom neked, márpedig én pontosan e véleménnyel lennék a nejemről, ha az féltékenységi jelenetet csapna nekem, akár okkal, akár ok nélkül! Hülye hisztis tyúk, most mit kapja fel így a vizet, hiszen *visszajöttem hozzá!*

Igen, a férfiak ezt illetően nem mérnek egyforma mércével. Ha a nejük lép félre, ölni tudnának, ha ők teszik, akkor *nem történt semmi különös*.

Ezt illetően teljesen egyformán gondolkodik mindegyikük. Azok is, akik szavakban a női egyenjogúság leglelkesebb bajnokai. Pontosabban: ez utóbbiak *talán* elviselik, ha a nő-partnerük másokkal is hetyeg, de attól még ők is akarnak hetyegni másokkal. Levonható tehát a következtetés: a férfi előbb lesz hajlandó elviselni, hogy a neje mással hál, mint azt, hogy ő a férfi *ne* háljon mással! Azaz te, ha nő vagy és e sorokat olvasod, előbb leszel képes arra, hogy kiengeszteld a férjedet ha te csalogod meg őt, mint hogy leszoktasd őt a férfit a félrelépésről, amennyiben erre van valamekkora hajlama. És van, ez biztos, ha egyszer már megtette!

Ez különben nem csoda. Ez így alakult ki a férfiak részéről évmillió év evolúciós folyamat során, de erről nem írok többet mert önmagamot ismételném, e könyv más részén már részletesen leírtam, egészen pontosan abban a fejezetben melynek címe: „Lefeküdjek-e házasság előtt a fiúval, akit szeretek?!”

A férfiak tehát ilyenek, igenis poligám hajlamúak. Ezt különben ők is előszeretettel hangoztatják magukról, mintegy mentségképpen. És ez igaz is, bár köztük is vannak hűségesebbek és csapodárabbak. De a leghűségesebb férfiban is messze több a készítés a félrelépésre, mint a nők 99%-ában.

Nem állítom azt, hogy nem is normális az a férfi aki nem csalja meg a nejét, de ha megteszi, abból még tényleg nem következik, hogy ő egy utolsó gazember volna! Most persze úgy tűnhet, mintha mentségeket keresnék a férfiaknak, holott nem így van. Aki elolvasta az előző fejezeteket, láthatja, hogy a nőket is „védem”. Valójában persze egyik nemet sem védem – egyszerűen a tudomány tényeit tárom Olvasóim elé.

A tudomány pedig azt mondja, hogy a világ nyelvei rendkívül szerencsétlenül konstruáltak egy szempontból. Amiatt, mert a férfiaknál és a nőknél is azt a szót használja hogy „hűség”, amikor pedig egészen mást kéne érteni e szó alatt a két nem esetében.

Végeztek kísérleteket, afféle közvéleménykutatásokat azzal kapcsolatban, kinek mi jut az eszébe a „hűség”-szó hallatán. Kiderült, hogy az olyan szókapcsolatok, mint „hűség a néphez”, „hűség a párthoz”, „hű istenéhez”, „hű az eszméhez” – gyakorlatilag senkinek sem jutott eszébe elsőként. Bármennyire is szép lenne valami elvont eszméhez ragaszkodni tehát, ez csak hosszas kulturális szoktatás után nevelődik belénk valamennyire. Ami azonban a „zsigereinkben van”, az az, hogy a férfiaknál gyakorlatilag kivétel nélkül a szexualitással kapcsolódik a „hűség”-szó az agyukban, ha tehát azt hallják hogy „hűség” (vagy akár az ellentétét, azt, hogy „hűtlenség”) – *azonnal* a szexre asszociálnak, konkrétan a szex fizikai aktusára, szó szerint szinte látják maguk előtt amint a nejük (vagy szerelmük, vagy akár egy ismeretlen nő) egy idegen férfival „hetyeg” az ágyon, és még ezen belül is egészen határozottan *pontosan* a koitusz libben „lelki szemeik” elé, tehát a pénisznek a vaginába hatolása.

Semmiképp sem lehet tagadni tehát, hogy a férfiak kicsinykét sem törődnek nejük holmi „lelki életével”, érzelmeivel – ők a megcsalás alatt a lehető legkonkrétabban a fizikai lefekvést értik, hogy tehát más férfi hímveszője ne hatoljon nejük hüvelyébe! Számukra ez a megcsalás. A legtöbb férfit abszolúte nem érdekli, ha a neje beleszerelmesedik valaki más férfiba – *feltéve*, hogy teljesen biztos lehet abban, hogy nem lesz a dolog vége közösülés. Ha az nincs, akkor minden rendben van! Persze, többnyire zavarja őket már az is, ha a nejük egyáltalán csak táncol egy másik férfival, sőt, ha csak beszélget is vele és rámosolyog – de csak amiatt, mert attól fél, ez a közösülés felé vezető első lépés!

Ez abszolút másképp van a nőknél. Ha az ősidőkben egy férfi hagyta, hogy egy másik férfi a nője közelébe kerüljön, annak többnyire az volt a következménye, hogy ő idegen gyermeket nevelt, ez okból azok a férfiak szaporodtak el, akik erre ügyeltek, akikben a féltékenységi érzése kifejezetten szexuális irányultságú lett, ezek ugyanis nem fordították erőforrásaikat idegen gyermekek nevelésére, és így nem kerültek szelekciós hátrányba a többi hímhez szemben. A nőknél azonban másképp volt: abból hogy a hímjük közösült más nővel is, abból még nem következett, hogy ők kénytelenek lettek volna nevelni azon másik nők számukra idegen gyermekét is! Őket maga a férjük *közösülése* tehát nagyjából hidegen hagyta. Nem volt azonban közömbös számukra, hogy a közösülésen kívül mennyi egyéb erőforrást ad hímjük (férjük...) a többi nőnek! Azt ugyanis amit más nők kapnak meg, azt ő, a feleség nem élvezheti! Ez nyilvánvaló például a pénz esetében. Ami pénzt más nőnek ad a férjed, azt nem te fogod elkölteni...

Ez mindjárt érthetővé teszi, miért van az, hogy a nők lényegében semmit nem törődtek azzal, ha a férjük elment mondjuk a keresztesháborúba pogányokat öldökölni, s míg távol volt egy-két-sok évig, azalatt akár több ezer nővel is pározott. Mikor visszatért végre a kastélyába, ezt nyugodtan elmondhatta a nejének, azt ez teljesen hidegen hagyta, legfeljebb annyit mondott: „majd leimádkozod”. Ami a nőt érdekelte, nem ez volt – hiszen a Szentföldön megszülető

gyermekeket biztos nem kell nevelnie *neki*, sőt, azok nem kapnak részt a férje vagyonából sem – hanem az érdekelte, lovagura mennyi kincset hozott haza *neki*, a feleségnek!

Igen, hiába közöszlött sokat a férfi tőle *távol*, a lényeg hogy visszajött, tehát *érzelmileg* kötődik hozzá, s emiatt biztosítva van *neki*, a feleségnek az anyagi javak azon mennyisége, ami a bőséges élethez szükséges!

Mindjárt másképp áll azonban a helyzet, ha a szomszédasszonnyal hál a férj! Az már veszélyes a feleség státuszára. Abból már kialakulhat erős érzelmi kötődés a férj és a szomszédasszony közt, hiszen naponta láthatja, *közel* van hozzá... talán ellöki őt a szomszédasszony miatt a férj, és akkor már nem lesz feleség belőle, nem reá keres majd, nem ő költi el a férj pénzét... iszonyú! De ha ez nem következik is be, ha a szomszédasszony megfogja a férfitől, a megszülető gyermek miatt gyerektartást vonnak a férjétől, de különben is adna neki ezt-azt a férfi, hiszen az is az ő gyereke... annak igen, a férfinak gyereke, de nem gyereke *neki*, a feleségnek! Ezzel ő meg lesz rövidítve! Ez már veszélyes helyzet, ez a nő és ez a gyermek nem a Szentföldön van, sok ezer kilométerre, ami olyan mintha nem lenne, ez közel van, tehát veszélyes...

Mindez persze többnyire nem tudatos a nőkben manapság. De így éreznek, mert ahogy a férfiak sem, úgy ők sem tudnak másként érezni: erre szelektálódtak az évmilliók alatt!

A férfiak tehát a szexuális aktust tartják hűtlenségnek, a nők azonban az érzelmi elhidegülést. A férfi szerint semmi baj, amíg nem került sor a párzásra egy másik férfival – a nők szerint az még nem tragédia ha a férfi félrekefél, feltéve, hogy emiatt nem hidegül el tőle érzelmileg, és továbbra is a nőre fordítja pénzét és egyéb vagyonát.

A dolog persze kissé árnyaltabb ennél, ez durva egyszerűsítés. A nő is aggódik ha a férfi félrelép, de nem a félrelépés pusztán *ténye* bántja mint fentebb láthattuk, hanem ez amiatt bántja, mert ezt annak jeleként értelmezi, hogy a férfi esetleg kezd elhidegülni tőle érzelmileg! És ez nem is kizárható... A nő így gondolkodik:

– A férjem most megdugta azt az ócska kis ribancot... legközelebb már nercbundát is vesz neki! Aztán egy másik lakást, ahová elköltözik tőlem a cafkájával, majd az szül neki pár gyereket, azokat dédelgeti és nem az én porontyaimat... elválk tőlem, kitagadja a gyermekeimet, minden vagyonát az új nőjétől való kölykökre hagyja... ennek azonnal véget kell vetni!

A nő számára a férfi félrelépése tehát a kapcsolatuk felbomlásának *kezdeteként* van értelmezve! A férfi számára épp ellenkezőleg: a konkrét lefekvés maga a VÉG! A férfi így gondolkodik:

– Most mosolyog arra a tenyérbemászó képű fogpasztareklám-férfira a nejem... legközelebb már táncol is vele! Aztán csókolódnak majd... aztán a férfi elhívja színházba... közben vesz neki valami ékszert... felhívja magához... megdugja... én meg azt sem fogom tudni, enyém-e a gyerek, akit nevelek! Ennek azonnal véget kell vetni!

Teljesen más tehát a két nem hűségképzete. A nő szerint egy férfi azért még lehet úgy többé-kevésbé hűséges akkor is, ha néha félrelép – ha visszatér mindig a nejehez, és nem költ sokat más nőkre. A lényeg, hogy érzelmileg hozzá, a feleséghez ragaszkodják. Persze nem örülnek egyetlen megcsalásnak sem, de azért ez még hagyján. A férfi szerint viszont szó sem lehet róla hogy egy nőt hűnek tekintsenek ilyenkor: ha egyszer is lefekszik mással, az egy csapodár ribanc! Az viszont magasan érdektelen, kire gondol az ágyban, miközben a férje ügyködik rajta. A nő érzelmei a férfit maximálisan hidegen hagyják.

No most, téged ki e sorokat olvasod, megcsalt a férjed. Ezalatt valószínűleg azt érted, hogy lefeküdt mással is. Valld be, téged sem az érdekel most, hogy a férjed kukikája más punciban lüktetett! Te most attól félsz, ennek válás lesz a vége, vagy ha születik ebből egy gyerek, akkor... akkor mindenféle kellemetlenségek.

Nos hogy ebből ne szülessék gyerek, az ellen te mit sem tehetsz, csak reménykedhetsz. Az érzelmi elhidegülés ellen azonban nagyon is sokat tehetsz: mindenekelőtt, ne tégy úgy, mintha valami világraszóló tragédia történt volna! Nemcsak mert nem te vagy az első megcsalt feleség, de amiatt sem, mert most hogy olvastad a fenti sorokat, tudhatod már, hogy a férjed számára ez az egész nagy valószínűséggel századannyi fontossággal sem bír, mint a te számodra! Hogyne, ha TE pározottál volna más férfival, fel lenne böszülve! De most ő tette... és majdnem biztosra veheted, számára az a nő csak egy húscső volt, ami alkalmas hely a spermája lerakására. ÉRZELMILEG nem sokat jelenthetett neki. Megvan persze mindig az esélye annak, hogy egy pusztán egyéjszakásnak indult kaland komoly kapcsolatba fordul, de a férfiak többnyire nem ilyen hátsó szándékkal kujonkodnak. Elvégre gondolj bele: a legtöbb férfi lusta mint a dög! Ezt is egészen biztosra veheted, mert ezt is én, egy férfi mondom neked. Én legszívesebben a világ összes nőjét végigkamatyolnám. De hogy még én menjek valamelyiket meghódítani?! Nagy egek, hiszen akkor talán együtt kéne étkezni vele valami gyertyafényes vendéglőben, s nem ülhetnék otthon a számítógépem előtt... borzalmas még belegondolni is! A dugás a nőekkel, az igen, de nem ám hogy a „lelküket” pátyolgassam... különben is, lehet hogy a feleségem finomabb rakottkrumplit tud csinálni, mint ez a másik. Aki lehet hogy fiatalabb, hogy szebb a cicije, de a dugás után azt úgysem látom...

Ahogy a fenti monológból lesűrhetted, a férfiak (akik lusták, mint a dög...) nagyon is tudatában vannak annak, hogy a házasságuk az esetek többségében jelentős érték a számukra. Még akkor is, ha e házasság nem zökkenőmentes és sok sebből vérzik. Megszokták az adott életformát, és bár szeretnének egy jobbat maguknak, de félnek is elveszíteni azt, ami e mostani házasságban jobb nekik. Puncit, újat, frisset, zsemet, azt akarnak, de nem ám hogy egy egészen új házasságot is! Legalábbis nem okvetlenül. Ha nem kergetik bele őket...

Hogy ki kergetheti bele őt? Hát *te*, aranyoskám! Ha eljátszod előtte a hisztis tyúkot. Rögvest nem leszel vonzó a szemében, s a másik nő felértékelődik előtte.

Most tehát a legokosabb amit tehetsz, ha számvetést készítesz magadnak: együtt tudsz-e élni a tudattal, hogy a férjed félrelépett. Sőt, nagy az esély rá, hogy ezt már többször is megtette, de te csak e mostaniról szereztél tudomást. És biztos lehetsz abban is, ha most fogadkozik is neked hogy soha többé nem teszi – ez csak a legközelebbi jó alkalomig lesz betartva...

Nem igaz az, hogy ne lehetne elviselni egy csapodár férjet, ha az amúgy más szempontok szerint rendes ember. Diana hercegnő is jobban tette volna, ha tudomásul veszi, hogy Károly herceg szeretőt tart. Elvégre a herceg csinált belőle hercegnőt... és valamit valamiért! Lett sok pénze, hírneve, minden... de nem, mert ő egyenlítési mániában szenvedett, meg holmi „érzelmeket” akart... pedig az érzelmeknek a nő számára csak addig van értelme egy kapcsolatban, amíg biztosítják számára, hogy a férfi nem akarja őt elhagyni. De Diana esetében erről szó sem lehetett, hiszen trónörököst is szült, az ő helye biztosítva volt...

Aztán, Odüsszeusz ugye húsz év múlva tért haza, s közben minden volt csak nem hűség. De érzelmei végül mégis hazahúzták...

Tehát, együtt tudsz-e élni ezzel a tudattal? Ha nem: válj el! Most! Ne a sokadik alkalom után! Most, azonnal! Úgysem fog megváltozni a férjed... legfeljebb ügyesebb lesz az alkalomkeresésben, hogy ne tudj róla... most jó ürgyed van a válásra.

Ha azonban úgy véled, ez nem olyan nagy tragédia, akkor ne vadítsd el a férjedet magadtól. Magyarán, bocsáss meg neki! Ő is ezt szeretné, hidd el...

Vigyázni kell azonban rá, nehogy e megbocsátás úgy történjék, hogy ebből azt a következtetést vonja le, hogy te úgyis megbocsátasz neki mindig, tehát most már nyugodtan kefélhet fűvel-fával, teljesen nyíltan, hiszen ahogy a dalban van:

„Egy jó asszony mindent megbocsát, mindig megbocsát nekem, most is megbocsát nekem”...

Nos, *ennyire* megalázó helyzetbe nem szabad kerülnöd, mert akkor hamarosan érzelmi rabszolga leszel a házasságban, a férjed emocionális lábtörlője! Meg kell bocsáss, de úgy, hogy a férjed tudja, ez azért komoly ügy, és bár *lehet* hogy legközelebb is megbocsátanál neki, de ez neki sokba kerül! Meg is mondom, konkrétan mit tegyél.

A legtöbb nő ilyenkor duzzog, haragszomrádot játszik, holott ez nem jó. A férfi úgyis tudja hogy ha nem válsz el azonnal, végül megbocsátasz, addig azonban nem lát szépnek és kedvesnek téged, s ez a másik nő irányába taszítja! Te tehát ha úgy döntöttél, megbocsátasz neki, akkor AZONNAL és HALADÉKTALANUL mutass felé újra kedvességet, sőt, *fokozott* kedvességet, keresd kedvét, főzd a kedvenc ételeit, öltözz olyan ruhákba amilyent ő látni szeret rajtad, szinte udvarolj neki – ezzel kiűzöd a fejéből a másik nő varázsát – ám EGY dologban ne engedj! És ez a lefekvés.

Ragaszkodj hozzá, hogy te csak három-négy hónap múlva fekszel le vele újra. *Le fogsz vele feküdni* – ezt mindig hangsúlyozd ki nagyon alaposan – de nem most, hanem *ekkor*. – és mutass a naptár egy pontjára, amit pirossal bekarikázol.

S hogy miért? NEM HOLMI BOSSZÚ MIATT! Nehogy ilyesmit mondj! Semmi fel nem tud egy férfit dühíteni jobban, mint hogy bosszút akarnak állni rajta!

Nem. Mi sem áll tőled távolabb, mint a bosszú. Te szereted őt, és tiszta szíveddel megbocsátottál neki. Te szívesen lefeküdnél vele már most, azonnal – *de nem teheted!*

Hogy miért nem? Nos, az AIDS miatt. Mert az nem old meg semmit, hogy most elmenne a férjed AIDS-vizsgálatra. Ugyanis e betegség nem mutatható ki azonnal. Mert:

A HIV örökítőanyaga még az influenzavírusokénál is változékonnyabb. A változatok nagy része az RNS-ről DNS-kópiát készítő enzim, a reverz transzkriptáz pontatlan működésének eredménye. A véletlenszerű hibák miatt a vírusok egy része működésképtelenné válik, de a vírus felszínén levő molekulákat megváltoztató mutációk előnyösek lehetnek, mert az újabb variánsokat a megtámadott szervezet immunrendszere nem ismeri fel. A változatképződés gyakoriságának optimumát megintcsak befolyásolja, hogy a vírus milyen eséllyel fertőzhet más személyeket. Annyi bizonyos, hogy a HIV fertőzötteket, a hosszú lappangási időszak után általában nem ugyanaz a vírusváltozat pusztítja el, mint amelyik megfertőzte.

Forrás: <http://www.sulinet.hu/eletestudomany/archiv/1997/9732/virulencia/virulencia.html>

Továbbá: jó ha tudod, hogy az AIDS lappangási ideje (biológiai mutációk és szelekciók folytán) hónapokról évtizedre nyúlt, és a lappangási idő alatt az AIDS-fertőzött ember (tudván vagy nem tudván) másokat megfertőzhet.

Az AIDS-betegség (szerzett immunhiányos tünetegyüttes) egy fertőző betegség végső stádiuma, melyet a HIV (emberi immunhiányt előidéző vírus) idéz elő. A HIV-fertőzés különlegessége, hogy a megfertőződéstől számítva az AIDS elnevezésű végső stádium bekövetkezéséig átlagban kb. 12 év telik el (lappangási idő). A ma regisztrált AIDS-es esetek csak a *töredékét* képezik a fertőzöttek valódi számának, és csak azt tükrözik, hogy mennyire volt

elterjedt a fertőzés *jó egy évtizeddel ezelőtt*. A HIV-fertőzöttek nagy része előbb-utóbb AIDS-es lesz, kivéve, ha a betegség előrehaladását valahogy sikerülne gyógyszerekkel megállítani vagy visszafordítani, vagyis a betegeket meggyógyítani.

Jelenleg az AIDS-vírus két formája ismert: a HIV-1, melynek 10 különböző altípusa létezik (A–J), valamint a HIV-2, 5 altípussal. Emellett számos törzs van, melyeket nem tudnak csoportokba sorolni: így pl. a HIV-1 0 csoportja. Minden altípusnak és törzsnek számtalan *variációja* létezik.

A HIV változékonysága lehetővé teszi, hogy alkalmazkodjon környezetéhez, s emiatt válik ez a vírus olyan gyorsan ellenállóvá (rezisztenssé) a gyógyszerekkel szemben. Eddig nem utolsó sorban a HIV változékonysága miatt nem sikerült megfelelő oltóanyagot illetve olyan gyógyszert kifejleszteni, melyek segítségével a betegek meggyógyulhatnak.

Forrás: http://www.aids-info.ch/u_te/aas-u-fl.htm

No és most a számodra legfontosabb infó (forrás ugyanaz amit fentebb belinkeltem):

*A hagyományos AIDS-teszt, melyet az orvos vagy valamely laboratórium végez, az ún. ELISA-keresőteszt (= screening teszt), mely a HIV ellen képződött antitestek jelenlétét mutatja ki. Az ún. Western-Blot-teszt specifikus antitest-teszt, amelyet az ELISA pozitív eredménye esetén megerősítésként, illetve ellenőrzésképpen végeznek el. A megfertőződéstől az antitesteknek a vérben való megjelenéséig szükséges időszak (ún. szerokonverziós időszak) különböző hosszúságú lehet, és sokféle tényezőtől függ (az átvitel módja, az átvitt vírusok mennyisége stb.). **A tudomány mai állása szerint az antitestek a fertőzést követően legkorábban 2–6 hét után mutathatók ki, a legtöbb embernél azonban ez az időszak 3 hónap.** A fertőzés szempontjából kockázatos helyzetet követően ezért legkorábban 3 hét után célszerű elvégeztetni a tesztet, melyet negatív eredmény esetén 3 hónap múlva meg kell ismételni.*

Azt hiszem érted már. Te szereted a férjedet – *de az életedet is!* Te megbízol benne még most is – de nem bízol meg abban a nőben, akivel lefeküdt. Akkor sem, ha az állítólag szűz volt. Mert be is csaphatta a férjedet. Vagy lehet, hogy korábban másként fertőződött meg, például intravénás kábítószer szedése közben, vagy vérátömlesztéssel. Nem is érdekel téged. A te életed drága, minimális kockázatot sem akarsz vállalni! LE FOGSZ FEKÜDNI a férjeddal újra – de csak ha az AIDS-tesztje negatív lesz, méghozzá 3 hónap múlva! Azaz, a félrelépése után 3 héttel elmentek AIDS-vizsgálatra. Ha az pozitív, akkor... no, az egy másik történet. Ha negatív, amire azért nagyobb az esély, akkor sem fekszel még le vele, hanem 3 hónap múlva megint megisméltitek a tesztet, és ha akkor is negatív, na akkor már lefekszel vele! És kihangsúlyozod, hogy ez részedről jelentős kockázatvállalás, mert amennyi fajtája van e rusnya vírusnak, még így sem lehetsz 100%-ig biztos a dologban...

Ez 3 hét + 3 hónap = majdnem 4 hónap összesen. Rém kellemetlen lesz a férjednek, hogy ezalatt nem közeledhet hozzád. Úgy érzi majd, *nagyon sokba* került neki ez a félrelépése! Annyira sokba, hogy magasan NEM érte meg! És minél szebb vagy ezalatt a számára, minél vonzóbb, minél csábítóbb, minél jobban keresed a kedvét a kedvenc főztjeivel, – nos annál iszonyatosabb kínszenvedés a számára ez, mert *nekem, a férfinak* elhiheted, hogy minél vonzóbb egy nő a férfinak minden szempontból, annál inkább akarja tőle *azt az egyet is*, azaz a *dugást!*

Véletlenül se kövess el tehát olyan hülyeséget, hogy ezt a négy hónapot még megkeseríted a számára holmi veszekedésekkel is! Sőt, a megcsalására se célozgass! Minél kedvesebb vagy, annál inkább bosszút állsz rajta, és fordítva – ha azt hiszed, az, hogy naponta a „szemére hánysz” az fokozza a bosszúdat – akkor rosszul hiszed! Kifejezetten úgy állsz bosszút rajta a leginkább, ha NEM fekszel le vele ezalatt (de egyszer sem!) – ellenben olyan elbűvölő vagy, mint egy istennő és egy háremhölgy egyszemélyben!

Most persze azt mondd, hogy ezt nem fogja kibírni, és épp emiatt csal meg majd téged újra. Erre én azt mondom: LEHET. Igen, lehet, ez „benne van a pakliban”. Am ha ez tényleg bekövetkezik, akkor nem mondhatok mást, mint hogy a házasságod annyira gyenge lábakon áll, annyira nem jelentesz semmit a férjednek, hogy ezesetben a legokosabb amit tehetsz, hogy elválsz! Az ürügy adott... Sőt, már amiatt is ezt kell tenned, mert az AIDS-veszély teljesen valós! Megadtam a forrásokat is, utánanézhetsz... ha olyan férfival élsz együtt, aki rendszeresen veled hál, de ugyanakkor rendszeresen félre is lép, megcsal téged füvel-fával, az *óriási* veszélyt jelent a TE ÉLETEDRE is! Ez akkora kockázat, hogy én semmi esetre sem vállalnám fel, ha nő lennék. Ne feledd: ez amiben benne vagy, nem egy számítógépes játék: itt *csak egy életed van!*

Magyarázd meg tehát a férjednek, hogy mi a helyzet. Jelöld be azt a napot a naptárba, amikor majd az övé leszel, s ehhez (meg a kétszeri AIDS-vizsgálathoz, amire együtt mentek el... hogy tudd, biztosan elvégezte-e...) ehhez tehát tűzön-vizen át ragaszkodj!

Úgy várja majd a lefekvések napját, mintha még sosem lett volna veled, pláne ha közben fokozottan elbájoló leszel. Nem kizárt, hogy újra beléd szeret!

Ha ezt megállja, akkor jó eséllyel tekintheted tényleg egyszeri, sajnálatos botlásnak a megcsalást, amire szót sem érdemes vesztegetni többé, no meg úgyis megtanulta a leckét, mert a legközelebbi félrelépésénél is tudhatja, hogy az legjobb esetben is újabb négy hónapos „szexuális elvonókúrával” jár.

Ha azonban ezt nem bírja ki: nos, akkor a saját életed védelme érdekében a legokosabb, ha rekordsebesen elválsz tőle – de már a válás kimondása előtt sem fekszel le vele többé!

Ja és még egy: ha megkérdi, miért vagy ilyen kedves vele: természetesen azért, mert így bizonyítod be, hogy tényleg megbocsátottál neki! Különben is – kérdezz csak vissza bátran – jobban szeretné-e a férjed, ha slamos lennél, csúnya, koszos göncökben járnál, mogorvaskodnál, és száraz kenyeret adnál neki finom kaják helyett?! Mert ha azt akarja, ám legyen: megkaphatja! De akkor sem fekszel le vele előbb, mint ahogy azt bejelölted... Mert egy dolog a megbocsátás, s egy egészen más dolog a jogos önvédelem...

– Hogyan és hol találhatom meg az „Igazit”? Egyáltalán létezik-e a „nagy Ő”?

Ahhoz hogy e fontos kérdésre válaszoljunk, jó lenne végre definiálni, mit is értünk az „igazi” (más néven a „nagy Ő”) alatt. Mert anélkül csak beszélünk a levegőbe, anélkül, hogy tudnánk, miről is folyik a tulajdonképpeni csevely!

Ha beleolvasunk néhány lányregénybe, könnyen kiderül az „igazi” mibenléte: ha nő a főszereplő, akkor az „igazi” a számára lényegében a „herceg hófehér paripán”. Akkor is ha nincs lova, s akkor is ha nem herceg, hanem bankigazgató. A lényeg, hogy olyan férfi, aki abszolúte minden vágyát kielégíti a női főszereplőnek. Tehát lehetőleg kedves; gazdag; temérdek szabadideje van (amit arra használhat, hogy elhalmozza a nőt megannyi figyelmességgel); nem ideges; nem kimerült; erős és izmos is, de nem annyira dagadnak rajta az izmok hogy az félelmetes legyen, tehát ne legyen izmos „túlzásban” (hogy mennyi a túlzás, az nem pontosan meghatározott); meglegyen minden foga; eszébe se jusson megcsalni a leányt; legyen nagyon művelt, hogy fejből tudjon sok-sok szép verset amivel bókolhat, de azért ne legyen holmi „kocka” a műveltségét illetően, aki csak a számítógépére vagy a távcsövére tud gondolni; szeressen utazni hogy elvigye a leányt szép tájakra; természetesen még ne legyen felesége, gyermeke, sőt, elvált se legyen; legyen szellemes társalgó, de ne szeressen a leány nélkül társaságba menni; fiatal legyen; egészséges is; maximálisan jóképű; legyen vagy egy szuper kocsija vagy ménese de legjobb ha mindkettő; okvetlenül legyen egy kastélya, vagy legalábbis luxuslakása; és természetesen a szülők se ellenezzék a házasságot, vagy mindenesetre hamar adják be a derekukat. Ugyanez luxuskivitelben úgy néz ki, hogy az „igazinak” vannak szolgálai, személyzete, és külön déltengeri sziget birtokosa, valamint húsz nemzedékre visszavezetett nemesi családfával is büszkélkedhet, és okvetlenül szőke a haja, a szeme pedig kék.

Ha fiúról van szó, akkor az ő számára az „igazi”, tehát a „nőnemű igazi” egy csodálatos „bombázó”. A szőke haj itt is előnyös, de nem okvetlenül kizáró ok a más hajszín sem. Mindenesetre a leány feltétlenül szűz kell legyen, sőt, lehetőség szerint olyan „ártatlan”, hogy azt sem tudja, mi az a csók; okvetlenül multimilliomos kell legyen, de ez csak később szabad hogy kiderüljön róla, nehogy olybá tűnjék, mintha a fiú a pénzébe szeretne bele; nem szabad hogy a ridiküljénél nagyobb súlyt képes legyen felemelni, mert másképp nem kerülhetne olyan helyzetbe, ahonnan a fiú meg tudja menteni – például elzavarja azt a rémisztő szörnyeteget ami félig halálra ijesztette az „Igazit”, s amely szörnyetegnek *pincsikutya* a neve. Az „igazi” leány gyönyörűen kell tudjon mosolyogni, és értelmesen kell tudjon társalogni a hétköznapi témákról, de nem szabad hogy tudja, mi az a *relativitáselmélet* vagy *fájlkezelő*, mert akkor túl okosnak tűnik a fiú mellett – ha meg nemcsak ezeket tudja de még azt is, hogy mi az a „login”, „a shell szkrip” vagy „kvantumelektrodinamika”, akkor egészen biztos, hogy ő nem az „Igazi”, hanem a „Hamis”.

Persze egészséges is kell legyen a leány, sok-sok szabadidővel, de a legfontosabb, hogy bármit mondjon is neki a fiú, mindig értsen vele egyet, sőt, csodálja a fiút, essen hanyatt attól, hogy az milyen erős, ügyes, bátor, okos és lebilincselő társalgó.

Mindkét nembeli „igazira” jellemző a regények alapján, hogy bár telis-teli vannak pozitív tulajdonságokkal egyetlen hiba nélkül, de olyan hülye világban éltek mindmostanáig, hogy egy szikrányi kis szeretetet sem kaptak senkitől sem, s ezt most egymásban találják meg; mindketten csakis szerelmi házasságot akarnak kötni; valamint egyiküknek sincsenek holmi profán testi szükségletei és funkciói: sosem kell ürítkezniük, nincs lábszaguk, szájszaguk, körömgombájuk; nem viszketnek, nem vakaródnak, nem bőfögnek; végbélszél és menstruáció sem

kínozza őket; izzadni sem szoktak, vagy legalábbis csak olyankor, ha azonnal lefűrödhetnek; egyáltalán, mintha nem is lennének emberek.

És egy fontos téren valóban nagyon különböznek az emberektől: nekik örökké tart a szerelmük!

Nagyon röviden és csak a férfiakra összefoglalva mindezt, így írhatnám le tömören:

– Az ideális férfi nem iszik, nem dohányzik, nem nőzik és nem létezik!

Nem fogok nagy népszerűsége szert tenni azzal, amit most leírok: az efféle regények szerintem többet ártanak az ifjúságnak, mint a pornóirodalom. Ez ugyanis amit eléjük festenek, nemcsak nem a valóság, ami még nem lenne baj – elvégre sok-sok regény van, ami nem a valóságról szól, például a sci-fi irodalom – de ezt a „nem-valóságot”, ezt úgy tálalják, mintha tulajdonképpen valóság lenne, épp csak a konkrét szereplők nem léteznek, de valójában *létezhetnének*, és sok-sok valóságos ember él, aki legalábbis nagyjából ilyen, mint e képtelen regényalakok! Plusz emellé még követésre méltó példaként festik le azt, amire ezek készülnek, a szerelmi házasságot, holott tudjuk már, hogy az a legrosszabbfajta házasság...

Mindezt a sok irodalmi rémtett megfélemlít azzal, hogy többnyire épp e házassággal ér véget a regény (és a sok efféle hülye film is), azzal, hogy kijönnek a templomból kézen fogva...

Tekintsünk most el attól, hogy ez bújtatott vallásos propaganda is. A lényeg az, hogy ez azt sugallja, hogy a házassággal a fiataloknak minden gondjuk megoldódik, s most már minden szép és jó lesz! Pedig hát nagy frászt. Még csak most következnek majd a gondok... mert könnyű jólápoltnak és frissnek, kipihentnek lenni 2 órán át... könnyű maximálisan odafigyelni a másikra 2 órán át... de próbáld csak meg ezt egy életen át, napról-napra! Már itt megbukik az egész koncepció... s folytatódik azzal, hogy esetleg nem is milliomos egyikük sem, és el kell menni dolgozni is... ám felesleges is sorolni a bajokat. A lényeg az, hogy ha az „Igazit” így képzeljük el, akkor könnyű a válasz a fejezetcím kérdésére: Igen, létezik az „Igazi”! Hogy hol? Hát az álmaidban, kicsikém!

Valójában az egész „Igazi”-hit abból a babonából fakad – egészen pontosan e hit az ókori görög mitológiáig vezethető vissza! – hogy mindenki „fél” ember volna, és létezik az ő tökéletes párja, akivel „egésszé” alakulhat. Azaz, hogy kell léteznie valakinek, aki épp azon tulajdonságokkal rendelkezik, melyek maximálisan kiegészítik a mi tulajdonságainkat, s így együtt már valamilyen elvont értelemben „tökéletesek” leszünk. Holott az sincs megmondva, mit értsünk „tökéletesség” alatt...

Most ezt az utóbbi mondatomat száználmas kötekedésnek érezhetik egyesek, holott tegyük csak fel a kérdést, melyik tökéletesebb: egy kalapács, vagy egy számítógép?! Azt hiszem érthető, hogy egyik sem „tökéletes” – amíg meg nem mondjuk, *miben* tökéletes! Pontosabban: milyen körülmények közt vizsgáljuk, mely feladatnál a „tökéletességet”? Szegbeverésre minden bizonnyal tökéletesebb a kalapács, mint a számítógép. Ha azonban gyököt kell vonni a 2657965226 számból, nagy valószínűséggel nagyobb szolgálatunkra lesz a kalapácsnál a számítógép, tehát *akkor* az a „tökéletesebb”.

Ebből máris levonható legalább az a következtetés, hogy aki neked az „Igazi”, az nem biztos hogy másnak is az volna. Valamint attól hogy neked nem megfelelő egy partner, lehet, hogy az másnak nagyon is megfelelő, akár „Igazi” is lehet. Például ha egy nő már eddig 3 évet ült a börtönben szélhámoskodás, lopás és rablás miatt, akkor az vélhetőleg nem lenne az „Igazi” párja egy komoly közjegyzőnek vagy bírónak. Ellenben egy rablógyilkosnak lehet, hogy ő volna az ideális feleség, mert jól megértenék egymást.

Ez mintha épp támogatná azt a hitet, hogy lehet egy „Igazi”, aki minden szempontból megfelel nekünk, de nem így van. Az embernek más-más típusú kapcsolatra lehet ugyanis szüksége élete különböző szakaszaiban. Fiatal korában esetleg nagyon szeret túrázni, hegyet mászni – ekkor olyan nő való neki, aki maga is szereti a természetet járni. Harmincöt évesen talán az irodalom felé fordul az érdeklődése, és otthonülő lesz, netán maga is könyveket kezd írni, megírja ifjúkori élményeit – ekkor olyan nő való neki, aki maga is szereti az irodalmat, és otthonülő, hogy kiszolgálhassa otthonülő férjét, és „múzsája” legyen. Még idősebb korban esetleg a politikai életbe kapcsolódik bele, és valami környezetvédő mozgalom vezéralakja lesz – ekkor olyan nő jó neki, aki maga is küzd a férje politikai céljaiért.

Simán elképzelhető egy ilyen életpálya, még változatosabbak is. És minden korszakában az embernek más-más kapcsolat lenne a számára az „Igazi”. Persze ez a nőkre is igaz. Azaz, sok válás nem amiatt következik be, mert az emberek csapodárok, hűtlenek, esküszegőek, pláne nem amiatt mert rosszak – egyszerűen mindegyikük profitált érzelmileg, szellemileg annyit a kapcsolatból, amennyit tudott, de ha két ember egymáshoz is passzol élete egy adott szakaszában, mégsem szükségszerű, hogy ezután már ugyanazt a tudati fejlődést járják mindketten egymás mellett örökké! A fenti példánál maradva: fiatalkorban a két természetjáró, a nő és a férfi remekül megvoltak egymással, el sem tudták képzelni, hogy mással is élhetnének. Igen ám, de csak Magyarországon turistáskodtak, arra nem volt pénzük, hogy Afrikába eljussanak. Hogy legalább képzeletben messzi tájakat lásson, a férfi vadászregények olvasásába kezdett, s hamarosan úgy megszerette az olvasást, hogy inkább már olvasott, mintsem hogy elmenjen újabb túrákra. A feleség továbbra is élőben szeretett turistáskodni, és nem szerette meg az olvasást. Ellenben barlangász lett belőle. A férje félt a szűk, sötét helyektől... hamarosan már alig látták egymást, a férj állandóan otthon ült, olvasott, később már írogatott is, a nő meg a föld alatti világ szépségeit csodálta... nemsokára megismerkedett egy vonzó barlangász férfival... a férfi ellenben egy író-olvasó találkozáson egy olyan nővel, aki rajongott az ő nemrég megjelent könyvéért...

Látható, ha régen „Igazit” is voltak egymás számára, most már mindegyiküknek más az „Igazi”. Ilyenkor a leghelyesebb veszekedésmentesen elválni.

Van hát „Igazi”?! Ha van is, nem biztos, hogy ő lesz az „Igazid” életed minden percében.

Persze, ez még mindig nem a teljes igazság. Nemcsak azt kell nézni, *mikor* az „Igazi” az illető neked, de azt is, hogy *miben*. Például, tipikus eset, sokszor megírták már, amikor van a lánynak két kérője, az egyik gazdag de nem szerelmes belé, a másik szegény, de őt szereti. Ez az eset persze egyértelmű az én elveim szerint, mert a szerelmet nem tartom valami sokra, mint ez kiderül az eddigiekből – ám nyugodtan átfogalmazhatjuk az esetet olybá, hogy az egyik kérő gazdag de csúnya, a másik szegény de szép. Vagy az egyik gazdag, szép, de minden vágya a foci, és utál olvasni, a leány meg nem szeret focizni, ellenben szép verseket írogat. A másik kérő nem annyira gazdag, nem annyira szép, de eszébe sem jut a foci, ellenben rajong a leány verseiért. Na most melyik az „Igazi” a leány számára?!

Lássunk világosan: egy ember – *bármelyik* ember! – annyira összetett személyiség, hogy gyakorlatilag lehetetlen találni mellé egy másik embert, aki olyan, hogy minden téren harmónikusan kiegészítse az ő tulajdonságait! De még ha volna is netán ilyen ember valahol a világban – hogyan találod meg azt a sokmilliárd közül?!

Olyanról tehát jobb ha nem ábrándozol, hogy te majd találsz magadnak valami abszolúte minden szempontból igazi „Igazit”. Nagy valószínűséggel jelentős kompromisszumokat kell kötnöd a párválasztáskor (már ha egyáltalán férjhez akarsz menni/meg akarsz nőszülni...) de még így is ki vagy téve a veszélynek, hogy idővel megváltozik az érdeklődési körötök illetve

az életcélotok, s ha addig egymáshoz valók voltatok is, azután már nem lesztek azok. És ez cseppet sem a másik gonoszsága miatt lesz. Egyszerűen változik ő is amint te is, mert mindketten a Világ részei vagytok, márpedig a világban semmi sem örök, csak a Változás! Ez már önmagában is tönkretenné az „örök” szerelmet, még akkor is, ha nem szűnne meg idővel a szerelemhormon termelődése az emberekben...

Ezen gondolatmenetnek ellene vetheted, hogy régen nem volt ennyi válás. Igaz. Ám ne feledd: a történelem jelentős szakaszában nem is lehetett válni, nem volt engedélyezve egyházilag, nem egyházi házasság pedig nem létezett! Aztán, attól hogy egy házasság nem bomlik fel, még nem biztos, hogy jó is, hogy boldog is... Továbbá, az emberek kevesebb ideig is éltek. Akkoriban egy „örök”, azaz életre szóló házasság ritkán tartott tovább, mint húsz-huszonöt év. Manapság nem ritka a negyven éven át tartó – mármint, az, aminek ennyi ideig *kéne* tartania, ha nem válnának el... no és az ugye világos, hogy hosszabb életidőben nagyobb eséllyel következik be a házasfelek eltérő irányba való gondolati-érzelmi megváltozása. De különben is: a gazdag emberek akkoriban is megoldották a válást, ha nagyon akarták. Elmentek egy méregkeverőhöz (akár nők, akár férfiak voltak...), illetve az igazán nagy urak egyszerűen befalazták a nőt a várkastély egy eldugott zugába. Ez utóbbi a férfiak privilégiuma volt. A várúrnő viszont megtehetette, hogy felbérel valami izomagyú állatot, aki a következő lovagi tornán megöli a megunt férjét...

Szerényebb célt kell tehát kitűznünk magunk elé. Nem holmi „igazit” kell hajkurászunk, hanem olyan valakit keresni, akivel becslésünk szerint jó sokáig együtt lehetünk, mert sokáig nem fog annyira megváltozni egyikőnk sem, hogy e változást ne lennénk képesek tolerálni. Hogyan találhatunk ilyen párt magunknak?

Mindenekelőtt, tisztába kell jönnünk azzal, mi a mi magunk legfőbb érdeklődési területe – pontosabban, azzal, hogy nekünk milyen partner lenne a legjobb. Mert ha például én bélyeggyűjtő vagyok, akkor nagyon jó, ha a párom is szereti a bélyegeket, de nem annyira, hogy ő is egész nap a gyűjteményét rendezgesse, mert ha ő is azt teszi és én is, akkor ki fog elmosogatni?!

Ha ez megvan, olyan társaságba kell járnunk, ahol ilyen hajlamú emberek találhatóak. S ezután minél többekkel elbeszélgetni, s ha valamelyik „partiképes”, azaz maga is komolyabb kapcsolatot akar teremteni – nos, akkor beszéljétek meg egymással a dolgokat! Hogy miket? Egyszerű – mindent, amit a házasságtípusokról szóló fejezetben leírtam, az ésházasságról szóló résznél!

Azaz, „Igazi”, az nincs. De akik jó ésházasságot kötnek, azok annyira megközelítik az „Igazival” kötött házasság rózsaszín álmképét, eszméjét, amennyire az csak lehetséges egyáltalán a tökéletlen, valódi világunkban.

Miért jó férfinak lenni, ha egyszer azt írtad, hogy a nők felsőbbrendűek?

Igen, írtam egy cikket a honlapomra (<http://poliverzum.birodalom.net/powi>) hogy „Miért felsőbbrendűek a nők”. E cikk anyaga benne is van nagyjából e könyvben, egy korábbi fejezetben. Amit ott leírtam, az igaz, például hogy a nők kevésbé hajlamosak a bepánikolásra, stb. Na de kérem szépen, miért következne ebből, hogy nem jó férfinak lenni?!

Valójában a helyzet épp ellenkező. A nő jogosan lehet büszke arra, hogy potenciálisan jobb képességekkel rendelkezik majdnem minden téren, mint a férfiak. Igen ám, de ebből cseppet sem következik, hogy boldogabb lenne az élete! Ugyanis olyan világban élünk, ami majdnem minden szempontból a „tökéletlenebb” férfinéknek kedvez!

Ez olyan dolog, hogy egy ember gyakorlatilag minden téren felsőbbrendű, mint egy teknősbéka. De ha kidobnak egy hajóról egyszerre a tenger közepén egy embert és egy teknősbékát, akkor az életbenmaradást illetően nem az emberre fogadnék... mert abban a környezetben a teknősbéka sokkal jobban boldogul!

A társadalom jelen állapota sok-sok évezred alatt alakult ilyenné, s lényegében arra vezethető vissza, hogy a férfiak erősebbek a nőknél úgy nagy átlagban, emiatt amíg a fizikai erő fontos volt, rájuk kényszeríthették az akaratukat. Ez manapság már változóban van, de néhány évszázadon belül még nem számítok azért drasztikus fordulatra. Azaz, jelenleg igenis olyan a helyzet, hogy teljesen mindegy hogy egy nő mennyire tökéletesebb mint valamely férfi, egy férfi akkor is óriási előnnyel indul az életben a nővel szemben, mindössze amiatt, mert hajlamosak pusztán férfiúi mivolta miatt mindenütt neki kedvezni! Például közismert, hogy ugyanazon munkáért a férfiak több fizetést szoktak kapni.

Íme egy 1999-es statisztika országonként arról, a nők a férfiak bérének hány százalékát kapják átlagban!

Forrás: <http://mathom.dura.hu/mszeib/adatok/bor1.htm>

Országok	%
Ausztria	65
Dánia	82,9
Finnország	80,6
Franciaország	75,8
Németország	73
Görögország	76,2
Írország	84,5
Luxembourg	85
Hollandia	76
Norvégia	86
Portugália	72,3
Spanyolország	77,8
Svédország	82
UK (Anglia)	82
Átlag	78,6

Továbbá: megállapították, hogy

A bér tekintetében a férfiakhoz képest a legrosszabb helyzetben lévő nők

- 55 éven felüliek
- a versenyszférában dolgoznak
- részmunkaidőben dolgoznak
- férjezettek

A bér tekintetében a férfiakhoz képest a legjobb helyzetben lévő nők

- fiatal, a munkaerőpiacra belépők
- a közszektorban dolgoznak
- teljes munkaidőben dolgoznak
- egyedülállóak

(Forrás: <http://www.berbarometer.com/main/cikkgyujtemeny/berkulonbsegek1resz>)

Már a fenti adatokból is levonható az általam sokszor emlegetett bölcsesség, hogy egy nő jobb, ha nem megy férjhez. Még a pénze is több lesz úgy, várhatólag...

Megjegyzendő, hogy az iparilag fejlett országokban a nők kifejezetten jó helyzetben vannak ezzel az aránnyal. Más országokban ugyanis ennél sokkal nagyobb a különbség a nők és a férfiak bére közt. Ez különben nem modern jelenség: a középkor folyamán a selyemiparban a nők például a férfiak bérének felénél is kevesebbet kaptak.

A fentiekhez hozzáteendő még, hogy a nők nemcsak kevesebbet keresnek, de a világviszonylatot tekintve, a Földön végzett munka nagyjából 70 százalékát ők végzik (egyes statisztikák szerint egyenesen 80%-ot...) Azaz, kevesebbet keresnek, de többet dolgoznak!

Hogyan lehet ez? Hiszen a férfiak is szoktak rendszeresen dolgozni!

Nem. A férfiak „munkába mennek”. Nem biztos azonban, hogy okvetlenül termelőmunkát végeznek... Ami a GDP-hez hozzájárul, abban a munkában aránytalanul többet dolgoznak a nők. Egyszerűen, mert ezek javarész szakképzetlen munkák. Azoknak a társadalmi presztízse pedig alacsony, s így itt több nő található meg. A férfiak inkább irányítanak... parancsolgatnak... hadseregben lopják a napot, vagy papokként hosszan és körmönfontan csinálják a semmit... De a nők még ezen felül is többet dolgoznak: mert otthon is termelnek, értéket hoznak létre, például a kert megművelésével. Emellett a gyereknevelés majdnem teljes egészében az ő vállukra nehezedik, plusz az otthoni nem produktív munkák, mint a mosogatás, takarítás és egyebek. S akkor még nem is beszéltem a szülésről...

Nyugodtan megállapíthatjuk, hogy bár a férfiak talán több tudományos lelemény kigondolói mint a nők, de azért ami ezen eredmények gyakorlatba átültetését illeti, ott a nőké a főszerep. Mondhatni, a mai modern világot úgy ahogy van (ennek materiális javait) a nők állították elő, építették fel javarészt! Az ő munkájuk nagyrészt, amit magunk körül látunk. S mindezt éhbérért.

Akárhogy nézem is, de a mostani világ rémségesen igazságtalan a nőkkel szemben, azaz semmiképp sem lehet tagadni a tényt, hogy egy nő élete nagy valószínűséggel egy merő munka, robot, s bár nyilván akad benne szórakozás és szabadidő is, de sokkal kevesebb, mint amiben a férfiak részesednek! Azaz, manapság messze sokkal jobb férfinak lenni, mint nőnek!

S akkor még nem is beszéltem arról, hogy a nők ki vannak téve mindenféle rút atrocitásnak a férfiak részéről. Nem is kell okvetlenül a családon belüli (és sokszor kívüli...) erőszakra gondolni, elég csak például eszünkbe idézni a különböző szexista vicceket... például mit érezhet egy szőke nő, az úgynevezett „szőkenős-vicceket” hallva, amelyekben a hozzá hasonlóakat állandóan sültbolondnak tüntetik fel?! S ezt el kell viselnie...

Nem, egyáltalán semmi oka egy férfinak azon keseregnie, hogy ugyan miért is jó férfinak lenni, ha a nők tökéletesebbek. Mert hiába tehetségesebbek sok téren, ha e tehetséget nincs módjukban kibontakoztatni, s nem becsülik meg őket emiatt!